ב"ה

אין ליכט פון תורה

ספר

משניות

מסכת

זבחים

בלשון הקודש ואידיש

280

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשמ"ו לפ"ק

בעזרת השם יתברך

ספר

משניות

מסכת זבחים

עם פירוש הנשר הגדול רבינו עובדיה מברטנורא

והוספנו גם כן פירוש המשנה בלשון אשכנז עברי טייטש
בשולי היריעה המפרש ומבאר כל דברי רבותינו ז״ל
בעלי המשנה בקיצור נמרץ, עם פירוש הרע״ב, למען
יבינו כל עם בני ישראל את התורה שבעל פה הנמסרה
לנו על הר האלקים על ידי משה נביאו נאמן ביתו.

והתועלת הפירוש ועל מה ראינו על ככה לעשות את
הפירוש הזה כבר מלתנו אמורה והודענו זאת בשבטי
ישראל על ידי המודעה אשר הוספנו בלשון הקודש וגם על
עברי טייטש, גם נדפסה הקדמה בהתחלת כרך א׳.

❖

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק, שנת תשמ״ו לפ״ק

כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן. כגון ששחטה עולה לשם שלמים. כשרים. ויזרוק דמן ויקטיר אמוריהן לשמן דבקדושתייהו קיימו. ואסור לשנויי בהו: אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. וצריך להביא אחר לחובתו או לנדרו ויתכוין לשמו דאמר קרא (דברים כג) מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' אלהיך נדבה. אם נדבה אינו נדר. ואם נדר אינו נדבה. אלא ה"ק אם כמה שנדרת עשית שנשחט לשם נדר ולשם הבעלים יהא נדר. ויצא הבעל ידי חובת נדרו. ואם לאו שלא נשחט הזבח לשם בעלים יהא נדבה כלומר כשר הוא כאילו הביאו לנדבה אבל לא יצא ידי נדרו. שלא עלה לבעלים לשם חובה. ודוקא קרבן יחיד שיש לו בעלים אבל קרבנות צבור שנשחטו שלא לשמן עלו לצבור לשם חובה דכבשה עם מ פכהן למה שהן רלויין לו. ודוקא כשנשחטן בפירוש שלא לשמן אז אמרי' דלא עלו לבעלים לשם חובה אבל שחטן סתם עלו לבעלים לחובה: חוץ מן הפסח. דבפסח כתיב (שם י) ועשית פסח עד שיהיו כל עשיותיו לשם פסח. ועוד כתיב (שמות יב) ואמרתם זבח פסח הוא הכתוב זביחה לשם פסח והכא תרי קראי חד לפסול אם עשה שלא לשם פסח וחד לפסול אם נעשה שלא לשם בעלים: והחטאת. דבחטאת נמי כתיבי תרי קראי. כתיב (ויקרא ד) ושחט אותה לחטאת שחיטה לשם חטאת וכתי' (שם) ולקח הכהן מדם החטאת. עד שתהא קבלת הדם וזריקה לשם חטאת. וכפר עליו הכהן עליו ולא על חבירו דהיינו שתהא לשם בעלים. מחטאתו אבל חטא שתהא לשם אותו החטא. ולא אמרן דחטאת שלא לשמו פסול אלא כשנשחטו לשם קדשים אחרים אבל שחטו לשם חולין כשר ולא עלה לבעלים לשם חובה דכתיב (שם כב) ולא יחללו את קדשי ב"י. קדשים מחללין קדשים ואין חולין מחללין קדשים: הפסח בזמנו. פסול שלא לשמו כל זמן שחיטתו דהיינו מחצות היום של ע"פ עד

כל

הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים. אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מן הפסח. ומן החטאת. הפסח בזמנו. והחטאת בכל זמן. ר' אליעזר אומר אף האשם. הפסח בזמנו. והחטאת והאשם בכל זמן. אמר רבי

פרק א א (כָּל הַזְּבָחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שֶׁלֹּא לִשְׁמָן כְּשֵׁרִים) אַלֶע קָרְבָּנוֹת וָואס זֶענֶען גֶישָׁאכְטִין גֶיוָוארִין נִיט צוּא זַייעֶר נָאמֶען. עֶר הָאט גֶישָׁאכְטִין אַעוֹלָה צוּם נָאמֶען שְׁלָמִים. וַוייל עֶר הָאט גֶימֵיינְט דָאס אִיז שְׁלָמִים. אִיז דֶער קָרְבָּן כָּשֵׁר. נָאר עֶר זָאל שְׁפְּרֵיינְגֶען דִיא בְּלוּט אוּנ מַקְרִיב זַיין דִיא חֵלֶב אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ צוּא זַיין נָאמֶען. פוּן וֶועגִין אַעוֹלָה (אֶלָּא שֶׁלֹּא עָלוּ לַבְּעָלִים לְשֵׁם חוֹבָה) נָאר דֶער בַּעַל הַבַּיִת הָאט נִיט בַּצָאהְלְט דֶעם חוֹב פוּן זַיין נֶדֶר מִיט דֶעם קָרְבָּן. אוּנ עֶר בַּדַארְף בְּרֵיינְגֶען אַיין אַנְדֶער קָרְבָּן עוֹלָה (חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחַטָּאת) נָאר נִיט אַקָרְבָּן פֶּסַח אוּנ נִיט אַחַטָּאת. אוֹיב מֶען הָאט גֶישָׁאכְטִין אַקָרְבָּן פֶּסַח אָדֶער אַחַטָּאת נִיט צוּא זַייעֶר נָאמֶען. נָאר צוּם נָאמֶען פוּן אַיין אַנְדֶער קָרְבָּן זֶענֶען זַייא פָּסוּל (הַפֶּסַח בִּזְמַנּוֹ) אַקָרְבָּן פֶּסַח אִין זַיין צַייט. עֶרֶב פֶּסַח פוּן הַאלְבִּין טָאג בִּיז נַאכְט (וְהַחַטָּאת בְּכָל זְמַן) אוּנ אַקָרְבָּן חַטָּאת צוּא יֶעדֶער צַייט וָואס זַייא זֶענֶען גֶישָׁאכְטִין גֶיוָוארֶען נִיט צוּא זַייעֶר נָאמֶען. נָאר צוּם נָאמֶען פוּן אַיין אַנְדֶער קָרְבָּן. זֶענֶען זַייא פָּסוּל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר זָאגְט (אַף הָאָשָׁם) אֲפִילוּ אַאָשָׁם אַז מֶען הָאט אִים גֶישָׁאכְטִין נִיט צוּא זַיין נָאמֶען. נָאר צוּם נָאמֶען פוּן אַיין אַנְדֶער קָרְבָּן אִיז עֶר פָּסוּל (הַפֶּסַח בִּזְמַנּוֹ) אַקָרְבָּן פֶּסַח אִין זַיין צַייט. עֶרֶב פֶּסַח פוּן הַאלְבִּין טָאג בִּיז נַאכְט (וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם בְּכָל זְמַן) אוּנ אַקָרְבָּן חַטָּאת אוּנ אַקָרְבָּן אָשָׁם צוּא יֶעדֶער צַייט. אַז זַייא זֶענֶען גֶישָׁאכְטִין גֶיוָוארֶען נִיט צוּא זַייעֶר נָאמֶען. נָאר צוּם נָאמֶען פוּן אַיין אַנְדֶער קָרְבָּן זֶענֶען זַייא פָּסוּל (אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר) הָאט רַבִּי אֱלִיעֶזֶר גֶיזָאגְט (הַחַטָּאת בָּאָה עַל

יאמרו. אבל קודם לכן ואחר מכן קי"ל פסח בשאר ימות השנה שלמים הוי וה"ל דינו כשלמים: אף האשם. כדמפרש טעמא ואזיל שהחטאת באה על החטא וכו' וכתיב כחטאת כאשם. ורבנן סברי חטאת דכתיב ביה מעוטא פסול. אשם דלא כתיב ביה מעוטא כשר. וא"ת אשם נמי כתיב ביה אשם הוא. ההוא לא נאמר אלא לאחר הקטרת אמורין ואשם בא למעט שלא לשמו דפסול קודם הקטרת אמורין היה צריך לכתבו. ואין הלכה כר"א: ב הנשחטים לשם פסח. כל ש"ר זבחים שנזבחו בי"ד בניסן לשם פסח פסולים וכן שנזבחו לשם חטאת בכל זמן פסולים. כי היכי דאינהו פסולים לשם אחרים. ופליג את"ק דמתני' דאמר כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים ואמר איהו

ובלבד שלא ישחטם לשם פסח ולא לשם חטאת: שמעון אחי עזריה. נקרא כן ע"ש שעזריה עסק בפרקמטיא והיה מספיק לצרכי שמעון אחיו שהיה עוסק בת"ת והתנו ביניהם שיהא חלק לעזריה בשכר למודו של שמעון: שחטן. לשאר זבחים: לשם גבוה מהן. כדמפרש ואזיל כשרים: לשם נמוך מהן. לשם זבח שהוא פחות מהן בקדושה: פסולין. דכתיב (ויקרא כב) ולא יחללו את קדשי ב"י את אשר ירימו לה' במורם מהם אין מתחללים בנמוך מהם מתחללים ואין הל' כר"י בן חוני. ולא כשמעון אחי עזריה: בכור ומעשר בהמה. נמוכין משלמים מפני שהשלמים טעונים מתן ד' כלומר ב' מתנות שהן ד' וסמיכה. ונסכים. ותנופת חזה ושוק מה"כ בבכור ובמעשר דדמו טעון מתנה א'

אליעזר. החטאת באה על חטא והאשם בא על חטא. מה חטאת פסולה שלא לשמה. אף האשם פסול שלא לשמו: ב יוסי בן חוני אומר הנשחטים לשם פסח ולשם חטאת. פסולים. שמעון אחי עזריה אומר שחטן לשם גבוה מהן כשרין. לשם נמוך מהן פסולין. כיצד. קדשי קדשים ששחטן לשם קדשים קלים. פסולין. קדשים קלים ששחטן לשם קדשי קדשים. כשרין. הבכור והמעשר

חטא) א חטאת ברייננט מען אויף אעבירה (והאשם בא על חטא) אונ אאשם ברייננט מען אויך אויף אעבירה (מה חטאת פסולה שלא לשמה) אזוי וויא אז מען איז מקריב אחטאת אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן איז ער פסול (אף האשם פסול שלא לשמו) אזוי אז מען איז מקריב אאשם אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן איז ער אויך פסול: ב יוסי בן חוני זאגט (הנשחטים לשם פסח ולשם חטאת פסולים) אז מען האט געשאכטן אנדערע קרבנות ערב פסח אויף דעם נאמען פון אקרבן פסח זענען זייא פסול. אדער מען האט געשאכטן אנדערע קרבנות (אגאנץ יאהר) אויף דעם נאמען פון אחטאת. זענען זייא פסול (שמעון אחי עזריה אומר) שמעון דער ברודער פון עזריה זאגט (שחטן לשם גבוה מהן כשרים) אויב ער האט געשאכטן קרבנות אויף אהעכערן נאמען (אויף אקרבן וואס ער איז הייליגער וויא דער קרבן) זענען זייא כשר (לשם נמוך מהן פסולין) אונ אויב ער האט זייא געשאכטן אויף אנידעריגערן נאמען (אויף אקרבן וואס ער איז ווייניגער הייליג וויא דער קרבן) זענען זייא פסול (כיצד) וויא מיינט מען (קדשי קדשים ששחטן לשם קדשים קלים) גאנץ הייליגע קרבנות. אזוי וויא אעולה אדער נאך אזעלכע קרבנות וואס עס שטייט פ"ת ס"א) אויב ער האט זייא געשאכטן אויף דעם נאמען פון גרינגע קרבנות. אזוי וויא שלמים (פסולין) זענען זייא פסול (קדשים קלים ששחטן לשם קדשי קדשים) אבער אז ער האט געשאכטן שלמים אויף דעם נאמען פון אעולה (כשרין) זענען זיי כשר (הבכור והמעשר ששחטן לשם שלמים) אויב ער האט געשאכטן אבכור אדער מעשר בהמה אויף דעם

ששחטן לשם שלמים. כשרין. ושלמים ששחטן לשם בכור לשם מעשר. פסולין: ג הפסח ששחטו בשחרית בי"ד שלא לשמו. רבי יהושע מכשיר כאילו נשחט בי"ג. בן בתירא פוסל כאילו נשחט בין הערבים. אמר שמעון בן עזאי מקובל אני מפי שבעים ושנים זקן ביום שהושיבו ראב"ע בישיבה. שכל הזבחים הנאכלים שנזבחו שלא לשמן כשרים. אלא שלא עלו לבעלים משום חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי אלא העולה. ולא הודו לו חכמים: ד הפסח והחטאת ששחטן שלא

ואין סמיכה ונסכים נוהגת בהן. ולא תנופת חזה ושוק: ג ר׳ יהושע מכשיר דחשיב ליה כפסח בשאר ימות השנה כולה ואין זמנו עד בין הערבים: ב"ב פוסל סולה ומקצת היום כולו. ס"ל כפסח בזמנו. והלכה כב"ב: ע"ב זקן. לפודיעך הביסיבה היה ס"ו ושבים וכלן סורו כאיש א׳ לכך תני זקן ולא תנא זקנים: כל הזבחים הנאכלים. אבל עולה לא: ולא הוסיף ב"ע. על דברי חכמים לפסול חוץ מפסח וחטאת אלא עולה: ד קבל והלך וזרק. לא לא קתני ששחטן שלא

נאמען פון שלמים (כשרין) זענען זייא כשר (ושלמים ששחטן לשם בכור לשם מעשר) אבער אז ער האט גישאכטין שלמים אויף דעם נאמען פון אבכור אדער אויף דעם נאמען פון מעשר (פסולין) זענען זיי פסול. ווייל שלמים איז הייליגער וויא בכור אונ וויא מעשר: ג (הפסח ששחטו בשחרית בי"ד שלא לשמו) אויב מען האט גישאכטין אקרבן פסח ערב פסח אין דער פריא. ניט אויף זיין נאמען. נאר אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן (רבי יהושע מכשיר כאילו נשחט בי"ג) רבי יהושע זאגט דער קרבן פסח איז כשר. גלייך וויא מען וואלט אים ג שאכטין אויף אאנדער נאמען דעם דרייצעהנטען טאג אין ניסן. ווארום אקרבן פסח איידער עס קומט דיא צייט מען זאל אים מעגין שעכטין פאר אקרבן פסח. הייסט ער שלמים. אונ אז מען שעכט שלמים אויף איין אנדער נאמען איז כשר (בן בתירה פוסל כאילו נשחט בין הערבים) בן בתירה זאגט דער קרבן פסח איז פסול. גלייך וויא מען וואלט אים גישאכטין אויף אאנדער נאמען ערב פסח פארין נאכט (אמר שמעון בן עזאי) שמעון בן עזאי האט גיזאגט (מקובל אני מפי שבעים ושנים זקן) איך האב גיהערט פון צוויא אונ זיבעציג אלטע לייט וואס זייא האבין גיזאגט דעם דין (ביום שהושיבו את רבי אלעזר בן עזריה בישיבה) אין דעם טאג וואס רבי אלעזר בן עזריה איז גיווארין אראש ישיבה (שכל הזבחים הנאכלים שנזבחו שלא לשמן כשרים) אלע קרבנות וואס ווערין גיגעסין אויב מען האט זייא גישאכטין ניט אויף זייער נאמען. זענען זייא כשר (אלא שלא עלו לבעלים משום חובה) נאר דער בעל הבית האט ניט בצאהלט דעם חוב פון זיין נדר מיט דעם קרבן. אונ ער דארף ברייניגען איין אנדער קרבן (חוץ מן הפסח ומן החטאת) נאר ניט אקרבן פסח אונ ניט אחטאת. אויב מען האט גישאכטין אקרבן פסח אדער אחטאת ניט צוא זייער נאמען. נאר צום נאמען פון איין אנדער קרבן זענען זייא פסול (ולא הוסיף בן עזאי אלא העולה) בן עזאי האט ניט פסול גימאכט מער וויא די חכמים נאר מיט אעולה. דיא חכמים זאגין אז נאר אפסח אונ אחטאת זענען פסול אז מען שעכט זייא ניט צוא זייער נאמען. אונ בן עזאי זאגט אז אעולה ווייל זיא ווערט ניט גיגעסין איז אויך פסול אז מען שעכט איר ניט צוא איר נאמען (ולא הודו לו חכמים) אונ דיא חכמים האבין ניט מודה גיוועזן צוא בן עזאי: ד (הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן) אויב מען האט גישאכטין אקרבן פסח אדער אחטאת ניט צוא זייער נאמען (קבל) אדער מען האט צוא גינומען דאז

בלוט

שלא לשמן . או קבל הדם במזרק . או הוליך הדם למזבח . או זרק. כל אחת מד' עבודות הללו שעשה שלא לשמן בפסח ובחטאת פסל . ובשאר זבחים לא עלו לבעלים לשם חובה . ואפילו עשה אחת מד' עבודות הללו לשמן ושלא לשמן יחד . בין שפסקים מחשבת לשמן למחשבת שלא לשמן בין שפסקים מחשבת שלא לשמן למחשבת לשמן בכל ענין פסול : אבל אפשר שלא בהלוך . הלכך לא חשיבא למפסל . והכ"א אע"ג דאפשר שלא בהלוך

לשמו. קבל והלך וזרק שלא לשמן . או לשמן ושלא לשמן . או שלא לשמן ולשמן פסולים . כיצד לשמן ושלא לשמן . לשם פסח ולשם שלמים . שלא לשמן ולשמן . לשם שלמים ולשם פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול. ובהלוך ובזריקה. ר"ש מכשיר בהלוך. שהיה ר"ש אומר אי אפשר שלא בשחיטה . ושלא בקבלה. ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוך . שוחט בצד המזבח וזורק

בלוט אין אבעקין . ניט צוא זייער נאמען . ער האט גיטראכט ער נעמט צוא דיא בלוט פון איין אנדער קרבן (והלך) אדער מען האט גיטראגין דיא , בלוט צום מזבח ניט צוא זייער נאמען . ער האט גיטראכט ער טראגט דיא בלוט פון איין אנדער קרבן (וזרק שלא לשמן) אדער מען האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח ניט צוא זייער נאמען . ער האט גיטראכט ער שפריצט דיא בלוט פון איין אנדער קרבן (או לשמן ושלא לשמן) אדער ער האט אן גיהויבין צוא טאהן איינע פון דיא פיר זאכין צום נאמען פון דעם קרבן . אונ אין מיטען האט ער אטעות גיהאט אונ האט גיטראכט ער טוהט דאס צוא דעם נאמען פון איין אנדער קרבן (או שלא לשמן ולשמן) אדער עס איז גיוועז פאר קערט . ער האט אן גיהויבין צוא טאהן איינע פון דיא פיר זאכין ניט צוא דעם נאמען פון דעם קרבן . ער הט גיטראכט ער טוהט דאס צוא דעם נאמען פון איין אנדער קרבן . אונ אין מיטען האט ער זיך בער מאנט אונ האט גיטראכט ער טוהט דאס צוא דעם נאמען פון דעם קרבן (פסולים) אויב דער קרבן איז א פסח אדער א חטאת איז ער פסול (כיצד לשמן ושלא לשמן) וויא מיינט מען צוא זייער נאמען אונ ניט צוא זייער נאמען (לשם פסח ולשם שלמים) ער האט גיטראכט אויף א קרבן פסח בייא איינע פון דיא פיר זאכין אויף דעם נאמען פון קרבן פסח אונ אויף דעם נאמען פון שלמים (שלא לשמן ולשמן) וויא מיינט מען ניט צוא זייער נאמען אונ צוא זייער נאמען (לשם שלמים ולשם הפסח) ער האט גיטראכט אויף א קרבן פסח בייא איינע פון דיא פיר זאכין אויף דעם נאמען פון שלמים אונ אויף דעם נאמען פון קרבן פסח (שהזבח נפסל בארבעה דברים) ווארום א קרבן פסול אז מען טראכט ניט צוא זיין נאמען בייא איינע פון דיא פיר זאכין (בשחיטה) ווען מען שעכט (ובקבול) אונ ווען מען נעמט צוא דיא בלוט אין בעקין (ובהלוך) אונ ווען מען גייט מיט דיא בלוט צום מזבח (ובזריקה) אונ ווען מען שפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח (רבי שמעון מכשיר בהלוך) רבי שמעון זאגט אויב מען האט גיטראכט אויף דעם קרבן ניט צוא זיין נאמען ווען מען האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח . איז דער קרבן כשר (שהיה רבי שמעון אומר) ווארום רבי שמעון האט גיזאגט (אי אפשר שלא בשחיטה) מען קען ניט מקריב זיין א קרבן אז מען זאל אים ניט שעכטין (ושלא בקבלה) אונ אז מען זאל ניט צוא נעמען דיא בלוט אין א כלי (ושלא בזריקה) אונ אז מען זאל ניט שפריצען דיא בלוט אויף דעם מזבח (אבל אפשר שלא בהלוך) אבער עס קען זיין א קרבן אז מען זאל ניט טראגין דיא בלוט צום מזבח (שוחט בצד המזבח וזורק) מען שעכט דעם קרבן נעבין מזבח אונ ...

מחשבה פוסלת בה. דעבודה שאפשר לבטלה היא עבודה והולכה הדם עבודה היא שהרי פסולה בזר דכתיב והקריבו בני אהרן הכהנים מקבלה ואילך מצות כהונה: המהלך במקום שהוא צריך להלך. הולכה זו מחשבה פוסלת בה. כיצד. קבלו בחוץ רחוק מן המזבח. והכניסו לפנים בקרבו אצל המזבח זהו הלוך שצריך להלך. ומחשבה פוסלת בו. קבלו בפנים סמוך למזבח והוציאו לחוץ זהו הלוך שא"צ ואין מחשבה פוסלת בו. חזר והכניסו זהו הלוך הצריך. ואין הלכה כר"א ולא כר"ש:

וזורק. ר"א אומר. המהלך במקום שהוא צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שא"צ להלך אין המחשבה פוסלת:

פרק ב **כל** הזבחים שקבל דמן. זר. אונן. טבול יום. מחוסר

פרק ב **כל** הזבחים שקבל דמן זר. שאינו כהן פסול דכתיב (ויקרא כב) וינזרו מקדשי ב"י ולא יחללו למד על הזר שעבד שחלל את הקדשים: אונן. מי שמת לו אחד מן הקרובים שהוא חייב להתאבל עליהם כל יום המיתה קרוי אונן ואסור לאכול בקדשים ואם עבד חלל חוץ מכ"ג שהוא מקריב אונן: ט"י. שאין טהרתו גמורה עד שיעריב שמשו כדכתיב (שם) ובא השמש וטהר: ומחוסר בגדים. כהן הדיוט בפחות מד' בגדים. וכ"ג ששימש בפחות מח'. וכשם שמחוסר בגדים פסול. כך מיותר בגדים פסול. וכן אם היה דבר חוצץ בין בשרו לכתונת או למכנסים פסול דרחמנא אמר (שם ו) (ילבש) על בשרו: שלא יהא דבר חוצץ בין הבגדים לבשרו. הלכך כהן בשעת עבודה לא היה מניח תפילין של יד לפי שהן חוצצים בין הבגד לבשרו. אבל תפילין של ראש היה מניח לפי שהן מונחין על שערו [illegible]. ומחוסר כפורים. כגון זב וזבה ומצורע ויולדת. בגמרא פריך ולא הביאו קרבנותיהם. ואסיקנא דכתב רחמנא ביולדת (שם יב) וכפר עליה הכהן וטהרה מכלל שעד כאן טמאה היא וה"ה לכל שאר טמאים שטעונים קרבן שהם בטומאתן עד שיביאו כפרתן לענין

נעמט די בלוט אין אכלי אונ מען שפריצט זיא. וויל די עבודה פון דעם בלוט טראגין קען אמאהל בטל ווערין. הייסט זיא ניט אזוי א עבודה זיא זאל פסול מאכין דעם קרבן אויב מען טראכט ביא איר אויף איין אנדער נאמען. רבי אליעזר זאגט (המהלך במקום שהוא צריך להלך) אויב ער גייט מיט דעם בלוט אויף דעם ארט וואו ער דארף גיין צום מזבח אונ גייענדיג האט ער גיטראכט אויף איין אנדער קרבן (המחשבה פוסלת) די טראכטונג מאכט פסול דעם קרבן (ובמקום שאין צריך להלך) אבער אז ער איז גיגאנגען מיט דעם בלוט אויף דעם ארט וואו ער האט ניט גידארפט גיין. ניט צום מזבח נאר פון מזבח. אונ גייענדיג האט ער גיטראכט אויף איין אנדער קרבן (אין המחשבה פוסלת) די טראכטונג מאכט ניט פסול דעם קרבן:

פרק ב א (כל הזבחים שקבל דמן זר) אלע קרבנות וואס א ישראל אדער א זר האט צו גינומען זייערע בלוט פון האלדז אין אכלי (אונן) אדער אכהן האט צוא גינומען די בלוט. נאר ער איז גיוועזן אאונן. דעם טאג איז ביא אים גישטארבין איינער פון די זיבען מתים וואס שטייט אין פרשה אמור (אפאטער אמוטער אזוהן אטאכטער אברודער אשוועסטער אווייב) (טבול יום) אדער דער כהן איז גיוועזן טמא אונ האט זיך טובל גיוועזן אונ נאך די טבילה אידער די זון איז אונטער גיגאנגען האט ער צוא גינומען די בלוט פון א קרבן (מחוסר בגדים) אדער דער כהן איז ניט גיגאנגען אין אלע קליידער זיינע ווען ער האט צוא גינומען די בלוט. א פראסטער כהן איז ניט גיגאנגען אין זיינע פיר קליידער. אונ דער כהן גדול איז ניט גיגאנגען אין זיינע אכט קליידער (מחוסר כפורים)

בגדים. מחוסר כפורים. שלא רחוץ ידים ורגלים. ערל. טמא. יושב. עומד ע"ג כלים. ע"ג בהמה. על גבי רגלי חברו פסול. קבל בשמאל פסול. ר"ש מכשיר. נשפך הדם על הרצפה ואספו. פסול. נתנו ע"ג הכבש שלא

אלינת קדשים ולבא במקדש: ושלא רחוץ ידים ורגלים. לפי שנאמר בקדוש ידים ורגלים חוקת עולם. ונאמר בבגדי כהונה חוקת עולם. מה בגדי כהונה אם עבד מחוסר בגדים פסל אף אם עבד שלא רחוץ ידיו ורגליו פסל. וסדר קדוש ידים ורגלים לא עומד ולא יושב אלא נוטה. ומניח ידו הימנית ע"ג רגלו הימנית. וידו השמאלית ע"ג רגלו השמאלית ומשפשף רגליו בידיו בבת אחת מקדש. ואינו רשאי לקדש בתוך הכיור עצמו אלא מן המים שיוצאים ממנו. שנאמר (שמות ל) ורחצו אהרן ובניו ממנו. ולא בתוכו. וכל המימות כשרים לקדוש. ואפילו שאינן מים חיים: ערל. אם עבד פסול. דכתיב (יחזקאל מד) כל בן נכר ערל לב וערל בשר. הקיש ערל לבן נכר. מה בן נכר אם עבד פסל. אף ערל כן: יושב. דכתיב (דברים יח) לעמוד לשרת שלא יהא שירות אלא מעומד: עומד ע"ג כלים. הואיל ורצפת העזרה מקודשת וכלי שרת מקדשין הדבר הנוגע בהן. מה כלי שרת צריך שלא יהא דבר חוצץ בינו לכלי שרת. אף רצפה לא יהא דבר חוצץ בינו לבין הרצפה.

ולא מבעיא כלים שאינן מין בשר דודאי חייצי. אלא אפילו בהמה שהיא מין בשר. ולא מבעיא בהמה שאינה מין אדם אלא אפילו רגלי חבירו שהן מין אדם חוצצים: קבל בשמאל פסל. דכתיב (ויקרא ד) ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן מלמד שלא תהא קבלת הדם ולא נתינה אלא בימין דכל מקום שנאמר יד או אצבע אינו אלא בימין. דיליף ממצורע דכתיב ביה (שם יד) וטבל הכהן את אצבעו הימנית: ור"ש מכשיר. סבר מקרא נדרש לאחריו ולא לפניו הלכך אצבע אונתן דכתיב בתריה קאי ולא אולקח דכתיב לקמיה. ורבנן סברי מקרא נדרש לפניו ולאחריו. וכי כתיב אצבע אתרווייהו קאי אלקיחה דלפניו ואנתינה דלאחריו. והלכה כחכמים: נשפך על הרצפה. שלא נתקבל הדם בכלי: ואספו פסול. דכתיב (שם טז) ולקח מדם הפר מאי מדם הפר. אי ס"ד ואפילו מקצת דם והא כתיב (שם ד) ואת כל דם הפר ישפוך אלמא צריך שיקבל כל הדם אלא קרי ביה ולקח דם מהפר מן הפר יקבלנו ולא מן הארץ בגורעי' אות מתיבה זו ומוסיפין אותה על תיבה אחרת ודורשים אותם: נתנו על הכבש שלא

אָדער דער כהן איז געוועזן טָמֵא אַזוי אַטוּמְאָה וואס ער דאַרף ברענגען קָרְבָּנוֹת ווען ער ווערט טָהוֹר. אונ איידער ער האט געבראכט די קָרְבָּנוֹת האט ער צוא גנומען די בלוט (שלא רָחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם) אָדער דער כהן האט ניט געוואשין זיינע הענט אונ פיס ווען ער איז אַריין גאנגען אין די עֲזָרָה. אונ ער האט צוא גנומען די בלוט (עָרֵל) אָדער דער כהן וואס האט צוא גנומען די בלוט איז ניט געוועזן גימָלְת ווייל זיינע ברידער זענען גישטָארבין דורך דעם מל זיין (טָמֵא) אָדער דער כהן איז געוועזן טָמֵא ווען ער האט צוא גנומען די בלוט (יוֹשֵׁב) אָדער דער כהן איז געזעסן, אונ האט צוא גנומען די בלוט (עוֹמֵד עַל גַּבֵּי כֵלִים עַל גַּבֵּי בְּהֵמָה עַל גַּבֵּי רַגְלֵי חֲבֵרוֹ) אָדער דער כהן איז גשטאנען אויף כֵלִים אָדער אויף אַבְּהֵמָה אָדער אויף די פיס פון זיין חבר. ווען ער האט צוא גנומען די בלוט (פָּסוּל) פאר די אַלע זאכין האט דער כהן פָּסוּל גימאכט די בלוט (קִבֵּל בִּשְׂמֹאל פָּסוּל) אויב דער כהן האט צוא גנומען די בלוט מיט דיא לינקע האנט. האט ער פָּסוּל גימאכט די בלוט (רַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר) רבי שמעון זאגט די בלוט איז כָּשֵׁר אפילו קיין גענומען צוא מיט די לינקע האנט (נִשְׁפַּךְ הַדָּם עַל הָרִצְפָּה וַאֲסָפוֹ פָּסוּל) אויב די בלוט איז גיגאסען [illegible] די ערד. אונ פון די ערד האט ער צוא זאמען גנומען די

בלוט

כנגד היסוד. נתן את הנתנין למטן. למעלן. ואת הנתנין למעלן. למטן. את הנתנים בפנים בחוץ. ואת הנתנין בחוץ בפנים. פסול. ואין בו כרת:

ב השוחט את הזבח לזרוק דמו בחוץ. או מקצת דמו בחוץ. להקטיר את אמוריו בחוץ. או מקצת אמוריו בחוץ. לאכול בשרו בחוץ. או כזית מבשרו בחוץ. או לאכול כזית מעור האליה בחוץ

כנגד היסוד פסול. ומ"מ נתכפרו הבעלים אלא שהבשר אינו נאכל דאמר רחמנא גבי דם (פס יז) ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר כיון שהגיע דם למזבח נתכפרו הבעלים: נתן את הנתנים למטה. מחוט הסיקרא שהיה חוגר למזבח באמצע והדמים הניתנין בה' אמות העליונות שהן למעלה מן החוט נקראים הנתנים למעלה והניתנין בה' אמות התחתונות שהן למטה מן החוט נקראי' הנתנים למטה. הנתנים בפנים. שדמן נעשין הזיה על המזבח הזהב: בחוץ. על מזבח החיצון: פסול. ואסור באכילה: ואין בו כרת. שהאוכל מבשר הקדשים שנפסל דמו בפגול כלנו אינו ענוש כרת: ב השוחט את הזבח. שלמים או בשר הנאכלים: כזית מעור האליה.

בלוט אין אבלי. איז דיא בלוט פסול (נתנו על גבי הכבש) אויב ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דיא ברעט וואס מען גייט ארויף צום מזבח (שלא כנגד היסוד) אדער ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח גאר ניט געגין פונדאמענט (נתן את הנתנין למטן למעלן) אויף דיא ווענט פון מזבח איז גיוועזן אויף דעם מיטען וואנט גיפארבט דיז אונ שמאהל וויא אפאדים. הפ צוא טיילען דיא אויבערשטע האלבע וואנט פון דיא אונטערשטע האלבע וואנט. ווייל עס איז גיוועזן קרבנות וואס זייער בלוט איז געשפריצט גיווארין אויף דיא אויבערשטע האלבע וואנט איבער דעם פאדים. אונ עס איז גיוועזן קרבנות וואס זייער בלוט איז געשפריצט גיווארין אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט אונטער דעם פאדים. זאגט דיא משנה דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט אונטער דעם פאדים. אויב ער האט געשפריצט אויף די אויבערשטע האלבע וואנט איבער דעם פאדים (ואת הנתנין למעלן למטן) אונ די בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דיא אויבערשטע האלבע וואנט איבער דעם פאדים. האט ער געשפריצט אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט אונטער דעם פאדים (את הנתנים בפנים בחוץ) די בלוט ווס מען דארף שפריצען אויף דעם אינווייניגסטן מזבח ואוף דעם גאלדענעם מזבח. הט ער געשפריצט אויף דעם אויסווייניגסטן מזבח (ואת הנתנין בחוץ בפנים) אונ די בלוט ווס מען דארף שפריצען אויף דעם אויסווייניגסטן מזבח. הט ער געשפריצט אויף דעם אינווייניגסטן מזבח (פסול) איז דער קרבן פסול אונ מען טאר אים ניט עסין (ואין בו כרת) אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (ועיין תי"ט): ב (השוחט את הזבח לזרוק דמו בחוץ) אויב איינער שעכט אקרבן אונ ער טראכט ער זאל שפריצען דיא בלוט אויסער דיא עזרה (או מקצת דמו בחוץ) אדער ער טראכט ער זאל שפריצען אביסול בלוט אויסער דיא עזרה. אונ אביסול בלוט אין דיא עזרה אויף דעם מזבח (להקטיר אמוריו בחוץ) אדער ער טראכט ער זאל מקטיר זיין דיא חלב אויסער דיא עזרה (או מקצת אמוריו בחוץ) אדער ער טראכט ער זאל מקטיר זיין אביסול חלב אויסער דיא עזרה. אונ אביסול חלב אין דיא עזרה אויף דעם מזבח (לאכול בשרו בחוץ) אדער ער טראכט ער זאל עסין דיא פלייש פון דעם קרבן אויסער דיא עזרה (או כזית מבשרו מבחוץ) אדער ער טראכט ער זאל עסין אין שטיקול פלייש פון דעם קרבן גרוס וויא אאייל הירט אויסער דיא עזרה (או לאכול

בחוץ. פסול. ואין בו כרת. לזרוק דמו למחר. או מקצת דמו למחר. להקטיר אמוריו למחר או מקצת אמוריו למחר. לאכול בשרו למחר. או כזית מבשרו למחר. או כזית מעור האליה למחר. פגול. וחייבין עליו כרת: ג זה הכלל כל השוחט והמקבל והמהלך והזורק. לאכול דבר שדרכו לאכול. להקטיר דבר

הא קמ״ל דעור האליה לאו כאליה דמי. והוי מחשב לאכול דבר שדרכו לאכול ולפיכ׳ פסול דאי כאליה דמי הוי מחשב לאכול דבר שדרכו להקטיר ולא היה פסול כדתנן לקמן בסמוך. לאכול דבר שדרכו לאכול להקטיר דבר שדרכו להקטיר פסול: ואינו ענוש כרת. שאוכלו ואפי׳ בתוך זמנו ענוש כרת: לאכול את בשרו למחר. הא ליכא לאוקמי בשלמים. אלא בתודה וחטאת. דאילו בשלמים זמנו הוא. אבל לזרוק דמו או להקטיר אמוריו אפי׳ בשלמים הוי למחר חוץ לזמנו פגול וחייב עליו כרת. האוכלו ואפי׳ בתוך זמנו ענוש כרת: ג השוחט והמקבל והמהלך והזורק. אם חשב אפי׳ בא׳ מד׳ עבודות הללו חשב על הזבח לאכול ממנו דבר שדרכו לאכול או להקטיר ממנו דבר שדרכו להקטיר דהיינו המוריד חוץ למקומו. כגון בשר אסור באכילה והאוכל אינו ענוש כרת. ואם חשב על הזבח לאכלו חוץ לזמנו הזבח פגול והאוכלו אפי׳ בתוך זמנו ענוש כרת דכ׳ (ויקרא ז) ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב אותו לא יחשב לו פגול יהיה ובמחשב לאכול מזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר או אינו מדבר אלא באוכל מזבחו ביום השלישי. אמרת אחר שהוכשר יחזור ויפסול בתמיה. ועוד הרי כבר נאמר לא יחשב. במחשבה הוא נפסל והיינו נפסל בשלישי. ומדקאמר קרא האכל יאכל דיבין דבב׳ אכילות הכתוב מדבר א׳ אכילת אדם דהיינו כשבר, וא׳ אכילת מזבח דהיינו

קזית מעור האליה בחוץ) אדער ער טראכט ער זאל עסן א שטיקל פון דיא פעל פון דעם וויידיל פון אשעפס גרים וויא אאייל בירט. אויסער דיא עזרה (פסול) בייא דיא אלע זאכן איז דער קרבן פסול. אונ מען טאר אים ניט עסן (ואין בו כרת) אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (לזרוק דמו למחר) אויב איינער שעכט א קרבן אונ ער טראכט ער זאל שפריצען דיא בלוט מארגין (או מקצת דמו למחר) אדער ער טראכט ער זאל שפריצען אביסול בלוט מארגין. אונ אביסול היינט (להקטיר אמוריו למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל מקטיר זיין דיא חלב מארגין (או מקצת אמוריו למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל מקטיר זיין אביסול חלב מארגין. אונ אביסול זאל ער מקריב זיין היינט (לאכול בשרו למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסן דיא פלייש פון דעם קרבן מארגין (או כזית מבשרו למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסן א שטיקל פלייש פון דעם קרבן גרוים וויא אאייל בירט מארגין (או כזית מעור האליה למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסן מארגין א שטיקל פון דיא פעל פון דעם וויידיל פון אשעפס גרוים וויא אאייל בירט (פגול) דורך דיא אלע זאכן ווערט דער קרבן פגול (וחייבין עליו כרת) אז מען עסט דעם קרבן אפילו אין דער צייט קומט אויף כרת: ג (זה הכלל) דאס איז דער כלל פון דעם דין (כל השוחט והמקבל והמהלך והזורק) אז מען האט גישאכטן דעם קרבן. אדער מען האט צוא גינומען דיא בלוט פון קרבן אין א כלי. אדער מען האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח. אדער מען האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. אונ ווען ער האט גיטאהן איינע פון דיא פיר זאכין. האט ער גיטראכט (לאכול דבר שדרכו לאכול) ער זאל עסן פון דעם קרבן דיא זאכין וואס מען דארף פון אים עסן. ודיא פלייש נאר ניט אויף דעם ארט וואו מען דארף דאס עסן. אדער ער האט גימיינט

דבר שדרכו להקטיר. חוץ למקומו. פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת. ובלבד שיקרב המתיר כמצותו: ד כיצד קרב המתיר כמצותו. שחט בשתיקה קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו קבל והלך וז"ק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וז"ק. חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר כמצותו. כיצד לא קרב המתיר כמצותו. שחט חוץ למקומו

האמורין. ועל שתיהן הוא אומר לא יחשב. פגול יהיה: ובלבד שיקרב המתיר. הדם שהוא מתיר: כמצותו. כאלו היה כשר שלא יהא בו פסול אחר. אבל אם יש בו פסול מחשבה אחרת. יצא מידי פגול כדמפרש ואזיל. דגבי פגול כתיב לא ירצה כדכתיב גבי כשר. לומר לך כהרצאת כשר כך הרצאת פגול מה הרצאת כשר לא קרי לה הרצאה אלא בזריקה שהיא סוף ד' עבודות המתירות. אף פגול אינו קובע ועשה הוא תלוי ועומד עד שיזרק הדם שהוא סוף כל המתירין: ד' בשתיקה. בלא המחשבה הפוסלת.

(מקטיר דבר שדרכו להקטיר) ער זאל מקטיר זיין פון דעם קרבן דיא זאכין וואס מען דארף פון אים מקטיר זיין (דיא חלבו) (חוץ למקומו) נאר ניט אויף דעם ארט וואו מען דארף דאס מקטיר זיין (פסול) איז דער קרבן פסול מען טאר אים ניט עסין (ואין בו כרת) אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (חוץ לזמנו) אבער אז ער טראכט בייא איינע פון דיא פיר זאכין ער זאל עסין דיא פלייש פון קרבן שפעטער וויא דיא צייט איז. אדער ער זאל מקריב זיין דיא חלב מארגין (פגול) ווערט דער קרבן פגול (וחייבין עליו כרת) אז מען עסט פון דעם קרבן אפילו אין דער צייט קומט אויך כרת (ובלבד שיקרב המתיר כמצותו) נאר אויב מען האט מקריב געוועזן מען האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח וויא דער דין איז. בייא דעם בלוט שפריצען איז ניט געוועזן קיין אנדער פסולה טראכטונג נאר דיא וואס ווערט פיגול. דא קומט כרת אז מען עסט פון דעם קרבן: ד (כיצד קרב המתיר כמצותו) וויא מיינט מען ער האט געשפריצט דיא בלוט וויא דער דין איז (שחט בשתיקה) אויב ער האט געשוויגען ער הט ניט גיטראכט קיין שלעכטע מחשבה) ווען ער האט געשאכטין (קבל והלך וזרק חוץ לזמנו) אבער ווען ער האט צוא גינומען דיא בלוט. אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח. אונ ווען ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז (או ששחט חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט געשאכטין האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז (קבל והלך וזרק בשתיקה) אבער ווען ער האט צוא גינומען דיא בלוט. אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח. אונ ווען ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. האט ער געשוויגען. ער האט ניט גיטראכט קיין פסולה טראכטונג (או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט געשאכטין. אונ ווען ער האט צוא גינומען דיא בלוט. אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח. אונ ווען ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. בייא דיא אלע פיר זאכין האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא די צייט איז (זה הוא שקרב המתיר כמצותו) דאס מיינט מען ער האט געשפריצט דיא בלוט וויא דער דין איז. עס איז ניט געוועזן קיין אנדער פסולה טראכטונג. נאר דאס וואס ער האט גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז (כיצד לא קרב המתיר כמצותו) וויא מיינט מען ער האט ניט געשפריצט דיא בלוט וויא דער דין איז (שחט חוץ למקומו) ווען

הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן . מוליכן קבל והלך וזרק חוץ לזמנו . או ששחט
מידי פגול אבל שאר זבחים אין שלא לשמן מוליא חוץ לזמנו קבל והלך וזרק . חוץ
מידי פיגול . דהא כשרים הן בשלא לשמן : למקומו . או ששחט קבל והלך וזרק
חוץ למקומו . הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן קבל והלך וזרק חוץ לזמנו
או ששחט חוץ לזמנו . קבל והלך וזרק שלא לשמו . או ששחט קבל והלך

ער האט גישאכטין דעם קרבן האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער ער
זאל מקריב זיין דיא חלב ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסין אדער מקריב זיין (קבל
והלך וזרק חוץ לזמנו) אונ ווען ער האט צוא גינומען דיא בלוט . אונ ווען ער האט גיטראגין
דיא בלוט צום מזבח אונ ווען ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח . האט ער
גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער ער זאל מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא
צייט איז (או ששחט חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט גישאכטין דעם קרבן האט ער גיטראכט
ער זאל עסין דיא פלייש אדער ער זאל מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז
(קבל והלך וזרק חוץ למקומו) אונ ווען דער כהן האט צוא גינומען דיא בלוט אין
דיא כלי . אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח . אונ ווען ער
האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח . האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש
אדער ער זאל מקריב זיין דיא חלב ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסין אדער מקריב
זיין (או ששחט קבל הלך וזרק חוץ למקומו) אדער ווען ער האט גישאכטין . אונ ווען ער
האט צוא גינומען דיא בלוט . אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח . אונ ווען
ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח . ביי דיא אלע פיר זאכין האט ער
גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב . ניט אויף דעם ארט וואס
מען דארף עסין אונ מקריב זיין . אונ שפעטער וויא דיא צייט איז מקריב צו זיין אונ צו עסין
(ראשון לציון) . אדער (הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן) ער האט גישאכטין א קרבן
פסח אדער א חטאת ניט צוא זייער נאמען . נאר אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן
(קבל והלך וזרק חוץ לזמנו) דער נאך ווען ער האט צוא גינומען דיא בלוט . אונ ווען ער
האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח . אונ ווען ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם
מזבח . האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער ער זאל מקריב זיין דיא חלב
שפעטער וויא דיא צייט איז (או ששחט חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט גישאכטין האט ער
גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז
(קבל והלך וזרק שלא לשמן) אונ ווען דער כהן האט צוא גינומען דיא בלוט אין דיא
כלי אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח . אונ ווען ער האט
געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח . האט ער גיטראכט ניט אויף דעם נאמען קרבן
פסח אונ ניט אויף דעם נאמען חטאת . נאר אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן (או
ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן) אדער ווען ער האט גישאכטין אונ ווען ער האט צוא
גינומען דיא בלוט . אונ ווען ער האט גיטראגין דיא בלוט צום מזבח . אונ ווען ער האט
געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח . ביי דיא אלע פיר זאכין האט ער גיטראכט ניט
צוא דעם נאמען קרבן פסח אונ ניט צוא דעם נאמען חטאת . נאר צוא דעם נאמען פון איין
אנדער קרבן . אונ ער האט נאך גיטראכט ער זאל עסין דיא פלייש אונ מקריב זיין דיא
חלב שפעטער וויא דיא צייט איז צוא עסין אונ צוא מקריב זיין (זהו שלא רבב המתיר

ודק שלא לשמן. זהו שלא קרב המתיר כמצותו: **ה** לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ כחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ. פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל. אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחייבים עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכ"א זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. היינו הך דלעיל אלא דרישא איירי בב' עבודות. ששחט ע"מ לאכול כזית בחוץ. וקבל ע"מ לאכול כזית למחר. וכאן בעבודה א'. ששחט ע"מ לאכול כזית למחר. כזית בחוץ: ר"י ומר כו' אכולה מתניתין פליג דלית ליה דמחשבת פסול פסולים מוציא מידי פגול אא"כ קדם פסולו לפגולו. ובעבודה א' נמי פליג דאית ליה תפוס ל' ראשון. ואין הלכה כרבי יהודה: לאכול כחצי זית והקטיר כחצי זית. והניחן חוץ לזמנו או חוץ למקומו. כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין.

במצותו) דאס מיינט מען ער האט ניט געשפריצט דיא בלוט וויא דער דין איז. וואדום צוא דיזר טראכטונג ער זאל עסן אונ מקריב זיין שפעטער וויא דיא צייט איז. האט ער גיטראכט נאך אפסולה טראכטונג. ער זאל עסן אונ מקריב זיין ניט אויף דעם ארט וואו מען דארף עסן אונ מקריב זיין. אונ דיא אקרבן פסח אדער אחטאת האט ער גיטראכט אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן: ה (לאכול כזית בחוץ וכזית למחר) אויב ער האט גיטראכט ווען ער האט גישאכטן ער זאל עסן איין שטיקול פלייש גרוס וויא אאייל בירט אויסער דיא עזרה. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא אאייל בירט זאל ער עסן מארגין (כזית למחר וכזית בחוץ) אדער ער האט פריער גיטראכט ער זאל עסן איין שטיקול פלייש גרוס וויא אאיילבירט מארגין. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא אאיילבירט זאל ער עסן אויסער דיא עזרה (כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסן אשטיקול פלייש גרוס ווי אהאלבער איילבירט אויסער די עזרה אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא אהאלבער איילבירט זאל ער עסן מארגין (כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ) אדער ער האט פריער גיטראכט ער זאל עסן אשטיקול פלייש גרוס וויא אהאלבער איילבירט מארגין. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא אהאלבער איילבירט זאל ער עסן אויסער דיא עזרה (פסול ואין בו כרת) איז דער קרבן פסול אונ מען טאר אים ניט עסן. אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (אמר רבי יהודה זה הכלל) האט רבי יהודה גיזאגט דאס איז דער כלל (אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום) אויב ער האט פריער גיטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין שפעטער וויא דיא צייט איז. דער נאך האט ער גיטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן אדער מקריב זיין (פגול וחייבים עליו כרת) איז דער קרבן פגול אונ אז מען עסט אים קומט כרת (ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן) אונ אויב ער האט פריער גיטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן אדער מקריב זיין. דער נאך האט ער גיטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין שפעטער וויא דיא צייט איז (פסול ואין בו כרת) איז דער קרבן פסול אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (זה וזה פסול ואין בו כרת) סייא ער האט גיטראכט פריער אויף דעם ארט אונ דער נאך אויף דיא צייט. אונ סייא ער האט גיטראכט פריער אויף דיא צייט אונ דער נאך אויף דעם ארט. איז אלץ דער קרבן פסול. אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (לאכול

כהצי

לפסלו. דהכא ליכא טיעותא. והכא ליכא טעותא : בעזרה הוא ואין טמא נכנס לעזרה ובכוונה בפרק שאיני מטמ׳את הסכי דלאו אב הטומאה

פרק ג **כל** הפסולי ששחטו שחיטתן כשרה. וה״ה דאפילו לכתחלה שוחטים דכתי׳ הוא. או בטמא מת וכגון שנגדק קרומית של קנה ושחט בה אבל בסכינא בטמא מת מטמא

ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין :

פרק ג **כל** הפסולין ששחטו. שחיטתן כשרה. שהשחיטה כשרה בזרים. בנשים. ובעבדים ובטמאים. אפילו בקדשי קדשים. ובלבד שלא יהו טמאים נוגעים בבשר. לפיכך הם פוסלים במחשבה. וכלן שקבלו את הדם חוץ לזמנו. וחוץ למקומו. אם יש דם הנפש

(ויק א ה) ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם. מקבלה ואילך מצות כהונ׳ למד על השחיטה שכשר׳ בזרים ובפסולי׳. ולא קתני ששחטו דמשמע דיעבד אין נכתה כו אלא משום טמאים בלבד דעמא לכתחלה לא ישחוט גזירה שמא יגע בבשר. וטמא ששחט

את הסכין להיות אב הטומאה כיוצא בו. והסכין מטמא את הבשר : לפיכך הן פוסלים את הקרבן במחשבה הואיל וראוין לעבודה זו מחשבתן מחשבה ופוסלת : וכולן. הפסולים שקבלו את הדם ע״מ לאכול ולהקטיר חוץ לזמנו או חוץ למקומו : אם

קדשים וכשרים לא מבחת לה אלא בסכינא יש דם הנפש. עוד בבהמה יחזור הכשר לעבודה אליכא. וכגון שהוא עומד חוץ לעזרה ושוחט ויקבל ויזריק והזבח כשר שאין מחשבתן של הבהמה שבתוך העזרה דהא שחיטת קדשים אנו פוסלתן בקבלה לפי שאינן ראוין לה. ואין

בחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר) אויב ער האט געטראכט ער זאל עסן פלייש פון דעם קרבן גרוים וויא אהאלבער אייבירט. אונ ער זאל מקטיר זיין חלב גרוים וויא אהאלבער אייבירט נאך דיא צייט אדער ניט אויף דעם ארט. איז דער קרבן כשר (שאין אכילה והקטרה מצטרפין) ווארום עסין וויא אהאלבער אייבירט מיט מקטיר זיין וויא האלבער אייבירט. רעכענט מען ניט צוא זאמען פאר אאייבירט דער קרבן זאל פסול ווערין :

פרק ג א (כל הפסולין ששחטו שחיטתן כשרה) דיא אלע מענטשין וואס זענען פסול מקריב צוא זיין אקרבן. אויב זייא האבין געשאכטין דעם קרבן. איז דער קרבן כשר (שהשחיטה כשרה בזרים) ווארום אישראל אדער אלוי מעג שעכטין אקרבן (בנשים) ווייבער (ובעבדים) קנעכט כנענים (ובטמאים) דיא מענטשין וואס זענען טמא. מען אויך שעכטין אקרבן (אפילו בקדשי קדשים) אפילו דיא קרבנות וואס זענען קדשי קדשים מעגין אויך שעכטין אזעלכע מענטשין וואס זענען פסול מקריב צוא זיין דעם קרבן (ובלבד שלא יהו טמאים נוגעים בבשר) נאר דיא מענטשין וואס זענען טמא זאלין זיין געהיט זייא זאלין ניט אנרירען דיא פלייש. זייא זאלין ניט מטמא זיין דיא פלייש ועיין בהרע״ב (לפיכך הם פוסלים במחשבה) דריבער ווייל זייא מעגין שעכטין אקרבן. אויב זייא טראכטין אשלעכטע מחשבה ווען זייא שעכטין ווערט דער קרבן פסול (וכולן שקבלו את הדם חוץ לזמנו וחוץ למקומו) דיא אלע וואס זענען פסול צום קרבן אויב איינער פון זייא האט גינומען אין אכלי דיא בלוט פון קרבן. אונ האט געטראכט ער זאל עסן דיא פלייש אדער מקריב זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן אדער מקריב זיין (אם יש דם הנפש) אויב עס גייט נאך פון דיא בהמה דיא בלוט וואס דיא נשמה גייט מיט זייא ארוים (יחזור הכשר ויקבל) זאל גיין אכהן וואס איז כשר מקריב צוא

שמחשב פוסלת אלא במי שראוי לעבודה ובדבר הראוי. ובמקום הראוי לעבוד דכתיב (שם ז) המקריב אותו לא יחשב. בראוי להקרבה הכתוב מדבר: ב יחזיר לכשר. ולא מפסיל במה שנתן אותו לפסול: ב"נ.

דחזי לעבודת צבור כגון טמא דחזי לכתחלה בצבור הלכך גבי יחיד איכא תקנתא בחזרה אבל ... אל דלא חזיא לעבודת צבור אימא דלית ליה תקנתא קמ"ל. ואי אשמעינן שמאלו הוה אמינא

הנפש יחזור הכשר ויקבל: ב קבל הכשר ונתן לפסול. יחזיר לכשר. קבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו. קבל בכלי קדש ונתן בכלי חול. יחזיר לכלי קדש. נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו. כשר. נתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד. נתן את הנתנין למטה למעלה. ואת הנתנים למעלה למטה. את הנתנים בפנים בחוץ. ואת הנתנים בחוץ בפנים אם יש דם

פסול ע"ג הכבש שלא כנגד היסוד דהוא נתינה שלא במקומה. או שנתן את הנתנים למטה למעלה יחזור הכשר ויקבל. וצריכא לאשמועינן בכלהו דאית ליה תקנתא בחזרה. דאי אשמועי' בימינו ה"א הכך

שמאל אית ליה תקנתא. בחזרה שכן יש בה הכשר ביום הכפורים שכ"ג נוטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו אבל כלי חול אימא לא ואי אשמועי' כלי חול משום דחזו לקדושינהו אבל הכך אימא לא צריכא:

זיין און זאל נעמען פון דיא בהמה אנדערע בלוט אין איין אנדערע כלי און זאל שפריצע אויף דעם מזבח. און דער קרבן ווערט אין גאנצין כשר: ב (קבל הכשר ונתן לפסול) אויב אכהן וואס איז כשר מקריב צו זיין דעם קרבן האט צו גינומען דיא בלוט. און האט גיגעבין דיא בלוט צו אזעלכין וואס ער איז פסול מקריב צו זיין (יחזיר לכשר) זאל דער פסול צוריק געבין דיא בלוט צום כשר. און מען מעג דיא בלוט שפריצען אויף דעם מזבח (קבל בימינו ונתן לשמאלו) אויב אכהן כשר האט גינומען דיא בלוט אין זיין רעכטע האנט. און האט גיגעבין דיא בלוט אין זיין לינקע האנט (יחזיר לימינו) זאל ער צוריק נעמען דיא בלוט אין זיין רעכטע האנט. און דיא בלוט איז כשר (קבל בכלי קדש ונתן בכלי חול) אויב אכהן כשר האט גינומען דיא בלוט אין אהייליגע כלי פון בית המקדש. און האט אריין גיגאסין דיא בלוט אין אפראכטע כלי (יחזיר לכלי קדש) זאל ער צוריק צריין גיסען אין דיא הייליגע כלי. און דיא בלוט איז כשר (נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר) אויב אכהן כשר האט גינומען דיא בלוט אין אהייליגע כלי. און דיא בלוט איז פארגאסין גיווארין פון דיא כלי אויף דיא ערד. דער נאך האט ער צוריק אנגישעפט פון דיא ערד אין דיא כלי. איז דיא בלוט כשר (נתנו על גבי הכבש) אויב דער וואס איז פסול מקריב צו זיין אקרבן האט געשפריצט דיא בלוט אויף דיא ברעט וואס מען גייט ארויף צום מזבח (שלא כנגד היסוד) אדער ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח נאר ניט נעגין פונדאמענט (נתן את הנתנין למטה למעלה) די בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט פון מזבח. האט ער געשפריצט אויף דיא אויבערשטע האלבע וואנט (ואת הנתנין למעלה למטה) און דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דיא אויבערשטע האלבע וואנט פון מזבח. האט ער געשפריצט אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט (ועיין פ"ב מ"א) (את הנתנים בפנים בחוץ) דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם איניווייניגסטען מזבח ואויף דעם גאלדענעם מזבח) האט ער געשפריצט אויף דעם אויסווייניגסטען מזבח (ואת הנתנין בחוץ בפנים) און די בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם אויסווייניגסטען מזבח. האט ער געשפריצט אויף דעם איניווייניגסטען מזבח (אם יש דם הנפש) אויב עס

ג לאכול דבר שאין דרכו לאכול. חוץ לזמנו הנפש. יחזור הכשר ויקבל: ג השוחט
לו חוץ למקומו: ור' אליעזר פוסל. ואין סלכס את הזבח. לאכול דבר שאין דרכו
כל"ח: ד קיפה. תבלין ויק דק סבסולי לאכול. ולהקטיר דבר שאין דרכו
קדלס: אלל. פיורי סכסר סנדנקיס כעור להקטיר כשר. ר"א פוסל. לאכול
דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר פחות מכזית כשר.
לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:
ד השוחט את הזבח לאכול כזית מן העור מן הרוטב מן הקיפה מן האלל
מן העצמות מן הגידים מן הטלפים מן

גייט נאך פון דיא בהמה דיא בלוט וואס דיא נשמה גייט מיט זייא ארויס (יחזור הכשר ויקבל) זאל גיין אכהן וואס איז כשר מקריב צוא זיין אונ זאל נעמען פון דיא בהמה אנדערע בלוט אין איין אנדערע כלי אונ זאל שפריצען אויף דעם מזבח. אונ דער קרבן ווערט אין גאנצן כשר: ג (השוחט את הזבח לאכול דבר שאין דרכו לאכול) איינער האט גישאכטין אקרבן אונ ווען ער הט גשאכטין הט ער גיטראכט ער זאל עסין פון דעם קרבן אזעלכע זאכין וואס עס איז ניט דר שטייגער צו עסין. שפעטער ווי די צייט איז. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף דעם קרבן עסין (ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל מקטיר זיין אזעלכע זאכין וואס מען איז ניט מקטיר. שפעטער וויא דיא צייט איז. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף מקטיר זיין (כשר) איז דער קרבן כשר (רבי אליעזר פוסל) רבי אליעזר זאגט דער קרבן איז פסול (לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר פחות מכזית כשר) אויב ער האט גיטראכט ער זאל עסין פון דעם קרבן דיא זאכין וואס דער שטייגער איז צוא עסין ווייניגער וויא אאייל בירט גרויס. שפעטער וויא דיא צייט איז. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף דעם קרבן עסין. אדער ער האט גיטראכט ער זאל מקטיר זיין פון דעם קרבן דיא זאכין וואס מען איז מקטיר. נאר ווייניגער וויא אאיילבירט גרויס. שפעטער וויא דיא צייט איז. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף מקטיר זיין. איז דער קרבן כשר (לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר) אויב ער האט גיטראכט ער זאל עסין פון קרבן אשטיקול פלייש גרויס וויא אהאלבער איילבירט. אונ זאל מקטיר זיין פון קרבן גרויס וויא אהאלבער איילבירט. שפעטער וויא דיא צייט איז. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסין אונ מקטיר זיין. איז דער קרבן כשר (שאין אכילה והקטרה מצטרפין) ווארום פלייש גרויס וויא אהאלבער איילבירט צום עסין. אונ חלב גרויס וויא אהאלבער איילבירט מקטיר צוא זיין. רעכענט מען ניט צוא זאגען וויא איינס פסול צוא מאכין דעם קרבן: ד (השוחט את הזבח) איינער האט גישאכטין אקרבן. אונ ווען ער האט גישאכטין האט ער גיטראכט (לאכול כזית מן העור) ער זאל עסין אשטיקול פון דיא פעל גרויס וויא אאיילבירט (מן הרוטב) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין פון דיא יאך גרויס וויא אאיילבירט (מן הקיפה) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין גרויס וויא אאיילבירט פון דיא בשמים מיט דיא פארבראקאכין וואס אין דיא יאך (מן האלל) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין גרויס וויא אאיילבירט פון דיא שטיקלאך פלייש וואס איז אנגיקלעבט אויף דיא פעל (מן העצמות) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין גרויס וויא אאיילבירט פון דיא ביינער (מן הגידים) אדער פון דיא אדערין (מן הטלפים) אדער פון דיא קלאהען (מן הקרנים) אדער פון דיא הערנער. אויב ער האט

בבעת הכבש. פירוש אחר גיד כלומר שסוף קשה ואינו ראוי לאכילה שקורין קפיל"ו בלע"ז: הקרנים והטלפים. ואפילו מה שיש בהן קרוב לבשר שכשחותכין אותו יוצא ממנו דם לא חייב כבשר: ואין חייבין עליהם משום פגול. אם היה הזבח פגול שחשב על בשרו לאכלו חוץ לזמנו ואכל מאלו פטור: וטמא. אם אכל מאלו בטומאת הגוף מזבח כבר אינו חייב משום אוכל קדשים בטומאת הגוף:

ה השוחט את המוקדשין. כל היכא דיקא הלי לישנא מיירי בנקבות: לאכול שליל. שבמעיה: או שליא הטור הסופה: את הולד אין מחשבה זו פוסלת את הזבח דשליל ושליא לאו גופא דזיבחא הוא: לא פיגל. ה"ק השוחט את המוקדשין לאכול שליל או שליא חוץ לנוקימו לא פסל ואם חשב להעל מהן חוץ לזמנו לא פיגל: חלב המוקדשין וביצי תורין אין חייבין עליהן משום פגול. אם

מן הקרנים. חוץ לזמנו או חוץ למקומו כשר ואין חייבין עליהם משום פגול ונותר וטמא: **ה** השוחט את המוקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ לא פיגל. המולק תורים בפנים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל. חלב המוקדשין וביצי תורים אין חייבין

גיטראכט אויף איינע פון די זאכן ער זאל עסן (חוץ לזמנו) שפעטער וויא די צייט איז (או חוץ למקומו) אדער ער זאל עסן ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן דעם קרבן (כשר) איז דער קרבן כשר (ואין חייבין עליהן משום פגול) אויב ער האט גיטראכט אויף אקרבן ווען ער האט אים גישאכטן ער זאל עסן די פלייש זיינע שפעטער וויא די צייט איז. איז דער קרבן גיווארין פיגול. אויב ער האט פון דעם קרבן גיגעסן איינע פון די זאכן קומט אים ניט קיין כרת (ונותר) אויב דער קרבן איז גיוועזן כשר. נאר עס איז געבליבען פון אים אויף נאך די צייט איינע פון די זאכן. אונ ער האט דאס גיגעסן. קומט אים ניט קיין כרת (טמא) אויב דער כהן איז גיוועזן טמא אונ ער האט גיגעסן פון אזעלכען קרבן איינע פון די זאכן. קומט אים ניט קיין כרת: ה (השוחט את המוקדשין) איי ער האט גישאכטן אקרבן. אונ ווען ער הט אים גשאכטן הט ער גיטראכט (לאכול שליל או שליא בחוץ) ער זאל עסן די קאלב וואס פייא איר אין בויך. אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסן די הויט וואס די קאלב ליגט אינוויינג. אויסער די עזרה. אדער ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן דעם קרבן. איז דער קרבן ניט פסול. אונ אויב ער האט גיטראכט ער זאל עסן די קאלב אדער די הויט וואס די קאלב ליגט אינוויינג. שפעטער וויא די צייט איז פון דעם קרבן (לא פיגל) איז דער קרבן ניט פיגול (המולק תורין בפנים לאכול ביציהם בחוץ) אויב א כהן האט מיט זיין נאגיל צוא בראכן דעם האלז פון אטויב אין די עזרה. ער זאל איר מקריב זיין פאר אקרבן. אונ ווען ער האט צוא בראכן דעם האלז האט ער גיטראכט ער זאל עסן די אייער פון די טויב אויסער די עזרה. איז די טויב ניט פסול. אונ אויב ער האט גיטראכט ער זאל עסן די אייער שפעטער וויא די צייט איז צום עסן (לא פיגל) איז די טויב ניט פיגול (חלב המוקדשין וביצי תורין אין חייבין עליהם משום פגול) אויב ער האט גיטראכט אויף אקרבן ווען ער האט אים גישאכטן. ער זאל עסן פון אים שפעטער וויא די צייט איז. איז דאך דער קרבן גיווארין פגול. דער נאך האט ער גיפונען אביסעל מילך אין די בריסט. אונ ער האט די מילך גיטרונקען. אדער ער האט גיטראכט

עליהם משום פגול ונותר וטמא: ו שחטו על מנת להניח את דמו או את אמוריו למחר או להוציאן לחוץ. ר"י פוסל וחכמים מכשירין. שחטו על מנת ליתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד. ליתן את הנתנין (למטה למעלה) ואת הנתנין (למעלה למטה) את הנתנין בפנים בחוץ ואת הנתנים בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים

פגל בזבח והכל מחלב שבדדים לא מחייב עליה משום פגול דלאו גופא דזיבחא היא: ו להניח את דמו או את אמוריו למחר. לא שיקטירם לאכול חוץ לזמנו וכן לא חשב לא להקטיר למחר דהאי מחשבה חוץ לזמנו היא ופגול ולא לזרוק ולא לאכול חוץ למקומו אע"פ שחשב להניח למחר או להוציא חוץ למקומו לא פסל והלכה כחכמים. והא דלא פסל ר"י במחשב בדמים הניתנין למטה ליתן אותם למעלה הואיל ואם עשה כן פסל. משום דס"ל לר"י שהחושב גמור הוי אע"ג שימה הכל למחר ולא יקטירם: רבי יהודה פוסל. הואיל ומיפסל בהולאה ובלינה מיפסל נמי במחשבת הולאה ולינה והיה שלא הניח למחר פסול דדם נפסל בשקיעת החמה הך אם חשב

אויף אטויב ווען ער האט צוא בארבן דעם האקן. ער זאל איר עסן שפעטער וויא דיא צייט איז. איז דאך דיא טויב געווארין פגול דער נאך האט ער געגעסן דיא אייער פון דיא טויב. קומט אים ניט קיין כרת וייל ער האט געגעסן פיגול. ווארום דיא מילך מיט דיא אייער געהערין ניט צום קרבן (ונותר) אויב דער קרבן איז געווען כשר. נאר עס איז געבליבען פון אים אויף נאך דיא צייט. דיא מילך פון דיא בהמה אדער דיא אייער פון דיא טויבין. אונ ער האט דאס געגעסן. קומט אים ניט קיין כרת (וטמא) אויב דער כהן איז געווען טמא אונ ער האט געגעסן פון אכשרין קרבן. דיא מילך פון אבהמה. אדער דיא אייער פון די טויבין. קומט אים ניט קיין כרת: ו (שחטה על מנת להניח דמו או את אמוריו למחר) אויב ער האט געבראכט ווען ער האט געשאכטין דעם קרבן. ער זאל לאזין דיא בלוט אדער די חלב אויף מארגין. אונ ער זאל דיא בלוט גאר ניט שפריצען אויף דעם מזבח. אונ די חלב זאל ער גאר ניט מקטיר זיין (או להוציאן לחוץ) אדער ער האט געטראכט ער זאל דיא בלוט מיט דיא חלב ארויס טראגין אויסער דיא עזרה (רבי יהודה פוסל) רבי יהודה זאגט דער קרבן איז פסול (וחכמים מכשירין) אונ דיא חכמים זאגין דער קרבן איז כשר (שחטו על מנת ליתנו על גבי הכבש) אויב ער האט געבראכט ווען ער האט געשאכטין דעם קרבן. ער זאל שפריצען דיא בלוט אויף דיא ברעט וואס מען גייט ארויף צום מזבח (שלא כנגד היסוד) אדער ער האט געטראכט ער זאל שפריצען דיא בלוט אויף דעם מזבח. נאר ניט געגין פונדאמענט (ליתן את הנתנין למטה למעלה) אדער ער האט געטראכט דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט פון מזבח. זאל ער שפריצען אויף דיא אויבערשטע האלבע וואנט (ואת הנתנין למעלה למטה) אדער ער האט געטראכט דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דיא אויבערשטע האלבע וואנט פון מזבח. זאל ער שפריצען אויף דיא אונטערשטע האלבע וואנט (את הנתנין בפנים בחוץ) אדער ער האט געטראכט דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם איניווייניגסטען מזבח. זאל ער שפריצען אויף דעם אויס וויינגסטען מזבח (ואת הנתנין בחוץ בפנים) אדער ער האט געטראכט דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם אויס וויינגסטען מזבח. זאל ער שפריצען אויף דעם איניווייניגסטען מזבח (שיאכלוהו טמאים) אדער ער האט געטראכט

ג זורק הדם. על המזבח אפילו שלא במקומו כהיינו תנא לזרקו במקומו. ובלבד שלא יהבו נזרק חוץ לעזרה:

פרק ד **בש"א** כל הנתנין על מזבח החיצון. יש מתן בשעורים ד' מתנות. ויש מתן בשעורין ב' שהם ד'. ויש בשעורים מתנה אחת כדתנן באידך פרקין והשתא קאמר דכלן שלא נתן אלא מתנה אחת בדיעבד כפר. דכתיב (דברים יב) ודם זבחיך ישפך שפיכה א' משמע. מדלא כתיב סביב דמשמע ב' מתנות שהן ד': ובחטאת ב' נתן מתנה אחת כפר. לפיכך חטאת וכל

שיקריבוהו טמאים. שיאכלוהו ערלים שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות הפסח. ולאכול הימנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר. שאין המחשבה פוסלת אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד **בית** שמאי אומרי' כל הנתני' על מזבח החיצון שאם נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך אם

מתנות. ג' פרכיות נאמרו בחטאות החיצונות בויקרא. אחת בשעיר נשיא ושתים בחטאת יחיד אחד בכשבה ואחד בשעירה. בשתים כתיב על קרנת חכל. והאחד מנלה. וב"ש יש אם למקרא הרי כאן שש ואין במזבח אלא ד'. והשני יתירות לה נאמרו אלא שנאמן שהכתוב לעכב. וב"ה סברי אחרי מקרא דמשמע שם. ואהני מסורה דמשמע ד' סילקך עפי חדא אמסורת ובלר חדא אמקרא והוי לה חמש. ד' למצוה וחד לעכב. ואם

כהנים וואס זענען טמא זאלין עסין דעם קרבן (שיקריבוהו טמאים) אדער ער האט גיטראכט כהנים וואס זענען טמא זאלין מקריב זיין דעם קרבן (שיאכלוהו ערלים) אדער ער האט גיטראכט כהנים וואס זענען ניט גימלה זאלין עסין דעם קרבן (שיקריבוהו ערלים) אדער ער האט גטראכט כהנים וואס זענען ניט גימלה זאלין מקריב זיין דעם קרבן (לשבר עצמות הפסח) אדער ער האט גיטראכט ער זאל צוא ברעכין דיא ביינער פון קרבן פסח (ולאכול ממנו נא) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין דעם קרבן פסח האלב געבראטין (לערב דמו בדם פסולין) אדער ער האט גיטראכט ער זאל צוא מישען דיא בלוט מיט דיא בלוט פון א קרבן וואס איז פסול (כשר) ביא דיא אלע זאכין איז דער קרבן כשר (שאין המחשבה פוסלת) ווארום דאס טראכטונג מאכט ניט פסול דעם קרבן (אלא) נאר אז ער טראכט (חוץ לזמנו) ער זאל עסין דיא פלייש פון קרבן שפעטער וויא דיא צייט איז (וחוץ למקומו) אדער ער טראכט ער זאל עסין דיא פלייש פון קרבן ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף אים עסין (והפסח והחטאת שלא לשמן) אדער ער האט גישאכטין א קרבן פסח אדער א חטאת ניט צו זייער נאמען . נאר אויף דעם נאמען פון איין אנדער קרבן . ביא דיא דזייא זאכע ווערט דער קרבן פסול דורך דעם טראכטין :

פרק ד א בית שמאי זאגין (כל הנתנין על מזבח החיצון) אלע בלוטין וואס מען דארף זייא שפריצען אויף דעם אויס ווייניגסטען מזבח (שאם נתנן מתנה אחת) אויב ער האט פון דיא בלוט נאר איין שפריץ גיטאהן אויף דעם מזבח (כפר) איז שוין פאר געבין דיא עבירה (ובחטאת שתי מתנות) אונ אויב ער האט געשפריצט אויף דעם מזבח צווייא שפריצען פון דיא בלוט פון א חטאת . איז שוין פאר געבין דיא עבירה (ובית הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר) אונ בית הלל זאגין אפילו א חטאת אויב ער האט געשפריצט אויף דעם מזבח פון איר בלוט נאר איין שפריץ איז אויך פאר געבין דיא

הזבחים לב״ה. ולב״ה שאר הזבחים חוץ החטאת כן יעשה לו ומקרא שא״ל ה״א שהכי מחטאת. נתן את הראשונה כתקנה ואת כל עבודותיו נתפרשו בו. אלא לכפול בהזאת השניה במחשבת אכילת בשר חוץ לזמנה. הזאות שהו הוא דאתא והכי משמע ועשה כיפר והכשר הקרבן ליקרב ע״י מתנה הראשונה לו כאשר כתבתי לו עשיותיו. והנה עליהם לעכב שאם חסר

דאין השניה מתרת הכשר שהרי הותר ע״י מתנה הראשונה. הילכך אינה מפגלת: נתן את הראשונה חוץ לזמנה כו׳ פגול וחייבין עליו כרת. שאין מחשבת חוץ למקומו דשניה מוציאתו מידי פגול. שהרי הוקבע בראשונה

נתן את הראשונה כתקנה ואת השניה חוץ לזמנה כפר. נתן את הראשונה חוץ לזמנה ואת השניה חוץ למקומה פגול וחייבין עליו כרת:

ב כל הנתנין על מזבח הפנימי שאם חסר אחת מן המתנות לא כפר. לפיכך אם נתן כולן כתקנן ואחת שלא כתקנה. פסול ואין בו כרת:

ג ואלו דברים שאין חייבים עליהם משום פגול. הקומץ. והלבונה. והקטרת.

אחת מכל המתנות לא כפר: לפיכך אם נתנן כולן כתקנן. הואיל וכלן מתירות אין זו מתרת בלא זו. ואין זו מפגלת בלא זו: ואחת שלא כתקנה. במחשבת חוץ לזמנו: פסול. שלא הותר בראשונה: ואין

שקרבו כל מתיריו: ב שאם חסר אחת בו כרת. שאין מפגלים בחצי מתיר: ג אלו
מכל המתנות לא כפר. דכפר הכל לכל דברים שאין חייבין עליהם. כרת באכילתן
כתיב (ויקרא ד) ועשה לפר כאשר עשה לפר משום פגול: הקומץ. אם קמץ ע״מ לאכול

עבירה (לפיכך) דריבער ווייל איין שפריץ איז אויך גענוג (אם נתן את הראשונה כתקנה) אויב ער האט געשפריצט דעם ערשטין שפריץ אזוי וויא דער דין איז (ואת השניה חוץ לזמנה) אונ ווען ער האט געשפריצט דעם אנדערין שפריץ האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם קרבן שפעטער וויא דיא צייט (כפר) איז פון דעסטוועגין דער קרבן כשר (נתן את הראשונה חוץ לזמנה) אבער ווען ער האט געשפריצט דעם ערשטין שפריץ האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם קרבן שפעטער וויא דיא צייט איז (ואת השניה חוץ למקומה) א נ ווען ער האט געפריצט דעם אנדערין שפריץ האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם קרבן ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף אים עסין (פיגול) איז דער קרבן פיגול (וחייבין עליו כרת) אונ אז מען עסט אים קומט כרת: ב (כל הנתנין על מזבח הפנימי) די אלע בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם אינוויינסטען מזבח (שאם חסר אחת מן המתנות לא כפר) אויב ער האט איין שפריץ גיפעלט. ער האט ניטאהן איין שפריץ ווייניגער. איז ניט פאר געבין דיא עבירה (לפיכך אם נתן כולן כתקנן ואחת שלא כתקנה) דריבער אויב ער האט געשפריצט אלע שפריצען וויא דער דין איז. נאר איין שפריץ האט ער ניטאהן נים וויא דער דין איז. ביי איין שפריץ האט ער גיטראכט ער זאל מקטיר זיין דיא חלב שפעטער וויא דיא צייט איז (פסול ואין בו כרת) איז דער קרבן פסול נאר כרת קומט ניט: ג (ואלו דברים שאין חייבים עליהם משום פגול) אויף דיא זאכין אז מען טראכט מען זאל זיי עסין שפעטער ווי די צייט. אדר מען זאל זיי מקריב זיין שפעטר ווי די צייט. ווערין זייא פסול. נאר כרת קומט ניט אז מען עסט זייא (הקומץ) אז ער האט ארא‍פ גינומען אביסול מעהל פון אכ... ער זאל איר מקטיר זיין אויף דעם מזבח. אונ ווען ער האט גינומען דיא ביסול מעהל האט ער גיטראכט ער זאל עסין דיא איבעריגע מעהל

ומנחת כהנים. ומנחת כהן משיח והדם. והנסכים הבאים בפני עצמן דברי ר"מ. וחכ"א אף הבאים עם הבהמה. לוג שמן של מצורע ר"ש או'

שיריים למחר. ונתפגלה המנחה שאינה נאכלת אלא ליום ולילה. אין האוכל את הקומץ בכרת. שאין פגול חל אלא על דבר שיש לו מתירין אחרים. דפגול משלמים ילפינן ליה דכתיב (ויקרא ז) ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו וגו' מה שלמים מיוחדים שיש להן מתירין בין לאדם בין למזבח שהדם מתיר להקטיר האימורין למזבח. והאימורין מתירין הבשר לאדם וחייבין עליהם משום פגול. אף כל שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח. חייבין עליו משום פגול. לאפוקי כל הנך דחשיב במתני' שאין להם מתירין אלא הן עצמן מתירין לאחרי' שהאוכל מהן אינו חייב משום פגול: והלבונ'. אין אחר מתירה אלא היא מתרת את המנחה כמו הקומץ: מנחת נדבת כהנים כולה כליל ואינה נאכלת הלכך אין אחר מתירה: מנחת כהן משיח. דהיינו חביתי כ"ג שהיא קריבה בכל יום מחציתה בבוקר ומחציתה בערב: ומנחת נסכים. ל"ג דהא מפליג פליגי בה. ויש חלוק בין באה עם הזבח לבאה בפני עצמה: והדם. הוא המתיר: והנסכים הבאים בפני עצמן. כגון שהתנדב מנחת נסכים בלא זבח כדאמרי' במנחות. מתנדב אדם מנחת נסכים בפני עצמה א"נ כגון שהביאה בשביל הזבח אלא שהביא זבחו היום ונסכיו למחר דאמר מר ומנחתם ונסכיהם אפילו למחר. אבל אם הביאן עם זבחו ופגל בזבח נתפגלו הנסכים: וחכ"א אף הבאים עם הבהמה. דכיון דיכול להקריב נסכים למחר. נמצא שאין הזבח מתירן להקרב אלא הן מתירין את עצמן. והלכה כחכמים: לוג שמן של מצורע. שיריו נאכלין: אין חייבין עליו משום פגול. אם פיגל באשם לא נפגל הלוג. ואע"פ שהלוג תלוי באשם דכתיב (שם יד)

מיטן. איז שוין די גאנצע מנחה פגול. אונ אויב ער עסט די ביסל מעהל וואס ער האט גיוואלט מקריב זיין. קומט אים ניט כרת (והלבונה) ווען ער האט אראפ גינומען די בשמים פון די מנחה האט ער גיטראכט ער זאל עסן די מנחה מארגין. איז די מנחה מיט די בשמים גיווארין פגול. אונ אויב ער עסט די בשמים קומט אים ניט כרת (והקטורת) אויב ער האט גיטראכט ער זאל די קטורת מקטיר זיין שפעטער ווי די צייט איז (ומנחת כהנים) אכהן האט גיבראכט אמנחה אנדבה וואס מען דארף איר אין גאנצין פאר ברענען. אויב ער האט גיטראכט ער זאל איר מקריב זיין שפעטער ווי די צייט איז (ומנחת כהן משיח) אונ די מנחות וואס דער כהן גדול ברייננט אלע טאג. פריה אונ אבענד. אונ די מנחות דארף מען אויך אין גאנצין פאר ברענען. אויב ער האט גיטראכט ער זאל איר מקריב זיין שפעטער ווי די צייט איז (והדם) אונ די בלוט פון אקרבן. אויב ער האט גיטראכט ער זאל שפריצען די בלוט שפעטער ווי די צייט איז (והנסכים הבאים בפני עצמן) אונ די וויין וואס קומט בזונדער אן אקרבן. איינער האט גיגעבן אנדבה וויין מען זאל גיסען אויף דעם מזבח. אן אקרבן. אויב ער האט גיטראכט ער זאל די וויין גיסען אויף דעם מזבח שפעטער ווי די צייט איז. די אלע זאכין ווערין ניט פגול. אבער די וויין וואס קומט צוא זאמען מיט דעם קרבן. אויב דער קרבן ווערט פגול. איז די וויין אויך גיווארין פגול (דברי רבי מאיר) אזוי זאגט רבי מאיר (וחכמים אומרים) אונ די חכמים זאגין (אף הבאים עם הבהמה) אפילו די וויין וואס קומט צו זאמען מיט אקרבן. ווערט אויך ניט פגול. ניט דורך דעם קרבן אונ ניט דורך זיך אליין (לוג שמן של מצורע) די קווארט אייל וואס אמצורע דארף ברייגען. רבי שמעון זאגט (אין חייבין

אין חייבין עליו משום פגול. ור״מ או׳ חייבין עליו משום פגול שדם האשם מתירו. וכל שיש לו מתירין. בין לאדם. בין למזבח. חייבין עליו משום פגול: ד העולה דמה מתיר את בשרה למזבח ועורה לכהנים. עולת העוף דמה מתיר את בשרה למזבח. חטאת העוף דמה מתיר את בשרה לכהנים. פרים הנשרפים. ושעירים הנשרפים. דמן מתיר את אימוריהן

ע׳ דם האשם דהא לא נתן מדם האשם תחלה אין נתינת השמן כלום. אפ״ה כיון דהאדם מביא אשמו עכשיו ולוגו עד י׳ ימים. נמצא שאין האשם מתירו וכיון דאין לו מתירים אין חייבין עליו משום פגול: ור״מ אומר. לוג הבא עם האשם בו ביום חייבין עליו משום פגול אם פגל באשם ואין הלכה כר״מ: בין לאדם בין למזבח. או לזה או לזה: ד העולה דמה מתיר את בשרה למזבח. דכתיב (שם א) וזרקו את הדם [והדר] הכבר השלך בבית הדשן. והואיל ודמן מתיר

ונתחו: ואת עורה לכהנים. דכתיב (שם ז) עור העולה אשר הקריב אין לו אלא לאחר זריקה: חטאת העוף. שהיא נאכלת לכהנים כדנפקא לן מדכתיב לכל חטאתם לרבות חטאת העוף דלא תימא נבילה היא: פרים הנשרפים. פר כהן משיח ופר העלם דבר של צבור ופר יוה״כ: ושעירים הנשרפים. שעיר של יוה״כ ושעירי ע״ג שכל אלו דמן טעון הזיה לפנים. ואימוריהן קרבין על מזבח העולה. ואחר

עליו משום פגול) אפילו דער קרבן פון דעם מצורע איז געוועזן פגול. פון דעסטוועגן די אייל איז ניט קיין פגול. אונ דורך זיך אליין קען זיא אויך ניט ווערין פגול (ורבי מאיר אומר) אונ רבי מאיר זאגט (חייבין עליו משום פגול) אויב מען האט געבראכט דיא קווארט אייל צוא זאמען מיט דעם קרבן. אונ דער קרבן איז געווארין פגול. איז דיא אייל אויך פגול (שדם האשם מתירו) ווארום דיא בלוט פון קרבן איז מתיר דיא אייל. פריער מוז מען געבין דיא בלוט פון דעם קרבן אויף דיא גראבע פינגער. דער נאך ניט מען דיא אייל אויך דיא גראבע פינגער. אבער אז ער האט געגעבין דיא אייל אויף דיא גראבע פינגער פאר דיא בלוט איז דאס גאר גישט (וכל שיש לו מתירין) אונ דיא אלע זאכין וואס האבין ווער עס זאל זייא מתיר זיין (בין לאדם) זייא צוא אמענטשין (בין למזבח) אונ סיי צום מזבח (חייבין עליו משום פגול) אויב דיא זאך וואס איז מתיר איז געווארען פגול. איז דיא זאך וואס ווערט מותר אויך געווארען פגול: ד (העולה דמה מתיר את בשרה למזבח ועורה לכהנים) דיא בלוט פון אעולה איז מתיר מקריב צוא זיין דיא פלייש אויף דעם מזבח. אונ דיא כהנים זאלין מעגין נעמין דיא פעל. אבער איידער מען שפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. טאר מען ניט מקריב זיין דיא פלייש אויף דעם מזבח אונ דיא כהנים טאר ניט נעמען דיא פעל פאר זיך (עולת העוף דמה מתיר את בשרה למזבח) דיא בלוט פון אעולה ואטויב) איז מתיר מקריב צוא זיין דיא פלייש אויף דעם מזבח (חטאת העוף דמה מתיר את בשרה לכהנים) דיא בלוט פון אחטאת אטויב) איז מתיר צוא דיא כהנים זייא זאלין מעגין עסין דיא פלייש (פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים) דיא אקסין אונ דיא ציגען וואס זייער בלוט שפריצט מען. אין היכל אונ אין קדשי קדשים. אדער נאר אין היכל אליין. אונ דיא חלב איז מען מקטיר אויף דעם מזבח. אונ דיא פלייש מיט דיא פעל פאר ברענט מען (דמן מתיר את אימוריהן ליקרב) אז מען האט געשפריצט דיא בלוט מעג מען מקריב זיין דיא חלב. אונ איידער מען שפריצט דיא בלוט טאר מען ניט מקריב זיין דיא חלב

ליקרב. ר"ש אומר כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פגול: ה קדשי עו"ג אין חייבין עליהם משום פגול נותר וטמא. והשוחטן בחוץ פטור. דברי ר' מאיר. ר' יוסי מחייב. דברים שאין חייבין עליהן משום פגול. חייבין עליהם משום נותר. משום טמא. חוץ מן הדם. ר"ש אומר בדבר שדרכו להאכל אבל (כגון)

את האימורין ליקרב. אם פגל בהן ואכל בג"ש דעון עון. את האימורין חייב עליהן משום פגול: כל דחגול חלול. שאינו על מזבח החיצון בשלמים. דפגול בשלמים הוא דכתיב גבי שלמים מיוחדים שמתן דמן על מזבח החיצון. אף כל שדמו נתון על מזבח החיצון. לאפוקי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שדמן טעון הזיה ומתן דמים בפנים. ואין הלכה כר"ש: ה קדשי עו"ג. בעו"ג נודרים נדרים ונדבות כישראל. דכתיב בפרשת אמור איש איש מבית ישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם. ודרשינן איש מת"ל איש איש לרבות את העו"ג שנודרים נדרים ונדבות כישראל: אין חייבין משום פיגול נותר וטמא. דפגול יליף מנותר

ונותר יליף מטמאה בג"ש. ובטמאה כתיב (ויקרא כב) וינזרו מקדשי בני ישראל ולא מקדשי עו"ג. ואין הלכה כר"מ: דברים שאין חייבין עליהם משום פגול. כגון הקומץ והקטרת וכל הנעשין בפנים חייבין משום טומאה. שהאוכל בטומאת הגוף חייב כרת: חוץ מן הדם. דמעטיה קרא דכתיב (שם יז) ואני נתתיו לכם. שלכם יהא כשהוא חולין ולא כקדשים ועוד כתיב (שם) על המזבח לכפר לכפרה נתתיו ולא למעילה שלכך אין חייבין עליו לא משום טומאה ולא משום נותר ולא משום פגול אלא משום אוכל דם גרידא: בדבר שדרכו להאכל. פרט כ"א נאכלין ואע"פ

רבי שמעון זאגט (כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים) דיא קרבנות וואס זייער בלוט ווערט ניט געשפריצט אויף דעם אויסווייניגסטען מזבח אזוי וויא שלמים (אין חייבין עליו משום פגול) איז ביא זייא ניטא דער דין פון פגול: ה (קדשי עובדי גלולים) אויב אעובד גלולים ברייננט אקרבן א... אדער אנדבה. אונ ווען מען האט נישאכטין דעם קרבן האט מען גיטראכט מען זאל עסין דעם קרבן שפעטער וויא דיא צייט איז (אין חייבין עליהן משום פגול) אויב איינער האט גיגעסין פון דעם קרבן קומט אים ניט כרת (נותר) אונ אויב דער קרבן איז גיוועזן כשר. נאר אשטיקל פלייש איז געבליבען אויף נאך דיא צייט ווען מען טאר שוין ניט עסין. אז מען עסט דיא שטיקל פלייש קומט ניט כרת (וטמא) אונ אויב אטמא האט גיגעסין דעם קרבן קומט אים ניט כרת (והשוחטן בחוץ פטור) אונ אויב מען שעכט דעם קרבן אויסער דיא עזרה. קומט ניט כרת (דברי רבי מאיר) אזוי זאגט רבי מאיר (רבי יוסי מחייב) רבי יוסי זאגט אויף דיא אלע זאכען קומט כרת (דברים שאין חייבין עליהם משום פגול) דיא אלע זאכען וואס ביא זייא איז ניטא קיין פגול דיא וואס שטייען אין משנה גו (חייבין עליהן משום נותר) אויב דיא זאכען זענען גיוועזן כשר. נאר עס איז געבליבען פון זייא אויף נאך דיא צייט ווען מען טאר שוין ניט עסין. אז מען עסט פון דיא זאכען קומט כרת (משום טמא) אויב אטמא האט גיגעסין איינע פון דיא זאכען קומט אים כרת (חוץ מן הדם) נאר אז מען עסט בלוט פון אקרבן וואס איז „נותר" געבליבען אויף נאך דיא צייט ווען מען טאר שוין ניט עסין דיא פלייש. אדער אטמא עסט בלוט. אדער מען עסט בלוט פון פגול. קומט אים ניט כרת פאר פגול. אונ ניט פאר נותר. אונ ניט פאר טמא. נאר פאר בלוט. רבי שמעון זאגט (בדבר שדרכו להאכל) אויב אטמא עסט אזעלכע זאכען וואס איז אעסינווארג. דער קומץ. אונ מנחת כהנים. אונ מנחת כהן משיח.

שהוא מן הנקטריך כגון קומץ ומנחת כהנים וסדומים לה. אבל לבונה ועצים וקטרת אין חייבין עליהן משום טומאה ורבנן פליגי עליה ומרבו להו לטומאה מקרא דכתיב (שם ז) והבשר אשר יגע בכל טמא והבשר יתירא לרבות עצים ולבונה. והלכה כחכמים דעצים ולבונה נמי יש בהן משום טומאה ואין לך עצים דמיטמאין אלא עצים של קרבן בלבד. שאם נגעה בהן טומאה אסור להסיקן ע"ג המזבח: ך לשם זבח. לאפוקי שני קדש כגון לשם זבח אחר: לשום זובח. לאפוקי שני בעלים כדלעיל ברפ"ק ממוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' אלהיך נדבה וגו': לשם אישים. לאפוקי אם שחטו

ע"מ לעשותו חתיכות לצלות בגחלים: לשם ריח. לאפוקי אם צלאן תחלה חוץ למערכה. דהו לא מסקי ריחא: לשם הנחת רוח. נחת רוח להקב"ה שאמר ונעשה רצונו וכל הני ילפינן להו מדכתיב אשה ריח ניחוח: לשם חטא. לשם חטאו שהוא מביאו עליו: אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו. אלא שחטו סתם כשר: שהוא תנאי ב"ד. שיהא סתם ולא לימא לשמן. דלמא אתי למימר שלא לשמן: שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד. שהכך אי הוה אומר שלא לשמן אף כי אמרו הבעלים לשמן לאו מידי הוא דלאו בדידהו תליא מילתא דכתיב (ויקרא ז) המקריב אותו לא יחשב. והלכה כר' יוסי:

העצים. והלבונה. והקטרת. אין חייבין עליהם משום טומאה: ך לשם ששה דברים הזבח נזבח. לשם זבח. לשם זובח. לשם השם. לשם אשים. לשם ריח. לשם ניחוח. והחטא' והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו. כשר. שהוא תנאי ב"ד שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד:

אונ נסכים. אונ לוג שמן קומט אים כרת (אבל העצים והלבונה והקטורת) אבער אז אטמא האט ארויף גילייגט האלץ אויף דעם מזבח. אדער אטמא האט גיגעסן בשמים אדער קטורת (אין חייבין עליהן משום טומאה) קומט אים ניט כרת אויף די טומאה: ך (לשם ששה דברים הזבח נזבח) ווען מען שעכט אקרבן דארף מען טראכטין אז מען שעכט אים פון וועגין דיא זעקס זאכען (לשם זבח) צוא דעם נאמען פון קרבן ואויב דער קרבן איז אעולה זאל ער טראכטין ער שעכט אים פון וועגין אעולה. אונ אויב דער קרבן איז שלמים. זאל ער טראכטין ער שעכט אים פון וועגין שלמים (לשם זובח) צוא דעם נאמען פון בעל הבית. אויב ראובן ברייננט אקרבן. זאל מען שעכטין דעם קרבן פון ראובנס וועגין (לשם השם) צו דעם נאמען פון גאט (לשם אשים) מען זאל אים מקריב זיין אויף דעם פייאר (לשם ריח) ער זאל זיין אגוטער ריח פון דעם פלייש וואס אויף דעם פייאר (לשם ניחוח) גאט זאל צו פרידען זיין פון דעם קרבן. ווייל מען האט גימאכט דעם קרבן אזוי וויא ער האט גיהייסען (והחטאת והאשם לשם חטא) אונ אז מען שעכט אחטאת אדער אאשם דארף מען טראכטין נאך אניבעטע זאך. פון וועגין וועלכער עבירה מען שעכט אים (אמר רבי יוסי) האט רבי יוסי גיזאגט (אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו כשר) אפילו ער האט גאר ניט גיטראכט ווען ער האט גישאכטין. צוא איינס פון דיא זאכען אויך גוט. פון דעסטוועגין איז דער קרבן כשר (שהוא תנאי בית דין שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד) ווארום בית דין האבען גימאכט אזוי אתקנה אז דער וואס שעכט דעם קרבן זאל גאר ניט טראכטין ניט גוט אונ ניט שלעכט. דאס טראכטונג גיהער נאר צו דעם כהן וואס איז מקריב דעם קרבן. ווען ער טראגט די בלוט צום מזבח. אדער ווען ער שפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. אדער ווען ער איז מקטיר דיא חלב אויף דעם מזבח:

פרק ה **איזהו** מקומן של זבחים ק"ק. עולות חטאות ואשמות: שחיטתן בצפון. עולה בהדיא כתיב בה (שם א) ושחט אותה על ירך המזבח צפונה. חטאת כתיב בה (שם ו) במקום אשר תשחט העול׳ תשחט החטאת אשם כתיב ביה (שם ז) במקום אשר ישחטו את העולה ישחטו את האשם: שחיטתן בצפון. והא דלא תנא הכא וקבול דמן בכ"ש בצפון אע"ג דכולהו קבלת דמן בצפון במקום שחיטה. דסמוך לשחיטה כתיב ולקח מדם הפר. אלא משום דהיכא אשמו של מצורע שהכהן היה מקבל מקצת דמו בכפו דכתיב (שם יד) ולקח הכהן מדם האשם ונתן. מה נתינה בעצמו של כהן. אף לקיחה בעצמו של כהן. מש"ה לא תנא הכא וקבול דמן שאין קבול דמן שוה ומשום דלא סגי ליה בלא קבלת כלי שלאחר שקבל כהן אחד למקצת דם בידו. היה כהן אחר מקבל השדם בכלי. מש"ה הדר תני בהדיא אשם מצורע אשם תלוי שחיטתן בצפון וקיבול דמן בכ"ש בצפון: פר ושעיר של יוה"כ. אע"ג דצפון בעולה הוא דכתיב. הקדים תנא חטאות ברישא. דאייד דאתיא מדרבא חביבא ליה. וחטאות פנימיות איידי דנכנס דמן לפני ולפנים חביבא ליה ואקדמינהו לשאר חטאות. ואיכא נמי שחיטתן בצפון דכתיב (שם ד) ושחט את החטאת במקום העולה. וקרא יתירא היא דהא כתיב במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת. אלא זה בנה אב לכל החטאו׳ שיהיו טעונות צפון: וקבול דמן בכלי שרת דכ׳ בע"לת סיני (שמות כד) וישם באגנות וממנו למדנו כל הזבחים להיות טעונים כלי: הזיה על בין הבדים. עומד בין שני בדי ארון ומזה א׳ למעלה וז׳ למטה כנגד עוביו של כפורת. ולא היו נוגעים בה: ועל הפרוכת. דכתיב (ויקרא טז) וכן יעשה לאוהל מועד: ועל מזבח הזהב. כדכתיב ויצא אל המזבח בסדר עבודת יוה"כ בפרשת אחרי מות: מתנה אחת מהן מעכבת. כדאמרן בפ׳ ב"ש (דף לו) דבפר העלם דבר כתיב ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו וקרא יתירא הוא. לעכב שאם חסר א׳ מן המתנות לא כפר. ודרשינן ועשה לפר זה פר יוה"כ. דבדידיה נמי מתנה אחת מעכבת כמו פר העלם דבר: שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי. כדכתיב (ויקרא ד) אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד ואוהל מועד

פרק ה **איזהו** מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיטתן בצפון. פר ושעיר של יוה"כ שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון הזיה על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן מעכבת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח

פרק ה א (איזהו מקומן של זבחים) אויף וועלכין ארט זאל מען שעכטין די קרבנות (קדשי קדשים שחיטתן בצפון) די קרבנות וואס זענען גאנץ הייליג ועולות חטאות אשמות) זאל מען שעכטין אין צפון זייט פון מזבח (פר ושעיר של יום הכפורים שחיטתן בצפון) דעם פר אונ דעם שעיר פון יום כפור זאל מען שעכטין אין צפון זייט פון מזבח (וקבול דמן בכלי שרת בצפון) אונ מען זאל צוא נעמען די בלוט פון האלדז אין א הייליגע כלי. אויך אין צפון זייט (ודמן טעון הזיה על בין הבדים) אונ דער כהן גדול זאל שפריצן אין קדשי קדשים צווישען די שטעקינס וואס גייען ארויס פון ארון אונ זאל שפריצען אכט מאהל נעגין די גרעב פון כפורת (ועל הפרכת) אונ אכט מאהל זאל ער שפריצען אויף דעם פרוכת (ועל מזבח הזהב) אונ אויף דעם גאלדענעם מזבח זאל ער אויך שפריצען זיבען מאהל (מתנה אחת מהן מעכבת) אויב מען האט אויף איין ארט ניט געשפריצט. איז ניט מכפר די עבירות (שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון) די איבעריגע בלוט וואס בלייבט אין בעקין האט ער אויס געגאסען אויף דעם פונדאמענט וואס אין מערב

למערבו של מזבח החיצון היה: אם לא נתן. הזיה כמו בפר של יוה"כ דכתיב ביה (שם) שירי הדם ליסוד לא עכב הכפרה דבתר והזה באצבעו על פני הכפרת: אלו ואלו. הזאות ומתן דמים לפנים כתיב (שם טז) וכלה של יוה"כ ושאר הנשרפים: נשרפים בבית מכפר את הקדש דמשמע שכבר כלו כל הכפרות כולן: הדשן. למקום שמוציאים שם את הדשן של מזבח החיצון דכתיב ביה (שם ו) והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה. ובפרים הנשרפים כתיב (שם ד) אל שפך הדשן ישרף:

ב פרים הנשרפים. פר העלם ופר כהן משיח שאין נאכלים לכהנים אלא נשרפים חוץ לירושלים: ושעירים הנשרפים. שעירי ע"ג שהוקשו לפר העלם לכל דבריהם: הזיה על הפרוכת. ז' הזיות על הפרוכת. אבל בין הבדים לא כתיב בהו

ג אלו הן חטאות הצבור. שאנו צריכין להזכירם שהרי הפנימיות כבר נשנו: שעירי ר"ח ושל מועדות. שהן על מזבח החיצון: שחיטתן

החיצון אם לא נתן לא עכב: **ב** פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון הזיה על הפרוכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם לא נתן לא עכב. אלו ואלו נשרפין בבית הדשן: **ג** חטאות הצבור והיחיד. אלו הן חטאות הצבור שעירי ראשי חדשים ושל מועדות. שחיטתן בצפון וקבול

זייט פון אויס ווייניגסטען מזבח (אם לא נתן) אויב ער האט ניט אויס גיגאסען די איבעריגע בלוט אויף דעם פונדאמענט פון מזבח (לא עכב) האלט דאס ניט איין דאס פאר געבונג. דיא עבירות וועגען פאר געבען אן דיא בלוט אויך: ב (פרים הנשרפין) דיא קרבנות וואס וועגען פרים אקסין אונ מען דארף זייא פאר ברענגען. מען עסט זייא ניט (ושעירים הנשרפין) אונ דיא קרבנות וואס זענען שעירים ציגען אונ מען דארף זייא פאר ברענגען. מען עסט זייא ניט (שחיטתן בצפון) דארף מען זייא שעכטין אין צפון זייט פון מזבח (וקבול דמן בכלי שרת בצפון) אונ מען זאל צוא נעמען דיא בלוט פון האלדז אין אהייליגע כלי. אויך אין צפון זייט (ודמן טעון הזיה על הפרוכת ועל מזבח הזהב) אונ דיא בלוט פון דיא פרים אונ פון דיא שעירים דארף מען שפריצען אויף דעם פרוכת זיבען מאהל אונ אויף דעם גאלדענעם מזבח (מתנה אחת מהן מעכבת) אויב מען האט אויף איין ארט ניט געשפריצט. איז ניט מכפר דיא עבירות (שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון) דיא איבעריגע בלוט וואס בלייבט אין בעקין האט ער אויס גיגאסין אויף דעם פונדאמענט וואס אין מערב זייט פון אויס ווייניגסטען מזבח (אם לא נתן לא עכב) אויב ער האט ניט אים גיגאסען דיא איבעריגע בלוט אויף דעם פונדאמענט פון מזבח. האלט דאס ניט איין דאס פאר געבונג. דיא עבירות זענען פאר געבין אן דיא בלוט אויך (אלו ואלו) די אונ דיא. דער פר ושעיר פון יום כפור אונ דיא אנדערע פרים אונ שעירים וואס מען דארף זייא פאר ברענגען (נשרפין בבית הדשן) זאל מען זייא פאר ברענגען אויסער ירושלים אויף דעם ארט וואס דארט ליגט דיא אש פון דעם אויס ווייניגסטען מזבח: ג (חטאות הצבור והיחיד) די חטאות וואס ווערט גיבראכט פאר אלע יודין. אונ דיא חטאות וואס אמענטש ברייגט פאר זיך אליין (אלו הן חטאות הצבור) דאס זענען דיא חטאות וואס ווערין גיבראכט פאר אלע יודין (שעירי ראשי חדשים ושל מועדות) דיא שעירים פון אלע ראש חודש אונ פון אלע יום טוב (שחיטתן בצפון) מען דארף זייא שעכטין אין צפון זייט פון מזבח (וקבול דמן בכלי שרת בצפון) אונ מען זאל צוא נעמען דיא בלוט פון האלדז אין אהייליגע כלי. אויך

דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות. כיצד עלה בכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית מערבית. מערבית דרומית. שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי. ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד

בצפון. שהרי למדנו בבנין אב לכל החטאות שהן טעונות לצפון: עלה בכבש ופנה לסובב. מפני שהדם ניתן על הקרנות ובאצבע. צריך לעמוד על גבי סובב אבל בכל שאר הדמים שהן הנתונין מלמטה עומד על הרצפה אצל זוית המזבח וזורק מן הכלי וכל מקום שיגיע למזבח כשר: ובא לו לקרן דרומית מזרחית. שבה הוא פוגע ראשון. דקי״ל כל פינות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין והכבש בדרום והעולה בו ופניו למזבח נמצא ימינו למזרח. ופונה לימינו למזרח ובא לו לאותה הקרן והולך ומקיף בסובב דרך ימין ופניו למזבח מן הדרום למזרח וממזרח לצפון ומצפון למערב דהיינו דרך ימין ואמה על אמה ברום אמה הנתון בראש המזבח בכל זויות שבה קרויה קרן: על יסוד דרומי. דילפינן ירידתו מן הכבש בחטאות החיצונות ושירי הדם בידו מיציאתו מן ההיכל ושירי׳ הפנימית בידו. מה יציאתו מן ההיכל היה נותן שירי הדם במערבי לו שהוא יסוד מערבי כדכתיב (שם) אשר פתח אוהל מועד דהיינו נגד מערב שהוא סמוך להיכל. אף ירידתו מן הכבש מתן השירים בסמוך לו דהיינו יסוד דרומי הסמוך לכבש שהכבש בדרום: לפנים מן הקלעים. לפי שבמדבר היו קלעים היקף לאהל מועד ובחטאת כתיב (שם ו) במקום קדוש תאכל בחצר אה״מ. ובבית עולמים היתה אמת העזרה במקום הקלעים: לזכרי כהונה. דגבי חטאת ואשם ומנחה כתיב כל זכר בכהנים יאכל אותה: בכל מאכל. משום דבעי למיתני בפסח דאינו נאכל אלא צלי. תנא בכלהו בכל מאכל: ליום ולילה. דכתיב (שם ז) ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל למדנו לתודה שנאכלת ליום א׳ חטאת ואשם מנין ת״ל זבח: עד חצות. סייג עשו חכמים לתורה להרחיק את האדם מן העבירה דהא קרא לא יניח ממנו

אין צפון זייט (ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות) אונ מען דארף שפריצען דיא בלוט. פיר שפריצען אויף דיא פיר ווינקלען פון מזבח. אויף יעדער ווינקל איין שפריץ (כיצד) וויא שפריצט מען (עלה בכבש ופנה לסובב) דער כהן איז ארויף גיגאנגען אויף די ברעט וואס מען גייט ארויף צום מזבח. אונ פון דיא ברעט איז ער גיגאנגען אויף דעם סובב ודער מזבח איז גיוועזן גימאכט דריי קאסטענס איינע אויף די אנדערע (עיין בסוף הסדר) (ובא לו לקרן דרומית מזרחית) אונ ער איז גיקומען צום ווינקעל דרום אונ מזרח אונ האט איין שפריץ גיטאהן (מזרחית צפונית) דער נאך איז ער גיקומען צום ווינקעל מזרח אונ צפון. אונ האט איין שפריץ גיטאהן (צפונית מערבית) דער נאך איז ער גיקומען צום ווינקעל צפון אונ מערב. אונ האט איין שפריץ גיטאהן (מערבית דרומית) דער נאך איז ער גיקומען צום ווינקעל מערב אונ דרום. אונ האט איין שפריץ גיטאהן (שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי) דיא בלוט וואס איז געבליבען אין בעקין נאך דעם שפריצען האט ער אויס גיגאסין אויף דעם פונדאמענט אין דרום זייט (ונאכלין לפנים מן הקלעים) אונ דיא פלייש פון חטאת ווערט גיגעסין אינווייניג פון דיא לייוועוואנדענע ווענט וואס איז גיוועזן ארום משכן ודאס מיינט מען אין הויף פון משכן. אונ דיא ווענט פון הויף פון בית המקדש איז גיוועזן אמאהער. (לזכרי כהונה) די זכרים פון די כהנים האבין גיגעסין דיא פלייש. ניט נקבות (בכל מאכל) אלע ערלייא עסינווארג האט מען גימעגט מאכין פון דיא פלייש. גיבראטין, אונ נאך אזוי אנלייבין (ליום ולילה) דעם טאג וואס מען האט גשאכטין גיקאכט. אונ דיא נאכט וואס נאך דעם טאג (עד חצות) האט מען גימעגט עסין דיא פלייש.

עד בקר קמ״ל: ד העולה קדש קדשים. היא ליפסל ביוצא ובטבול יום ובמחוסר כפורים ומועלים בה. משום דלא כתיב בה בקרא קדש קדשים היא כמו בחטאת ואשם. להשמיעך הא הכא דהיא נמי קדשי קדשים כחטאת ואשם. בהדי היא שוה להם במקום שחיטתן וקבלת דמן: שתי מתנות בקרן מזרחית צפונית. ובקרן מערבית דרומית

היתה כלה סמוך לקרן אמה כנגד יסוד לא הקרנות שהלך היה מתחיל בקרן צפונית מזרחית כו' וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד. לפי שלא היה בחלקו של טורף שנתנבא עליו יעקב. ועולה טעונה תחלה מתן דמה כנגד היסוד שהלך בעי הך תרתי דאמרן דב' מתנות שהן ד' בעינן כדי שיהא מתן הדם בד' רוחות המזבח דכתיב (ויקרא א)

חצות: ד העולה קדש קדשים שחיטתה בצפון וקבול דמה בכלי שרת בצפון. ודמה טעון שתי מתנות שהן ארב' וטעונה הפשט ונתוח וכליל לאשים: ה זבחי שלמי צבור ואשמות. אלו הן אשמות. אשם גזילות אשם מעילות אשם שפחה

שכנגדה באלכסון וטעמא משום דקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד לפי שלא היה בחלקו של בנימין שנתנבא עליו יעקב (בראשית מט) בבקר יאכל עד באמצעיתו יתבני מקדשא דבר המקודש לדמים לא יהא אלא בחלקו של בנימין ואותו הקרן לא היה בחלקו. שהמזבח היה תופס בחלקו של יהודה אמה במזרחו ואמה בדרומו כל אורך מזרח ודרום בשובי אמה אלא שלא היתה אמה שבמזרח על פני כל המזרח שכשמגיע לקרן מזרחית צפונית. היתה כלה בתוך אמה לקרן. וכן הכילא שאמה הדרומית לא היתה מהלכת על פני כל הדרום שכשמגיע לקרן דרומית מערבית

וזרקו את הדם על המזבח סביב אי וזרקו יכול יזרקנו בזריקה אחת ת״ל סביב וא״א להקיף בזריקה אחת אי סביב יכול יקיפנו כחוט ת״ל וזרקו ואין זריקה אלא מרחוק. וכחוט א״א להקיף אלא בארבע. הא כיצד נותן שתי מתנות שהן ארבע: וטעונה הפשט ונתוח. כדכתיב (שם) והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה: וכליל לאשים. כולה נשרפת ע״ג האש: ה זבחי שלמי צבור. כבשי עצרת: אשם גזילות. שהמוד בשבועת הפקדון: אשם מעילות. הנהנה מן ההקדש: אשם שפחה חרופה. הבא על שפחה חציה שפחה חציה בת חורין המיועדת לעבד עברי

ביז האלבע נאכט: ד (הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים) א עולה איז גאנץ הייליג (שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן) מען דארף איר שעכטין אין צפון זייט פון מזבח (וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן) אונ מען נעמט צוא דיא בלוט אירע אין א הייליגע כלי אויך אין צפון זייט (וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע) אונ מען דארף צוויי שפריין טאהן פון די בלוט אויף צוויי ווינקלען. איין שפריין אויף איין ווינקעל אונ איין שפריין אויף נאך א ווינקעל. דיא צווייא שפריצען פאר נעמען אויף אלע פיר ווענט. איין שפריין אויף דעם ווינקעל מזרח אונ צפון. אונ איין שפריין אויף דעם ווינקעל מערב אונ דרום (וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט) אונ מען דארף אפציהען דיא פעל (וְנִתּוּחַ) אונ צוא שניידין אויף גלידער (וְכָלִיל לָאִשִּׁים) אונ זיא ווערט אין גאנצין פאר ברענט אויף דעם פייער וואס אויף דעם מזבח: ה (זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת) אז מען דארף שעכטין דיא שלמים וואס ווערט גיבראכט אום שבועות פאר אלע יודים וועגין. אונ אז מען דארף שעכטין דיא אשמות (אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת) דאס זענען אשמות (אֲשַׁם גְּזֵלוֹת אז איינער האט גיגזלת. אונ האט גישווארין אז ער האט ניט גיגזלת. דער נאך האט ער מודה גיווען אז ער האט גיגזלת. דארף ער ברייגען א קרבן אשם (אֲשַׁם מְעִילוֹת) אז ער האט הנאה פון הקדש דארף ער ברייגען א קרבן מעילה א אשם (אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה) א שפחה כנענית אדינגט כנענית וואס זיא האט גערעט צוא צווייא בעלי בתים

במותר בפסחה ובבת חרין : אשם נזיר . שלמי צבור סמך הותן הכתוב לחטאת דכתיב (ויקרא כג) ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים לומר לך מה חטאת שאין נאכלין אלא לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה אבל אין טעונים ד' מתנות כחטאת שאין לך בכל הקרבנות מי שטעון ד' מתנות אלא חטאת בלבד :

שנטמא במת דכתיב ביה (במדבר ו) והזיר לה' את ימי נזרו (וגו') : אשם תלוי . ספק בגג בדבר שחייבין על זדונו כרת ספק לא בגג והוא כתיב בויקרא אצל אשם מעילות : אשם ודאי . ל"ג שכל אלו אשם ילאי כן חוץ מאשם תלוי : שתי מתנות שהן ארבע . דבאשם נמי כתיב זריקה וכתיב סביב : ונאכלין לפנים מן הקלעים . דכתיב באשם (במדבר יח) בקדש הקדשים תאכלנו וזכרי בלפון : ונאכלים בכל העיר.

חרופה. אשם נזיר אשם מצורע אשם תלוי . שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון . ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע . ונאכלין לפנים מן הקלעים. לזכרי כהונה בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות : ו התודה ואיל נזיר קדשים קלים . שחיטתן בכל מקום בעזרה. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע . ונאכלים בכל העיר לכל

ו התודה ואיל נזיר קדשים קלים . אין מועלין בהן : שחיטתן בכל מקום . אין טעונים שחיטה דגבי חטאת

און איינער האט איר פרייא גימאכט . און איינער ניט . איז זיא העלפט אשפחה און העלפט אפרייע . און אעבד עברי (אידישער קנעכט) האט איר מקדש גיוועזן . דער נאך האט איינער מזנה גיוועזן מיט דיא שפחה . דארף ער ברייננען אקרבן אשם (אשם נזיר) אויב אנזיר איז טמא גיווארין פון אמת . דארף ער ברייננען אאשם (אשם מצורע) אמצורע ואקרעציגער) ווען ער ווערט גיהיילט . דארף ער ברייננען אקרבן אשם (אשם תלוי) אויב עס איז אים אספק צוא ער האט גיטאהן אומגערין אעבירה וואס עס קומט אים כרת . צוא גיין . דארף ער ברייננען אקרבן אשם (שחיטתן בצפון) דיא אלע קרבנות דארף מען שעכטין אין צפון זייט פון מזבח (וקבול דמן בכלי שרת בצפון) און מען זאל צוא נעמען דיא בלוט פון האלדז אין אהייליגע כלי . אויך אין צפון זייט (ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע) און מען דארף צוויא שפריין טאהן פון זייער בלוט אויף צווייא ווינקלען . איין שפריין אויף איין ווינקעל . און איין שפריין אויף נאך אווינקעל . דיא צווייא שפריצען פאר נעמען אויף אלע פיר וועגט . איין שפריין אויף דעם ווינקול מזרח און צפון . און איין שפריין אויף דעם ווינקיל מערב און דרום (ונאכלין לפנים מן הקלעים) און דיא פלייש פון דיא קרבנות ווערט גיגעסין אינוועייניג פון דיא לייווענדעגע ווענט וואס איז גיוועזן ארום משכן וויא פריער שטייט (לזכרי כהונה) דיא זכרים פון כהנים עסין דיא פלייש . ניט נקבות (בכל מאכל) אלע ערלייא עסינוואורג האט מען גימעגט מאכין פון דיא פלייש וויא פריער שטייט (ליום ולילה עד חצות) דעם טאג וואס מען האט גישאכטין האט מען גימעגט עסין דיא פלייש . און דיא נאכט וואס נאך דעם טאג . ביז האלבע נאכט : ו (התודה ואיל נזיר) אקרבן תודה און דער איל וואס אנזיר ברייננט (קדשים קלים) זענען גרינגע קדשים (שחיטתן בכל מקום בעזרה) מען מעג זיי שעכטין אין די עזרה אוף וועלכין ארט מען וויל (ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע) און מען דארף צווייא שפריין טאהן פון זייער בלוט אויף צווייא ווינקלען . איין שפריין אויף איין ווינקול . און איין שפריין אויף נאך אווינקול . דיא צווייא שפריצען פאר נעמען אויף אלע פיר וועגט . איין שפריין אויף דעם ווינקול מזרח און צפון . און איין שפריין אויף דעם ווינקול מערב און דרום (ונאכלים בכל העיר) און דיא

אדם בכל מאכל ליום ולילה עד חצות. המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם: ז שלמים קדשים קלים. שחיטתן בכל מקום בעזרה. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל. לשני ימים. ולילה אחד. המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם

כתיב (שם י) ואכלתם אותה במקום קדוש אין שלמים במקום קדוש אלא במקום טהור. דהיינו בכל העיר שהוא מקום טהור מלהכנס שם מצורעים: לכל אדם. לזרים: ליום ולילה. בתודה כתיב (שם ז) ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בוקר ותניא תודת שלמיו לרבות שלמי נזיר: המורם מהם. חזה ושוק שנתן מהם לכהן כבשלמים. דתודה לשלמים אתקוש דכתיב (שם) וזאת תורת זבח השלמים וגו' אם על תודה וכו' וארבע חלות מארבע מינים שבה

(שם) אחד מכל קרבן לכהן הזורק וגו' ומורם מאיל נזיר זרוע בשלה וחזה ושוק וחלה אחת מצה ורקיק אחד: כיוצא בהן נאכלים בכל העיר ליום ולילה: לכהנים לנשיהם. כדכתיב (שם י) ואת חזה התנופה וגו' תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובנותיך: ז שחיטתן בכל מקום בעזרה. ג' פרשיות נאמרו בשחיטת שלמים אחת בבן בקר ואחת בכשב ואחת בעז. בקמייתא כתיב ושחטו פתח אהל מועד. ובתרתי בתרייתא כתיב לפני אהל מועד כדכתיב להכשיר את כל הרוחות שבעזרה דלפני ממש

פלייש פון דיא קרבנות מעג מען עסן אין גאנצין שטאט ירושלים (לכל אדם) צוא אלע מענטשין. לויי און ישראל מעגין אויך עסין דיא קרבנות (בכל מאכל) מען מעג מאכין פון דיא פלייש אלע ערלייא עסינווארג וויא פריער שטייט (ליום ולילה עד חצות) דעם טאג וואס מען האט גישאכטין האט מען גימעגט עסין דיא פלייש. און דיא נאכט וואס נאך דעם טאג. ביז האלבע נאכט (המורם מהם) וואס עס ווערט אפ גישיידט פון דיא תודה און פון איל נזיר. פון דיא תודה ווערט אפ גישיידט דיא ברוסט און דיא פאלקע און פיר חלות. און פון איל נזיר ווערט אפ גישייט דיא פאדערשטע פוס און דיא ברוסט און דיא פאלקע און איין חלה און איין קיכול. און דאס גיט מען צום כהן (כיוצא בהם) דאס איז גלייך צום גאנצין קרבן. דאס ווערט אויך גיגעסין אין גאנצין שטאט. און דעם טאג ביז האלבע נאכט (אלא שהמורם) נאר דאס וואס איז אפ גישיידט גיווארין פאר דעם כהן (נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם) דאס ווערט גיגעסין צוא דיא כהנים און צוא זייערע ווייבער און צוא זייערע זיהן און עכטער און צוא זייערע עבדים כנענים:

ז (שלמים קדשים קלים) שלמים איז גרינגע קדשים (שחיטתן בכל מקום בעזרה) מען מעג זייא שעכטין אין דיא עזרה אויף וועלכין ארט מען וויל (ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע) און מען דארף צווייא שפריין מאכין פון זייער בלוט אויף צווייא ווינקלען. איין שפריין אויף איין ווינקול. און איין שפריין אויף נאך א ווינקול. דיא צווייא שפריצען פארנעמען אויף אלע פיר ווענט. איין שפריין אויף דעם ווינקול מזרח און צפון. און איין שפריין אויף דעם ווינקול מערב און דרום (ונאכלין בכל העיר) און דיא פלייש פון דיא שלמים מעג מען עסין אין גאנצין שטאט ירושלים (לכל אדם) צוא אלע מענטשין. לויי און ישראל מעגין אויך עסין דיא קרבנות (בכל מאכל) מען מעג מאכין פון דיא פלייש אלע ערלייא עסינווארג וויא פריער שטייט (לשני ימים ולילה אחד) דיא פלייש ווערט גיגעסין צווייא טעג מיט איין נאכט. דעם טאג וואס מען שעכט דיא שלמים. און דיא נאכט נאך דעם טאג. און דער אנדערער טאג נאך דיא נאכט (ועתי״ט) (המורם מהם)

נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם : ח הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים . שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון מתנה אחת ובלבד שיתן כנגד היסוד . שינה באכילתן . הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד . הפסח אינו נאכל אלא

כל שלפני ההיכל : לשני ימים ולילה אחד . דהכי כתיב בשלמים (פס ז) והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף : ח והמעשר . מעשר בהמה : ודמן טעון מתנה אחת . דלא כתוב בהו סביב אלא ואת דמם תזרוק כתיב גבי בכור והנך נמי מהתם ילפינן . מדלא כתיב ואת דמו אלא ואת דמם : כנגד היסוד . במקום שיש יסוד תחתיו . למעוטי מזרחית דרומית שאין שם יסוד כדאמרן .

דמים : הבכור נאכל לכהנים כדכתיב (במדבר יח) ובשרם יהיה לך : והמעשר ל אדם . שלא מצינו בכל התורה שיהיה לכהנים חלק בו : ונאכלין בכל העיר דכתיב (דברים יב) והבאתם שמה עולותיכם וזבחיכם ואת מעשרותיכם והאי בתרי מעשרות הכתוב מדבר חד מעשר בהמה . וחד מעשר דגן . וכתיב בההוא קרא . ובכורות בקרכם וצאנכם . ומדלא קבע להו מחיצה ש"מ דמעשר ובכור

ובכור ומעשר ופסח טעונים יסוד דילפינן מחלים בכל הטיר : לשני ימים ולילה א' .
זריקה זריקה לג"ש מעולה ובעולה כתיב דבבכור הוא אומר . ובשרם יהיה לך כחזה
(ויקרא ד) אל יסוד מזבח העולה : שינה בהנופה וכשוק הימין . הקישו הכתוב לחזה
באכילתן . זה מזה אע"פ שהכלם איתן לכהן ושוק . מה חזה ושוק של שלמים לבני ימים

וואס עס ווערט אפגעשיידט פון דיא שלמים . דיא ברוסט אונ דיא פאלקע אונ פיר חלות . אונ דאס גיט מען צום כהן (כיוצא בהם) דאס איז גלייך אזוי וויא דיא שלמים . דאס ווערט אייך גיגעסן אין גאנצין שטאט . אונ צווייא טעג מיט איין נאכט (אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם) נאר דאס וואס איז אפ געשיידט געווארן פאר דעם כהן . ווערט גיגעסן צוא דיא כהנים אונ צוא זייערע ווייבער אונ צוא זייערע זיהן אונ טעכטער אונ צוא זייערע קנעכט דיא כנענים : ח (הבכור) דאס ערשטע קינד וואס ווערט גיבאהרין פון א קוה אדער פון אשעפס אדער פון אציג אויב זייא זענען זכרים דארף מען זייא געבין צום כהן (והמעשר) יעדער מענטש דארף ציילין זיינע בהמות אונ א צעהנטע טייל דארף זיין הייליג (והפסח) אונ א קרבן פסח ערב פסח נאך האלבין טאג (קדשים קלים) דיא דרייא קרבנות זענען גרינגע קדשים (שחיטתן בכל מקום בעזרה) מען מעג זייא שעכטין אין דיא עזרה אויף וועלכין ארט מען וויל (ודמן טעון מתנה אחת) אונ מען דארף נאר איין שפריץ טאהן פון דיא בלוט אויף דעם מזבח (ובלבד שיתן כנגד היסוד) נאר ער זאל שפריצען אויף דעם מזבח אויף דעם ארט וואס אונטען איז דא א פונדאמענט (שינה באכילתן) דיא דרייא קרבנות זענען גיענדערט (זייא זענען ניט גלייך) אין דעם דין פון זייער עסין (הבכור נאכל לכהנים) דער בכור ווערט גיגעסן נאר צוא כהנים (והמעשר לכל אדם) אונ דיא מעשר ווערט גיגעסן צוא אלע מענטשין . כהנים לוים ישראלים (ונאכלין בכל העיר) דעם בכור מיט דיא מעשר מעג מען עסין אין גאנצין שטאט ירושלים (לכל אדם) אונ דיא מעשר ווערט גיגעסן צוא אלע מענטשין . כהנים לוים וישראלים (ועתי"ט) (בכל מאכל) מען מעג מאכין פון דיא פלייש (פון בכור אונ פון מעשר) אלע ערלייא עסינווארג (וויא פריער שטייט) (לשני ימים ולילה אחד) דיא פלייש פון בכור אונ פון מעשר ווערט גיגעסן צווייא טעג מיט איין נאכט (וויא פריער שטייט) (הפסח אינו נאכל אלא

ולילה אחד אף בכור לשני ימים ולילה אחד. ומעשר כבכור: למנויו. לאותם שנמנו בדמי לקיחתו כדכתיב (שמות יב) איש לפי אכלו תכוסו:

ואידך איצטריך. סד"א עולה דדחיק ליה מקום שלא הוכשרו לה שאר הרוחות. ופעמים שהעולות מרובות ולא להם המקום לפיכך הכשיר להם ראש המזבח. אבל שלמים דלא דחיק להו המקום לא הכשיר להם ראש המזבח קמ"ל והלכה כר׳ יוסי: היו נקמצות בכל מקום. ואינה טעונות צפון דלא קבע הכתוב מקום לקמיצה: לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה. דכתיב (במדבר יח) לכל קרבנם ולכל מנחתם וסמיך ליה בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אותו: ליום ולילה עד חצות. דילפי׳ ממנחת לחמי תודה: ב חטאת העוף היתה נעשית בקרן מערבית דרומית.

בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות ואינו נאכל אלא למנויו ואינו נאכל אלא צלי:

פרק ו קדשי קדשים ששחטן בראש המזבח. ר׳ יוסי אומר כאלו נשחטו בצפון. רבי יוסי בר׳ יהודה אומר מחצי המזבח ולצפון כצפון. מחצי המזבח ולדרום כדרום. המנחות היו נקמצות בכל מקום בעזרה. ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות: ב חטאת העוף היתה נעשית על קרן דרומית מערבית.

קדשי קדשים. כאילו נשחטו בצפון. דכתיב (שם כ) וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך. כלו כשר לעולה וכלו כשר לשלמים ואע"ג דעולה טעונה צפון ואין שלמים טעונים צפון: מחצי המזבח ולצפון כצפון. דמשמע ליה חציו לעולותיך וחציו לשלמיך. דאי סלקא דעתך כלו לעולה כשר. השתא כלו לעולה אמרת דכשר. כלו לשלמים שמחיצתן בכל מקום מבעיא.

בלילה) דער קרבן פסח ווערט אנדערש ניט געגעסן נאר די נאכט פסח (ואינו נאכל אלא
עד חצות) אונ ער ווערט נאר געגעסן ביז האלבע נאכט ניט שפעטער (ואינו נאכל אלא
למנויו) אונ ער ווערט נישט מעהר געגעסן נאר צוא די מענטשין וואס האבין זיך געציילט
אויף אים איידער מען האט אים געשאכטין (ואינו נאכל אלא צלי) אונ ער ווערט אנדערש
ניט געגעסן נאר געבראטין:

פרק ו א (קדשי קדשים ששחטן בראש המזבח) אויב מען האט געשאכטין קדשי קדשים אויף
דעם מזבח. רבי יוסי זאגט (כאילו נשחטו בצפון) עס איז גלייך וויא זייא וואלטין
געשאכטין געווארין אין צפון זייט פון מזבח אויף דיא ערד. רבי יוסי בר יהודה זאגט (מחצי
המזבח ולצפון כצפון) פון האלבין מזבח צוא צפון זייט. איז גלייך וויא מען שעכט אין
צפון זייט אויף דיא ערד (מחצי המזבח ולדרום כדרום) אונ פון האלבין מזבח צוא דרום
זייט. איז גלייך וויא מען שעכט אין דרום זייט אויף דיא ערד (המנחות היו נקמצות בכל
מקום בעזרה) מען מעג נעמען דעם קומץ פון א מנחה אין דיא עזרה אויף וועלכין ארט
מען וויל (ונאכלין לפנים מן הקלעים) אונ דיא איבעריגע מעהל פון דיא מנחה ווערט געגעסן
אינוויינג פון דיא ליינוואנדענע ווענט וואס איז געווען ארום משכן אזוי וויא עס שטייט
פרק ה מ"ג (לזכרי כהונה) די זכרים פון כהנים זאלין עסין דיא מעהל ניט נקבות (בכל מאכל)
מען מעג מאכין פון דיא מעהל אלע ערלייא עסינווארג (ליום ולילה עד חצות) דעם טאג
וואס מען האט געבראכט דיא מנחה מעג מען עסין דיא מעהל. אונ דיא נאכט וואס נאך
דעם טאג ביז האלבע נאכט: ב (חטאת העוף היתה נעשית על קרן דרומית מערבית) אז
דער כהן מאכט א חטאת פון א עוף. דארף ער איר מאכין (שפריצען איהרע בלוט) אויף

בכל מקום היתה כשרה אלא זה היה מקומה וג׳ דברים היתה אותה הקרן משמשת מלמטה ושלשה מלמעלה. מלמטה חטאת העוף וההגשות ושירי הדם. מלמעלה ניסוך המים והיין ועולת העוף כשהיא רבה במזרח:

ג כל העולין למזבח. עולין דרך ימין ומקיפין ויורדין דרך שמאל. חוץ מן

משום דמנחת חוטא קרוי׳ חטאת דכתיב במנחת חוטא (ויקרא ה) לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה. כי חטאת היא. ומשמע נמי שהחטאת קרויה מנחה דחטאת נהפכה להיות מנחה בדלי דלות ומנחה מלינו שטעונה הגשה בקרן מערבית דרומית דכ׳ (שם ו) הקרב אותה בני אהרן לפני ה׳ אל פני המזבח. איזהו צד שהוא לפני ה׳ ואל פני המזבח. הוי אומר זו רוח מערבית דרומית. דלפני ה׳ היא מערב. ואל פני המזבח היא הדרום שאם היה הכבש. ומה מנחה טעונה הגשה בקרן מערבית דרומית. אף חטאת העוף עבודתה בקרן מערבית דרומית. והזאת דמה היא עיקר עבודתה: בכל מקום היתה כשרה. למליקתה: אלא זה היה מקומה. לכתחלה. והכי מפרש לה בגמרא: שלמטה. למטה מחוט הסקרא: וההגשות. כל מנחות קודם קמיצתן כדכתיב (שם ב) והגישה אל המזבח. ושירי הדם של חטאות החיצונות היה שופך אל יסוד דרומי כדילפינן בפרק איזהו מקומן: ניסוך המים. בחג הסכות: והיין. בכל יום שאם היו השיתין ולא היה אפשר לנסך כי אם שם: ועולת העוף כשהיא רבה במזרח. דעיקר מקומה בקרן דרומית מזרחית מפני שקרובה לבית הדשן לזרוק שם מוראה ונוצה. כדכתיב (שם א) והשליך אותה וגו׳ אל מקום הדשן. וכשהי׳ רבה שם שיש כהנים הרבה באותה הקרן עסוקים בעולות. ואין לזה מקום לעמוד בסובב דעולת העוף נעשית למעלה. בא לו לקרן דרומית מערבית שאף היא סמוכה לבית הדשן יותר משאר שתי קרנות. שבית הדשן סמוך לכבש היה במזרחו של כבש ולדרומו של מזבח: ומקיפים דרך שמאל.

דֶעם מִזְבֵּחַ אויף דֶעם ווינְקֶעל דָרוֹם אונ מַעֲרָב (בְּכָל מָקוֹם הָיְתָה כְּשֵׁרָה) מוֹלֵק צוּא זַיין וואָרְפְ צוּא בְּרֶעכִין דֶעם קָאפּ מִיט דֶעם נָאגִיל. מֶען מֶען אִין דִיא עֲזָרָה אויף וֶועלְכִין אָרְט מֶען וויל (אֶלָא זֶה הָיָה מְקוֹמָהּ) נָאר דֶער ווינְקֶעל פוּן מִזְבֵּחַ (דָרוֹם אונ מַעֲרָב) אִיז דֶער אָרְט צוּא שְׁפְּרִיצֶען דִיא בְּלוּט פוּן דִיא טוֹיבּ (וּשְׁלשָׁה דְבָרִים הָיְתָה אוֹתָהּ הַקֶּרֶן מְשַׁמֶּשֶׁת לְמַטָּה) דֶער אוּנְטֶערְשְׁטֶער הַאלְבֶּער ווינְקֶעל הָאט בֶּעדִינְט צוּא דְרַייא זַאכִין (וּשְׁלשָׁה מִלְמַעְלָה) אונ דֶער אויבֶּערְשְׁטֶער הַאלְבֶּער ווינְקֶעל הָאט אוֹיךְ בֶּעדִינְט צוּא דְרַייא זַאכִין (מִלְמַטָּה חַטָּאת הָעוֹף) דִיא בְּלוּט פוּן אַחַטָּאת (אַטוֹיבּ) דַארְף מֶען שְׁפְּרִיצֶען אויף דֶעם אוּנְטֶערְשְׁטִין הַאלְבִּין ווינְקֶעל (וְהַהַגָּשׁוֹת) אונ אַמִנְחָה אֵיידֶער מֶען נֶעמְט פוּן אִיר דֶעם קוֹמֶץ דַארְף מֶען אִיר צוּא טְרָאגִין צוּא דֶעם אוּנְטֶערְשְׁטִין הַאלְבִּין ווינְקֶעל (וּשְׁיָרֵי הַדָּם) אונ דִיא בְּלוּט וָואס בְּלַייבְּט אִין בֶּעקִין פוּן דֶעם חַטָּאת (אַבְּהֵמָה) דֶער נָאךְ וִויא מֶען הָאט דִיא בְּלוּט גֶעשְׁפְּרִיצְט אויף דֶעם אויבְּוֶוינִיגְסְטֶען מִזְבֵּחַ. זָאל מֶען דִיא בְּלוּט אוֹיס גִיסֶען בַּייא דֶעם ווינְקֶעל אוּנְטֶען (מִלְמַעְלָה נִיסּוּךְ הַמַּיִם) דִיא וַואסֶער וָואס מֶען הָאט נִיגָאסִין סוּכּוֹת אויף דֶעם מִזְבֵּחַ (וְהַיַּיִן) אונ דִיא ווייִן וָואס מֶען הָאט נִיגָאסִין אַלֶע טָאג אויף דֶעם מִזְבֵּחַ. גִיסְט מֶען אויף דֶעם מִזְבֵּחַ אִין דֶעם ווינְקֶעל דָרוֹם אונ מַעֲרָב (וְעוֹלַת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה בְּמִזְרָח) אונ אַז דִיא עוֹלוֹת פוּן טוֹיבִּין זֶענֶען צוּא פִיל אִין מִזְרָח זַייט. מֶען קֶען זַייא דָארְטִין נִיט מַקְרִיב זַיין בְּרֵיינְגְט מֶען זַייא מַקְרִיב צוּא זַיין אִין דֶעם ווינְקֶעל דָרוֹם אונ מַעֲרָב: ג (כָּל הָעוֹלִים לַמִּזְבֵּחַ) אַלֶע וָואס גֵייעֶן אַרוֹיף אויף דֶעם מִזְבֵּחַ (עוֹלִים דֶּרֶךְ יָמִין) גֵייעֶן זַייא מִיט דִיא רֶעכְטֶע זַייט מִיט דֶעם ווינְקֶעל דָרוֹם אונ מִזְרָח (וּמַקִּיפִין) אונ זַייא גֵייעֶן אַרוֹם מִזְבֵּחַ (וְיוֹרְדִין דֶּרֶךְ שְׂמֹאל) אונ זַייא

מקיפים את המזבח בשביל צרכי עבודה כגון למתן דמי חטאות ולסדור מערכה או להסק אברים בצנורא ויורדים במערבו של כבש שכולן שמאל שעולין למזבח בעלייתן : חוץ מן העולה לג' דברים אלו . שנעשים בקרן מערבית דרומית שהן ניסוך המים והיין ועולת העוף שכשהוא עולה למזבח פונה לסובב לשמאל באותה הקרן וכשגמר חוזר על עקב דרך עלייתו . בניסוך המים והיין שמא יתעשנו בעשן המזבח בעוד שהולך פונה דרך ימין ומקיף לשמאל ויפגו טעמן וריחן ואנן בעינן התמימים יהיו לכם ונסכיהם שיהיו הנסכים תמימים . ועולת העוף נמי שמא תתעשן ותמות : היה מולק את ראשה . אוחז שתי גפים בב' אצבעותיו זרת וקמיצה של ידו השמאלית והעוף על גבי ידו ופניו של עוף לצד גב ידו הימני העוף למעלה ומותח צוארו בגרון על רוחב של ב' אצבעותיו האמצע והאמה . ומולק בצפרנו וזו אחת מעבודות קשות שבמקדש : ואינו מבדיל . הראש מן הגוף אלא חותך בדרס ומפרקת ורוב בשר עמו עד שמגיע לושט או לקנה ונוטל סימן א' לבדו ומולק כדכתיב ולא יבדיל : ומזה מדמה . אוחז בעוף ומזה שלא היה מזה לא בכלי ולא באצבע אלא בגופו של עוף : היה ממצה . שמקרב בית מליקתו למזבח ודוחקו בקיר והדם מתמצה ויורד ליסוד . דבחטאת העוף כתיב (ויקרא ה) והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח . איזו קיר שהשירים שלו מתמצין ליסוד . הוי אומר זה קיר התחתון דהיינו מן החוט ולמטה דאי קיר העליון דהיינו מן

העולה לשלשה דברים אלו שהיו עולים וחוזרים לעקבן : ד חטאת העוף ביצד היתה נעשית . היה מולק את ראשה ממול ערפה . ואינו מבדיל . ומזה מדמה על קיר המזבח. שירי הדם

זייען אראפ מיט דיא לינקע זייט (חוּץ מִן הָעוֹלֶה לִשְׁלשָׁה דְבָרִים אֵלוּ) נאר דער וואס גייט ארויף אויף דעם מזבח צום ווינקול דרום אונ מערב צוא איינע פון דיא דרייא זאכין . צוא גיסען דיא וואסער סוכות . אדער צוא גיסען דיא וויין אלע טאג . אדער מקריב צוא זיין אעולה פון אעוף . אויב עס זענען דא צוא פיל עולות אין מזבח זייט (שֶׁהָיוּ עוֹלִים) גייט ער ארויף מיט דיא לינקע זייט (וְחוֹזְרִים לְעָקֵב) אונ ער גייט אראפ צוריק אויך מיט די זעלבינגע זייט וואס ער איז ארויף גיגאנגען . ווארום אז ער וועט ארויף גיין אויף דעם מזבח מיט דיא רעכטע זייט . אונ וועט דארפין גיין ארום דעם גאנצין מזבח ביז ער וועט קומען צום ווינקעל דרום אונ מערב . אונ וועט טראגין דיא וואסער אדער דיא וויין . אדער דיא טויב . דיא וואסער אונ דיא וויין וועלין ווערין פאר רייכערט ווערין פון דעם רויך וואס אויף דעם מזבח . אונ דיא טויב וועט פייגערין פון דעם רויך . דריבער מוז ער גיין מיט דיא לינקע זייט קומט ער באלד צום ווינקעל דרום אונ מערב : ד (חַטָּאת הָעוֹף כֵּיצַד נַעֲשֵׂית) וויא אזוי האט מען גימאכט אטויב פאר אחטאת (הָיָה מוֹלֵק אֶת רֹאשָׁהּ מִמּוּל עָרְפָּהּ) דער כהן האט אביין גישטעקט זיין נאגיל אינטער דיא האלדז גענין דעם האקין פון דיא טויב . אונ האט מיט דעם נאגיל צוא בראכין דעם האקין אונ דיא שדרה אונ איין גישטאכין דיא פלייש ביז צוא איין סימן . צום קנה אדער צום ושט . אונ האט אים צוא ריסען (וְאֵינוֹ מַבְדִּיל) אונ ער האט ניט אפ גישיידט דעם קאפ פון גוף . נאר דער קאפ איז געבליבען אייגען אויף דעם גוף (וּמַזֶּה מִדָּמָהּ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ) אונ דער כהן האט גיהאלטין דיא טויב : אונ מיט דיא טויב האט ער אשפריין גיטאהן דיא בלוט אויף דיא וואנט פון מזבח (שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה מִתְמַצֶּה עַל הַיְסוֹד) דיא איבעריגע בלוט האט מען אויס גיקוועטשט אויף דעם פונדאמענט פון מזבח . ער האט צוא גיקוועטשט דיא האלדז פון דיא טויב צום וואנט

היה מתמצה על היסוד. אין למזבח אלא דמה וכולה לכהנים: ה עולת העוף כיצד היתה נעשית. עלה בכבש ופנה לסובב בא לו לקרן דרומית מזרחית. היה מולק את ראשה ממול ערפה ומבדיל וממצה את דמה על קיר המזבח. נטל את הראש והקיף בית מליקתו למזבח וספגו במלח וזרקו ע"ג האשים. בא לו לגוף והסיר את המוראה ואת הנוצה ואת בני מעים היוצאים עמה והשליכן לבית

סחוט ולמעלה פעמים שהיה מתחלה לסובב כיון שעושה למעלה מן הסובב שהוא למטה מן הסובב אמה: ה עלה בכבש. לפי שעולת העוף נעשית למעלה. דלא כתיב בעולת העוף יסוד אלא בחטאת העוף בלבד. ובבהמה איפכא. דחטאת בהמה נעשית למעלה דכתיב בה קרנות המזבח ועולת בהמה למטה דכתיב (שם ד) אל יסוד מזבח העולה. אלא היסוד בעולה: בא לו לקרן דרומית מזרחית. לפי שהיא קרובה לבית הדשן שהיה משליך המוראה והנוצה: ממול ערפה. מול הרואה את ערפה. וזהו אחורי הצואר ואע"פ שלא נאמר בעולה מול עורף.

למדנו בה מול עורף מחטאת: ומבדיל. חותך ב' סימנים דמדכתיב בחטאת העוף ולא יבדיל למדנו שבעולת העוף יבדיל והקיף בית מליקתו למזבח. מקרב ודוחק בית המליקה בקיר המזבח. כדי שיתמצה הדם: וספגו במלח. לשון שליבה ולקיחה כמו סופג את הצבעים. אף כאן נותן עליו מלח כדי שיהא הלחה מושך ומקבל המלח. פירוש אחר ספגו בג'מ"ל כמו סופקו בקו"ף לשון ויספוק את כפיו (במדבר כד): מורא'. זפק: נוצה. קודר בו כמין ארובה ונוטל כל העור והנוצה שכנגד הזפק עם הזפק ומשליך: שיסע. את העוף בין אגפים ולא היה

פון מזבח אונ דיא בלוט איז אראפ גיגאנגען אויף דעם פודאבענט פון מזבח (אין למזבח אלא דמה) דער מזבח האט ניט פון דיא טויב נאר דיא בלוט (וכולה לכהנים) אונ דיא גאנצע טויב עסן דיא כהנים: ה (עולת העוף כיצד היתה נעשית) וויא אזוי האט מען גימאכט א טויב פאר א עולה (עלה בכבש) דער כהן איז ארויף גיגאנגען אויף דיא ברעט וואס מען גייט ארויף צום מזבח (ופנה לסובב) אונ פון דיא ברעט איז ער גיגאנגען אויף דעם סובב ועיין פרק ה מ"ג (בא לו לקרן דרומית מזרחית) אונ דער כהן איז גיקומען צום ווינקל דרום אונ מזרח (היה מולק את ראשה ממול ערפה) דער כהן האט אריין גישטעקט זיין נאגיל אונטער דיא האלדז גיגען דעם האקן פון דיא טויב אזוי וויא בייא דעם חטאת (ומבדיל) אונ ער האט אפ גישיידט דיא קאפ פון גוף. ווארום ער האט מיט דעם נאגיל צוא שניטן ביידע סימנין (וממצה את דמה על קיר המזבח) אונ ער קוועטשט אויס דיא בלוט פון דיא טויב אויף דיא וואנט פון מזבח (נטל את הראש והקיף בית מליקתו למזבח) ער האט גינומען דיא קאפ פון דיא טויב אונ דעם ארט וואס מען האט אפ גריסען פון גוף האט ער צוא גיקוועטשט צום וואנט פון מזבח. עס זאל ארוים גיין דיא גאנצע בלוט (וספגו במלח) אונ ער האט בזאלצין דעם קאפ מיט זאלץ (וזרקו על גבי האשים) אונ ער האט גיווארפין דעם קאפ אויף דעם פייער וואס אויף דעם מזבח (בא לו לגוף) אונ דער כהן איז גיקומען צוא דיא טויב (והסיר את המוראה) אונ ער האט אראפ גינומען דיא וואלע. דיא ביישיל וואס בייא דעם האלדז וואס אינוויינינג ליגט דאס עסין (ואת הנוצה) אונ דיא פעדערין. ער שנייט אויס דיא הויט מיט דיא פעדערין מיט דיא וואלע (ואת בני מעים היוצאים עמה) אונ ער נעמט מיט. דיא גידערים דיא קישקעס וואס ציהען זיך מיט דיא וואלע (והשליכן לבית הדשן) אונ ער ווארפט זייא אויף דעם ארט וואו עס ליגט

מבדיל: ז הבדיל בחטאת. שמלק שני סימני׳ בחטאת: או לא הבדיל בעולה. שמלק בה סי אחד: פסול. דכל שכוי שסוף לפני עבודת סדם פסול: ולא מיצה דם הגוף פסול. דעיקר דמים בגוף סוף דשכימי: ז חטאת העוף שמלקה שלא לשמה. מליקס בעוף במקום שחיטה בבהמה. ומילוי בעוף במקום זריקת הדם בבהמה וסמהבכם ספיסלת בשחיטה וזריקת דם בבהמה. פוסלת במליקה ובמילוי הדם בעוף אבל קבלה והלוך אין בעוף: עולת העוף כשרה. כדתנן בריש

הרשן. שסע ולא הבדיל. ואם הבדיל כשר. וספגו במלח וזרקו על גבי האשים: ו לא הסיר לא את המוראה ולא את הנוצה ולא את בני מעים היוצאין עמה ולא ספגו במלח. כל ששינה בה מאחר שמיצה את דמה כשרה. הבדיל בחטאת ולא הבדיל בעולה פסולה. מיצה דם הראש ולא מיצה דם הגוף פסולה. מיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש כשרה: ז חטאת העוף שמלקה שלא לשמה. מיצה דמה

שלא לשמה. או לשמה ושלא לשמה. או שלא לשמה ולשמה. פסולה. עולת

דיא אש פון מזבח (שיסע ולא הבדיל) אונ ער האט צוא שפאלטין דיא טויב צווישען דיא פליגעל. אונ ער האט ניט אפ גערישען איין העלפט פון דיא אנדערע (ואם הבדיל כשר) אונ אויב ער האט אפ גערישען איין העלפט פון דיא אנדערע. איז אויך כשר (וספגו במלח) אונ ער האט דיא טויב באזאלצין מיט זאלץ (וזרקו על גבי האשים) אונ ער האט איר גיווארפן אויף דעם פייער וואס אויף דעם מזבח: ו (לא הסיר לא את המוראה) אויב ער האט ניט אראפ גינומען. ניט דיא קראפ (ולא את הנוצה) אונ ניט דיא פעדערין (ולא את בני מעים היוצאים עמה) אונ ניט דיא קישקעס וואס ציהען זיך מיט דיא וואלגע (ולא ספגו במלח) אונ ער האט ניט באזאלצין מיט זאלץ (כל ששינה בה מאחר שמיצה את דמה) אלין וואס ער האט גיענדערט דער נאך וויא ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט (כשרה) איז דער קרבן כשר (הבדיל בחטאת) אויב ער האט ביא אחטאת מיט דעם נאגיל איבער געשניטען ביידע סימנים. אונ ער האט אפ גישייט דיא קאפ פון גוף (ולא הבדיל בעולה) אדער ביי אעולה האט ער נאר איבער געשניטען איין סימן. אונ ער האט ניט אפ גישייט דעם קאפ פון גוף (פסולה) איז דער חטאת פסול. אונ דיא עולה איז פסול (מיצה דם הראש ולא מיצה דם הגוף פסולה) אויב ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון קאפ. אונ ער האט ניט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון גוף. איז דער קרבן פסול (מיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש כשרה) אונ אויב ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון גוף. אונ ער האט ניט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון קאפ. איז דער קרבן כשר: ז (חטאת העוף שמלקה שלא לשמה) אויב ער האט מולק גיוועזן אחטאת (אטויב) ניט צום נאמען חטאת. נאר צום נאמען עולה (מיצה דמה שלא לשמה) אדער ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון דעם חטאת. נאר ניט צום נאמען חטאת. נאר צום נאמען עולה (או לשמה ושלא לשמה) אדער ווען ער האט אן גיהויבען מולק צוא זיין. אדער ווען ער האט אן גיהויבען אויס קוועטשין די בלוט. האט ער גיטראכט צום נאמען חטאת. אונ ביא דעם סוף מולק זיין אדער ביא דעם סוף אויס קוועטשין. האט ער גיטראכט צום נאמען עולה (או שלא לשמה ולשמה) אדער ביא דעם אנהייב האט ער גיטראכט צום נאמען עולה. אונ ביא דעם סוף האט ער גיטראכט צום נאמען חטאת (פסולה) איז דער חטאת פסול (עולת העוף כשרה) אויב ער האט מולק גיוועזן אעולה (אטויב) ניט צום נאמען עולה נאר צום נאמען חטאת. אדער ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון אעולה ניט צום נאמען עולה נאר צום נאמען חטאת. איז דיא

העוף כשירה ובלבד שלא עלתה לבעלים. אחד חטאת העוף ואחד עולת העוף שמלקן ושמיצה דמן. לאכ׳ל דבר שדרכו לאכול. להקטיר דבר שדרכו להקטיר. חוץ למקומו פסול ואין בו כרת. חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת. ובלבד שיקרב המתיר כמצ׳תו. כיצד קרב המתיר כמצותו. מלק בשתיקה. ומיצה הדם חוץ לזמנו. או שמלק חוץ לזמנו ומיצה הדם בשתיקה או שמלק ומיצה הדם חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר כמצותו. כיצד לא קרב המתיר כמצ׳תו. מלק חוץ למקומו ומיצה הדם

פרק קמא גבי בהמה. כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים. אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת : לאכול דבר שדרכו לאכול. חטאת העוף : להקטיר דבר שדרכו להקטיר. עולת העוף :

עולה כשר (ובלבד שלא עלתה לבעלים) נאר דעם בעל הבית ווערט דאס ניט גירעכנט. דער בעל הבית דארף ברייגגען איין אנדער טויב צוא מאכען איין אנדער עולה (אחד חטאת העוף ואחד עולת העוף שמלקן) ביי ער האט מולק גיוועז אטויב אחטאת אונ ביי ער האט מולק גיוועז אטויב אעולה (ושמיצה דמן) אדער ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט פון חטאת אדער דיא בלוט פון דיא עולה. אונ ווען ער האט מולק גיוועז אדער דיא בלוט אויס גיקוועטשט האט ער גיטראכט (לאכול דבר שדרכו לאכול) ער זאל עסין דיא טויב וואס מען קען איר עסין, אחטאת (להקטיר דבר שדרכו להקטיר) אונ ער זאל מקטיר זיין די טויב וואס מען דארף איר מקטיר זיין, אעולה. נאר ער זאל עסין אונ מקטיר זיין (חוץ למקומו) ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסין אונ ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף מקטיר זיין (פסול) איז דער קרבן פסול (ואין בו כרת) נאר כרת קומט ניט (חוץ לזמנו) אבער אז ער האט גיטראכט מקטיר צוא זיין דיא עולה. אדער צוא עסין דעם חטאת שפעטער וויא דיא צייט איז (פיגול וחייבין עליו כרת) איז דער קרבן פיגול אונ עס קומט כרת (ובלבד שיקריב המתיר כמצותו) נאר די זאך וואס איז מתיר דעם קרבן זאל מען מקריב זיין וויא דער דין איז (כיצד קרב המתיר כמצותו) וויא מיינט מען דיא זאך וואס איז מתיר דעם קרבן זאל מען מקריב זיין וויא דער דין איז (מלק בשתיקה) ווען ער האט מולק גיוועז דיא טויב האט ער געשוויגען. ער האט נאר ניט גיטראכט (ומיצה הדם חוץ לזמנו) אונ ווען ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין דיא עולה שפעטער וויא דיא צייט איז (או שמלק חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט מולק גיוועז דיא טויב האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין דיא עולה שפעטער וויא דיא צייט איז (ומיצה הדם בשתיקה) אונ ווען ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט האט ער געשוויגען. ער האט נאר ניט גיטראכט (או שמלק ומיצה הדם חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט מולק גיוועז אונ ווען ער האט אויס גיקוועטשט דיא בלוט האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין דיא עולה שפעטער וויא דיא צייט איז (וזהו שקרב המתיר כמצותו) דאס הייסט מען האט מקריב גיוועז דיא זאך וואס איז מתיר דעם קרבן. אזוי וויא דער דין איז. עס איז גיטא קיין אנדער פסול נאר פון פיגול (כיצד לא קרב המתיר כמצותו) וויא אזוי מיינט מען דיא זאך וואס איז מתיר דעם קרבן האט מען ניט מקריב גיוועז וויא דער דין איז (מלק חוץ למקומו) ווען ער האט מולק גיוועז האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין דיא עולה ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסין אונ ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף מקריב זיין (ומיצה הדם חוץ

שלא לשמה. אין מוליך עולה מידי פגול. לפי שהיא כשרה שלא לשמה. ותולה מתני' מפורשת לעיל פ"ב:

הדם חוץ לזמנו. או שמלק חוץ לזמנו ומיצה הדם חוץ למקומו. (או שמלק ומיצה הדם חוץ למקומו) חטאת העוף שמלקה שלא לשמה ומיצה דמה חוץ לזמנה. או שמלקה חוץ לזמנה ומיצה דמה שלא לשמה. או שמלקה ומיצה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתיר כמצותו. לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ. פסול ואין בו כרת. א"ר יהודה זה הכלל אם מחשבת

לזמנו) אונ ווען ער האט אויס גיקוועטשט די בלוט האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין די עולה שפעטער וויא די צייט איז (או שמלק חוץ לזמנו) אדער ווען ער האט מולק גיוועזן האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין די עולה שפעטער וויא די צייט איז (ומיצה הדם חוץ למקומו) אונ ווען ער האט אויס גיקוועטשט די בלוט האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת אדער מקריב זיין די עולה ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסין אונ ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף מקריב זיין ודיא ווערטער "או שמלק ומיצה הדם חוץ למקומו" דארף ניט שטיין (חטאת העוף שמלקה שלא לשמה) אדער ווען ער האט מולק גיוועזן די טויב וועלכע איז א חטאת. האט ער איר מולק גיוועזן ניט צום נאמען חטאת נאר צום נאמען עולה (ומיצה דמה חוץ לזמנה) אונ ווען ער האט אויס גיקוועטשט די בלוט פון דעם חטאת האט ער גיטראכט ער זאל עסין דעם חטאת ודיא טויב) שפעטער וויא די צייט איז (או שמלקה חוץ לזמנה) אדער ווען ער האט מולק גיוועזן די טויב וואס איז א חטאת האט ער גיטראכט ער זאל איר עסין שפעטער וויא די צייט איז (ומיצה דמה שלא לשמה) אונ ער האט אויס גיקוועטשט די בלוט ניט צום נאמען חטאת נאר צום נאמען עולה (או שמלקה ומיצה דמה שלא לשמה) אדער ער האט מולק גיוועזן אונ אויס גיקוועטשט די בלוט ניט צום נאמען חטאת נאר צום נאמען עולה (זה הוא שלא קרב המתיר כמצותו) דאס הייסט מען האט ניט מקריב גיוועזן די זאך וואס איז מתיר דעם קרבן וויא דער דין איז. ווארום אויסער דער פסול פון פיגול איז דאך אויך דער קרבן פסול (לאכול כזית בחוץ וכזית למחר) אויב ער האט גיטראכט ער זאל עסין אשטיקול פלייש פון די טויב גרוס וויא א איילבירט אויסער די עזרה. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא א איילבירט זאל ער עסין מארגין (כזית למחר וכזית בחוץ) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין אשטיקול פלייש פון די טויב גרוס וויא א איילבירט מארגין. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא א איילבירט זאל ער עסין אויסער די עזרה (כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין אשטיקול פלייש פון די טויב גרוס וויא א האלבער איילבירט אויסער די עזרה. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא א האלבער איילבירט זאל ער עסין מארגין (כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ) אדער ער האט גיטראכט ער זאל עסין אשטיקול פלייש פון די טויב גרוס וויא א האלבער איילבירט מארגין. אונ נאך אשטיקול פלייש גרוס וויא א האלבער איילבירט זאל ער עסין אויסער די עזרה (פסול ואין בו כרת) דער קרבן איז פסול נאר עס קומט ניט כרת (אמר רבי יהודה) האט רבי יהודה גיזאגט (זה הכלל) דאס איז דער כלל (אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום) אויב ער האט פריער גיטראכט ער זאל עסין אדער

מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום פגול וחייבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פ״ז **חטאת** העוף שעשאה למטה. כמעשה חטאת לשם חטאת כשרה. כמעשה חטאת לשם עולה. כמעשה עולה לשם חטאת. כמעשה עולה לשם עולה פסולה. עשאה למעלה כמעשה כולם. פס״ה:

פרק ז **חטאת** העוף שעשאה למטה. מחוץ ססקלה הולכתה פסולה נעשית למטה כדאמרן בפרק דלעיל: כמעשה חטאת. בהולכה ומיצוי: לשם חטאת. לאע״פ שסיכה בסדר מליקה. כגון שמלק והבדיל. ובהעלאת נאמר ולא יבדיל. כשרה. שהיא נעשית למטה וכבאר עבודות כהלכתה: כמעשה חטאת לשם עולה כו׳ פסולה. דחטאת פלא לשמה פסולה: כמעשה עולה. כמעשה עולה לשם חטאת. עשאה למעלה כמעשה כולם. פס״ה:

ער זאל מקריב זיין שפעטער ווי די צייט איז. דר נאך האט ער געטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן. אדער מקריב זיין (פגול וחייבין עליו כרת) איז דער קרבן פגול אונ אז מען עסט אים קומט כרת (ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן) אונ אויב ער האט פריער געטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף עסן אדער מקריב זיין. דער נאך האט ער גיטראכט ער זאל עסן אדער ער זאל מקריב זיין שפעטער וויא דיא צייט איז (פסול ואין בו כרת) איז דער קרבן פסול אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (זה וזה פסול ואין בו כרת) סיי ער האט גיטראכט פריער אויף דעם ארט אונ דער נאך אויף דיא צייט. אונ סייא ער האט גיטראכט פריער אויף די צייט אונ דער נאך אויף דעם ארט. איז אלץ דער קרבן פסול. אונ אז מען עסט אים קומט ניט קיין כרת (לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר) אויב ער האט גיטראכט ער זאל עסן פלייש פון דעם קרבן גרויס וויא אהאלבער איילבירט. אונ ער זאל מקטיר זיין גרויס וויא אהאלבער איילבירט. נאך דיא צייט אדער ניט אויף דעם ארט. איז דער קרבן כשר (שאין אכילה והקטרה מצטרפין) ווארום עסן וויא אהאלבער איילבירט מיט מקטיר זיין וויא אהאלבער איילבירט. רעכענט מען ניט צו זאמען פאר אאיילבירט דער קרבן זאל פסול ווערין ועיין בפ״ב משנה ד רהו:

פ״ז א (חטאת העוף שעשאה למטה) אויב ער האט גימאכט דיא טויב וואס איז אחטאת בייא דיא: אונטערשטע העלבע וואנט פון מזבח (כמעשה חטאת) אזוי וויא מען דארף מאכין אחטאת. ער האט דיא בלוט געשפריצט אונ אויסגיקוועטשט (לשם חטאת) צוא דעם נאמען חטאת. אפילו ער האט מיט דעם נאגיל איבער געשניטען ביידע סימנים. אונ ער האט אפ גישיידט דעם קאפ פון גוף. פון דעסטוועגין (כשרה) איז דער חטאת כשר (כמעשה חטאת לשם עולה) אויב ער האט גימאכט דעם חטאת אזוי וויא דער דין איז. נאר ניט צוא דעם נאמען חטאת. נאר צו דעם נאמען עולה (כמעשה עולה לשם חטאת) אדער ער האט גימאכט דעם חטאת אזוי וויא מען מאכט אעולה. נאר צוא דעם נאמען חטאת (כמעשה עולה לשם עולה) אדער ער האט גימאכט דעם חטאת אזוי וויא מען מאכט אעולה. אונ צוא דעם נאמען עולה (פסולה) איז דער קרבן פסול (עשאה למעלה כמעשה כולם פסולה) אבער אז ער האט גימאכט דעם חטאת בייא דיא אויבערשטע העלבע וואנט פון מזבח. אפילו ער האט גימאכט דיא איבעריגע אלע דינים אזוי וויא אחטאת. אונ צוא דעם נאמען חטאת. פון דעסטוועגין איז דער קרבן [illegible] תימט׃

ב עולת העוף שעשאה למעלה. כמעשה עולה לשם עולה כשרה. כמעשה עולה לשם חטאת כשרה. ובלבד שלא עלתה לבעלים. כמעשה חטאת לשם עולה. כמעשה חטאת לשם חטאת פסולה. עשאה למטה. כמעשה כולם. פסולה: ג וכולן אינן מטמאות בבית הבליעה. ומועלין בהן. חוץ מחטאת העוף שעשאה

כולם. כלומר כמעשה אחד מכולם האמורים כאן. ואפילו כמעשה חטאת לשם חטאת הואיל ועשאה למעלה פסולה: ב עולת העוף שעשאה למעלה. כהלכתה שהיא נעשית למעלה: כמעשה עולה לשם עולה. אע"פ שהיא במליקתה שלא הבדיל. ומן הדין היה לו להבדיל. אפ"ה כשרה: כמעשה עולה לשם חטאת כשרה. דכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים. אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת: עשאה למטה כמעשה כולם. כמעשה אחד מכולן. ואפילו כמעשה עולה לשם עולה: פסולה. הואיל ועשאה למטה פסולה: ג וכולן אינן מטמאות בבית הבליעה. אף ע"פ שנפסלו. מליקתן מטהרתן מידי נבילה ואין מטמאין בבית הבליעה כדין נבלת עוף טהור. שהאוכלה אע"פ שלא נגע בה כגון שתחבה לו חברו בבית הבליעה נטמא טומאה חמורה לטמא בגדים שעליו. אבל אלו אף ע"פ שאין מליקתן מתירתן באכילה מפני הפסול שאירע בהן. מכל מקום מטהרתן ומוציאתן מידי נבילה: ומועלין בהן. הנהנה מהן בש"פ מביא קרבן מעילה כדין כל הנהנה מן ההקדש ואפילו חטאת הואיל ונעשית ולא היה בה שעת היתר לכהנים לא יצאה מידי מעילה: חוץ מחטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת. דכשרה היא ויש בה שעת היתר לכהנים ושוב אין

ב (עולת העוף שעשאה למעלה) אויב ער האט גימאכט דיא טויב וואס איז אעולה בייא דיא אויבערשטע העלפטע וואנט פון מזבח (כמעשה עולה) אזוי וויא מען דארף מאכין אעולה (לשם עולה) צוא דעם נאמען עולה. אפילו ער האט מיט דעם נאגיל איבער געשניטען נאר איין סימן. אונ ער האט ניט אפ גישיידט דעם קאפ פון גוף. פון דעסטוועגין (כשרה) איז דיא עולה כשר (כמעשה עולה לשם חטאת) אויב ער האט גימאכט דיא עולה אזוי וויא מען דארף מאכין אעולה. נאר ניט צוא דעם נאמען עולה. נאר צוא דעם נאמען חטאת (כשרה) איז אויך דיא עולה כשר (ובלבד שלא עלתה לבעלים) נאר דעם בעל הבית ווערט דאס ניט גירעכינט. דער בעל הבית דארף ברייננגען איין אנדער טויב צוא מאכין איין אנדער עולה (כמעשה חטאת לשם עולה) אויב ער האט גימאכט דיא עולה אזוי וויא מען מאכט אחטאת. נאר צוא דעם נאמען עולה (כמעשה חטאת לשם חטאת) אדער ער האט גימאכט דיא עולה אזוי וויא מען מאכט אחטאת. אונ צוא דעם נאמען חטאת (פסולה) איז דער קרבן פסול (עשאה למטה כמעשה כולם) אונ אויב ער האט גימאכט דיא עולה בייא דיא אונטערשטע העלפטע וואנט פון מזבח. אפילו ער האט גימאכט דיא איבעריגע אלע דינים אזוי וויא אעולה. אונ צוא דעם נאמען עולה (פסולה) פון דעסטוועגין איז דער קרבן פסול: ג (וכולן אינן מטמאות בבית הבליעה) דיא אלע טויבין חטאות אונ עולות וואס מען האט זייא מולק גיוועזן. אונ זייא זענען פסול גיווארין. אויב איינער האט זייא גיגעסין אונ אראפ גישלונגען. ווערט ער ניט טמא (ומועלין בהן) אונ אז איינער האט הנאה פון זייא. אפילו דיא הנאה איז ניט מער ווערט וויא אפרוטה. פון דעסטוועגין דארף מען ברייננגען אקרבן מעילה (חוץ מחטאת העוף שעשאה למטה) נאר אז ער האט גימאכט אטויב וואס איז אחטאת בייא דיא אונטערשטע העלפטע וואנט

למטה. כמעשה חטאת לשם חטאת:
ד עולת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת. רבי אליעזר אומר מועלין בה. רבי יהושע אומר אין מועלין בה. א"ר אליעזר מה אם חטאת שאין מועלין בה לשמה כששינה את שמה מועלין בה. עולה שמועלין בה לשמה. כששינה את שמה אינו דין שימעלו בה. א"ל רבי יהושע לא. אם אמרת בחטאת ששינה את שמה לשם עולה. שכן שינה את שמה לדבר שיש בו מעילה. תאמר בעולה ששינה את שמה לשם חטאת. שכן שינה את שמה לדבר שאין בו מעילה

בו מעילה אפילו לזר: ד ר"א אומר מועלי' בה. דהא עולה היא. ומי הוליאה ממעילה? והלא עדת היתר לכהנים לא היו לה: רבי יהושע אומר אין מועלין בה. דכיון דשינה שמה ומעשיה ומקומה לשם חטאת נעשית חטאת: ומה חטאת העוף שאין מועלין בה. כשנעשית לשמה שהרי נאכלת לכהנים: שינה את שמה. נפסלה ולא באה לכלל היתר: מועלים בה. דהא רבי יהושע

פון מִזְבֵּחַ (כְּמַעֲשֵׂה חַטָּאת) אַזוֹי וויא מֶען דַארְף מַאכִין אַחַטָּאת (לְשֵׁם חַטָּאת) צוּא דֶעם נָאמֶען חַטָּאת. אִיז דָאךְ דֶער חַטָּאת כָּשֵׁר. אוּנ אַכֹהֵן מֶעג אִים עֶסִין. אוֹיבּ אַיִשְׂרָאֵל אָדֶער אַלֵוִי הָאבִּין פוּן דִיא טוֹיבּ הֲנָאָה גִיהַאט. דַארְפִין זַייא נִיט בְּרֵיינְגֶען קֵיין קָרְבַּן מְעִילָה:
ד (עוֹלַת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָהּ לְמַטָּה) אוֹיבּ עֶר הָאט גִימַאכְט אַטוֹיבּ וָואס אִיז אַעוֹלָה בַּייא דִיא אוּנְטֶערְשְׁטֶע הַאלְבֶּע וַואנְט פוּן מִזְבֵּחַ (כְּמַעֲשֵׂה חַטָּאת) אַזוֹי וויא מֶען דַארְף מַאכִין אַחַטָּאת (לְשֵׁם חַטָּאת) צוּא דֶעם נָאמֶען חַטָּאת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר זָאגְט (מוֹעֲלִין בָּהּ) אוֹיבּ אֵיינֶער הָאט הֲנָאָה פוּן אִיר דַארְף עֶר בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבַּן מְעִילָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ זָאגְט (אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ) אוֹיבּ אֵיינֶער הָאט הֲנָאָה פוּן אִיר דַארְף עֶר נִיט בְּרֵיינְגֶען קֵיין קָרְבַּן מְעִילָה (אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר) הָאט רַבִּי אֱלִיעֶזֶר גִיזָאגְט (מָה אִם חַטָּאת שֶׁאֵין מוֹעֲלִין בָּהּ לִשְׁמָהּ) אַזוֹי וויא אַטוֹיבּ וָואס אִיז אַחַטָּאת. אוֹיבּ עֶר הָאט אִיר גִימַאכְט צוּם נָאמֶען חַטָּאת. אוּנ אֵיינֶער הָאט פוּן אִיר הֲנָאָה גִיהַאט. דַארְף עֶר נִיט בְּרֵיינְגֶען קֵיין קָרְבַּן מְעִילָה. ווייל דֶער חַטָּאת אִיז כָּשֵׁר. פוּן דֶעסְטְווֶעגִין (כְּשֶׁשִּׁינָּה אֶת שְׁמָהּ) אוֹיבּ עֶר הָאט גִיעֶנְדֶערְט אִיר נָאמֶען. עֶר הָאט אִיר גִימַאכְט צוּם נָאמֶען עוֹלָה. אוּנ אֵיינֶער הָאט פוּן אִיר הֲנָאָה גִיהַאט (מוֹעֲלִין בָּהּ) דַארְף מֶען בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבַּן מְעִילָה. ווייל זִיא אִיז פָּסוּל (עוֹלָה שֶׁמּוֹעֲלִין בָּהּ לִשְׁמָהּ) אוֹיבּ עֶר הָאט גִימַאכְט אַעוֹלָה צוּא אִיר נָאמֶען. וָואס מֶען טָאר נִיט הֲנָאָה הָאבִּין פוּן אִיר. אוּנ אַז מֶען הָאט הֲנָאָה מוּז מֶען בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבַּן מְעִילָה (כְּשֶׁשִּׁינָּה אֶת שְׁמָהּ) אַז מֶען הָאט גִיעֶנְדֶערְט דֶעם נָאמֶען פוּן דִיא עוֹלָה. מֶען הָאט אִיר גִימַאכְט אוֹיף דֶעם נָאמֶען חַטָּאת (אֵינוֹ דִין שֶׁיִּמְעֲלוּ בָּהּ) אִיז דֶען נִיט גֶעווִיס אַז דֶער דִין דַארְף זַיין מֶען זָאל נִיט טָארִין הֲנָאָה הָאבִּין פוּן אִיר. אוּנ אַז מֶען וֶועט הֲנָאָה הָאבִּין זָאל מֶען בְּרֵיינְגֶען אַקָרְבַּן מְעִילָה (אָמַר לֵיהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ) הָאט רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ גִיזָאגְט צוּא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (לֹא) נֵיין. עֶס אִיז נִיט אַזוֹי (אִם בְּחַטָּאת שֶׁשִּׁינָּה אֶת שְׁמָהּ לְשֵׁם עוֹלָה) אוֹיבּ מֶען זָאגְט בַּייא אַחַטָּאת אַז מֶען הָאט גִיעֶנְדֶערְט דֶעם נָאמֶען חַטָּאת אוֹיף דֶעם נָאמֶען עוֹלָה. טָאר מֶען נִיט הֲנָאָה הָאבִּין פוּן דִיא טוֹיבּ (שֶׁכֵּן שִׁינָּה אֶת שְׁמָהּ לְדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מְעִילָה) ווָארוּם עֶר הָאט דָאךְ גִיעֶנְדֶערְט דֶעם נָאמֶען אוֹיף אַזוֹי אַזַאךְ וָואס מֶען טָאר נִיט הֲנָאָה הָאבִּין (תֹּאמַר בְּעוֹלָה שֶׁשִּׁינָּה אֶת שְׁמָהּ לְשֵׁם חַטָּאת) ווִילְסְטוּ זָאגִין בַּייא אַעוֹלָה וָואס עֶר הָאט גִיעֶנְדֶערְט אִיר נָאמֶען אוֹיף דֶעם נָאמֶען חַטָּאת. זָאל מֶען אוֹיךְ נִיט טָארִין הֲנָאָה הָאבִּין. פַאר וָואס. (שֶׁכֵּן שִׁינָּה אֶת שְׁמָהּ לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ

מעילה. א"ל רבי אליעזר. והרי קדשי קדשים ששחטן בדרום. ושחטן לשם קדשים קלים יוכיחו. שכן שינה את שמן לדבר שאין בו מעילה ומועלין בהן. אף אתה אל תתמה על העולה. שאע"פ ששינה את שמה לדבר שאין בו מעילה. שימעלו בה. אמר לו רבי יהושע לא. אם אמרת בקדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים. שכן שינה את שמן בדבר שיש בו איסור והיתר. תאמר בעולה ששינה את שמה בדבר שכולו היתר: ה מלק בשמאל. או בלילה. שחט

גופיה לא פליג עליה: לדבר שיש בו מעילה. לשם עולה: ששחטן בדרום. לשם שלמים יוכיחו. ששינה שמן ומעבירן לדבר שאין בו מעילה שבקדשים קלים אין מעילה אלא באימוריהן: ומועלין בהן. מפני שנפסלו בשינוי מקומן ולא הוציאתן זריקתן מידי מעילה: איסור והיתר. קדשים קלים יש באימוריהן משום מעילה ואין בבשרן משום מעילה: בדבר שכלו היתר. בחטאת העוף שאין בו כל מעילה. והלכה כרבי יהושע: ה מלק בשמאל. דמליקתו פסולה. שכל

מעילה) ער האט דאך געענדערט איר נאמען אויף אזוי אזאך אז מען הט פון איר הנאה דארף מען ניט ברייגגען אקרבן מעילה (אמר ליה רבי אליעזר) האט רבי אליעזר געזאגט צוא רבי יהושע (והרי קדשי קדשים ששחטן בדרום) אויב מען האט געשאכטן קדשי קדשים (אעולה) אין דרום זייט פון מזבח (ושחטן לשם קדשים קלים) אונ מען האט זייא געשאכטן אויף דעם נאמען פון גרינגע קדשים (שלמים) פון אעולה טאר מען ניט הנאה האבן. אונ פון שלמים מעג מען הנאה האבן. אונ ער האט געענדערט דעם נאמען עולה אויף דעם נאמען שלמים (יוכיחו) דאס וועט דיר ווייזן דעם דין (שכן שינה את שמן לדבר שאין בו מעילה) ער האט דאך געענדערט דעם נאמען עולה אויף אזוי אזאך וואס מען מעג הנאה האבן פון איר. פון דעסטוועגן איז דער דין (ומועלין בהן) מען טאר ניט הנאה האבן פון דיא עולה (אף אתה אל תתמה על העולה) זאלסטו דיך ניט וואנדערן אויף דעם וואס איך זאג אויף דיא עולה וואס מען האט געענדערט איר נאמען אויף דעם נאמען חטאת (שאף על פי ששינה את שמה לדבר שאין בו מעילה) אפילו ער האט געענדערט דעם נאמען עולה אויף דעם נאמען (חטאת) וואס פון אחטאת מעג מען הנאה האבן. פון דעסטוועגן דארף זיין דער דין (שימעלו בה) אז פון דיא עולה זאל מען ניט טארין הנאה האבן (אמר לו רבי יהושע) האט רבי יהושע געזאגט צוא רבי אליעזר (לא) ניין. עס איז ניט גלייך איין דין צום אנדערין (אם אמרת בקדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים) אויב דוא זאגסט בייא קדשי קדשים (אעולה) וואס ער האט איר געשאכטן אין דרום זייט פון מזבח אויף דעם נאמען פון גרינגע קדשים (שלמים). טאר מען ניט הנאה האבן פון דיא עולה (שכן שינה את שמן בדבר שיש בו איסור והיתר) ווייל ער האט געענדערט דעם נאמען פון דיא עולה. אויף אזוי אזאך וואס מען טאר ניט פון איר הנאה האבן. אונ מען מעג פון איר הנאה האבן. פון דיא פלייש פון שלמים מעג מען הנאה האבן. אונ פון דיא חלב פון שלמים טאר מען ניט הנאה האבן (תאמר בעולה ששינה את שמה בדבר שכולו היתר) וויא אזוי ווילסטו זאגין מען זאל ניט טארין הנאה האבן פון די טויב וואס איז אעולה וואס ער האט געענדערט איר נאמען אויף אחטאת. וואס פון אטויב וואס איז אחטאת מעג מען הנאה האבן: ה (מלק בשמאל) אויב ער האט מולק געוועזן מיט דיא לינקע האנט (או בלילה) אדער ער האט מולק געוועזן מיט דיא רעכטע האנט. נאר בייא נאכט (שחט חולין בפנים) אדער ער האט געשאכטן אטויב וואס איז ניט אקרבן אין דיא עזרה (וקדשים בחוץ

חולין בפנים וקדשים בחוץ. אינן מטמאין בבית הבליעה. מלק בסכין. מלק חולין בפנים וקדשים בחוץ. תורין שלא הגיע זמנן. ובני יונה שעבר זמנן. שיבש גפה ושנסמי' עינה. ושנקטעה רגלה מטמא בבי' הבליעה. זה הכלל כל שהיה פסולה בקדש אינה מטמאה בבית הבליעה. לא היה פסולה בקדש מטמאה בבית

מקום שנאמר אצבע וכהונה אינו אלא של ימין: או בלילה. דאין מליקה בלילה דרחמנא אמר ביום צותו: אינן מטמאין. שאיל ופסולן בקדש והאי מליקה דידהו כאם עלו לא ירדו: שחט חולין בפנים וקדשים בחוץ אין מטמאין בבית הבליעה. ואע"פ שאסורים באכילה: מלק בסכין. לאו מליקה היא ואינו כשוחט ש"א. דהא מליקה בצפורן היא בעצמו של כהן: מלק חולין בפנים. דלא שייך מליקה בחולין אלא בקדשים בפנים והמולק חולין בכ"מ או קדשים בחוץ הוי כאילו נוחר או מעקר ואין אותה מליקה מוציאה מידי נבילה: תורין שלא הגיע זמנן. תורים גדולים כשרים

קטנים פסולים. בני יונה קטנים כשרים גדולים פסולים: ושיבש גפה. דמחוסר אבר פסול אף בעופות דהא דקי"ל אין תמות וזכרות בעופות ה"מ כגון דוקין שבעין שאין מומן ניכר אבל מחוסר אבר הקריבהו נא לפחתך: מטמא בבית הבליעה. דלא מסני מליקה דידהו למידי שאפילו עלו ירדו: כל שאין פסולו בקודש. שנפסלו קודם שבאו לעזרה וכל שאין פסולו בקדש אמרינן לקמן בפרק המזבח מקדש דהא עולה ירד אבל אותן שפסולן בקדש כגון שקדשים שראויין אלא שנפסלו בעבודותיהן אין מטמאין דהא אכני לאו מליקה דהא עלו לא ירדו: רי

הפסולים

אדער ער האט געשאכטין אטויב וואס איז אקרבן אויסער דיא עזרה (אינן מטמאין בבית הבליעה) אויב איינער האט זיא געגעסין אונ אראפ געשלונגען. ווערט ער ניט טמא (מלק בסכין) אויב ער האט אראפ גיהאקט דיא קאפ פון דיא טויב מיט א מעסער. ניט געשאבטין נאר אראפ גיהאקט (מלק חולין בפנים) אדער ער האט אפ גיהאקט מיט דעם נאגיל דיא קאפ פון אטויב וואס איז ניט אקרבן. אין דיא עזרה (וקדשים בחוץ) אדער ער האט אפ גיהאקט מיט דעם נאגיל דיא קאפ פון אטויב וואס איז אקרבן. אויסער דיא עזרה (תורין שלא הגיע זמנן) אדער ער האט אפ גיהאקט מיט דעם נאגיל דיא קאפ פון אנאלטע טויב וואס איז אקרבן אונ אין דיא עזרה. נאר דיא טויב איז נאך קליין. זיא האט נאך ניט קיין גאלדפארביגע פעדערין (ובני יונה שעבר זמנן) אדער ער האט אפ גיהאקט מיט דעם נאגיל דיא קאפ פון איונגע טויב וואס איז אקרבן אונ אין דיא עזרה. נאר דיא טויב איז שוין גרעסער. דיא פעדערין איהרע הייבין שוין אן צוא ווערין גאלד פארבינ (שיבש גפה) אדער ער האט אפ גיהאקט מיט דעם נאגיל דיא קאפ פון אטויב וואס איז אקרבן אונ אין די עזרה. נאר איר פליגעל איז פארטריקנט גיווארין (ושנסמית עינה) אדער אאויג איז איר בלינד גיווארין (ושנקטעה רגלה) אדער אפוס איז איר אפ גיהאקט גיווארין (מטמא בבית הבליעה) אויב איינער האט זיא געגעסין אונ אראפ געשלונגען. ווערט ער טמא (זה הכלל) דאס איז דער כלל פון דעם דין (כל שהיה פסולה בקדש) דיא טויב וואס איז פסול גיווארין אין דיא עזרה (אינה מטמאה בבית הבליעה) אויב איינער האט איר גיגעסין אונ אראפ גישלונגען. ווערט ער ניט טמא (לא היה פסולה בקדש) אויב דיא טויב איז ניט פסול גיווארין אין דיא עזרה. נאר זיא איז גיוועזן פסול איידער זיא איז אריין גיקומען אין דיא עזרה (מטמאה בבית הבליעה) אויב איינער האט איר גינעסין אונ אראפ

גשלונגען

הפסולים. כגון זר ואונן וטבול יום ומחוסר כפורים וכן אותן השנוין בפ"ב: ואינן מטמאין בבית הבליעה. שאע"פ שאין מליקתן מתרת קדשים באכילה. מ"מ מוליאתן מידי נבלה: ן אינה מטמאה בבית הבליעה. דמליקתה מעסרתה מידי נבלה: ר"י אומר מטמאה בבית הבליעה. דס"ל לר"י דלא הסני שחיטה בעוף של חולין ולא מליקה בקדשים בטרפה בעוף להוליאה מידי נבלה: אינו דין שתהא שחיטתה כו'. וכיון דילפת ששחיטה מעהרת את הטרפה בעוף בחולין מק"ו ילפי' מליקה קדשים מינה בבנין אב

הבליעה (וכל הפסולים שמלקו מליקתן פסולה ואינן מטמאות בבית הבליעה): ן מלק ונמצא טרפה ר"מ אומר אינה מטמאה בבית הבליעה. ר"י אומר מטמאה בבית הבליעה. אמר רבי מאיר מה אם נבלת בהמה שהיא מטמאה במגע ובמשא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטומאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטומאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכילה ומטהרת את טרפתה מטומאתה. אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה

גישלונגען. ווערט ער טמא (וכל הפסולין שמלקו מליקתן פסולה) אונ דיא מענטשין וואס טארין ניט מולק זיין אזוי וויא עס שטייט אין פרק ב משנה א אויב זייא האבין מולק גיוועזן איז דיא מליקה פסול (ואינן מטמאות בבית הבליעה) אונ אויב איינער האט גיגעסין דיא טויב אונ אראפ גישלונגען הערט ער ניט טמא: ו (מלק ונמצא טרפה) אויב ער האט מולק גיוועזן דיא טויב. דער נאך איז גיפונגען גיווארין אז זיא איז טרייף (מען האט גיפונגען אשפילקע אין פופעק. אדער איין אנדער טרפות. רבי מאיר זאגט (אינה מטמאה בבית הבליעה) אויב איינער האט איר גיגעסין אונ אראפ גישלונגען ווערט ער ניט טמא: רבי יהודה זאגט (מטמאה בבית הבליעה) מען ווערט טמא אז מען שלינגט אראפ דיא טויב (אמר רבי מאיר) האט רבי מאיר גיזאגט (מה אם נבלת בהמה שהיא מטמאה במגע ובמשא) מאדאך אנבלה פון אבהמה. ואויב אבהמה איז גיפייגערט וואס איר טומאה איז גרויס אז זיא איז מטמא דעם וואס רירט איר אן אונ דעם ווס טראגט איר אפילו ער רירט איר ניט אן. פון דעסטוועגין (שחיטתה מטהרת את טרפתה מטומאתה) אז מען שעכט איר אונ מען געפינט זיא איז טרייף. איז דיא שחיטה מטהר דיא טומאה (נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא) אנבלה פון אעוף ואויב אעוף איז גיפייגערט. וואס איר טומאה איז גרינג זי איז ניט מטמא דעם ווס רירט איר אן אונ ניט דעם ווס טראגט איר. נאר דעם ווס שלינגט איר אראפ אין האלדז (אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טריפתה מטומאתה) איז דען ניט געוויס אז דער דין דארף זיין אויב מען האט איר גישאכטין ועוף פון חולין ניט אקרבן אונ מען האט גיפונגען זיא איז טרייף. דארף דיא שחיטה איר מאכין טהור פון איר טומאה (מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכי"ה ומטהרת את טרפתה מטומאתה) אונ אזוי וויא מיר געפינען בייא שחיטה וואס זיא מאכט כשר דיא פלייש צום עסין. אונ אויב דיא פלייש איז טרייף גיווארין. מאכט איר דיא שחיטה טהור פון איר טומאה (אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה) אזוי דיא מליקה בייא אטויב וואס איז אחטאת וואס זיא מאכט כשר דיא פלייש צום עסין (תטהר את טרפתה מטומאתה) דארף אויך זיין דער דין אויב דיא טויב איז טרייף גיווארין. זאל דיא מליקה איר טהור מאכין פון איר טומאה.

מה מניעו בבח"עה בו' אף מליקה המכשרת באכילה תעשר טרפתה מטומאתה: ר"א דיה בו' . כיון דלא אשכחן בנבילת העופות מולאה מידי נבלה בשוף אלא מק"ו מנבלת בהמה אתה בא ללמוד. דיה שתהא כנבלת בהמה שפחיטתה מטהרתה מידי נבלה ולא מליקתה דדיו לבא מן הדין להיות כנדון . וג' מחלוקת בדבר ר"מ סבר אחד שחיטה ואחד מליקה מוליאה בשוף מידי נבלה ור' יהודה סבר בין שחיטה בין מליקה לא מהני בטרפה בשוף להוליאה מידי נבלה . ור' יוסי סבר בה"מ מהניא מליקה לא מהניא והלכה כרבי יוסי :

טרפתה מטומאתה. רבי יוסי אומר דיה כנבלת בהמה. שחיטתה מטהרתה אבל לא מליקתה:

פ"ח **כל** הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל אפילו אחד ברבוא. ימותו כלם. נתערבו בשור שנעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. ע"פ עד אחד. או

פרק ח **כל** הזבחים שנתערבו בחטאות המתות. ה"ק כל הזבחים שנתערבו בהם חטאות המתות או שור הנסקל אפילו אחד ברבוא ימותו כולן דכיון דנתערבו באיסורי הנאה אין תקנה לפדותם דכי מאי ירעו עד שיסתאבו ולא בעלי ברובה דבעלי חיים חשיבי ולא בטלי. וחטאות המתות הן חמשה ואלו הן ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ושכפרו בעלים באחרת ושעברה שנתה אלו המש חטאות מניחין אותן במקום סגור עד שימותו מאליהן. והן נקראים חטאות המתות : בשור שנעבדה בו עבירה. שהוא נפסל גם להקרבה כגון שהמית את האדם ע"פ עד אחד שאינו אסור להדיוט לפי שאינו נסקל אלא ע"פ שני עדים: או ע"פ הבעלים. שבאו בעלים לב"ד והודו שהמית דלאפטר ליה מקנסא דמודה בקנס פטור אבל לגבוה נאסר דקי"ל מן הנולית

רבי יוסי זאגט וייל אעוף לערנט מען אפ פון אבהמה . (דיה כנבלת בהמה) איז גינוג א אעוף וועט זיין אין גאנצין גלייך וויא אבהמה (שחיטתה מטהרתה) אויב מען שעכט אעוף וואס איז הולין ניט אקרבן אונ זיא ווערט טרייף איז זיא טהור (אבל לא מליקתה) אבער אז מען איז מולק אעוף אונ זיא ווערט טרייף איז דיא מליקה איר ניט מטהר :

פרק ח א (כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות) אלע קרבנות וואס אין זייא איז אריין געמישט גיווארין אחטאת וואס מען דארף אים הרגנן (ועיין בהרע"ב) (או בשור הנסקל) אדער עס איז אריין געמישט גיווארין אאקס וואס מען דארף אים הרגנן מיט שטיינער (אפילו אחד ברבוא) אפילו דער חטאת אדער דער שור הנסקל איז גאר א יונער אונ ער איז אריין געמישט גיווארין צווישען צעהן טויזענד קרבנות . פון דעסטוועגן (ימותו כולם) זאל מען הרגנן אלע קרבנות. אונ מען קען ניט זאגין מען זאל זייא פיטערן ביז זייא וועלין בעקומען אפעלער. אונ מען וועט זייא פאר קויפן . וייל דער חטאת וואס מען דארף אים הרגנן אונ דער שור הנסקל . פון זייא טאר מען ניט הנאה האבען קיין מענטש אויך ניט . אונ מען ווייס דאך ניט וועלכער איז דער חטאת אדער דער שור הנסקל . דריבער מוז מען אלע הרגנן (נתערבו בשור שנעבדה בו עבירה) אבער אז עס איז אריין געמישט גיווארען אין קרבן צווישען אזעלכע בהמות וואס מיט זייא איז גיטאהן גיווארין אעבירה וואס איז גיוועזען דיא עבירה (או שהמית את האדם) אדער ער האט גיהרגט אמענטש (על פי עד אחד) דורך איין עדות . איין עדות זאגט ער האט גיזעהן וויא דער אקס האט גיהרגט

או ע"פ הבעלים. ברובע ובנרבע. ובמוקצה ובנעבד. ובאתנן. ובמחיר. ובכלאים. ובטרפה. וביוצא דופן. ירעו עד שיסתאבו וימכרו. ויביא בדמי היפה שבהן. מאותו המין. נתערב בחולין תמימים ימכרו החולין

להמית את הנוגח: ברובע ונרבע. ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים או קודם שנגמר דינו או שהי' אותו שהמית והרובע והנרבע [של] עו"ג שנאסר לגבוה ולא להדיוט: מוקצה. שהפרישוהו לקרבן לעו"ג ונעבד כמו שהיקן מותרים להדיוט: באתנן ומחיר. כל הני חולין נינהו וחבת א' אסור' בהן כולן ירעו שא"א לפדות א' מהם בלא מום שמא זהו הזבח והשוחט קדשים בחוץ חייב כרת ולמכרן לצרכי עולות א"א שהרי פסולים: ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין אם חטאת חטאת ואם עולה עולה. ויקח מעות כשיעור דמי היפה שבכלן ויאמר כ"מ שהוא הזבח יהא מחולל על המעות הללו: נתערב. זבח א' בחולין בהרים הרבה: ימכרו החולין. כולן לצרכי אותו המין. שהיה הזבח שנתערב בהן ונמצאו כולן קדשי' ממין א' אלא שאין ידוע מי בעליו של כל אחד ואחד שהרי הזבח שהלכו שם בעליו עליו ואין ידוע איזהו. ותקנתו שיקריב כל אחד לשם מי שהוא ויאמר

גיהרגת אמענטשין (או על פי הבעלים) אדער עדות איז גאר ניטא. גאר דער בעל הבית פון דעם עקס ער אליין זאגט מיין אקס האט גיהרגת אמענטשין (ברובע) אדער איין עדות זאגט דער אקס האט מזנה גיוועז מיט אאשה אנקבה (ובנרבע) אדער ער זאגט אמענטש אזכר האט מזנה גיוועז מיט אבהמה אנקבה (ובמוקצה) אדער ער זאגט מען האט דעם אקס אפ גישיידט מען זאל אים מקריב זיין אקרבן צוא דיא עבודת גלולים (ובנעבד) אדער ער זאגט מען האט גימאכט דעם אקס פאר עבודת גלולים אונ מען האט געדינט צוא אים (באתנן) דער אקס איז גיגעבין גיווארין אמתנה צוא אזונה (ובמחיר) דער אקס איז גיטאוישט גיווארין אויף אהונט (ובכלאים) דער אקס איז גיבאהרין גיווארין פון צווייא מינים בהמות (ובטרפה) דער אקס איז קראנק ער וועט ניט לעבין (וביוצא דופן) דער אקס איז ניט גיבאהרין גיווארין נאר מען האט אויף געשניטען דיא מוטער דעם בויך אונ מען האט אים ארויס גינומען. אויב איין קרבן איז אריין געמישט גיווארען צווישען אזעלכע פיל בהמות וואס זענען פסול צוא אקרבן אבער צוא מענטשין זענען זייא כשר. אונ מען דער קענט אים ניט (ירעו עד שיסתאבו וימכרו) זאל מען זייא פיטערין ביז זייא וועלין בעקומען אפעלער. אונ מען זאל זייא פאר קויפין (ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין) אונ מען זאל נעמען דיא געלט פון דיא בעסטע בהמה פון זייא. אונ מען זאל פאר דיא געלט קויפען אזוי אקרבן וויא עס איז אריין געמישט גיווארין. אויב עס איז אריין געמישט גיווארין אחטאת זאל מען קויפען אחטאת. אונ אויב עס איז אריין געמישט גיווארין אעולה זאל מען קויפען אעולה ועיין תי"ט (נתערב בחולין תמימים) אויב אקרבן איז אריין געמישט גיווארין צווישן אנדערע בהמות וואס זענען ניט קרבנות. אונ זייא זענען גאנץ. זייא האבין ניט קיין פעלער (ימכרו החולין לצרכי אותו המין) זאל מען פאר קויפען דיא בהמות צוא דיא מענטשין וואס דארפין אזוי אקרבן וויא דער וואס איז אריין געמישט גיווארין. אויב עס איז אריין געמישט גיווארען אעולה. זאל מען פאר קויפען צוא דיא וואס דארפין עולות. אויב אחטאת זאל מען פאר קויפען צוא דיא וואס דארפין אחטאת. וועט מען אלע מקריב זיין פאר קרבנות. נאר אויף יעדער בהמה בזונדער איז אהפקר וועט איז איר בעל הבית. דריבער זאל ער זאגן איך בין מקריב דעם קרבן פאר זיין בעל הבית. ווער דער בעל הבית איז זאל דער

כשיקריב כל א' הרי הוא לשם בעלים שלו : ב מין במינו חטאת בחטאת עולה בעולה שלמים בשלמים אבל שם של בעלים הרבה : יקריב כל אחד לשם מי שהוא. ולא יזכיר שם אדם וה"מ בקרבנו' של נשים דלא בעו סמיכה. דכתיב בני ישראל וסמך. בנ"י סומכים ואין בנות ישראל סומכות. אבל בקרבן אנשים דבעו סמיכה לא. מין בשאינו מינו ירעו. שא"א בהקרבה שאוקין במתן

לצרכי איתו המין: **ב קדשים בקדשים מין במינו (זה) יק־ב לשם מי שהוא (וזה יק־ב לשם מי שהוא). קדשים בקדשים מין בשאינו מינו ירעו עד שיסתאבו וימכרו. ויביא בדמי היפה שבהם ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד**

דמים או בשקערתן או באכילתן : ויפסיד המותר מביתו. שאם מכר אחד מהן בב' והאחר בא' צריך להביא מכל מין בב' כיון שאין ידוע מאיזה מין הוא אותו שנמכר בב' ונמצא מפסיד אחד מביתו: נתערבו בבכור ובמעשר. בתמים. שאין להם פדיון שתחול קדושתו על דמיהן ויצאו הן לחולין. אלא נאכלין במומן. שבכור נאכל לכהנים ומ"מעשר לבעלים : כולן ירעו עד שיסתאבו. שיפול

קרבן זיין פאר אים : ב (קדשים בקדשים) אויב עס איז צוא מישט געווארין א קרבן מיט א קרבן. רחל האט געבראכט א קרבן אונ לאה האט געבראכט א קרבן. אונ מען דער קענט ניט וועלכע בהמה געהער צוא רחל אונ וועלכע צוא לאה (מין במינו) אונ דיא קרבנות זענען איין מין. ביידע עולות. אדער ביידע חטאות. אדער ביידע שלמים (זה יקרב לשם מי שהוא וזה יקרב לשם מי שהוא) זאל מען פריער מקריב זיין איין בהמה. אונ דער כהן זאל טראכטין אויב דיא בהמה געהער צוא רחל זאל דער קרבן זיין פאר איר. אונ אויב דיא בהמה געהער צוא לאה זאל דער קרבן זיין פאר איר. דער נאך זאל מען מקריב זיין דיא אנדערע בהמה. אונ מען זאל אויך אזוי טראכטין. אויב יענער קרבן איז געוועזן פאר רחל זאל דער זיין פאר לאה. אונ אויב יענער קרבן איז געוועזן פאר לאה זאל דער קרבן זיין פאר רחל. דער דין איז נאר אויב דיא קרבנות געהערין צוא ווייבער וואס זיא דארפין ניט ארויף לייגין זייערע הענט אויף דיא קרבנות. אבער אז דיא קרבנות וואלטין געהערין צוא זכרים אונ זיא זענען צוא מישט געווארין קען מען זיא ניט מקריב זיין. ווייל יעדער דארף ארויף לייגין דיא הענט אויף דין קרבן פאר דער שחיטה (ועת"ט) (קדשים בקדשים מין בשאינו מינו) אבער אז צווייא קרבנות פון איין מענטש זענען צוא מישט געווארין. אונ זיא זענען ניט פון איין מין. עס איז צוא מישט געווארין א עולה מיט א חטאת. אונ מען וויים ניט וועלכע בהמה איז דיא עולה אונ וועלכע בהמה איז דער חטאת (ירעו עד שיסתאבו וימכרו) זאל מען זיא פיטערין ביז זיא וועלין בעקומען א פעלער אונ מען זאל זיא פאר קויפען (ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה) אויב דיא צווייא בהמות זענען ניט גלייך ווערט געוועזן. נאר איינע איז ווערט געוועזן הונדערט גילדין א נ איינע איז ווערט געוועזן פופציג גילדין. זאל ער קויפען פאר דיא געלט פון דיא בעסערע בהמה ופאר דיא הונדערט גילדין) א עולה (ובדמי היפה שבהן ממין זה) אונ פאר דיא געלט פון דיא בעסערע בהמה ופאר די הונדערט גילדין) זאל ער קויפין א חטאת. ווייל מען וויים ניט דיא בעסערע בהמה וואס זיא איז געוועזן א עולה צוא א חטאת (ויפסיד המותר מביתו) אונ דיא איבעריגע פופציג גילדין זאל ער שאדין האבען פון זיין אייגענע געלט (נתערבו בבכור ובמעשר) אויב א עולה אדער שלמים זענען צוא מישט געווארין מיט א בכור אדער מיט מעשר (ירעו עד שיסתאבו) זאל מען זיא פיטערין ביז זיא וועלין בעקומען א פעלער. אונ מען זאל נעמען געלט אזוי פיל

שיסתאבו ויאכלו כבכור וכמעשר. הכל יכולין להתערב חוץ מן החטאת ומן האשם: ג אשם שנתערב בשלמים (ירעו עד שיסתאבו). ר"ש אומר שניהם ישחטו בצפון. ויאכלו כחמור שבהן. א"ל אין מביאין קדשים

שכן מום ויאמר כ"מ שהוא הזבח יתחלל על מעות שלנו. ומותרים לאכלן. ובלבד שיאכלו בתורת בכור ומעשר שלא ימכרו באטליז. ולא ישקלם בליטרא. ומדמי הזבח יקריב מיני של זבח: הכל יכולים להתערב. כלו' אם נתערבו יש ספק בתערובתן: חוץ מן החטאת עם האשם. שהחטאת אינה לעולם איל. והאשם אינו אלא איל. ואי אשם מצורע ואשם נזיר הוא שהן באים כבשים מ"מ הן זכרים. והחטאת אינה באה אלא נקבה אבל חטאת ועולה מתערבים כגון שעיר נשיא בשעיר עולה נדבה. וכ"ש חטאת ושלמים

שהכל קרב שלמים בין זכרים בין נקבות: וכן איל של עולת נדבה באשם: ג אשם שנתערב בשלמים. שמתן דמו של אשם ושלמים שוה: שניהם ישחטו בצפון. דשלמים שחיטתן בכ"מ. ויכולים נמי לשוחטן בצפון במקום ששוחטין האשם: כחמור שבהן. לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה ליום ולילה ולא כשלמים הקלים הנאכלים בכל העיר לכל אדם לב' ימים ולילה אחד. ובעל השלמים יצא ידי נדרו דהא שלמים לשמן הן קריבין שמקריב כל אחד לשם מי שהוא: אין מביאין קדשים לבית הפסול. שממעט את אכילה

ווייא דיא בעסטע בהמה פון זייא איז ווערט. אונ מען זאל אויס טוישען דיא בהמה אויף געלט. ווערט דיא בהמה חולין. אונ פאר דיא געלט זאל מען קויפען איין אנדער קרבן אונ אים מקריב זיין (ויאכלו כבכור וכמעשר) אונ דיא צוא מישטע בהמות זאל מען אלע עסין אזוי וויא מען עסט אבכור אונ במעשר בהמה. ווארום אבכור אונ מעשר בהמה אפילו זייא בעקומען אפעלער אונ מען טאר זיי ניט מקריב זיין. פון דעסטוועגן זענען זייא אין זייערע היילינקייט. מען טאר ניט פאר קויפין דיא פלייש אין אטאטקע. אונ מען טאר זייא ניט וועגן צום פאר קויפין. נאר מען פאר קויפט שטיקער אום גיוואגין. אונ אין שטוב צוא בעקאנטע מענטשין (הכל יכולין להתערב) אלע קרבנות קענען צוא מישט ווערין איין קרבן מיט דעם אנדערין. עס זאל זיין אספק (חוץ מן החטאת ומן האשם) נאר אחטאת מיט אאשם קענען ניט צוא מישט ווערין. ווארום אאשם איז נאר אאיל. אונ אחטאת איז ניט קיין איל. אונ אאשם איז אזכר. אונ אחטאת איז נאר אנקבה. אבער אחטאת מיט אעולה קענען צוא מישט ווערין. אונ אחטאת מיט שלמים קענען אויך צוא מישט ווערין. אונ אעולה מיט אאשם קענען אויך צוא מישט ווערין (ועיין ברע"ב): ג (אשם שנתערב בשלמים) אויב אאשם מיט שלמים זענען צוא מישט גיווארין (ירעו עד שיסתאבו) זאל מען זייא פיטערין ביז זייא וועלין בעקומען אפעלער. וועט מען זייא פאר קויפען אונ מען וועט פאר דיא געלט קויפין איין אנדער אשם אונ אנדערע שלמים. רבי שמעון זאגט (שניהם ישחטו בצפון) מען זאל ביידע דעם אשם מיט דיא שלמים שעכטין אין צפון זייט (ויאכלו כחמור שבהן) אונ מען זאל עסין דיא פלייש פון ביידע וויא דער קרבן וואס איז הייליגער וויא דער אשם. אין הויף פון בית המקדש. אונ נאר כהנים זכרים. אונ נאר איין טאג מיט אנאכט (אמרו ליה) האבין דיא חכמים גיזאגט צו רבי שמעון (אין מביאין קדשים לבית הפסול) מען טאר ניט ברייננען דער צו קדשים זאלין פסול ווערין. ווארום שלמים מעג מען עסין צוויא טאג מיט איין נאכט. אונ ניט נאר כהנים זכרים. נאר לוים אונ ישראלים זכרים אונ נקבות מעגין אויך עסין. אונ אז דוא זאגסט מען זאל

נאר

לבית הפסול. נתערבו חתיכות בחתיכות. קדשי קדשים בקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים. יאכלו כחמור שבהן:

ד אברי חטאת שנתערבו באברי עולה. ר״א אומר יתן למעלן. ורואה אני את בשר החטאת מלמעלן כאילו הוא עצים. וחכ״א תעובר צורתן ויצא

שלמים בין בהוכליהן בין בזמן אכילתן ומביאן לידי נותר. אלא ירעו ויסתאבו וימכרו כדאמרינן גבי קדשים בקדשים מין במינו ויביא בדמי ה פה שבהן כו׳והין הל׳כל״ה:
חתיכות בחתיכות. אם נתע בו חתיכות קדשי קדשים בחתיכות של קדשים קלים. או חתיכה של קדשים קלים הנאכלים ליום אחד כגון שלמי תודה עם חתיכה של קדשים קלים הנאכלים לשני ימים ולילה א׳ דהיינו שאר שלמים. בהא מודו רבנן לר״ש דיאכלו כחמור שבהן דמאי אית ליה למעבד:
ד אברי חטאת. שבשרה נאכל לכהנים: שנתערבו באברי עולה. שכולה כליל: יתן למעלן. יתן אברי התערובות כלן על העצים וטעמא דר״א דה״ק (ויקרא ב) כי כל שאור

וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה׳ והכי משמעותא דקרא כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו. ולא תקטירו שממנו אשה לה׳ דהיינו שיירים של קרבן. קרבן ראשית תקריבו מן השאור והדבש לה׳. שתי לחם מן השאור ודבש מן הבכורי׳ מפרי העץ ששם תאנים ותמרים. ואל המזבח דפסיק ליה בין אשאור ודבש בין אשירים. לרית ניה״ח אי קתה מעלה אבל אתה מעל׳ לשם עצים. והיינו דקאמר ורואה אני את בשר חטאת כאילו הן עצים: וחכ״א תעובר צורתן. כלומר יניח אותן עד שיפסלו ויצאו לבית השריפה כשאר פסולי המוקדשים ואינו מעלה למזבח. דהא עבר משום כל שממנו לאישים הרי הוא בבל תקטירו. ותנאת דאימוריו קרבים לאישים.

נאר עסן דיא שלמים אזוי וויא אשם. איין טאג מיט איין נאכט אונ נאר כהנים זכרים. דאמער ווערט בלייבן פון דיא פלייש ביז דעם אנדערן טאג אין דער פריא. ווערין זייא שוין פסול ווערין. דריבער איז בעסער מען זאל ווארטין ביז זייא וועלין בעקומען אפעלער. אונ מען ווערט זייא פאר קויפען. אונ פאר דיא געלט וועט מען קויפען איין אנדער אשם אונ אנדערע שלמים (נתערבו חתיכות בחתיכות) אויב שטיקער קרבנות זענען צוא מישט געווארין (קדשי קדשים בקדשים קלים) שטיקער פון אחטאת אונ שטיקער פון שלמים זענין צוא מישט געווארין. מען דערקענט ניט וועלכע שטיק פלייש איז פון אחטאת אונ וועלכע איז פון שלמים (הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים) שטיקער פלייש פון אקרבן וואס ער הערט געגעסין אטאג מיט אנאכט זענען צוא מישט געווארין מיט דיא שטיקער פלייש פון אקרבן וואס ער ווערט געגעסין צווייא טאג מיט אנאכט. אונ מען דערקענט ניט וועלכע שטיק זאל מען נאר עסין איין טאג. אונ וועלכע מעג מען עסין צווייא טאג (יאכלו כחמור שבהן) זאל מען עסין דיא פלייש פון ביידע וויא דער קרבן וואס איז היילינגער אזוי וויא דער חטאת. אדער נאר ביז איין טאג מיט איין נאכט: ד (אברי חטאת שנתערבו באברי עולה) דיא גלידער פון אחטאת וואס מען דארף זייא עסין זענען צוא מישט געווארין מיט דיא גלידער פון אעולה וואס מען דארף זייא פאר ברענגען. רבי אליעזר זאגט (יתן למעלן) ער זאל אלע גלידער לייגין אויף דעם פייער פון מזבח צום פאר ברענגען (ורואה אני את בשר החטאת מלמעלן כאילו הוא עצים) אונ דיא פלייש פון חטאת וואס ליגט הויבין אויף דעם מזבח זעהן מיר גלייך וויא דאס וואלט געוועזן האלץ (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (תעובר צורתן) מען זאל לאזין ליגען דיא צוא מישטע גלידער ביז מארגין וועלין זייא בייא נאכט פסול ווערין. דאס מיינט מען עס וועט אראפ גיין פון דיא פלייש דיא צורה פון

הרי הבשר בבל תקטירו והלכה כחכמים:
ה אברים באברי בעלי מומים. אברים כשרים. שנתערב בהן אבר אחד של בעלי מומין. ובא כהן שאינו יודע בתערובתן והקריב אחד מן הראשין. יקריבו כל הראשין לכתחילה. דתלינן איסורא בההוא דקרב. והכי כולהו כשרים נינהו ובגמ' מפרש דלא הוי ר"א אלא להקריבן שנים שנים. דודאי חד מהנך זוג דהיתר הוא ונתנה הקרבה זו ליקרב משום ההוא דהיתר ואי משום אמרינן קמא קמא בטיל

הואיל דספק איסור איכא למתלי' באותו שקרב תחלה קודם שנ' לך אבל אחד אחד שמא לא נתנה הקרבה זו ליקרב אפי' לר"א דלמא האי דאיסורא הוא: חוץ מא'. מזוג אחד הכי מפרש לה בגמ' דבחד גריד' מודה ר"א דלא נתנה הקרבה זו ליקרב כדאמרן:
ו אם יש בו מראה דם כשר. וה"מ כשנפלו המים לתוך דם של קדשים. אבל אם נפל דם של קדשים לתוך מים ואפילו יש בו מראה

ה אברין באברי בעלי מומין. ר"א אומר אם קרב ראש אחד מהן יקרבו כל הראשין. כרעו של אחד מהן. יקרבו כל הכרעי'. וחכ"א אפי' קרבו כולם. חוץ מאחד מהן יצא לבית השרפה:
ו דם שנתערב במים אם יש בו מראה דם

הייליגקייט (יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרֵפָה) ווערט מען זייא פאר ברענגען ווא מען פאר ברענט אלע פלייש וואס ווערין פסול. ניט אויף דעם מזבח: ה (אברין באברי בעלי מומין) אויב גלידער (שטיקער פלייש) פון אקרבן וואס האט אפעלער. וואס ער איז פסול. איז ארייין געמישט גיווארין אין אנדערע גלידער פון כשרה קרבנות (דהיינו אקאפ פון אקרבן וואס איז פסול איז ארייין געמישט גיווארין צווי. ען עטליכע קעפ כשרה. אדער אפוס פון אקרבן וואס איז פסול איז ארייין געמישט גיווארין צווישען עטליכע פיס כשרה). רבי אליעזר זאגט (אם קרב ראש אחד מהן) אויב אכהן וואס האט ניט גיוואסט פון דעם צוא מישונג האט גינומען איין קאפ אונ האט איר שוין מקריב גיוועזן אויף דעם מזבח (יקריב כל הראשין) מעג מען שוין מקריב זיין אלע קעפ. ווארום מיר זאגין דיא פסולה קאפ האט מען שוין מקריב גיוועזן אונ דיא קעפ וואס זענען געבליבען זענען דיא כשרה (כרעו של אחד מהן) אדער דער כהן וואס האט ניט גיוואסט האט מקריב גיוועזן איין פוס (יקרבו כל הכרעים) מעג מען שוין מקריב זיין אלע פיס. ווארום מיר זאגין דיא פסולה פוס האט מען שוין מקריב גיוועזן. אונ דיא פיס וואס זענען געבליבן זענין די כשרה. ואונ אז מען איז מקריב דיא קעפ אדער דיא פיס זאל מען זייא מקריב זיין צוא צווייא ווייז מיט איין מאהל. צווייא קעפ מיט איין מאהל. אדער צווייא פיס מיט איין מאהל. איז דאך איין קאפ אונ איין פוס געוויס כשר. צו זאמען מעג מען שוין מקריב זיין דעם אנדערין וואס ער איז אספק אויך. אבער איין קאפ אליין אדער איין פוס אליין טאר מען ניט מקריב זיין. טאמער איז דאס דער וואס איז פסול (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (אפילו קרבו כולם) אפילו מען האט שוין מקריב גיוועזן אלע קעפ אונ אלע פיס (חוץ מאחד מהן) נאר איין פאר (צווייא קעפ אדער צווייא פיס) זענין נאך געבליבען. טאר מען זייא ניט מקריב זיין אויף דעם מזבח. נאר (יצא לבית השרפה) מען זאל זייא פאר ברענגען ווא מען פאר ברענט אלע פלייש וואס ווערין פסול: ו (דם שנתערב במים) אויב וואסער איז ארייין גיגאסין גיווארין אין בלוט פון אקרבן (אם יש בו מראה דם כשר) אויב דער קאלאר איז בלוט. מעג מען שפריצען אויף דעם מזבח ואבער אז דיא בלוט איז ארייין גיגאסין גיווארען אין וואסער. אפילו דער קאלאר איז בלוט. טאר מען אויך

דם פסול: נתערב ביין. שהוא אדום: חוץ לזמנו: ישפך לאמה. לאמת המים שעוברת בעזרה ויורדת לנחל קדרון ולא אמרי' רואין אותו כאילו הוא מים. ואם היה דם הכשר זה ניכר באותן המים כשר: בדם בהמה. רואים אותו כאילו הוא מים ואם דם הכשר של חולין. רואין אותו דם של חולין כאילו הוא מים. ואם היה מראה אדמומית של דם הכשר ניכר בהם כשר ואע"פ שהדם הפסול מרובה עליו הרבה: אין דם מבטל דם. דמין במינו לרבי יהודה לא בטיל

ניכר בהם יורק. דגזרינן דלמא אתי לאכשורי דם פסולים בעיניהו וכן דם התמצית דמדאורייתא דם התמצית לא חזי לכפרה כדכ' (ויקר' יז) כי נפש כל בשר בדמו הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר. דם

כשר. נתערב ביין רואין אותו כאלו הוא מים. נתערב בדם בהמה או בדם חיה רואין אותו כאלו הוא מים. ר' יהודה אומר אין דם מבטל דם:

ז נתערב בדם פסולים ישפך לאמה. ר' אליעזר בדם תמצית ישפך לאמה. ר' אליעזר

אפילו טפה אחת בכלי גדול אף ע"פ שאילו היה הדם מים אין בדם הכשר ניכר בהם הוא כשר לזריקה. ואין הלכה כר' יהודה: ז נתערב בדם הפסולים. כגון בדם הנשחט שהנפש יוצאה בו מכפר שאין הנפש יוצאה בו אינו מכפר וגזרינן על דם הנפש שנתערב בדם התמצית דלמא אתי לאכשורי בזריקה דם התמצית בעיניה: רבי אליעזר מכשיר.

(נתערב ביין) אויב ווין איז אריין גיגאסן גיוארין אין בלוט פון אקרבן. (ועיין בהרע"ב) ווייל דיא ווין איז רויט אונ דיא בלוט איז רויט. דער קענט מען ניט שפריצען אויף דעם מזבח (רואין אותו כאילו הוא מים) זעהט מען דיא בלוט אין דא אין דיא ווין, עס איז דא אין דיא בלוט. אונ אויב עס וואלט אריין גיגאסן גיווארין דיא ווין גלייך וויא זיא וואלט גיוועזן וואסער. אונ אויב עס וואלט גיוועזן דער קאלאר אזוי פיל וואסער וויא פיל דיא ווין איז. אין אזוי פיל בלוט. וואלט גיוועזן דער קאלאר בלוט. איז דיא בלוט כשר צוא שפריצען אויף דעם מזבח (נתערב בדם בהמה או בדם חיה) אויב דיא בלוט פון אבהמה וואס איז חולין אדער דיא בלוט פון אחיה איז אריין גיגאסען גיווארין אין דיא בלוט פון קרבן (רואין אותו כאילו הוא מים) זעהט מען דיא בלוט פון חולין גלייך וויא זיא וואלט גיוועזן וואסער. אונ אויב עס וואלט אריין גיגאסן גיווארין אזוי פיל וואסער וויא פיל דיא בלוט פון חולין איז. אין אזוי פיל בלוט פון קרבן. וואלט גיוועזן דער קאלאר בלוט. איז דיא בלוט כשר צוא שפריצען אויף דעם מזבח. רבי יהודה זאגט (אין דם מבטל דם) בלוט איז ניט מבטל בלוט. דיא כשרה בלוט פון קרבן ווערט ניט בטל אין דיא בלוט פון חולין אונ ניט אין בלוט פון אחיה. נאר אפילו דיא בלוט פון חולין אדער דיא בלוט פון אחיה איז פיל מער וויא דיא בלוט פון קרבן. פון דעסטוועגין איז דיא בלוט פון קרבן כשר צוא שפריצען אויף דעם מזבח: ז (נתערב בדם פסולין) אויב דיא בלוט פון פסול איז אריין געמישט גיווארין אין כשרה בלוט (ועה"ט) (ישפך לאמה) זאל מען דיא בלוט אריין גיסען אין דעם קוואל וואסער וואס גייט פון דיא עזרה אין דעם טאהל קדרון. אונ מען טאר ניט שפריצען דיא בלוט אויף דעם מזבח (בדם התמצית) ביא אבהמה איז דא צוויי ערלייא בלוטין. דיא ערשטע בלוט וואס גייט ארויס פון האלדז מיט אשטראם. דיא שפריצט מען אויף דעם מזבח. אונ דיא אנדערע בלוט וואס עס גייט ניט מיט אשטראם נאר דיא בהמה ציהט ארויס דיא בלוט פון אינווייניג. דאס הייסט "דם התמצית". די בלוט טאר מען ניט שפריצען אויף דעם מזבח. זאגט דיא משנה אויב דם התמצית איז אריין געמישט גיווארין אין כשרה בלוט (ישפך לאמה) זאל מען דיא בלוט אריין גיסען אין דעם קוואל וואסער וואס גייט פון דיא עזרה אין דעם טאהל קדרון. אונ מען טאר ניט שפריצען

מכשיר. אם לא נמלך ונתן כשר: **ח** דם תמימים בדם בעלי מומין ישפך לאמה. כוס בכוסות ר' אליעזר אומר אם קרב כוס אחד יקריבו כל הכוסות. וחכ"א אפי' קרבו כולם חוץ מאחד מהן ישפך לאמה: **ט** הנתנין למטה שנתערבו בנתנין למעלה. ר'

לכתחלה בדם התמצית שנתערב עם דם הנפש. דסבר אין דם התמצית של בהמה מלוי לסייה רבה על דם הנפש הלכך אמאי נגזור ה"ל כנתערב דם החולין בדם קדשים דלא גזרי' ביה מידי. וכשנתערב בדם פסולים דמלתא דשכיח לא פליג ר' אליעזר. ות"ק סבר פעמים שדם התמצית רבה על דם הנפש הלכך גזר היכא דלא רבה אטו היכא דרבה. ומיהו היכא דלא נמלך הכהן בב"ד אם יתן מתערובות זו אם לאו ונתן מאליו מודה ת"ק דכשר דגזירה בעלמא היא. ובדיעבד כשר. וכי אתי לאמלוכי אמרי ליה לשופכה לאמה משום גזירה והלכה כחכמים: ח דם תמימים שנתערב בדם בעלי מומין ישפך לאמה. ודכ"ל לא

פליג ר"א דיעבד בזריקתו משום לא תקריבו. נתערב כוס בכוסות. כוס דם של בעל מום בכוסות של דם כשר ואין ידוע איזו כוס של דם בעל מום: רא"א אם קרב אחד מהם כו'. כדרך שנחלקו באברים ואברי בעלי מומין כך נחלקו בכוסות וכדפרישנא לעיל. וצריכי לאפלוגי בתרוייהו. דאי אשמועינן באברים בהא קאמר ר' אליעזר יקרבו משום דאתעבידא כפרתן בהכשר דהיינו זריקת דמן שהיא עיקר כפרה. אבל גבי כוס בכוסות דעיקר כפרה בקלקול איתא לא צריכא: ט הנתנין למטה. מחוט הסקרא כגון דם עולה ואשם ושלמים ובכור ופסח ומעשר. שנתערבו בדם חטאת. שהוא ניתן למעלה:

די בלוט אויף דעם מזבח (רבי אליעזר מכשיר) רבי אליעזר זאגט אויב דם התמצית איז אריין געמישט אין כשרה בלוט. מעג מען דיא בלוט שפריצען אויף דעם מזבח. און די חכמים זאגין אויב דם התמצית איז אריין געמישט אין כשרה בלוט (אם לא נמלך ונתן כשר) אויב דער כהן איז נים געקומען פרעגין דעם דין. און ער האט געשפריצט די בלוט אויף דעם מזבח. איז כשר. אבער אז ער קומט פרעגין. זאגט מען אים ער זאל נים שפריצען דיא בלוט אויף דעם מזבח. נאר ער זאל אריין גיסען די בלוט אין דעם קוואל וואסער וואס גייט פון דיא עזרה אין דעם טאהל קדרון: ח (דם התמימים בדם בעלי מומין) אויב עס איז אריין געגאסן געווארין בלוט פון א קרבן וואס האט א פעלער אין דיא בלוט פון א כשרין קרבן וואס האט נים קיין פעלער (ישפך לאמה) זאל מען דיא בלוט אריין גיסען אין דעם קוואל וואסער וואס גייט פון די עזרה אין נחל קדרון (כוס בכוס) עס איז געשטאנען צוועלפע כלים כשרה בלוט. און איין כלי בלוט פון א קרבן וואס האט א פעלער. און מען ווייס נים וועלכע בלוט איז דיא פסולה. רבי אליעזר זאגט (אם קרב כוס אחד) אויב א כהן האט נים געוואסט אז איין כלי בלוט איז פסול. ער האט גימיינט אלע בלוט זענען כשר. און ער האט גענומען איין כלי בלוט און האט געשפריצט אויף דעם מזבח (יקריבו כל הכוסות) מעג מען שוין שפריצען אלע כלים בלוט אויף דעם מזבח. ווארום מיר זאגין די פסולה בלוט איז שוין געשפריצט געווארין און דיא בלוט זענען אלע כשר (וחכמים אומרים) און דיא חכמים זאגין (אפילו קרבו כולם חוץ מאחד מהן ישפך לאמה) אפילו מען האט שוין געשפריצט אלע בלוטין פון אלע כלים. נאר איין כלי בלוט איז נאך געבליבען זאל מען דיא בלוט נים שפריצען אויף דעם מזבח נאר מען זאל אריין גיסען אין דעם קוואל וואסער וואס גייט פון דיא עזרה אין דעם טאהל קדרון: ט (הנתנין למטה שנתערבו בנתנין למעלה) אויב עס איז צוא מישט געווארין דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אונטער

ר"א יתן למעלה. מתנות חטאת ואע"פ שדם התחתונים מעורב בו הואיל והוא מתכוין לזה התחתונים למעלה: רואה אני את באילו הן מים. ומפני שנראה להקדים עליונים לתחתונים שכל החטאות קודמות לעולות. הלכך נותן למעלה תחלה ואח"כ למטה. ונתינת מטה תעלה לו לשפיכת שירי כל החטאת ולהתחלת מתנות עולה:

ישפכו לאמה. דלית להו רואים: ואם לא נמלך ונתן כשר. דהא ניתן ממנו למעלה. ואין הלכה כר"א: י הניתנין במתנה אחת. בגמ' מפרש כגון כוס דם בכור שנתערב בכוס דם מעשר: ינתנו מתנה אחת. מכל כוס וכוס יתן מתנה אחת ממקום זה. ומתנה אחת ממקום זה: מתן ד' במתן ד'. כגון דם עולה בדם שלמים או בדם אשם שפניהם

אליעזר אומר יתן למעלה ורואה אני את התחתונים למעלה כאלו הן מים ויחזור ויתן למטה. וחכ"א ישפכו לאמה. ואם לא נמלך ונתן כשר: י הנתנין מתנה אחת שנתערבו בנתנין במתנה אחת. ינתנו מתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע. ינתנו במתן ארבע. מתן ארבע במתנה א'. ר'

דעם רויטין פאדים מיט דיא בלוט וואס מען בארף שפריצען איבער דעם רויטין פאדים (עיין פרק ב משנה א) דיא בלוט פון אעולה איז צוא מישט געווארען מיט דיא בלוט פון אחטאת. רבי אליעזר זאגט (יתן למעלה) ער זאל שפריצען דיא צוא מישטע בלוט איבער דעם רויטין פאדים (ורואה אני את התחתונים למעלה כאילו הן מים) אונ מיר זעהן די בלוט וואס דארפין געשפריצט ווערין אונטער דעם רויטין פאדים אונ זייא זענען איבער דעם רויטין פאדים, גלייך ווי זייא וואלטין געוועזען וואסער (ויחזור ויתן למטה) דער נאך זאל ער נעמען דיא זעלבינע צוא מישטע בלוט אונ זאל פון זייא שפריצען אונטער דעם רויטין פאדים (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (ישפכו לאמה) מען זאל דיא צוא מישטע בלוט אריין גיסען אין דעם קוואל וואסער וואס גייט פון דיא עזרה אין דעם טאהל קדרון. אונ מען זאל ניט שפריצען פון דיא בלוט אויף דעם מזבח. ניט אונטער דעם רויטין פאדים אונ ניט איבער דעם רויטין פאדים (ואם לא נמלך ונתן כשר) אונ אויב דער כהן איז ניט גיקומען פרעגין דעם דין. אונ ער האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח. איבער דעם רויטין פאדים אונ אונטער דעם רויטין פאדים. איז כשר: י (הנתנין מתנה אחת שנתערבו בנתנין במתנה אחת) אבלי בלוט וואס מען שפריצט פון זייא נאר איין מאהל אויף דעם מזבח. דיא בלוט פון אבכור. איז צוא מישט געווארין מיט נאך אבלי בלוט וואס פון זייא שפריצט מען אוך נאר איין מאהל אויף דעם מזבח. דיא בלוט פון מעשר בהמה. אונ דיא צווייא כלים בלוט שטייען. מען ווייס ניט וועלכע איז פון בכור אונ וועלכע איז פון מעשר בהמה (ינתנו מתנה אחת) זאל מען איין שפריץ טאהן אויף דעם מזבח פון דיא כלי אונ איין שפריין פון די כלי (מתן ארבע במתן ארבע) אויב עס זענען גישטאנען צווייא כלים בלוט. איין כלי בלוט איז פון אעולה. אונ מען שפריצט פון איר אויף דעם מזבח צווייא ווינקלען וואס זייא פאר נעמען אלע פיר ווענט. אונ דיא אנדערע גלאז בלוט איז פון אאשם. אונ פון איר שפריצט מען אויך אזוי. אונ מען ווייס ניט וועלכע בלוט איז פון דיא עולה. אונ וועלכע בלוט איז פון דעם אשם (ינתנו במתן ארבע) זאל מען שפריצען פון איין כלי. אויף צווייא ווינקלען וואס זייא פאר נעמען אלע פיר ווענט. אונ אזוי פון אנדערין גלאז. אויף צווייא ווינקלען וואס זייא פאר נעמען אלע פיר ווענט (עיין פרק ה משנה ד) (מתן ארבע במתנה אחת) אבער אז איין כלי בלוט איז פון

עטונים ב' מתנות שהן ד' ושניהן תחתונים: רא"א ינתנו במתן ד'. ורואה אני את נתינות סיתירות שנתונות מדם הבכור כאילו הם מים. ואין זה בל תוסיף: במתנה אחת. שלא יעבור על בל תוסיף. והדי עולה ילא. דכל שנתנים על מזבח שהיאן שנתנן במתנה אחת כפר: ולא עשית מעשה בידך. ואינו דומה עושה מעשה ליושב ואינו עושה.

א"א ינתנו במתן ארבע. ר' יהושע אומר ינתנו במתנה א'. א"ל ר"א והרי הוא עובר על בל תגרע. א"ל ר"י והרי הוא עובר על בל תוסיף. א"ל ר"א לא נאמר בל תוסיף אלא כשהוא בעצמו. א"ל ר"י לא נאמר בל תגרע אלא כשהוא בעצמו. ועוד א"ר יהושע כשנתת עברת על בל תוסיף ועשית מעשה בידך. וכשלא נתת עברת על בל תגרע ולא עשית מעשה בידך:

אעולה וואס מען דארף שפריצען אויף צוויא ווינקלען וואס זייא פארנעמען אלע פיר ווענט אונ איין כלי בלוט איז פון אבכור וואס מען דארף גאר איין שפריץ טאהן אויף דעם מזבח. אונ מען ווייס ניט וועלכע כלי בלוט איז פון דיא עולה. אונ וועלכע כלי בלוט איז פון בכור. רבי אליעזר זאגט (ינתנו במתן ארבע) מען זאל שפריצען פון דיא כלי אויף צווייא ווינקלען וואס זייא פאר גענומען אלע פיר ווענט. אונ פון דיא אנדערע כלי זאל מען אויך שפריצען אויף צווייא ווינקלען וואס זייא פארנעמען אלע פיר ווענט. אונ דיא איבעריגע דרייא שפריצען פון דיא בלוט פון בכור איז גלייך ווי זייא יאלטין גיוועזן וואסער. רבי יהושע זאגט (ינתנו במתנה אחת) מען זאל שפריצען פון דיא כלי בלוט איין שפריץ (אמר ליה רבי אליעזר) האט רבי אליעזר גיזאגט צו רבי יהושע (והרי הוא עובר על בל תגרע) אז ער שפריצט פון דיא עולה גאר איין שפריץ איז ער דאך עובר אויף אלאו. לא תגרע" דוא זאלסט ניט מינערין (אמר ליה רבי יהושע) האט רבי יהושע גיזאגט צו רבי אליעזר (והרי הוא עובר על בל תוסיף) אז ער שפריצט פון דעם בכור צווייא שפריצען אויף צווייא ווינקלען וואס זייא פאר גענומען אלע פיר ווענט. איז ער דאך עובר אויף אלאו. לא תוסיף" דוא זאלסט ניט מעהרין (אמר ליה רבי אליעזר) האט רבי אליעזר גיזאגט צו רבי יהושע (לא נאמר בל תוסיף אלא כשהוא בעצמו) אז דיא בלוט פון בכור וואלט גיוועזן אליין. עס וואלט אויף איר ניט גיוועזן קיין ספק. אונ מען וואלט פון איר געשפריצט מער ווייא איינס. וואלט מען עובר גיוועזן אויף דעם לאו. לא תוסיף" דוא זאלסט ניט מערין. אבער אז עס איז אספק טאמער איז דאס אעולה דארף מען שפריצען אזוי וויא מען שפריצט פון אעולה (אמר ליה רבי יהושע) האט רבי יהושע גזאגט צו רבי אליעזר (לא נאמר בל תגרע אלא כשהוא בעצמו) אז דיא בלוט פון דיא עולה וואלט גיוועזן אליין. עס וואלט אויף איר ניט גיוועזן קיין ספק. אונ מען וואלט פון איר געשפריצט גאר איינס. וואלט מען עובר גיוועזן אויף דעם לאו. לא תגרע" דוא זאלסט ניט מינערין. אבער אז עס איז אספק טאמער איז דאס אבכור דארף מען שפריצען אזוי וויא מען שפריצט פון אבכור (ועוד אמר רבי יהושע) נאך האט רבי יהושע גיזאגט צו רבי אליעזר (כשנתת) אז דוא שפריצט מער וויא איינס (עברת על בל תוסיף) האסטו עובר גיוועזן אויף דעם לאו. לא תוסיף" דוא זאלסט ניט מערין (ועשית מעשה בידך) אונ דוא האסט עובר גיוועזן דעם לאו מיט דיינע הענט (וכשלא נתת) אונ אז דוא האסט ניט געשפריצט מער וויא איינס (עברת על בל תגרע) האסטו עובר גיוועזן אויף דעם לאו. לא תגרע" דוא זאלסט ניט מינערין (ולא עשית מעשה בידך) דוא האסט אבער ניט עובר גיוועזן דעם

ולאיסור בא מאליו. והלכה כרבי יהושע: פסיקא ליה. וא"ת נפסלינהו לחולים כדי להכשיר פנימים למפסלינהו בידים לא קאמר
יא הנתנין בפנים כו׳ ישפכו לאמה. דלא אמרינן רואים ואפשר לכוון את אלו מפני ר"ה ומוטב להמתין עד בקיעת הצורה ויפסלו שהכשר של אלו. ור"א דסבר אמרינן רואין לא מאליהן וישפכו לאמה: נתן בחוץ. כהן שלא
פליג הכא. דהיכי נעביד. ניתיב לחוץ והדר לפנים. כשם [illegible] להקדים עליונים לתחתונים. כך מלים להקדים פנימי להיצון. דפנימי חשוב. ניתיב בפנים והדר ניתיב בחוץ כיון דאיכא הכלאת והכס. שהם נתערב דמים
נמלך ונתן מהתערובות זו בחוץ כפר: ר"ע פוסל. כתיב שכל דמים החיצונים שנכנסו לפנים נפסלו: וחכמים מכשירים. בכל הקרבנות חוץ מחטאת החיצונה דמיפסלא מגופה וכל חטאת אשר יובא וגו׳. והלכה
בדמים הפנימים לא מצי למימר יתן בפנים כחכמים: יב יצא א׳ מהן לחוץ והא"כ יתן בחוץ מפני דמפסלי חיצונים לא לעזרה: הפנימי כשר. ונותן ממנו מתנותיו

יא הנתנים בפנים שנתערבו עם הנתנין בחוץ ישפכו לאמה. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים כשר. בפנים וחזר ונתן בחוץ ר"ע פוסל וחכמים מכשירין. שהיה ר"ע אומר כל הדמים שנכנסו לכפר בהיכל פסולין. וחכ"א חטאת בלבד. ר׳ אליעזר אומר אף האשם שנאמר כחטאת כאשם: **יב** חטאת שקבל דמה בשני כוסות יצא אחד

באו מיט דיינע הענט. אונ דר איסור וואס ווערט אליין גימאכן איז ער ניט אזוי גרוים ווייא דער איסור וואס דער מענטש אליין טוהט אים: יא (הנתנין בפנים שנתערבו עם הנתנין בחוץ) אויב דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אין היכל איז צוא מישט געווארן מיט דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם אויס וויינקסטען מזבח (ישפכו לאמה) זאל מען דיא בלוט אריין גיסען אין דעם קנאל וואסער וואס גייט פון דיא עזרה אין דעם טאהל קדרון (נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים כשר) אויב א כהן האט ניט גיפרעגט דעם דין נאר ער האט געשפריצט פון דיא צוא מישטע בלוט אויף דעם אויס וויינקסטען מזבח. דער נאך האט ער געשפריצט פון דיא צוא מישטע בלוט אינוויינג אין היכל. איז כשר (בפנים וחזר ונתן בחוץ) אויב ער האט געשפריצט פון דיא צוא מישטע בלוט אינוויינג אין היכל. דער נאך האט ער געשפריצט פון דיא צוא מישטע בלוט אויף דעם אויסוויינקסטען מזבח (רבי עקיבא פוסל) רבי עקיבא זאגט עס איז פסול (וחכמים מכשירים) אונ דיא חכמים זאגין עס איז כשר (שהיה רבי עקיבא אומר) ווארום רבי עקיבא האט גיזאגט (כל הדמים שנכנסו לכפר בהיכל) אלע בלוט וואס מען דארף שפריצען אויף דעם אויס וויינקסטען מזבח אונ זייא זענען אריין גיבראכט געווארן מען זאל שפריצען פון זייא אין היכל (פסול) איז דיא בלוט פסול געווארן (וחכמים אומרים חטאת בלבד) אונ דיא חכמים זאגין נאר דיא בלוט פון אויס וויינקסטען חטאת אויב זייא זענען אריין גיבראכט געווארן אין היכל זענען זייא פסול געווארן. אבער פון אנדערע אויס וויינקסטע קרבנות אויב זייער בלוט איז אריין גיבראכט געווארן אינוויינג אין היכל. איז ניט פסול געווארן. רבי אליעזר זאגט (אף האשם) אויב דיא בלוט פון אשם איז אריין גיבראכט געווארן אין היכל. זענען זייא אויך פסול געווארן (שנאמר כחטאת כאשם) ווארום עס שטייט אין דיא תורה אזוי ווייא א חטאת, אזוי ווייא אשם. זענען ביידע גלייך: יב (חטאת שקבל דמה בשני כוסות) אויב ער האט צוא גינומען דיא בלוט פון א חטאת אין צווייא כלים (יצא אחד מהן לחוץ) אונ איין כלי בלוט איז ארויס גיטראגין געווארן פון דיא עזרה. איז זיא פסול געווארן (הפנימי כשר) דיא כלי

מהן לחוץ הפנימי כשר. נכנס א׳ מהן לפנים רבי יוסי הגלילי מכשיר בחיצון וחכמים פוסלין. אר״י הגלילי מה אם במקום שהמחשבה פוסלת בחוץ לא עשה את המשאר כיוצא. מקום שאין המחשבה פוסלת בפנים אינו דין שלא נעשה את המשואר כנכנס. נכנס לכפר אע״פ שלא כפר פסול דברי ר׳ אליעזר

יסקרבן כשר: וחכמים פוסלים. דכתיב (ויקרא ו) אשר יובא מדמה ואפילו מקצת דמה פסול. מדלא כתיב את דמה: ומה אם במקום שהמחשבה פוסלת בחוץ. כלומר ומה חוץ שהוא מקום שהמחשבה פוסלת בו. שאם חישב בשחיטה ע״מ לזרוק דמה להוץ פסולה: לא עשה. הכא מוציא מקצת דמה לחוץ את המשוייר בפנים כיוצא כדאמרינן. הפנימי כשר: מקום שאין המחשבה פוסלת בפנים. כלומר היכל שהוא מקום שאין לפנים אל תוך ההיכל לא נפסל בשביל כן שמחשבה פוסלת בו. שאם חשב ע״מ ליתן) ומותר באכילה. דת״ק סבר יוצא מדמה לא

את הניתנים בחוץ בפנים כשר. אינו דין וכו׳ ואין הלכה כריה״ג. ודוקא בדם הוא דאמרינן דאם יצא חוץ לעזרה או נכנס בפנים להזות ממנו בהיכל נפסל. אבל בשר קדשים נמי דאם יצא לחוץ נפסל ואסור באכילה דכתיב (שמות כב) ובשר בשדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. דהיינו ק״ק חוץ לעזרה וקדשים קלים מחוץ לעיר נעשה כאילו הוא בשר בשדה והרי הוא טרפה ולא תאכל. מ״מ אם נכנס

בלוט וואס איז געבליבען אין דיא עזרה איז כשר. אונ מען שפריצט פון איר אויף דעם מזבח. אונ דער קרבן איז כשר (נכנס אחד מהן לפנים) אויב איין כלי בלוט איז אריין גיטראגין גיווארין אין היכל. אונ איין כלי בלוט איז געבליבען אין דיא עזרה (רבי יוסי הגלילי מכשיר בחיצון) רבי יוסי הגלילי זאגט דיא כלי בלוט וואס איז אויס ווייניג אין דיא עזרה איז כשר (וחכמים פוסלין) אונ דיא חכמים זאגין דיא כלי בלוט וואס איז אויסווייניג אין דיא עזרה איז פסול (אמר רבי יוסי הגלילי) האט רבי יוסי הגלילי גיזאגט (מה אם במקום שהמחשבה פוסלת בחוץ) מאדאך אויסער דיא עזרה. וואס דאס איז אזוי אארט וואס דיא מחשבה מאכט פסול דעם קרבן. אויב מען טראכט ווען מען שעכט דעם קרבן מען זאל דארט (אויסער דיא עזרה) שפריצען דיא בלוט. ווערט דער קרבן פסול. פון דעסטוועגין אויב אבלי בלוט פון אחטאת איז ארויס גיטראגין גיווארין דארט (אויסער דיא עזרה (לא עשה את המשואר כיוצא) האט מען ניט גימאכט דיא געבליבענע בלוט וואס איז געבליבען אין דיא עזרה) וויא דיא בלוט וואס איז ארויס גיטראגין גיווארין אויסער דיא עזרה. נאר דיא בלוט וואס אויסער דיא עזרה איז פסול. אונ דיא בלוט וואס אין דיא עזרה איז כשר (מקום שאין המחשבה פוסלת בפנים) דער ארט וואס דיא מחשבה מאכט ניט פסול דעם קרבן. אויב מען טראכט ווען מען שעכט דעם קרבן מען זאל שפריצען אין היכל (דיא בלוט וואס מען דארף שפריצען אין דיא עזרה. ווערט ניט פסול דער קרבן (אינו דין) איז דען ניט געוויס אז דער דין דארף זיין אויב אכלי בלוט פון אחטאת איז אריין גיטראגין גיווארין אינווייניג אין היכל (שלא נעשה את המשואר כנכנס) מען זאל ניט מאכין דיא געבליבענע בלוט וואס איז געבליבען אין דיא עזרה וויא דיא בלוט וואס איז אריין גיטראגין גיווארין אין היכל. נאר דיא בלוט וואס אין היכל איז פסול אונ דיא בלוט וואס אין דיא עזרה איז כשר (נכנס לכפר) אויב מען האט אריין גיטראגין דיא בלוט אין היכל מען זאל שפריצען פון זייא אין היכל (אף על פי שלא כפר) אפילו מען הט נאך ניט געשפריצט (פסול) איז שוין די בלוט פסול (דברי רבי אליעזר

זאכל. מדמס ולא מבשרס: עד שיכפר. האמורים בלין בטומאה הכתוב מדבר:
נסיכל: רי"א כו'. והלכה כר"י: ואין הציץ פרק ט **המזבח** מקדש את הראוי לו.
מרצה על דיוצא. ואע"ג דפסולים שעלו ופליגי תנאי בפירושא
לא ירדו. ארלויי מיסא לא מרלי. דכתיב דמתני' מאי ניהו הראוי לו: רי"א כל הראוי

(שם כח) ונשא אהרן את עון הקדשים ובפ' אמור כתיב כל איש אשר יקרבמכל זרעכם אל הקדשים וגו' וטומאתו עליו. מה קדשים האמורים לסלן בטומאה הכתוב מדבר. אף עון קדשים

אליעזר. ר"ש אומר עד שיכפר. ר' יהודה אומר אם הכנים שוגג כשר. כל הדמים הפסולים שניתנו על גב המזבח. לא הרצה הציץ. אלא על הטמא. שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא:

פרק ט **המזבח** מקדש את הראוי לו. ר' יהושע אומר

לאשים. להפך ע"ג האש אע"פ שנפסל. אם עלה למזבח קדשו המזבח יגעשה לחמו. ואם עלה לא ירד. אבל דבר שאין ראוי לאש כגון דם פסול ונסכים פסולים. אפילו אם עלו ירדו: היא

כל הראוי לאשים אם עלה לא ירד שנאמר (ויקרא ו) היא העולה על מוקדה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה לאשים אם עלתה לא תרד. אף כל דבר שהוא

אַזוֹי זָאגְט רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. רַבִּי שִׁמְעוֹן זָאגְט (עַד שֶׁיְּכַפֵּר) דִיא בְּלוּט װֶערְט אַנְדֶערְשׁ נִיט פָּסוּל בֵּיידֶען מֶען הָאט גֶעשְׁפְּרִיצְט פוּן זַייא אִין הֵיכָל. רַבִּי יְהוּדָה זָאגְט (אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֵׁר) אוֹיבּ עֶר הָאט אַרַיין גִיטְרָאגֶען דִיא בְּלוּט אִין הֵיכָל װַייל עֶר הָאט נִיט גִיװאוּסְט אַז דִיא בְּלוּט װֶעט פָּסוּל װֶערֶען. אִיז דִיא בְּלוּט כָּשֵׁר (כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּיתְּנוּ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ) אַלֶע בְּלוּט װָאס זֶענֶען פָּסוּל אוֹיבּ מֶען הָט זֵיי גֶעשְׁפְּרִיצְט אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ (לֹא הִרְצָה הַצִּיץ) הָאט דֶער צִיץ (דִיא גָאלְדֶענֶע בְּלֶעךְ װָאס דֶער כֹּהֵן גָּדוֹל הָאט גִיטְרָאגֶען אוֹיף זַיין שְׁטֶערֶין) נִיט מְכַפֵּר גִיװֶען דִיא עֲבֵירָה (אֶלָּא עַל הַטָּמֵא) נָאר אוֹיבּ דִיא בְּלוּט אִיז טָמֵא גִיװָארֶין אוּנ מֶען הָאט אִיר גֶעשְׁפְּרִיצְט אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. אִיז דֶער צִיץ מְכַפֵּר דִיא עֲבֵירָה (שֶׁהַצִּיץ מְרַצֶּה עַל הַטָּמֵא) אוֹיבּ דִיא בְּלוּט אִיז טָמֵא גִיװָארֶין אוּנ מֶען הָאט אִיר גֶעשְׁפְּרִיצְט אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. אִיז דֶער צִיץ מְכַפֵּר דִיא עֲבֵירָה (וְאֵינוֹ מְרַצֶּה עַל הַיּוֹצֵא) אָבֶּער אַז דִיא בְּלוּט אִיז אַרוֹיס גִיגַאנְגֶען פוּן דִיא עֲזָרָה אוּנ אִיז פָּסוּל גִיװָארֶין. אוּנ מֶען הָאט אִיר גֶעשְׁפְּרִיצְט אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. אִיז דֶער צִיץ נִיט מְכַפֵּר דִיא עֲבֵירָה:

פרק ט א (הַמִּזְבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ) דֶער מִזְבֵּחַ הֵיילִיגְט װָאס צוּא אִים גִיהֶער. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ זָאגְט (כָּל הָרָאוּי לָאִשִּׁים) דִיא זַאךְ װָאס דַארְף פַאר בְּרֶענְט װֶערֶין אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. אֲפִילוּ דָאס אִיז פָּסוּל גִיװָארֶין (אִם עָלָה) אוֹיבּ מֶען הָאט דָאס אַרוֹיף גִיבְּרַאכְט אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. הָאט דָאס דֶער מִזְבֵּחַ בַּאלְד גִיהֵיילִיגְט (לֹא יֵרֵד) זָאל מֶען שׁוֹין דָאס פוּן מִזְבֵּחַ נִיט אַרָאפּ נֶעמֶען (שֶׁנֶּאֱמַר) אַזוֹי װִיא עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ) דִיא עוֹלָה װָאס אִיז אַרוֹיף גִיבְּרַאכְט גִיװָארֶין אוֹיף דֶעם פַייעֶר װָאס אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. אֲפִילוּ דִיא עוֹלָה אִיז פָּסוּל פוּן דֶעסְטְװֶעגֶען זָאל זִיא בְּלַייבֶּין אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ (מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לָאִשִּׁים) אַזוֹי װִיא אַעוֹלָה װָאס זִיא דַארְף פַאר בְּרֶענְט װֶערֶין אוֹיף דֶעם פַייעֶר (אִם עָלְתָה) אוֹיבּ זִיא אִיז אַרוֹיף גִיבְּרַאכְט גִיװָארֶין אוֹיף דֶעם פַייעֶר. אֲפִילוּ זִיא אִיז פָּסוּל פוּן דֶעסְטְװֶעגֶין (לֹא תֵרֵד) זָאל זִיא נִיט אַרָאפּ גֵיין פוּן דֶעם פַייעֶר (אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רָאוּי לָאִשִּׁים) אַזוֹי יֶעדֶער זַאךְ װָאס עֶס דַארְף פַאר בְּרֶענְט װֶערֶין אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ. אֲפִילוּ דָאס אִיז פָּסוּל גִיװָארֶין (אִם עָלָה) אוֹיבּ מֶען הָאט דָאס אַרוֹיף גִיבְּרַאכְט אוֹיף דֶעם מִזְבֵּחַ

העולה על מוקדה. דבר שהוא למוקד ועלה הרי הוא בהויתו ולא ירד היא משמע בהויתה תהא: ר"ג אומר כל הראוי למזבח. ואפילו דם ונסכים שנפסלו אם עלו לא ירדו. ואין לך למעט אלא דבר שלא הוכשר לחלקו של מזבח מעולם. כגון קומצים שלא קדשו בכלי אחר קמיצה. דלר"ג דמנחה כולה קדושה בכלי אין זה אלא גבוה כבור. שאין המנחה קריבה כ"ה. ובקומצים שלא מתן כלי אין זה מבורר למזבח. ואינו מתקדש אפילו עלה ע"ג המזבח: אלא הדם והנסכי'. שהם ראוי' למזבח ואינם ראוים לאשים: ר"ש"א הזבח כשר והנסכים פסולים. ר"ש הקדם מהן: ואפילו זה וזה פסולים הזבח

ס"ל בנסכים של זבח כר' יהושע ובדם ובנסכים הבאים בפני עצמן כר"ג ולא ממוקדה יליף אלא מקרא דכתיב (שמות כט) כל הנוגע במזבח יקדש וכתיב בתריה וזה אשר תעשה על המזבח כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עולה. אין המזבח מקדש אלא דומיא דעולה שהעולה הבאה בגלל עצמה. אף כל הבאים בגלל עצמן. יצאו נסכים הבאים בגלל הזבח. הלכך בין שהזבח כשר והנסכים פסולים כגון שלנו או נטמאו. בין שהזבח פסול והנסכים כשרים. דהואיל וכן באים בגללו נפסלים עמו ובעלה תורת

ראוי לאשים אם עלה לא ירד. ר"ג אומר כל הראוי למזבח אם עלה לא ירד שנא' היא העולה על מוקדה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה למזבח אם עלתה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראוי למזבח אם עלה לא ירד. אין בין דברי ר"ג לדברי ר"י אלא הדם והנסכים שר"ג אומר לא ירדו ור"י אומר ירדו. ר"ש אומר הזבח כשר והנסכים פסולין הנסכים כשרין והזבח פסול אפילו זה

(לא ירד) זאל מען שוין דאס פון מזבח ניט אראפ נעמען. רבן גמליאל זאגט (כל הראוי למזבח) אלע זאכין וואס געהערין צום מזבח, אפילו זייא זענען פסול געווארין (אם עלה) אויב מען האט זייא ארויף געבראכט אויף דעם מזבח (לא ירד) זאלין זייא שוין ניט אראפ גיין פון מזבח (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (היא העולה על מוקדה על המזבח) דיא עולה וואס איז ארויף געבראכט געווארין אויף דעם פייער וואס אויף דעם מזבח. אפילו דיא עולה איז פסול פון דעסטוועגין זאל זיא בלייבין אויף דעם מזבח (מה עולה שהיא ראויה למזבח) אזוי וויא א עולה וואס זיא געהער צום מזבח (אם עלתה) אויב זיא איז ארויף געבראכט געווארין אויף דעם מזבח. אפילו זיא איז פסול פון דעסטוועגין (לא תרד) זאל זיא ניט אראפ גיין פון מזבח (אף כל דבר שהוא ראוי למזבח) אזוי אלע זאכין וואס געהערין צום מזבח. אפילו זייא זענען פסול געווארין (אם עלה) אויב מען האט זייא ארויף געבראכט אויף דעם מזבח (לא ירד) זאלין זייא ניט אראפ גיין פון מזבח (אין בין דברי רבן גמליאל לדברי רבי יהושע) צווישען די רייד פון רבן גמליאל מיט די רייד פון רבי יהושע. איז ניט מער א אונטערשייד (אלא הדם והנסכים) נאר אין בלוט אונ ויין וואס זענען פסול געווארין (שרבן גמליאל אומר לא ירדו) רבן גמליאל זאגט בלוט אונ ויין וואס זענען פסול געווארין אויב מען האט זייא ארויף געבראכט אויף דעם מזבח. זאלין זייא ניט אראפ גיין צוריק (ורבי יהושע אומר ירדו) אונ רבי יהושע זאגט מען זאל זייא צוריק אראפ נעמען פון מזבח. רבי שמעון זאגט אז מען ברייננט א קרבן מיט זיינע ויין וואס צו אים געהער (הזבח כשר והנסכים פסולים) אויב דער קרבן איז כשר אונ דיא ויין איז פסול. אדער (הנסכים כשרים והזבח פסול) דיא ויין איז כשר זייא זענען ניט פסול פון זיך אליין. נאר זייא זענען פסול וייל דער קרבן איז פסול (ועתי"ט) (אפילו זה וזה פסולין) אפילו זייא זענען ביידע פסול. דער קרבן מיט דיא ויין. אונ מען האט דעם קרבן מיט דיא ויין געבראכט אויף

וזה פסולין הזבח לא ירד והנסכים ירדו: ב ואלו אם עלו לא ירדו. הלן והטמא והיוצא והנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקבלו פסולים וזרקו את דמו. ר׳ יהודה אומר שנשחטה בלילה ושנשפך את דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים אם עלתה תרד. רש״א לא תרד שהיה ר״ש אומר כל שפסלו בקודש הקודש מקבלו. לא היה פסולו בקדש

לא ירד. שהמזבח מקדשו: והנסכים ירדו. כיון שהן באים בגלל עצמן אין דומיא דעולה ואין מזבח מקדשן. והלכה כרבי יהושע: ב הלן. בין דם בין אמורים שלנו לילה חוץ למזבח: רי״א שנשחטה בלילה כו׳ אם עלתה תרד. דכתיב זאת תורת העולה. היא העולה. זאת היא העולה. הרי כאן ג׳ מיעוטים מיעט נשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים שאם עלתה תרד: רש״א לא תרד. דדריש זאת תורת העולה תורה

דעם מזבח (הזבח לא ירד) דעם קרבן זאל מען ניט אראפ נעמען פון מזבח (והנסכים ירדו) אונ דיא וויין זאל מען אראפ נעמען פון מזבח. אזוי וויא רבי יהושע זאגט אבער אז מען האט געבראכט אויף דעם מזבח בלוט וואס איז פסול. אדער מען האט געבראכט אויף דעם מזבח וויין וואס איז פסול. ודהיינו ער האט געגעבן א נדבה וויין אן א קרבן. זאל מען זייא ניט אראפ נעמען פון מזבח. אזוי וויא רבן גמליאל זאגט: ב (ואלו אם עלו לא ירדו) דיא זאכן אויב זייא זענען ארויף געבראכט געווארין אויף דעם מזבח זאל מען זייא ניט אראפ נעמען (הלן) בלוט אדער חלב אויב זייא האבין גינעכטיגט א נאכט ניט אויף דעם מזבח. אונ פארגין האט מען זייא ארויף געבראכט אויף דעם מזבח (והטמא והיוצא) בלוט אדער חלב וואס זענען טמא געווארין. אדער וואס זענען ארויס גיגאנגען פון דיא עזרה. אויב מען האט זייא אויף געבראכט אויף דעם מזבח (והנשחט חוץ לזמנו) אויב מען האט געשאכטין א קרבן אונ ווען מען האט אים געשאכטין האט מען געטראכט מען זאל אים עסין שפעטער וויא די צייט איז (וחוץ למקומו) אדער ער האט געטראכט מען זאל אים עסין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף אים עסין. איז דער קרבן פסול געווארין. אויב מען האט אים ארויף געבראכט אויף דעם מזבח (ושקבלו פסולין) אדער עס האבין צוא גינומען די בלוט פון קרבן אזעלכע מענטשין וואס טארין ניט צוא נעמען דיא בלוט (וזרקו את דמו) אדער עס האבין געשפריצט דיא בלוט פון קרבן אזעלכע מענטשין וואס טארין ניט שפריצען דיא בלוט. בייא דיא אלע זאכין אויב מען האט ארויף געבראכט דעם קרבן אויף דעם מזבח. זאל מען אים ניט אראפ נעמען צוריק. רבי יהודה זאגט (שנשחטה בלילה) אויב מען האט געשאכטין דעם קרבן ביי נאכט (ושנשפך את דמה) אדער דיא בלוט איז אויס געגאסין געווארין (ושיצא דמה חוץ לקלעים) אדער דיא בלוט איז ארוים געטראגין געווארין אויסער דיא ווענט פון הויף פון בית המקדש. בייא דיא דרייא זאכין (אם עלתה) אויב מען האט ארויף געבראכט דעם קרבן אויף דעם מזבח (תרד) זאל מען אים אראפ נעמען. רבי שמעון זאגט (לא תרד) מען זאל אים ניט אראפ נעמען (שהיה רבי שמעון אומר) ווארום רבי שמעון האט געזאגט (כל שפסולו בקודש) דיא אלע קרבנות וואס זענען פסול געווארין אין דיא עזרה (הקודש מקבלו) נעמט אים דער מזבח צוא. אויב מען ברייגגט אים ארויף אויף דעם מזבח. דארף מען אים ניט אראפ נעמען (לא היה פסולו בקודש) אבער אז דער קרבן איז פסול געווארין איידער ער איז געקומען אין דיא עזרה (אין הקודש מקבלו) נעמט אים ניט צוא דער מזבח. אפילו מען ברייגגט אים ארויף אויף דעם מזבח. מז

היכה א׳ לכל העולים שאם עלו לא ירדו פליג את״ק דאמר ירדו. והלכה כר״א בן
והלכה כר״י: ג מכשיר בבעלי מומין. אנטיגנוס: ד כשם שאם עלו לא ירדו.
דאם עלו לא ירדו ודוקא בדוקין שבעין אבל הנך פסולין דתנן בהו לא ירדו קאי:
וכיוצא בהן מכשיר ר״ע הואיל וכן כשרים כך אם ירדו. לאחר שעלו לא יעלו עוד:

לכתחלה בעופות אבל במחובר אבל דפסול בעופות לא: דוחה היה אבא את בעלי מומין. שאם עלו דוחה היה אותן לאחר יד ולא היה מורידן דרך ביזיון בפרהסיא ובהא

וכולן שעלו חיים בראש המזבח. ר״ע קאמר לה דמכשיר בבעלי מומין ומודה שאם עלו חיים בראש המזבח ירדו שאין המזבח מקדש בבעלי מומין חיים: עולה שעלתה

בקודש אין הקודש מקבלו: ג אלו לא היה פסולן בקודש הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והאתנן והמחיר והכלאים והטרפה והיוצא דופן ובעלי מומין. ר״ע מכשיר בבעלי מומין. ר׳ חנינא סגן הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעלי מומין מעל גבי המזבח:

ד כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו. וכולן שעלו חיים לראש המזבח ירדו. עולה שעלתה חיה לראש

מען אים אראפ נעמען: ג (אלו לא היה פסולן בקדש) די קרבנות זענען ניט פסול געווארן אין די עזרה (הרובע) אויב א קרבן א זכר האט מזנה געווען מיט א אשה (והנרבע) אדער א מענטש א זכר האט מזנה געווען מיט א קרבן א נקבה (והמוקצה) אדער מען הט אפ געשיידט דעם קרבן מען זאל דינען צוא אים פאר עבודת גלולים (והנעבד) אדער מען האט שוין געדינט צוא דעם קרבן פאר עבודת גלולים (והאתנן) אדער מען האט געגעבן דעם קרבן אתנה צוא א זונה (והמחיר) אדער מען האט דעם קרבן געטוישט אויף א הונט (והכלאים) אדער דער קרבן איז געבאהרין געווארן פון צווייא מינים בהמות (והטרפה) אדער דער קרבן איז קראנקער וועט ניט לעבן (והיוצא דופן) אדער דער קרבן איז ניט געבאהרין געווארן. נאר מען האט אויף געשניטען זיין מוטערס בויך. און מען הט אים ארויס גענומען (ובעלי מומין) אדער דער קרבן האט א פעלער. די אלע קרבנות אפילו מען ברייגט זייא ארויף אויף דעם מזבח. מוז מען זייא אראפ נעמען (רבי עקיבא מכשיר בבעלי מומין) רבי עקיבא זאגט די קרבנות וואס האבען א פעלער ודיא אויג זייערע איז פאר צויגן מיט א הויט אויב מען האט זייא ארויף געבראכט אויף דעם מזבח. זאל מען זייא ניט אראפ נעמען. רבי חנינא סגן הכהנים זאגט (דוחה היה אבא את בעלי מומין מעל גבי המזבח) אז מען פלעגט ארויף לייגן אויף דעם מזבח קרבנות וואס האבען א פעלער. פלעגט זיין מיין פאטער ניט אראפ נעמען פון מזבח. ווייל עס איז ניט שיין פאר דעם קרבן. נאר ער פלעגט זייא אראפ שטויסין מיט די האנט פון מזבח. מען זאל ניט זעהן וויא זיי קומען אראפ פון מזבח. און מקריב זיין האט ער זייא ניט געוואלט: ד (כשם שאם עלו לא ירדו) אזוי וויא מיר זאגן די אלע קרבנות וואס זענען פסול אויב מען האט זייא ארויף געבראכט אויף דעם מזבח. דארף מען זייא ניט אראפ נעמען (כך אם ירדו) אזוי זאגן מיר אויב עס הט געטראפן מען האט זייא אראפ גענומען (לא יעלו) זאל מען זייא ניט צוריק ארויף ברייגען אויף דעם מזבח (וכולן שעלו חיים לראש המזבח) די אלע קרבנות וואס זענען פסול אויב זייא זענען ארויף געבראכט געווארן אויף דעם מזבח ווען זייא האבען נאך געלעבט (ירדו) זאל מען זייא אראפ נעמען (עולה שעלתה חיה לראש המזבח תרד) א כשרה עולה איז ארויף געגאנגען לעבעדיג אויף דעם מזבח. זאל מען איר אראפ נעמען

לראש המזבח תירד. שחטה בראש המזבח יפשיט וינתח במקומה:

ה ואלו אם עלו ירדו בשר קדשי קדשים ובשר קדשים קלים ומותר העומר ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי המנחות והקטורת. הצמר שבראשי כבשים והשער שבזקן תישים והעצמות והגידים והקרנים והטלפים בזמן שהן מחוברין יעלו. שנאמר (ויקרא א) והקטיר הכהן את הכל המזבחה. פירשו לא יעלו שנא' ועשית (דברים יב)

היה לראש המזבח ירד. בעולת העוף מיירי ודברי הכל. ולא נקט לה אלא משום סיפא ללמדך שראש המזבח מקום ראוי להפשט ונתוח היא דעולה ושחטה בראש המזבח: ה ואלו אם עלו ירדו. ואפי' הן כשרים ועסורים משום דלא שייך בהו מזבח כלל: בשר קדשי קדשים כו' דלאכילה קיימי ולא למזבח: והקטרת. לא דלהוי היא למזבח החיצון: הצמר שבראשי כבשים גרסינן. ורישא דבבא אחריתא היא ובהדי עצמות וגידין קתני לה. ומשפט אחד להם האמר שבראשי כבשים. של עולה. שהראש אינו בכלל הפשט וקרב עם עורו והכי אמרינן בשחיטת חולין מנין לרבות את הראש שהובדל סותו בשחיטה שאע"פ שאינו בכלל הפשט ישנו בכלל הקטרה ת"ל את הראש. ויש אמר בגוגה ראשו של כבש אלא ערפו. וכן השער שבזקן התישים בזמן שהם מחוברים

(שחטה בראש המזבח) אויב ער האט גישאכטין די עולה אויף דעם מזבח (יפשיט וינתח במקומה) זאל ער אפ ציהען די פעל פון די עולה און זאל איר צוא שנידין אויף שטיקער. דארט אויף דעם ארט. אויף דעם מזבח: ה (ואלו אם עלו ירדו) און די זאכען אויב זיא זענען ארויף גיבראכט גיווארין אויף דעם מזבח אפילו זייא זענען כשר און טהור פון דעסטוועגין מוז מען זייא אראפ נעמען (בשר קדשי קדשים ובשר קדשים קלים) די פלייש פון גאנץ הייליגע קרבנות (חטאות און אשמות) און די פלייש פון גרינגע קדשים (שלמים תודה בכור מעשר) (ומותר העומר) און וואס עס בלייבט פון עומר דער נאך ווי מען האט אראפ גינומען דעם קומץ (ושתי הלחם) און די צווייא ברויט פון שבועות (לחם הפנים) און דעם לחם הפנים פון אלע שבת (ושירי המנחות) און וואס עס בלייבט פון אלע מנחות. דער נאך ווי מען האט אראפ גינומען דעם קומץ (והקטרת) און קטרת די אלע זאכען אויב מען האט זייא ארויף גיבראכט אויף דעם מזבח נעמט מען זיי אראפ. וייל דאס גיהער ניט צום מזבח. דאס גיהער צוא די כהנים זייא זאלין דאס עסין, און קטרת גיהער צום אינוועניגסטען מזבח ניט צום אויס וועניגסטין מזבח (הצמר שבראשי כבשים) די וואל וואס דער שעפס האט אויף זיין קאפ (והשער שבזקן תישים) און די האר פון די באָרד וואס די קאזעס האבין ווארום אז מען איז מקריב א עולה. איז מען מקריב די קאפ מיט די פעל. דריבער פרעגט די משנה אויף די וואל וואס דער שעפס האט אויף זיין קאפ און די באָרד פון די קאזע. מען זאל זייא אפ רייסין. אדער מקריב זיין צו זאמען (והעצמות) די בייגער (והגידים) די אדערין (והקרנים) די הערנער (והטלפים) די קלאהען (בזמן שהן מחוברים) אז זייא זענען בהעפט צוא די בהמה (יעלו) זאל מען זיי אויך מקריב זיין אויף דעם מזבח (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (והקטיר הכהן את הכל המזבחה) דער כהן זאל אלין מקטיר זיין אויף דעם מזבח (פירשו לא יעלו) אויב זייא זענען אפ גשיידט גיווארין פון די בהמה די וואל און די באָרד און די בייגער און די אדערין און די הערנער און די קלאהען זענען בזונדער. זאל מען זייא ניט אויף ברייגגען אויף דעם מזבח (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (ועשית עולותיך הבשר והדם) דוא זאלסט מאכען דייגע עולות און זאלסט אויף ברייגגען אויף דעם מזבח

די

כולן עולים: ו וכולם. בין פסולים שעלו הבקר. ממשמע שנאמר כל הלילה איני יודע
דהכא בהו לא ירדו בין עצמות וגידין שבעלן שעד הבקר אלא מן בקר לבקרו של לילה
מחוברים ואכלתם האש: ופקעו מעל המזבח. שאין צריכין להיות עוד על המוקד ואיזו
לאחר הסקלטי"ר בלע"ז: לא יחזיר. א"ל בקר נוסף על בקרו של לילה שא"ל להיות

להחזיר: וכן גחלת שפקעה. א"ל להחזיר: אברים שפקעו כו'. אי דאית בהו ממש שנפרס ככר אפילו לאחר חצות נמי יחזיר דלא הוי עיכול ואי דלית בהו ממש שנחרכו כולן ונעשו גחלת אפי' קודם חצות לא יחזיר אלא הכא במאי עסקינן כגון שנתקשו מחמת האש שנעשה

עולותיך הבשר והדם: ו וכלם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר. וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. אברים שפקעו מעל גבי המזבח קודם חצות יחזיר ומועלין בהן. לאחר חצות לא יחזיר ואין מועלין בהן: ז כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו. כך הכבש מקדש. כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להן. כך הכלים מקדשין. כלי הלח מקדשין את הלח

עוד על המוקד זה אלא. דבקר של לילה הוא עמוד השחר: ומועלין בהן. דלאכתי בני מזבח נינהו: ואין מועלין בהן. דכיון דהוו מעוכלים הוו להו דבר שנעשית מצותו ואין מועלים בו. ז הכבש מקדש. דכתיב (שמות

כולן ונחרכו ולא נעשו פחם אבל כעלים מ) ומשחת את המזבח וגו' את לרבות את
עבים הם מתוכם: קודם חצות ולאחר הכבש: הכלים מקדשים. דבכלים נמי כתיב
חצות. ילפינן מקרא דכתיב כל הלילה עד (שם ל) כל הנוגע בהם יקדש: כלי הלח.

דיא פלייש מיט דיא בלוט. אבער ניט קיין אנדער זאך: ו (וכולם שפקעו מעל גבי המזבח)
דיא אלע קרבנות וואס זענען פסול אונ מען האט זיא ארויף גיבראכט אויף דעם מזבח.
וואס דער דין איז מען דארף זיא ניט אראב נעמען. אונ דיא וואל אונ דיא ביינער אונ דיא
הערין אונ דיא הערנער אונ דיא קלאהען וואס זענען בהעפט צום קרבן. אונ מען האט
זיא ארויף גיבראכט אויף דעם מזבח. אויב דער פייער האט זיא אן גיהויבן צו ברענען.
אונ זיא זענען אראפ גישפרונגען פון מזבח אויף דיא ערד (לא יחזיר) דארף מען זיא ניט
ארויף לייגין צוריק אויף דעם מזבח (וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח) אונ אזוי איז
דער דין אויב א קויל איז אראפ גישפרונגען פון מזבח. דארף מען ניט צוריק ארויף לייגין
אויף דעם מזבח (אברים שפקעו מעל גבי המזבח) גלידער (שטיקער פלייש) וואס איז אראפ
גישפרונגען פון מזבח (ועיין בהרע"ב) (קודם חצות יחזיר) אויב זיי זענען אראפ גישפרונגען
פאר האלבע נאכט. זאל מען זיא צוריק ארויף לייגין אויף דעם מזבח (ומועלין בהן)
אונ אויב מען האט הנאה פון זיא דארף מען ברייגען א קרבן מעילה (לאחר חצות) אונ
אויב זיא זענען אראפ גישפרונגען פון מזבח נאך האלבע נאכט (לא יחזיר) דארף מען זיא
ניט ארויף לייגין צוריק אויף דעם מזבח (ואין מועלין בהן) אונ אויב מען האט הנאה
פון זיא דארף מען ניט ברייגען א קרבן מעילה: ז (כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו)
אזוי וויא דער מזבח הייליגט דיא זאכען וואס גיהערין צו אים (כך הכבש מקדש) אזוי
דיא ברעט וואס מען גייט דורך איר ארויף אויף דעם מזבח הייליגט אויך (כשם שהמזבח
והכבש מקדשין את הראוי להן) אזוי וויא דער מזבח מיט דיא ברעט הייליגען וואס צו
זיא גיהער (כך הכלים מקדשין) אזוי הייליגען דיא כלים וואס צו זיא גיהער (כלי הלח
מקדשין את הלח) דיא כלים וואס מען האלט אין זיא פייכטע זאכין (בלוט וויין אייל).
הייליגען זיא דיא פייכטע זאכין וואס אין זיא ווערט אריין גיגאסין (ומדות היבש מקדשות

קצרות ומזרקות לדם ויין ולשמן: מדות היבש. שתי מדות של יבש היו שם עשרון וחצי עשרון: שהיו עושים והן שלמים. שהיו עושים כשהן שלמים שנקבו או שנשברו אין מתקנין שצריכין אלא עושים אותן חדשים. וכן סכין שנפגם אין משחיזין אותו להשיר פגימתו ובגדי כהונה שנתלכלכו אין מכבסין אותן אלא עושים חדשים ומניחין אלו לעשות פתילות של מנורה ושמחת בית השואבה. וכל כך למה לפי שאין עניות במקום עשירות. ומזבח שנפגם פסול. וכל פגימה הפוסלת בסכין של שחיטה פוסלת במזבח. וכל זמן שהמזבח פגום כל קדשים שנשחטין בעזרה כולם פסולים. דכתיב (שם כ) וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וא״א לומר מקרא כמשמעו שהרי בחיטת

ומדות היבש מקדשות את היבש. אין כלי הלח מקדשין את היבש. ולא מדות היבש מקדשות את הלח. כלי הקדש שנקבו אם עושים (בהן) הם מעין מלאכתן שהיו עושין והן שלמים מקדשים. ואם לאו אין מקדשים. וכלם אין מקדשים אלא בקדש:

פרק י׳ **כל** התדיר מחבירו קודם את חבירו. התמידין קודמין

קדשים בעזרה היא ולא על המזבח אלא עליו כלומר כ״ז שהוא שלם אתה זובח ואי אתה זובח כשהוא פגום וכל קדשים שנשחטים בעזרה בשעה שהמזבח פגום אע״פ שנשחטו בכשרות כולם פסולים. ואפילו שירי מנחות אינם נאכלים דכתיב (ויקרא י) ואכלוה מצות אצל המזבח מפי השמועה למדו בזמן שהמזבח שלם ולא בזמן שהוא פגום:

פרק י׳ **כל** התדיר מחבירו קודם את חבירו. דכתיב מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד. מכדי כתיב מלבד עולת הבקר העשויה כבר משמע מינה שמעינן דתמידין קודמין למוספין. אמר לעולת התמיד ל״ל פשיטא דעולת הבקר עולת התמיד היא אלא תלה לך טעם הקדמתה בתדירות כדי שתלמוד לשאר הדינין שיקדימו דמשום היא

את היבש) אונ דיא מאסין וואס מען האלט אין זייא טרוקענע זאכין. היילינגען זייא דיא טרוקענע זאכין וואס אין זייא ווערט אריין געשאטין (אין כלי הלח מקדשין את היבש) דיא כלים פון די פייכטע זאכין היילינגען ניט דיא טרוקענע זאכען אויב מען האט אריין געשאטין טרוקענע זאכין אין דיא כלי וואס מען האלט אין איר פייכטע זאכין. ווערין דיא טרוקענע זאכין ניט געהייליגט דורך דיא כלי (ולא מדות היבש מקדשות את הלח) אונ דיא מאסין פון דיא טרוקענע זאכין היילינגען ניט דיא פייכטע זאכין. אויב מען האט אריין געגאסען פייכטע ז׳ כין אין דיא מאס וואס מען האלט אין איר טרוקענע זאכין. ווערין דיא פייכטע זאכען ניט געהייליגט דורך דיא כלי (כלי הקדש שנקבו) אויב דיא כלים פון בית המקדש זענען געלעכערט געווארין (אם עושין הם מעין מלאכתן שהיו עושין והם שלמים) אויב מען קען נוצען אין דיא געלעכערטע כלים דיא זעלביגע זאך וואס מען האט געקענט נוצען אין זייא ווען זייא זענען געווען גאנץ (מקדשין) היילינגען דיא געלעכערטע כלים אלין וואס מען לייגט אריין אין זייא (ואם לאו) אונ אויב מען קען ניט נוצען אין דיא געלעכערטע כלים דיא זעלביגע זאכין וואס מען האט אין זייא פריער געקענט נוצען ווען זייא זענען גאנץ געווען (אין מקדשין) היילינגען זייא ניט וואס מען לייגט אריין אין זייא (וכולן אין מקדשין אלא בקדש) אונ אלע כלים היילינגען אנדערש ניט וואס מען לייגט אריין אין זייא סיידין די כלים זענען אין דיא עזרה:

פרק י׳ א (כל התדיר מחברו קודם את חברו) דיא זאך וואס איז שטענדיגער ויא די אנדערע זאך. דיא זאך וואס איז שטענדיג איז פריער וויא די זאך וואס איז ניט שטענדיג

גופה לא הוה לריך לפרושי: ב דם חטאת קודם לדם עולה. אם נכנסה בחוטין ועומדין ליזרק: שהוא מרצה. מכפר על חייבי כריתות. שלריכים רלוי גדול: אברי עולה קודמין. בהקטרתן לאימורי חטאת אם נרקו דמי כניהם: מפני שהן כליל. וכל רלוי הוא זה למזבח: על ד' קרנות. ואשם ב' מתנות שהן ד' ולא על הקרנות: ועל היסוד. שפיכת שיריס באשם לא מלינו בגלמר בו:

למוספין. מוספי שבת קודמין למוספי ראש חודש. מוספי ר"ח קודמין למוספי ר"ה. שנאמר (במדבר כח) מלבד עולת הבוקר אשר לעולת התמיד תעשו את אלה: ב וכל המקודש מחבירו קודם את חבירו. דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה. איברי עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהן כליל לאשים. חטאת קודמת לאשם מפני שדמה ניתן על ארבע קרנות ועל היסוד. אשם קודם לתודה ולאיל נזיר מפני שהוא קדשי קדשים. התודה ואיל נזיר קודמין לשלמים מפני שהן

התמידין קודמין למוספין) דעם קרבן תמיד איז מען מקריב פריער וויא דעם קרבן מוסף (מוספי שבת קודמין למוספי ראש חדש) אויב עס איז שבת ראש חדש. זאל מען מקריב זיין פריער דעם קרבן מוסף פון שבת דער נאך דעם קרבן מוסף פון ראש חדש (מוספי ראש חודש קודמין למוספי ראש השנה) ראש השנה איז ראש חודש. זאל מען מקריב זיין פריער דעם קרבן מוסף פון ראש חודש. דער נאך דעם קרבן מוסף פון ראש השנה (שנאמר) אזוי וויא עס שטייט אין פסוק (מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד תעשו את אלה) אויסער דיא עולה פון אין דער פריא. זאלט איר מקריב זיין דיא עולות פון מוסף. פאר וואס זאל זיין דיא עולה פון דער פריא פריער. ווייל זיא איז „תמיד" שטענדיג: ב וכל המקודש מחבירו קודם את חברו) דיא זאך וואס איז היילינער וויא דיא אנדערע זאך. דיא זאך וואס איז היילינער איז פריער וויא דיא זאך וואס איז ניט אזוי היילינ (דם חטאת קודם לדם עולה) אז מען האט געשאכטין אחטאת מיט אעולה. אונ דיא ביידע ערליי בלוט שטייען מען זאל זייא שפריצען אויף דעם מזבח. זאל מען פריער שפריצען דיא בלוט פון חטאת. דער נאך זאל מען שפריצען דיא בלוט פון דיא עולה (מפני שהוא מרצה) ווייל דיא בלוט פון חטאת איז מכפר אפילו אויף אזוי אעבירה ווס במזיד קומט כרת (אברי עולה קודמין לאימורי חטאת) דער נאך וויא מען האט שוין געשפריצט ביידע ערליי בלוט. זאל מען פריער מקריב זיין אויף דעם מזבח דיא גלידער פון דיא עולה. דער נאך זאל מען מקריב זיין דיא חלב פון דעם חטאת (מפני שהן כליל לאשים) ווייל דיא עולה ווערט אין גאנצין פאר ברענט אויף דעם פייער חטאת קודמת לאשם) פריער איז מען מקריב אחטאת דער נאך אאשם (מפני שדמה ניתן על ארבע קרנות ועל היסוד) ווייל דיא בלוט פון אחטאת שפריצט מען אויף אלע פיר ווינקלען פון מזבח. אונ דיא איבעריגע בלוט גיסט מען אוים אויף דעם פונדאמענט פון מזבח אזוי שטייט אין די תורה. אונ דיא בלוט פון אאשם שפריצט מען נאר אויף צוויי ווינקלען פון מזבח. אונ עס שטייט ניט אין דיא תורה מען זאל דיא איבעריגע בלוט אוים גיסען אויף דעם פונדאמענט פון מזבח (אשם קודם לתודה ולאיל נזיר) אאשם איז מען מקריב פריער פאר אתודה אונ פריער פאר דעם איל פון אנזיר (מפני שהוא קדשי קדשים) ווייל אאשם איז היילינער וויא אתודה אונ היילינער וויא דער איל פון אנזיר (התודה ואיל נזיר קודמין לשלמים) אתודה אונ דעם איל פון אנזיר איז מען מקריב פריער פר שלמים מפני שהן נאכלין ליום אחד וטעונין לחם) ווייל אתודה אונ דער איל פון אנזיר ווערין נאר

נאכלין ליום אחד וטעונים לחם · שלמים קדמין לבכור מפני שהן טעונים מתן ארבע וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק: ג הבכור קודם למעשר מפני שקדושתו מרחם ונאכל לכהנים. המעשר קודם לעופות מפני שהוא זבח ויש בו קדשי קדשים דמו ואמוריו: ד העופות קודמין למנחות מפני שהן מיני דמים . מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה מפני שהיא באה

מתן ד' . ב' מתנות שהן ד' ובכור אינו טעון אלא מתנה א' ואינו טעון סמיכה ונסכים ולא תנופת חזה ושוק: ג ונאכל לכהנים . והמעשר אין לכהנים חלק בו אלא כלו נאכל לבעלים: מפני שהוא מין זבח . זביחת סכין . ועוף במליקה . וזבחים חשיבי: ויש בו קדשי קדשים . ואף ע"ג דקרבן עוף כולו קדשי קדשים . או חטאת או עולה. זבחים יש להן לחלק גבוה שני דברים דמו ואמוריו משא"כ לחטאת העוף שאין למזבח אלא דמה. וכיון דקדמה לחטאת העוף . כ"ש לעולת העוף דהא חטאת העוף קודמת לעולת העוף כדמפרש ואזיל: ד שהן מיני דמים ומינו דמים

גיגעסן איין טאג . אונ מען דארף מקריב זיין פערציג חלות צוא אתודה אונ צוואנציג חלות צוא דעם איל פון אנזיר . אונ שלמים ווערט גיגעסן צוויא טעג. אונ חלות איז מען גאר ניט מקריב צוא דיא שלמים (שלמים קודמין לבכור) שלמים איז מען מקריב פריער ווי אבכור (מפני שהם טעונין מתן ארבע) ווייל דיא בלוט פון שלמים דארף מען שפריצען אויף צוויא ווינקלען פון מזבח . אויף דעם ווינקעל דרום אונ מערב אונ אויף דעם ווינקעל צפון אונ מזרח . דיא צוויא ווינקלען פאר געמען אלע פיר ווענט פון מזבח . אונ דיא בלוט פון אבכור שפריצט מען נאר איין מאהל אויף דעם מזבח (וסמיכה) אונ דער בעל הבית פון דיא שלמים דארף ארויף לייגן דיא הענט אויף דעם קאפ פון דיא שלמים איידער מען שעכט אים (ונסכים) אונ צוא שלמים דארף מען ברייגגען וויין מיט מעהל (ותנופת חזה ושוק) אונ דיא ברוסט מיט דיא פאלקע פון שלמים דארף מען אויף הייבען . דער בעל הבית מיט דעם כהן . אונ אבכור דארף ניט קיין סמיכה אונ ניט נסכים אונ ניט תנופת חזה ושוק : ג (הבכור קודם למעשר) אבכור איז מען מקריב פריער וויא מעשר בהמה (מפני שקדושתו מרחם ונאכל לכהנים) ווייל דער בכור איז הייליג פון דער רגע וואס ער איז גיבאהרין גיווארין . אונ ער ווערט גיגעסן נאר צוא כהנים . אבער מעשר בהמה ווערט הייליג דורך דעם בעל הבית ווען ער גייט ארויס צום צעהנטין . אונ ער ווערט גיגעסן צום בעל הבית אונ צוא כהנים אונ לוים אונ ישראלים (המעשר קודם לעופות) מעשר בהמה איז מען מקריב פריער וויא עופות (מפני שהוא זבח) ווייל מעשר בהמה ווערט גישאכטין . אונ עופות איז מליקה (ויש בו קדשי קדשים דמו ואימוריו) אונ אין מעשר בהמה איז דא גאנץ הייליגע זאכין וואס זייא קומען אויף דעם מזבח . די בלוט אונ דיא חלב . אונ בייא אטויב אחטאת קומט נאר דיא בלוט אויף דעם מזבח . איז דאך מעשר בהמה פריער מקריב צוא זיין וויא אטויב אחטאת . אונ אטויב אחטאת איז פריער מקריב צוא זיין וויא אטויב אעולה . איז דאך מעשר בהמה געווים פריער מקריב צוא זיין וויא אטויב אעולה : ד (העופות קודמין למנחות) עופות איז מען מקריב פריער וויא מנחות (מפני שהן מיני דמים) ווייל פון עופות שפריצט מען דיא בלוט אויף דעם מזבח (מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה) דיא מנחה וואס איז גיבראכט גיווארין פאר אעבירה איז מען מקריב פריער וויא דיא מנחה וואס איז גיבראכט גיווארין אנדבה (מפני שהיא באה על חטא) ווייל זיא קומט אויף

דמיה כפרתן מרובה : חטאת העוף קודמת לעולת העוף . דכתיב (ויקרא ה) והקריב את אשר לחטאת ראשונה בנה בנין אב לכל החטאות שקודמות לעולה בין בבהמה בין בעוף: וכן להקדשה. שאם מפריש קודם דהיינו שני תורים או שני בני יונה קורא שם לחטאת תחלה : ה קודמות לאשמות. אם היה מחוייב חטאת ואשם ומביאן. חטאת קודמת. כדתנן בדמה נתן על ד׳ קרנו׳ ועל היסוד: מפני שהוא בא להכשיר. את המצורע לקדשים ולביאת מקדש. הלכך

על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף וכן בהקדשה : ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות חוץ מאשם מצורע מפני שהוא בא על ידי הכשר . כל האשמות שבתורה באים בני שתים . ובאין בכסף שקלים . חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע . שהן באין בני שנתן . ואינן באין בכסף שקלים : ו כשם שהן קודמים בהקרבתן . כך הן קודמים באכילתן . שלמים של אמש . ושלמים של היום . של אמש קודמין . שלמים של אמש . וחטאת

חשיבות הוא לגבוה שהכפרה תלויה בו : ובאים בכסף שקלים . דכתיב (ויקרא ה) בערכך כסף שקלים באשם מעילות ואתי אשם תלוי ואשם גזלות בג״ש בערכך בערכך ואשם שפחה חרופה גמר באיל איל : חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע . דכתיב בהו (במדבר ו) כבש בן שנתו ומאיל בן שתי שנים בב׳ סלעים כבש בן שנה לאו בשתי סלעים הוא : ו כך הם קודמים לאכילה. אכלתו דבני אכילה קאי כגון חטאת לאשם ואשם לתודה . ותודה לשלמים : שלמים .

אעבירה (חטאת העוף קודמת לעולת העוף) אטויב אחטאת איז מען מקריב פריער וויא אטויב אעולה (וכן בהקדשה) אונ אזוי אז ער קויפט צוויא טויבן אין נאם אונ ער דארף זייא הייליגן זאל ער זאגן דיא טויב זאל זיין אחטאת אונ דיא טויב זיין אעולה . זאל ער ואגין חטאת פאר עולה : ה (כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות) אלע מענטשין וואס שטייט אין דיא תורה אז זייא דארפין ברייגגען אחטאת אונ אאשם . זאל מען מקריב זיין פריער דעם חטאת דער נאך דעם אשם (חוץ מאשם מצורע) נאר דעם אשם וואס אמצורע ברייגגט זאל מען מקריב זיין פריער וויא דעם חטאת (מפני שהוא בא על ידי הכשר) ווייל דער אשם קומט טהור צוא מאכין דעם מצורע ער זאל מעגין אריין גיין אין דיא עזרה אונ זאל מעגין עסין קדשים . דריבער איז דער אשם מער חשוב וויא דער חטאת (כל האשמות שבתורה באים בני שתים) אלע אשמות וואס שטייען אין דיא תורה דארפין אלט זיין אין צווייטין יאהר (ובאין בכסף שקלים) אונ דארפין קאסטין צווייא טאלער (חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע) נאר דער אשם וואס אנזיר ברייגגט אונ דער אשם וואס אמצורע ברייגגט (שהן באין בני שנתן) זייא דארפין אלט זיין אין ערשטין יאהר (ואינן באין בכסף שקלים) אונ זייא דארפין ניט קאסטין צווייא טאלער : ו (כשם שהן קודמין בהקרבתן) אזוי וויא מען איז מקריב דיא קרבנות אייגע פריער וויא דיא אנדערע (כך הן קודמין באכילתן) אזוי עסט מען זייא פריער אייגע וויא דיא אנדערע . דעם קרבן וואס מען איז פריער מקריב איז ער פריער צום עסין ואחטאת עסט מען פריער וויא אאשם אונ אאשם עסט מען פריער וויא אתודה . אונ אתודה עסט מען פריער וויא שלמים (שלמים של אמש ושלמים של היום) אז ער האט שלמים וואס זענען נעכטין געשאכטין געווארין . אונ שלמים וואס זענען היינט געשאכטין געווארין (של אמש קודמין) זאל ער פריער עסין נעכטיגע שלמים. ווייל נעכטיגע שלמים איז נאר צייט צוא עסין היינט ביז נאכט . אונ היינטיגע שלמים איז צייט צוא עסין ביז מארגין פארין נאכט (שלמים של אמש וחטאת ואשם

של תידן אמש: והכ״א כו׳. והלכה כחכמים. כסוכה כתיב (שם יח) לך נתתים למשחה ותדיר ומקודש כגון דם עולת תמיד ודם לגדולה. כדרך שהמלכים אוכלים אלי שלוח תפלות עומדים זה תדיר וזה מקודש ממנו. ומבושל ובמטעמים ותבלין: שלא יביא את ...לא אמרן דם הפאת קודם לדם עולה התרומה לידי פסול. לפי שהתבלין שבלעו

מפני שהוא מרלה ... מלתא מיבעיא בגמ׳ ולא איפשיטא וכראה דתדיר קודם: ובכולן בכל הנאכלים דשלמים הכהנים לשנות באכילתן כגון לאכול צלויין מבושלין ושלוקין דבמהגות

ואשם של היום. שלמים של אמש קודמין. דברי ר״מ. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהוא קדשי קדשים: ז ובכולם הכהנים רשאין לשנות באכילתן. לאכלן צלויים שלוקים ומבושלים. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלין תרומה. דברי ר׳ שמעון. ר״מ אומר לא יתן לתוכו תבלין תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול: ח אמר רבי שמעון. אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע

טעם הקדשים אם יבואו לידי נותר הרי הן באזהרה משום טעם הקדשים שבלוע בהן: ח שהוא מתחלק. להכינה כהנים: מותר רקיקי מנחות ישראל. מנחת מאפה שבאה

של היום) אז ער האט שלמים וואס זענען נעכטן גישאכטן גיווארין. אונ ער האט א חטאת אדער אשם וואס זענען היינט גישאכטן גיווארין (שלמים של אמש קודמין) זאל ער פריער עסין דיא שלמים פון נעכטין (דברי רבי מאיר) אזוי זאגט רבי מאיר וויל דיא שלמים פון נעכטין איז נאר צייט צוא עסין היינט ביז נאכט. אונ דעם חטאת אדער דעם אשם מעג מען עסין דיא גאנצע נאכט ביז טאג (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (החטאת קודמת) מען זאל פריער עסין דעם חטאת (מפני שהוא קדשי קדשים) וויל א חטאת איז הייליגער וויא שלמים: ז (ובכולן הכהנים רשאין לשנות באכילתן) בייא דיא אלע קרבנות מעגין דיא כהנים ענדערין זייער עסין. זייא מעגין עסין דיא פלייש וויא זייא ווילען (לאכלן צלוים שלוקים ומבושלין) זייא מעגין עסין דיא פלייש גיבראטין. אונ שטארק גיקאכט. אונ א ביסול גיקאכט (ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלין תרומה) אונ מען מעג געבין אויף דיא פלייש בשמים פון חולין אונ בשמים פון תרומה (דברי רבי שמעון) אזוי זאגט רבי שמעון. רבי מאיר זאגט (לא יתן לתוכו תבלין תרומה) בשמים פון תרומה זאל מען ניט געבין אויף דיא פלייש (שלא יביא את התרומה לידי פסול) ער זאל ניט ברייגגען תרומה זאל פסול ווערין. טאמער וועט בלייבין פון די פלייש אויף נאך די צייט. וועט מען ניט טארין עסין דיא פלייש אונ ניט דיא תרומה ווייל דיא תרומה איז איין גיזאפט מיט דעם טעם פון דיא פלייש. אונ מען טאר ניט פסול מאכין תרומה: ח (אמר רבי שמעון) האט רבי שמעון גיזאגט (אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה) אויב דוא זעהסט אין דיא עזרה טיילט מען בוימאייל צוא דיא כהנים זייא זאלין אים עסין (אין אתה צריך לשאול מה הוא) דארפסטו ניט פרעגין וועלכע בוימאייל דאס איז (אלא מותר רקיקי מנחות ישראל) נאר דיא בוימאייל איז געבליבען פון דיא קיכלאך וואס א ישראל האט גיבראכט אז א ישראל האט גיבראכט א מנחה קיכלאך בשמירט מען דיא קיכלאך מיט בוימאייל. איין שמיר אין דיא לענג אונ איין שמיר אין דיא ברייט אזוי וויא א ך. אונ דיא איבעריגע בוימאייל עסין דיא כהנים (ולוג שמן של מצורע) אונ אז א מצורע ברייגגט א קווארט בוימאייל.

מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות כהנים. ומנחת כהן המשיח. שאין מתנדבים שמן. רבי טרפון אומר מתנדבים שמן:

פרק יא דם חטאת שנתז על הבגד. הרי זה טעון כבוס. אף על פי שאין הכתוב מדבר אלא בנאכלות שנא' במקום קדוש תאכל.

חלות ורקיקין חלות בוללן ורקיקין מושחן כמין כ"י. ומותר השמן נאכל לכהנים: מותר רקיקי מנחת כהנים. דמנחת כהנים כלה כליל. וזורקן אותו על גב האשים ונשרף שם בפני עצמו. ואין פחות מלוג. ונשרף בפני עצמו. והלכה כר"ע וכן הלכה שמתנדבים יין בפני עצמו ואין מתנדבים פחות מג' לוגין

השמן הלך על גבה ומה שאינו נבלע בה שורפים אותו בפני עצמו: ומותר מנחת כהן המשיח. לפי שמנחה מרובה ג' לוגין לעשרון ומתוך שהיא אפויה תחלה אין שמנה נבלע בפתיתה וצריך להקטיר המותר בפני עצמו: שאין מתנדבים שמן. לפיכך לא

ואע"ג דהוא מכבה את המערכה ורחמנא אמר לא תכבה. הואיל ואינו מתכוין לכבות שרי. דכר"ש ק"ל דדבר שאינו מתכוין מותר. ולא הוי פסיק רישיה. דאפשר שתהיה כאש גדולה וחזקה. ותכלה את היין ולא יכבה:

פרק יא דם חטאת. טעון

יעלה על דעתך ביאה השמן שמתחלק לו כבוס. כדכתיב (ויקרא ו) ואשר יזה מדמה תכבס וכו' תכבס במקום קדוש: שנאמר במקום קדוש. ר"מ אומר מתנדבים שמן. ... הנקער כדכה:

בשמירט מען פון דיא בוימאייל אויף דעם גראבען פינגער פון דיא רעכטע האנט. אונ אויף דעם גראבין פינגער פון דיא רעכטע פוס. אונ אויף דאס מיטעלסטע ווענטיל פון אויער. אונ דיא איבעריגע בוימאייל עסין דיא כהנים (אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים) אויב דוא זעהסט מען גיסט בוימאייל אויף דעם פייער (אין אתה צריך לשאול מה הוא) דארפסטו ניט פרעגין וועלכע בוימאייל דאס איז (אלא מותר רקיקי מנחות כהנים) נאר דיא בוימאייל איז געבליבען פון דיא קיכלאך וואס הכהן האט גיבראכט. אז אכהן האט גיבראכט אמנחה קיכלאך. שמירט מען דיא קיכלאך מיט בוימאייל. אונ דיא בוימאייל וואס בלייבט. וואס דיא קיכלאך קענען ניט איין זאפין דארף מען דיא בוימאייל ארויף גיסען אויף דעם פייער (ומנחת כהן משיח) אונ דיא בוימאייל וואס בלייבט פון דיא מנחה וואס אכהן גדול ברייננט דארף מען אויך פארברענען (שאין מתנדבים שמן) אונ דוא זאלסט ניט מיינען אז דיא בוימאייל וואס דיא כהנים עסין אונ דיא בוימאייל וואס מען גיסט אויף דעם פייער האט איינער גיגעבין אנדבה בוימאייל. ווארום מען ברייננט ניט אנדבה בוימאייל אליין אן מעהל. רבי טרפון זאגט (מתנדבים שמן) מען מעג ברייגען אנדבה בוימאייל אליין אן מעהל. נאר ניט ווייניגער וויא אלוג. אונ מען פארברענט דיא בוימאייל בזונדער:

פרק יא א (דם חטאת שנתז על הבגד) אויב דיא בלוט פון אחטאת האט ארויף געשפריצט אויף אקלייד (הרי זה טעון כבוס) דארף מען אוים וואשין דיא בלוט פון דיא קלייד (אף על פי שאין הכתוב מדבר אלא בנאכלות) אפילו דער פסוק שמועסט נאר פון דיא בלוט ווס איז פון אחטאת ווס ער ווערט גיגעסין (שנאמר) אזוי וויא עס שטייט אין פסוק (במקום קדוש תאכל) דער חטאת זאל גיגעסין ווערין אויף אהייליג ארט. פון רעסטוועגין

אחד הנאכלות וא' הפנימיות טעונות כבוס. שנאמר תורת החטאת. תורה אחת לכל החטאות: ב חטאת פסולה אין דמה טעון כבוס. בין שהיה לה שעת הכושר. בין שלא היה לה שעת הכושר. איזה היא שהיה לה שעת הכושר. שלנה. שנטמאה. ושיצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הכושר. שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומ' ושקבלו פסולין. וזרקו את דמ': ג נתז מן הצואר על הבגד אינו טעון כבוס. מן הקרן ומן היסוד אינו טעון

קדוש תאכל בההוא ענינא כתיב: ואחד הפנימיות. שדמן טעון הזיה בפנים שאינן נאכלות: שנאמר תורת החטאת. ברישא דההוא ענינא כתיב: תורה אחת לכל החטאות. והוקשה חטאת בהמה אבל דם חטאת העוף אינו טעון כבוס. דבההוא ענינא תשחט החטאת כתיב. פרט לחטאת העוף שאינה נשחטת: ב אין דמה טעון כבוס. אשר יזה מדמה. מדם כשרה ולא מדם פסולה: שעת הכושר. לזריקה: שלנה. שלן דמה: ושקבלו פסולין. גרסי'. ול"ג וזרקו. דהא אפילו חטאת כשרה שניתז מדמה על גבי הבגד לאחר זריקת הדם אינו טעון כבוס כדאמרינן אשר יזה פרט לזה שכבר הוזה: ג נתז מן הצואר. של בהמה: על הבגד אינו טעון כבוס. דכתיב אשר יזה לא אמרתי אלא בראויה להזאה: מן הקרן של מזבח ומן היסוד. מן השירים הראוים

איז דער דין (ואחד הנאכלות ואחד הפנימיות טעונות כבוס) סייא דיא בלוט וואס איז ארויף געשפריצט געווארין אויף דיא קלייד, איז פון אזוי אחטאת וואס ער ווערט געגעסין . אונ סייא דיא בלוט איז פון אחטאת וואס דיא בלוט ווערט געשפריצט איננווייניג אין היכל . אונ דעם חטאת דארף מען פארברענגען . דארף מען דיא בלוט אויס וואשין פון דיא קלייד (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (תורת החטאת) דיא לערנונג פון אחטאת (תורה אחת לכל החטאות) איין לערנונג . איין דין צוא אלע חטאות . אלע חטאות אינווייניגסטע אונ אויסווייניגסטע זעגען גלייך . נאר דיא בלוט פון אעוף אחטאת וואס איז ארויף געשפריצט געווארין אויף אקלייר דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט : ב (חטאת פסולה אין דמה טעון כבוס) אויב עס איז ארויף געשפריצט געווארין אויף אקלייד בלוט פון אחטאת וואס ער איז פסול . דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט (בין שהיה לה שעת הכושר בין שלא היה לה שעת הכושר) סייא דיא בלוט איז אמאהל כשר געוועזן צוא שפריצען אויף דעם מזבח . אונ סייא זיא איז קיין מאהל ניט כשר געוועזן (איזה היא שהיה לה שעת הכושר) וואס מיינט מען דיא בלוט איז כשר געוועזן (שלנה שנטמאה ושיצאה) אויב דער קרבן איז גישאכטין געווארין כשר . נאר דיא בלוט האט גינעכטיגט. אדער טמא געווארין . אדער ארויס גיגאנגען פון דיא עזרה פאר דעם שפריצען אויף דעם מזבח . איז דיא בלוט געוועזן כשר אונ איז פסול געווארין (ואיזה היא שלא היה לה שעת הכושר) אונ וואס מיינט מען דיא בלוט איז קיין מאהל ניט כשר געוועזן (שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה) דער חטאת איז געשאכטין געווארין מען זאל אים עסין שפעטער וויא דיא צייט איז צום עסין . אדער מען זאל אים עסין ניט אויף דעם ארט וואס מען דארף אים עסין (ושקבלו פסולין את דמה) אדער כהנים וואס זענען פסול האבין צוא גינומען דיא בלוט . איז דאך דיא בלוט קיין מאהל ניט כשר געוועזן צוא שפריצען אויף דעם מזבח . אויב דיא בלוט איז ארויף געשפריצט געווארין אויף אקלייד . דארף מען אויס וואשין דיא בלוט (ועיין בהרע"ב) : ג (נתז מן הצואר על הבגד) אויב פון האלדז פון דעם חטאת האט אשפריץ געטאהן בלוט אויף אקלייד (אינו טעון כבוס) דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט (מן הקרן) אויב פון ווינקעל פון מזבח

ליספג על היסוד ואע"פ שלא נספגו עדיין דמאחר שניתן מתן דמים אין שיריים טעונים כיבוס דכתיב אשר יזה. פרט לזה שכבר הוזה מדמה: אלא הדם שנתקבל בכלי. מה טעם קאמר מה טעם נספג על הרצפה ואספו אין טעון כבוס לפי שאין טעון כבוס אלא הדם שנתקבל בכלי וראוי להזאה. למעוטי קבל פחות מכדי הזאה בכלי זה ופחות מכדי הזאה בכלי זה ואח"כ ערבן דלא קדשי ואין טעונים כבוס: עד שלא הופשט אין טעון כבוס. דכתיב על הבגד מה בגד הראוי לקבל טומאה דאין לך בגד קטן ששמו בגד שאינו ראוי לקבל טומאה אם חשב עליו לכלי כמות שהוא. אף כל הראוי לקבל טומאה. ועד שלא הופשט אינו ראוי לקבל טומאה אבל משהופשט הוי ראוי לקבל טומאה אם חשב עליו לעשות אותו מכסה למרכבה או לכסות בו את המים וא"ל קלוט: אף משהופשט. כל זמן שלא נתקן להיות כלי: אינו טעון כבוס. דבעינן דבר המקבל טומאה שאין מחוסר אפילו מחשבה: אלא מקום הדם. ולא כל הבגד: וראוי לקבל טומאה. ואע"פ שמחוסר מחשבה ובלבד שלא יהא מחוסר מלאכה. והשתא כר"י וכן הלכה: וראוי לכבוס. למעוטי כלי עץ דאע"ג דמקבל טומאה הוא אינו ראוי לכבוס

כבוס. (אין טעון כבוס) אלא הדם שנתקבל בכלי. וראוי להזיה. נתז על העור עד שלא הופשט אינו טעון כבוס. משהופשט טעון כבוס. דברי ר"י. ר"א אומר אף משהופשט אינו טעון כבוס. (אינו טעון כבוס) אלא מקום הדם. ודבר שהוא ראוי לקבל

האט אשפריין גיטאהן בלוט אויף אקלייד (ומן היסוד) אדער מען האט גידארפט דיא בלוט אויס גיסען אויף דעם פונדאמענט פון מזבח. ווייל מען האט שוין געשפריצט פון זייא אויף דעם מזבח. אונ פון דיא בלוט איז ארויף געשפריצט גיווארין אויף אקלייד (אינו טעון כבוס) דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט (נשפך על הרצפה ואספו) אויב דיא בלוט איז אויס גיגאסין גיווארין אויף דיא שטיינערנע פאדלאגע. אונ מען האט אביין גינומען דיא בלוט אין אכלי. אונ דיא בלוט האט אשפריין גיטאהן אויף אקלייד (אינו טעון כבוס) דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט (אלא הדם שנתקבל בכלי וראוי להזיה) ווארום נאר דיא בלוט וואס מען האט אריין גינומען אין אכלי גלייך פון דיא בהמה. אונ מען מעג שפריצען דיא בלוט אויף דעם מזבח. אויב פון דיא בלוט איז ארויף געשפריצט גיווארין אויף אקלייד. דארף מען אויס וואשין דיא בלוט. אבער אז דיא בלוט איז אויס גיגאסין גיווארין אויף דער ערד. וואס מען טאר שוין ניט שפריצען פון זייא אויף דעם מזבח. אויב דיא בלוט איז ארויף געשפריצט גיווארין אויף אקלייד דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט (ועיין בהרע"ב) (נתז על העור עד שלא הופשט) אויב דיא כשרה, בלוט האט אשפריין גיטאהן אויף אפעל איידער מען האט איר אראפ גיצויגין פון דיא בהמה (אינו טעון כבוס) דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט (משהופשט טעון כבוס) אבער אז דיא בלוט האט אשפריין גיטאהן אויף אפעל וואס איז שוין אראפ גיצויגין גיווארין פון דיא בהמה. דארף מען אויס וואשין דיא בלוט (דברי רבי יהודה) אזוי זאגט רבי יהודה. רבי אליעזר זאגט (אף משהופשט אינו טעון כבוס) אפילו עס איז ארויף געשפריצט גיווארין אויף אאפגיצויגינע פעל. דארף מען אויך ניט אויס וואשין דיא בלוט (אינו טעון כבוס) מען דארף ניט וואשין דיא גאנצע קלייד (אלא מקום הדם) נאר דעם ארט ווא דיא בלוט איז ארויף געשפריצט (ודבר שהוא ראוי לקבל טומאה) אונ אויב דאס איז אזוי אקלייד וואס קען טמא ווערין (וראוי לכבוס) אונ אויב דאס איז אזוי אזאך וואס מען וואשט דאס. אבער אז דיא בלוט איז

טומאה. וראוי לכבוס: ד אחד הבגד ואחד השק ואחד העור טעונין כבוס במקום קדוש. ושבירת כלי חרס במקום קדוש. ומריקה ושטיפה בכלי נחשת במקום קדוש. זה חומר בחטאת מקדשי קדשים: ה בגד שיצא חוץ לקלעים נכנס ומכבסו במקום קדוש. נטמא חוץ לקלעים קורעו ונכנס ומכבסו במקום קדוש. כלי חרס שיצא חוץ לקלעים נכנס ושוברו במקום קדוש. נטמא חוץ לקלעים נוקבו

דבל גידה יוא. ולא בר כבוס: ד במקום קדוש. בעזרה: ושבירת כ״ח במקום קדוש. דבתר דכתיב תכבס במקום קדוש כתיב וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר אתקש כ״ח לכבוס מה כבוס במקו׳ קדוש. אף שבירת כ״ח במקום קדוש: זה חומר. תכנוס קלי: ה בגד. שהזה עליו דם חטאת ויצא חוץ לק עים: נטמא חוץ לקלעים. לאחר שיצא.

וא״א להכניס טומאה לעזרה: קורעו ברובו ומיהור מטומאה: נכנס ומכבסו במקום קדוש. ואע״ג דבגד שנטמא וקרעו ברובו עדיין טוא בטומאתו מדרבנן עד שלא יבאר בחבורו כדי רוחב סודר הכא שרי להכניסו לעזרה כדי לקיים בו מצות כבוס. כיון דמדאורייתא כשנקרע רובו טהור: נוקבו. לטהרו מטומאתו ודוקא נקב

ארויף געשפריצט געווארן אויף אזוי אזאך וואס קען ניט טמא ווערן. אדער אויף אזאך וואס מען וואשט דאס ניט ואויף אהילצערנע כלי וואס מען רייבט אפ דיא בלוט אונ ניט מען וואשט. דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט אונ ניט אפ רייבין: ד (אחד הבגד ואחד השק ואחד העור טעונין כבוס במקום קדוש) סייא דיא בלוט איז ארויף געשפריצט געווארן אויף אקלייד אונ סייא אויף אזאק אונ סייא אויף אפעל. דארף מען אויס וואשין דיא בלוט אויף אהייליגען ארט. אין דיא עזרה (ושבירת כלי חרס במקום קדוש) אונ דיא ערדענע כלים וואס מען האט געקאכט אין זייא קרבנות דארף מען זייא אויך צוא ברעכין אויף אהייליגען ארט. אין דיא עזרה (ומריקה ושטיפה בכלי נחשת במקום קדוש) אונ דיא קופערנע כלים וואס מען האט געקאכט אין זייא קרבנות. דארף מען זייא אויס רייבין מיט ווארעמע וואסער אונ אויס שווינקען מיט קאלטע וואסער אויף אהייליגען ארט. אין דיא עזרה (זה חומר בחטאת מקדשי קדשים) מיט דער זאך איז דיא הייליגקייט פון אחטאת גרעסער ווייא דיא הייליגקייט פון אלע אנדערע נאך הייליגע קרבנות. דיא בלוט פון אחטאת אז עס שפריצט ארויף אויף אקלייד. דארף מען אויס וואשין דיא בלוט. אונ דיא בלוט פון אלע אנדערע קרבנות אז עס שפריצט ארויף אויף אקלייד דארף מען ניט אויס וואשין דיא בלוט: ה (בגד שיצא חוץ לקלעים) אקלייד וואס אויף איר איז געשפריצט דיא בלוט פון אחטאת. אונ מען האט ארויס געטראגין דיא קלייד אויסער דיא עזרה (נכנס ומכבסו במקום קדוש) זאל מען דיא קלייד אריין ברענגען צוריק אין דיא עזרה. אונ דארט אויף דעם הייליגען ארט זאל מען איר אויס וואשין (נטמא חוץ לקלעים) אויב דיא קלייד איז טמא געווארן אויסער דיא עזרה (קורעו) זאל מען דיא קלייד צוא רייסען אויסער דיא עזרה (ונכנס ומכבסו במקום קדוש) אונ מען זאל דיא צוא ריסענע קלייד אריין ברענגען אין דיא עזרה. אונ דארט אויף דעם הייליגען ארט זאל מען איר אויס וואשין (כלי חרס שיצא חוץ לקלעים) אערדענע כלי וואס מען האט אין איר געקאכט קרבנות. אונ מען האט איר ארויס געטראגען אויסער דיא עזרה (נכנס ושוברו במקום קדוש) זאל מען דיא כלי אריין ברענגען צוריק אין דיא עזרה. אונ דארט אויף דעם הייליגען ארט זאל מען איר צוא ברעכין (נטמא חוץ לקלעים) אויב דיא כלי איז טמא געווארן אויסער דיא עזרה (נוקבו) זאל מען מאכען אלאך אין דיא כלי (ונכנס

ושוברו

ונכנס ושוברו במקום קדוש: ו כלי נחשת שיצא חוץ לקלעים. נכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש. נטמא חוץ לקלעים. פוחתו ונכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש: ז אחד שבישל בו ואחד שעירה לתוכו רותח. אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים. טעונין מריקה ושטיפה. ר"ש אמר קדשים קלים אינן טעונין מריקה

נקב כשיעור שרש קטן. דבזה טהור מטומאתו ועדיין כלי הוא ומקיים בו מצות שבירה במקדש. אבל אם נקב נקב גדול. דילא מתורת כלי. הוי אינו נכנס ושוברו דרחמנא אמר וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר. בשעת שבירה יהיה כלי והאי בשעת שבירה לא הוי כלי: ו פוחתו. דכלי מתכות אינו טהור מטומאתו בנקב כ"ש אלא בנקב גדול. מיהו אחר שפחתו. מקיש עליו בקורנס ומחברו כדי שיחזור שם כלי עליו. דבשעת מריקה צריך שיהיה כלי: ז ואחד שעירה לתוכו רותח. מדכתיב (ויקרא ו) וכלי חרש אשר תבושל בו ישבר. דסמך ישבר אבג בו ולא כתיב ואם בכלי חרש תבושל ישבר למדרש אם נבלע בו מ"מ ישבר: קדשים קלים אינן טעונים מריקה ושטיפה. מודה ר"ש דבעו הגעלה ברותחין. בהכי הטעם הבלוע נעשה נותר ופלכו לאחר זמנו בסיתר אם לא

יגעילנו ומתורת מריקה ושטיפה הוא דממעט ר"ש לקדשים קלים דמריקה ושטיפה דקדשי קדשים צריך שתהיה במים ולא ביין ולא במזוג ואם בשל במקצת כלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי וצריכה מריקה בחמין ושטיפה בצונן והיינו קדשים קלים לר"ש מגעילן אפילו ביין ואפילו במזוג רותחים. דלא קפדינא אלא להגעיל איסור הנבלע ואין צריך להגעיל אלא מקום הבשיל בלבד. ואחר הגעלה ה"ל שטיפה בצונן דכל הכי גזרת הכתוב נינהו בחטאת ובקדשי קדשים ולא בקדשים קלים ואין הלכה כר"ש דדוקא תרומה ממעטינן מכל הני דאמרן דכתיב יאכל אותה ותניא אותה פרט לתרומה שאין לה תורת מריקה ושטיפה כקדשים אבל קדשים קלים שוין הן לקדשי קדשים לכל תורת מריקה ושטיפה. ובפירוש מריקה ושטיפה נחלקו תנאים בברייתא יש שאומר מריקה הגעלה

ושוברו במקום קדוש) אונ מען זאל דיא גילעכערטע כלי אביין ברייגגען אין דיא עזרה. אונ דארט אויף דעם היילגען ארט זאל מען צוא ברעכין: ו (כלי נחשת שיצא חוץ לקלעים) אקופערנע כלי וואס מען האט אין איר גיקאכט קרבנות. אונ מען הט איר ארוים גיטראגין אויסער דיא עזרה (נכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש) זאל מען דיא כלי אביין ברייגגען צוריק אין דיא עזרה. אונ דארט אויף דעם היילגען ארט זאל מען איר אוים רייבין אונ אוים שווייקען (נטמא חוץ לקלעים) אויב דיא כלי איז טמא גיווארין אויסער דיא עזרה (פוחתו ונכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש) זאל מען דיא כלי צוא ברעכין. דער נאך זאל מען איר אביסול גאנץ מאכין אונ מען זאל אביין ברייגגען דיא כלי צוריק אין דיא עזרה. אונ אויף דעם היילגען ארט זאל מען איר אוים רייבין אונ אוים שווייקען וועתי"ט: ז (אחד שבישל בו ואחד שעירה לתוכו רותח) סיי מען האט גיקאכט אין דעם טאפ אונ סיי מען האט אביין גיגאסין הייסע קדשים אין דעם טאפ. איז אלץ דער דין אערדענע כלי זאל מען צוא ברעכין אונ אקופערנע כלי זאל מען אוים רייבין מיט ווארעמע וואסער אונ אוים שווייקען מיט קאלטע וואסער (אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים טעונין מריקה ושטיפה) סייא מען האט גיקאכט אין דעם קופערנעם טאפ גאנץ הייליגע קרבנות (חטאות אשמות). אונ סייא מען האט גיקאכט גרינג הייליגע קרבנות (שלמים תודה). דארף מען אלץ דעם טאפ אוים רייבין מיט ווארעמע וואסער אונ אוים שווייקען מיט קאלטע וואסער. רבי שמעון זאגט (קדשים קלים אינן טעונין מריקה ושטיפה) אויב מען האט גיקאכט אין דעם

ושטיפה. רבי טרפון או' אם בישל בו מתחלת הרגל. יבשל בו (את) כל הרגל. וחכ"א עד זמן אכילה. מריקה ושטיפה. מריקה כמריקת הכוס. ושטיפה כשטיפת הכוס. מריקה (בחמין). ושטיפה בצונן. והשפוד והאסכלא מגעילן (בחמין): **ח** בישל בו קדשים וחולין. או קדשי קדשים וקדשים קלים. אם יש בהן בנותן טעם. הרי הקלים נאכלין כחמורין.

בחמין ושטיפה בצונן. ויש מי שאומר מריקה ושטיפה שתיהן בצונן לבתר הגעלה. כדתנן לקמן בסמוך. אלא שמריקה כמריקת הכוס ושטיפה כשטיפת הכוס שזה מבחוץ וזה מבפנים כלומר שטיפה מבחוץ ומריקה מבפנים והלכה כדברי האומר מריקה בחמין ושטיפה בצונן: יבשל בו (את) כל הרגל. בלא מריקה ושטיפה. ולבסוף ימרוק וישטוף לפי שכל יום נעשה גיעול לחבירו דמתוך שלמים מרובים בו"ג אין בלוע שלהן נעשה נותר שהרי זמן שלמים לשני ימים וכי מבשל ביה שלמים האידנא והדר מבשל ביה שלמים

למחר משלמים שנשחטו ביום המחרת כ"לע מה שבלע אתמול ובוגע מן האחרונות כ"לו שאינו בא לידי נותר: וחכ"א עד זמן אכילה. שלא יהיה בין סוף הבשול לתחלת מריקה ושטיפה אלא זמן אכילה בלבד ולא יותר מזה. דכתיב ומורק ושוטף וכתיב כל זכר בכהנים יאכל אותה ולמה סמכן הכתוב לומר לך שממתין זמן אכילה כנגד והדר עביד ליה מריקה ושטיפה בו ביום מיד. והלכה כחכמים: האסכלא. גרדיל"א בלע"ז והיא עשויה כעין שבכה ונותנין עליו צלי: מגעילן. בחמין: **ח** הרי הקלים נאכלים כחמורים

טאפ גרינגע הייליגע קרבנות (שלמים אדער תודה) דארף נים דער טאפ מריקה אונ שטיפה. נאר מען זאל אים בשרין אין הייסע וואסער (ועיין בהרע"ב). רבי טרפון זאגט (אם בישל בו מתחלת הרגל יבשל בו כל הרגל) אויב ער האט גיקאכט אין אטאפ שלמים דעם ערשטין טאג יום טוב. מעג ער קאכין אין דעם טאפ און מריקה אונ שטיפה אגאנצין יום טוב. ווייל מען קאכט יום טוב אלע טאג פרישע שלמים וואס מען האט היינט גישאכטין. איז צוא יעדער מאהל קאכין נים ארוים דער טאפ דיא נעכטיגע שלמים וואס אין אים איז איין גיזאפט. אונ דער טאפ זאפט איין דיא פרישע שלמים וואס איז היינט גישאכטין גיווארין איז אגאנצין יום טוב דער טאפ כשר (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (עד זמן אכילה) דער טאפ וואס מען קאכט אין אים קרבנות דארף באלד האבין מריקה אונ שטיפה. פון נאך דעם קאכין זאל מען ווארטין ביז דער צייט וואס מען קען האבין אפ גיגעסין. אונ דער נאך זאל מען דעם טאפ אוים ריינין מיט ווארעמע וואסער אונ אוים שווענקען מיט קאלטע וואסער (מריקה ושטיפה) וואס מיינט מען מריקה אונ שטיפה (מריקה כמריקת הכוס) מריקה מיינט מען. מען זאל אוים רייבין אינווייניג. עס זאל נים זיין אן גיקלעבט פון דאס עסין. אזוי וויא מען מאכט ריין אבוס צום טרינקען (ושטיפה כשטיפת הכוס) אונ שטיפה מיינט מען. מען זאל אוים שווענקען דיא כלי אזוי וויא מען שווענקט אוים אבוס (מריקה בחמין) אוים רייבין זאל מען מיט ווארעמע וואסער (ושטיפה בצונן) אונ אוים שווענקען זאל מען מיט קאלטע וואסער (ועיין בהרע"ב ותי"ט) (והשפוד והאסכלא מגעילן בחמין) אשפיז אונ אאייזערנע ברעט מיט לעכלאך וואס מען בראט אויף זייא פלייש. זאל מען זייא בשרין אין ווארעמע וואסער: ח (בישל בו קדשים וחולין) אויב ער האט גיקאכט אין אטאפ צווי ערליי פלייש. הייליגע אונ נים הייליגע או קדשי קדשים וקדשים קלים) אדער אחטאת אונ אבכור (אם יש בהן בנותן טעם) אויב דיא הייליגע פלייש גיט אריין אטעם אין דיא נים הייליגע. אדער דער חטאת גיט אריין

ואינן טעונין מריקה ושטיפה. ואינם פוסלין במגע. רקיק שנגע ברקיק וחתיכה בחתיכה. לא כל הרקיקין ולא כל החתיכות אסורין. אינו אסור אלא מקום שבלע:

פרק יב **טבול** יום ומחוסר כפורים. אינן חולקים בקדשי׳

ואינן טעונין מריקה. מתניתין חסורי מחסרא וה״ק אם יש בהן בנותן טעם הרי קלים נאכלים כחמורים לפנים מן הקלעים ליום ולילה וטעונים מריקה ושטיפה ופוסלים במגע. אין בהן בנותן טעם אין הקלים נאכלים כחמורים ואין בהן מריקה ושטיפה ואין פוסלים במגע ומתניתין ר״ש היא דאמר קדשים קלים אין טעונים מריקה ושטיפה. הנך כולה כתנו טעם קדשי קדשים בקדשים קלים אין טעונים מריקה ושטיפה: רקיק. פסול שנגע ברקיק כשר. ובלע הבשר מן הפסול:

פרק יב **טבול** יום. שטבל ועלה ולא העריב שמשו: ומחוסר כפורים. כגון זב ומצורע ויולדת שטבלו והעריב שמשן ולא הביאו כפרתן: אינן חולקים בקדשים. ה״ה ואין ראוין לאכול אין חולקים לאכול לערב כשיעריב דכתיב (ויקרא ו) הכהן המחטא אותה יאכלנה כהן הראוי לחטוי חולק. שאינו ראוי לחטוי אינו חולק. וא״א לומר כהן שהוא ראוי לחטוי בשעת הקרבה אינו אוכל דהא היכא קטן דאינו ראוי לחטוי וא״כ אנא ע״כ יאכלנה דה״ק יחלוק בה כדי לאכול ממנה קאמר ומדאפקיה קרא לחלוקה בל׳ אכילה ש״מ דכהן הראוי לאכילה חולק שאינו ראוי לאכילה אינו חולק הלכך בעלי מומין חולקין. שאע״פ שאין ראוין לחטוי ראוין הן לאכילה

אטעם אין דעם בכור (הרי הקלים נאכלים בחמורים) ווערט דיא ניט הייליגע פלייש גיגעסן אזוי וויא דיא הייליגע. אונ דער בכור ווערט גיגעסן אזוי וויא אחטאת. זייא מוזן גיגעסן ווערין אין דיא עזרה. אונ נאר איין טאג מיט דיא נאכט נאך דעם טאג. אונ דער טאפ דארף האבין מריקה אונ שטיפה. אונ אויב דיא קדשים זענען פסול מאכין זייא פסול אלע עסגיוואר וואס זייא רירען אן (ועתי״ט). אבער אז די הייליגע פלייש גיט ניט אריין אטעם אין דיא ניט הייליגע. אדער דער חטאת גיט ניט אריין אטעם אין דעם בכור. דארף מען ניט עסין דיא פלייש אין דיא עזרה. אונ מען מעג עסין דיא ניט הייליגע פלייש ווען מען וויל. אונ דעם בכור מעג מען עסין צוויי טעג מיט אנאכט (ואינן טעונין מריקה ושטיפה) אונ דיא כלים דארפין ניט קיין מריקה אונ שטיפה (ואינם פוסלין במגע) אונ אויב דיא קדשים זענען פסול מאכין זייא ניט פסול דיא עסיוואר וואס זייא רירען אן (רקיק שנגע ברקיק) אויב אקיכול וואס איז הייליג אונ פסול האט אן גערירט אקיכול וואס איז הייליג אונ כשר (וחתיכה בחתיכה) אונ אשטיק פלייש וואס איז הייליג אונ פסול האט אן גערירט אשטיק פלייש וואס איז הייליג אונ כשר (לא כל הרקיקין ולא כל החתיכות אסורין) ניט דער גאנצער קיכול ווערט אסור אונ ניט דיא גאנצע שטיק פלייש ווערט אסור (אינו אסור אלא מקום שבלע) עס איז ניט מער אסור נאר דיא שטיקול קיכול אונ דיא שטיקול פלייש דיא כשרה. וויא ווייט זייא האבין איין גיזאפט אין זיך פון דיא פסולה:

פרק יב א (טבול יום ומחוסר כפורים) אכהן וואס האט זיך טובל גיוועןֿ. פון דיא טבילה ביז דיא זון גייט אונטער. הייסט ער אטבול יום. אונ אז אכהן איז גיוועןֿ אזב אדער אמצורע. אונ ער איז ריין גיווארין דעם זיבעטין טאג בייא נאכט איז ער זיך טובל. אונ אויך מארגין דעם אכטין טאג דארף ער ברייננען קרבנות. אונ פון דיא טבילה ביז ער ברייננט דיא קרבנות. הייסט ער מחוסר כפורים. זאגט דיא משנה

כדכתיב (שם כא) ומן הקדשים יאכל : אונן נוגע. והוא שטבל ולא הסיח דעתו מן הטבילה כל זמן שהוא אונן. שאם הסיח דעתו ונוגע אפילו לאחר שטבל פסול : וכל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר. חוץ מבעלי מומין שאע״פ שאינן ראויין לעבודה חולקים בבשר דרבינהו קרא בהדיא דכתיב (שם) לחם אלהיו מקדשי וכו׳. וכתב (שם ו) כל זכר בבני אהרן יאכלנה לרבות בעלי מומין למה נאמר דאי להכילה הרי כבר אמור ומן הקדשים יאכל : וטהור בשעת הקטר חלבים בסוף כל סוגים כגון שטבל והעריב שמש: אינו חולק שאין הכהן חולק בקדשים עד שיהא טהור משעת זריקת דמים עד שעת הקטר חלבים. ואם נטמא בין זה ובין זה אינו חולק: ב כל שלא זכה המזבח בבשרה.

לאכול לערב. אונן נוגע ואינו מקריב. ואינו חולק לאכול לערב. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין. בין בעלי מומין עוברין. חולקין ואוכלין אבל לא מקריבין. וכל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר. וכל שאין לו בבשר. אין לו בעורות. אפילו טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים. אינו חולק בבשר. שנאמר (ויקרא ז) המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה : ב כל שלא זכה המזבח בבשרה. לא זכו הכהנים בעורה.

דער טבול יום אונ דער מחוסר כפורים (אינן חולקים בקדשים לאכול לערב) טארין ניט נעמן אחלק פון דיא קרבנות זייא זאלין עסין דעם חלק ביא נאכט ווען זייא וועלין זיין טהור (אונן נוגע ואינו מקריב) דז איינער שטארבט ביי אכהן וואס דער כהן דארף זיין אאבל אויף אים אפאטער אמוטער. אזוהן אטאכטער. אברודער אשוועסטער. אווייב. פון שטארבן ביז צום בגראבן הייסט דער כהן אאונן. זאגט דיא משנה אכהן אאונן מעג אן רירן קדשים. אונ ער טאר זייא ניט מקריב זיין (ואינו חולק לאכול לערב) אונ ער טאר ניט נעמען אחלק פון דיא קרבנות ער זאל עסין דעם חלק ביא נאכט ווען ער וועט שוין ניט זיין קיין אונן (בעלי מומין) כהנים וואס האבין אפעלער (בין בעלי מומין קבועין) ביא זייא האבין אאייביגען פעלער (בין בעלי מומין עוברין) ביא זייא האבין אפעלער וואס ער וועט גיזונד ווערין (חולקין ואוכלין) נעמען זייא אחלק פון דיא קרבנות אונ עסין זייערע חלקים (אבל לא מקריבין) אונ זייא טארין ניט מקריב זיין קרבנות (וכל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר) אונ אנדערע כהנים (אויסער בעלי מומין) דיא וואס טארין ניט מקריב זיין קרבנות. טארין ניט נעמען אחלק פון דיא פלייש פון דיא קרבנות (וכל שאין לו בבשר אין לו בעורות) אונ דער וואס נעמט ניט אחלק פון דיא פלייש. נעמט ניט אחלק פון די פעל פון דיא קרבנות (אפילו טמא בשעת זריקת דמים) אפילו דער כהן איז נאר גיוועזן טמא ווען מען האט געשפריצט דיא בלוט (טהור בשעת הקטר חלבים) אונ ווען מען האט מקטיר גיוועזן דיא חלב איז ער גיוועזן טהור. פון דעסטוועגין (אינו חולק בבשר) נעמט ער ניט קיין חלק פון דיא פלייש (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה) וועלכער פון דיא קינדער פון אהרן וואס וועט מקריב זיין דיא בלוט פון דיא שלמים אונ דיא חלב צוא אים זאל גיהערין די רעכטע פאלקע אמתנה. נאר דער וואס איז מקריב דיא בלוט נעמט אחלק פון קרבן. אבער דער וואס האט ניט גיקענט מקריב זיין דיא בלוט. נעמט ניט קיין [illegible] פון דיא פלייש פון קרבן : ב (כל שלא זכה המזבח בבשרה) דער קרבן וואס דער מזבח האט ניט זוכה גיוועזן דיא פלייש זיינע. דער קרבן איז פסול גיווארין (איידער מען האט געשפריצט דיא בלוט אויף דעם מזבח) אונ מען האט אים ניט מקריב גיוועזן אויף דעם מזבח (לא זכו הכהנים

שנאמר (שם) עולת איש. עולה שעלתה לאיש. עולה שנשחטה שלא לשמה. אע״פ שלא עלתה לבעלים. עורה לכהנים. אחד עולת האיש. ואחד עולת האשה. עורותיהן לכהנים:

ג עורות קדשים קלים לבעלים. ועורות קדשי קדשים לכהנים. ק״ו. מה אם עולה שלא זכו בבשרה זכו בעורה. קדשי קדשים שזכו בבשרה. אינו דין שיזכו בעורה. אין מזבח יוכיח

כגון שאירע בה פסול קודם זריקה דלא הותר לה בשעת היתר למזבח: עורה לכהנים. הואיל וזכה המזבח בבשרה שהרי כולה כליל: וא׳ עולת האשה. דכתיב הכהן המקריב את עולת איש. אין לי אלא עולת איש. עולת נשים ועבדים מנין ת״ל עור העולה ריבה. א״כ למה נאמר עולת איש פרט למקדיש עולתו לבדק הבית שהעור הקדש: ג עורות קדשים קלים לבעלים. דכתיב עור העולה וכו׳ מה עולה קדשי קדשים אף כל קדשי קדשים: עורות קדשי קדשים. חטאות ואשמות לכהנים כדמפרש טעמא ואזיל: אין המזבח מוכיח. כלום אין לך לומר מזבח יוכיח שזכה בבשר העולה ולא זכה בעור ואף אתה אל תתמה בקדשי קדשים שאף ע״פ שזכו כהנים בבשרן לא יזכו בעורן אין זו תוכחה שאין למזבח עור בכ״מ. אבל בכהנים מצינו שזכו בעור העולה וק״ו שיזכו בעורות קדשי קדשים:

בעורה) האבין דיא כהנים ניט זוכה גיוועזן דיא פעל. גיהער ניט דיא פעל צוא די כהנים (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (עולת איש) דיא עולה פון אמענטש (עולה שעלתה לאיש) דיא עולה וואס איז אויף גיגאנגען אויף דעם מזבח. זאלין דיא כהנים גענעמען דיא פעל. אבער אז דער קרבן איז ניט אויף גיגאנגען אויף דעם מזבח. גענעמען ניט דיא כהנים דיא פעל (עולה שנשחטה שלא לשמה) אעולה וואס איז גישאכטין גיווארין ניט צוא איר נאמען. נאר צוא דעם נאמען פון איין אנדער קרבן (אף על פי שלא עלתה לבעלים) אפילו דיא עולה ווערט ניט גירעכנט צום בעל הבית. דער בעל הבית דארף ברייגגען איין אנדער עולה פאר זיין נדר. פון דעסטוועגין (עורה לכהנים) דיא פעל גיהער צוא דיא כהנים. ווייל מען האט שוין מקריב גיוועזן די פלייש (אחד עולת האיש ואחד עולת האשה עורותיהן לכהנים) סייא מען האט מקריב גיוועזן אעולה פון אזכר. אונ סיי מען האט מקריב גיוועזן אעולה פון אנקבה. גיהער אלץ דיא פעל צוא דיא כהנים: ג (עורות קדשים קלים לבעלים) דיא פעל פון דיא גרינגע קדשים גיהער צום בעל הבית (ועורות קדשי קדשים לכהנים) אונ דיא פעל פון דיא קרבנות וואס ווערין גירופן קדשי קדשים גיהער צו די כהנים (קל וחומר) פון דיא גרינגע זאך קען מען אפ לערנען אויף דיא שווערע זאך (מה אם עולה שלא זכה בבשרה זכו בעורה) מאדאך אעולה וואס דיא כהנים האבין ניט דיא פלייש. פון דעסטוועגין האבין זייא דיא פעל (קדשי קדשים שזכו בבשרה) דיא קרבנות וואס ווערין גירופין (קדשי קדשים וחטאות אשמות) וואס דיא פלייש גיהער צוא דיא כהנים (אינו דין שיזכו בעורה) איז דען ניט געווים אז דיא פעל דארף אויך גיהערין צוא דיא כהנים. זאגט דיא משנה (אין מזבח יוכיח) מען קען ניט זאגין דער מזבח וועט בעווייזין אז עס איז ניט קיין קל וחומר. ווארום דיא פלייש פון אעולה גיהער דאך צום מזבח. פון דעסטוועגין דיא פעל פון דיא עולה גיהער ניט צום מזבח. אזוי קען זיין אפילו דיא פלייש פון חטאות ואשמות גיהער צוא דיא כהנים. פון דעסטוועגין דיא פעל פון זייא גיהער ניט צו דיא כהנים. ענטפערט דיא משנה דאס איז ניט קיין בעווייזונג (שאין לו עור מכל מקום) ווייל צום מזבח גיהער קיין מאהל ניט דיא פעל. ווייל פעל איז מען ניט מקריב אויף דעם מזבח.

ד אין עורותיהן לכהנים. אלא נשרפים עם עורן: לא ראיתי עור יוצא לבית השריפה. לאחר שהופשט אם נמצאת טריפה אע"פ שפסול זה היה בו קודם הפשטו אוליך ולא ניכר עד לאחר הפשטו: שהמפשיט את הבכור ונמצא טרפה. הא קמ"ל ר"ע דאפי' בכור בעל מום שנשחט במדינה על מומו. ולא התירו הכתוב אלא באכילה כדכתיב בשעריך תאכלנו אבל לא את עורו אסור ומשום קבורה והשמיעונו ר"ע דהיכא דלא הוכר טרפתו עד לאחר הפשטו הרי הוא בחזקתו והפשטו לעורו כאילו נזרק דמו במקדש: שיאותו הכהנים בעורו. ואין נשרף: אין לא ראינו ראיה. שמא לא אירע בימיו שימצא טריפה לאחר הפשטו. ואם אירע ופירושו כך לא ראה אלא יצא לבית השריפה. הואיל וקודם הפשטו בא. והלכה כר"ע בבכור בעל מום שהתירו מומחה. אבל לא התירו מומחה

שאין לו עור מכ"מ: ד כל הקדשים שאירע בהם פסול קודם להפשטן. אין עורותיהם לכהנים. לאחר הפשטן עורותיהם לכהנים. אמר רבי חנינא סגן הכהנים. מימי לא ראיתי עור יוצא לבית השרפה. אמר רבי עקיבא מדבריו למדנו שהמפשיט את הבכור ונמצא טרפה שיאותו הכהנים בעורו. וחכמים אומרים אין לא ראינו ראיה

אבער צוא כהנים גיהער דאך יא דיא פעל. ערגען מיר טאג גוט אקך וחומר פון אעולה. וואס כהנים האבען ניט דיא פלייש פון דעסטוועגין האבען זייא דיא פעל. פון חטאות נאשמות וואס כהנים האבען דיא פלייש גיהער געווים צו זיי דיא פעל אויך: ד (כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם להפשטן) אלע קרבנות וועס זענען פסול גיווארין איידער מען האט פון זייא אפ גיצויגין דיא פעל (אין עורותיהן לכהנים) גיהער ניט דיא פעל צוא דיא כהנים. נאר מען פאר ברענט דעם גאנצען קרבן מיט דיא פעל (לאחר הפשטן) אונ אז דער קרבן איז פסול גיווארין דער נאך וויא מען האט שוין אפ גיצויגען דיא פעל (עורותיהן לכהנים) גיהער דיא פעל צוא דיא כהנים (אמר רבי חנינא סגן הכהנים) רבי חנינא סגן הכהנים זאגט (מימי לא ראיתי עור יוצא לבית השרפה) איך האב קיין מאהל ניט גיזעהן מען זאל פאר ברענגען אפעל פון אקרבן וואס מען האט גיפונען דעם פסול דער נאך וויא מען האט אפ גיצויגען דיא פעל. אפילו מען זעהט אז דער פסול איז ניט איצט גיווארען. נאר ער איז שוין גיוועזען איידער מען האט אפ גיצויגען דיא פעל. פון דעסטוועגין פאר ברענט מען ניט דיא פעל. ווייל מען האט דער זעהן דעם פסול נאך דעם אפ ציהען דיא פעל (אמר רבי עקיבא) האט רבי עקיבא גיזאגט (מדבריו למדנו) פון דיא רייד פון רבי חנינא סגן הכהנים לערנען מיר (שהמפשיט את הבכור) אז מען האט גישאכטן אבכור אונ מען האט אפ גיצויגין דיא פעל זיינע (ונמצא טרפה) אונ מען האט גיפונען אז דער בכור איז אקראנקער. ער וואלט ניט גיקענט לעבין. אפילו דער פסול איז דאך גיוועזן איידער מען הט אפ גיצויגין דיא פעל. פון דעסטוועגין (שיאותו הכהנים בעורו) מעגין דיא כהנים הנאה האבין פון דיא פעל. דיא פעל גיהער צוא דיא כהנים. ווייל מען האט דער זעהן דעם פסול נאך דעם אפ ציהען דיא פעל ועיין בהרע"ב (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין (אין לא ראינו ראיה) וואס רבי חנינא זאגט ער האט ניט גיזעהן מען זאל פאר ברענגען אפעל וואס מען האט גיפונען אפסול נאך דעם אפ ציהען. אפילו דער פסול איז גיוועזן פון פריער. דאס איז ניט קיין בעווייזונג אז דער דין איז אזוי. עס קען זיין ער האט ניט גיזעהן. ווייל ביי דער צייט וואס דאס האט גיטראפין אונ מען האט פאר ברענט דיא פעל. איז רבי חנינא ניט גיוועזן אין דיא עזרה. דריבער האט ער ניט גיוואסט אונ

אלא יוצא לבית השרפה: ה פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים בזמן שהם נשרפין כמצותן. נשרפין בבית הדשן ומטמאין בגדים. ואם אינן נשרפין כמצותן. נשרפין בבית הבירה. ואינם מטמאין בגדים: ו היו סובלין אותן במוטות. יצאו הראשונים

לא. והלכה כחכמים בבכור תמים דבשר בקבורה ושעיר בשריפה: ה פרים הנשרפים. פר כהן משיח. ופר העלם דבר של צבור. ופר של יה"כ: ושעירים הנשרפים. שעיר יוה"כ ושעירי עכו"ם: נשרפים בבית הדשן. חוץ לשלש מחנות. ובבית עולמים חוץ לירושלים דכתיב בהו אל מחוץ למחנה כלומר חוץ לשש מחנות: מטמאין בגדים. לעסוקים בהם כדכתיב (ויקרא טז) והשורף אותם יכבס בגדיו וכל מקום שנאמר יכבס בגדיו לא בלבד הבגדים שעליו טעונין כבוס אלא כל בגד שהוא נוגע בו בעודו מחובר

לטמא נטמא וטעון כבוס: שלא כמצותן: כגון שנפסלו וטעונין שריפה כשאר פסולי המוקדשים: בבית הבירה. פעמים בעזרה ופעמים בהר הבית. כיצד. אירע בהן פסול קודם יציאתן מן העזרה בין קודם זריקה בין לאחר זריקה נשרפין בבית הדשן הגדול שבעזרה. אירע בהן פסול אחר יציאתן מן העזרה נשרפים בבית הדשן שבהר הבית והוא בסמוך: היו סובלין אותן. את הנשרפים כשהיו נושאין אותן במוטות להוליכן לבית שריפתן. הראשונים. בני אדם הנושאים במוט אותן בכתפם שאחד יוצאים

ניט געווען. אדער עס האט ניט גיטראפן צוועלבעס אין דיא עזרה . אין דער צייט וואס רבי חנינא האט גילעבט. אבער אז עס וואלט גיטראפן וואלט מען טאקי פארברענט (אלא יוצא לבית השרפה) נאר דער דין בלייבט אויב עס האט גיטראפן מען האט דער זעהן אפסול נאך דעם אז ציהען דיא פעל . אונ דער פסול איז געווען פון פריער . דארף מען דיא פעל פאר ברענגען ועיין ברע"ב: ה (פרים הנשרפים ושעירים הנשרפין) דיא פרים וואס מען דארף פאר ברענגען אונ דיא שעירים וואס מען דארף פאר ברענגען (פרק ה משנה א ב) (בזמן שהם נשרפים כמצותן) אז זייא ווערין פאר ברענט וויא דער דין איז . זייא זענען ניט פסול גיווארין (נשרפין בבית הדשן) ווערין זייא פאר ברענט אויסער ירושלים אויף דעם ארט וואס מען שיט ארויס דיא אש פון מזבח (ומטמאין בגדים) אונ דער מענטש וואס פאר ברענט זייא ווערט טמא אונ ער איז מטמא זיינע קליידער וואס ער גייט אין זייא אונ וואס ער רירט אן ווען ער פאר ברענט זייא (ואם אינן נשרפין במצותן) . אונ אויב דער פר ושעיר ווערט פאר ברענט ניט ווייל דיא מצוה איז מען זאל זייא פאר ברענען . נאר מען פאר ברענט זייא ווייל זייא זענען פסול גיווארין . אזוי וויא מען פאר ברענט אלע קרבנות וואס ווערין פסול (נשרפין בבית הבירה) זאל מען זייא פאר ברענען נאנט פון בית המקדש . אדער אויף דעם בארג אש וואס אין דיא עזרה . אויב זייא זענען פסול גיווארין אין דיא עזרה . אונ אויב זייא זענען פסול גיווארין דער נאך וויא זייא זענען ארויס גיגאנגען פון דיא עזרה . זאל מען זייא פאר ברענען אויסער דיא עזרה אויף די אש ווס אוף דעם בארג ווס דר בית המקדש שטייט אויף אים (ואינם מטמאים בגדים) אונ דער וואס פאר ברענט זייא איז ניט מטמא זיינע קליידער וואס ער גייט אין זייא . אונ ניט דיא וואס ער רירט אן : ו (היו סובלין אותן במוטות) דיא פרים אונ שעירים וואס זענען גיוועזן כשר . האט מען זייא גיטראגן אויף שטעקנס צום פאר ברענען (יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה) דיא ערשטע מענטשין וואס האבין גיטראגן דיא שטעקנס

דלפנים והאחרונים שבהלה השני לא יצאו: מטמאין אדם ובגדים שנוגעים בהם אלא
ניתך הבשר. נגמרה פר פתן אין המסייע שמתעסק בשריפתן טמא מגזירת הכתוב
בהן מטמא בגדים. אבל מקמי הכי כל המסייעין בשעת שריפה מטמאים בגדים. לדברי רבנן משיצאו הכהנים במוצות
דכתיב והשורף אותם. ולדברי רבי שמעון משיצתה האור ברובן.

יכבס בגדיו. בשעת שריפה. יכול המסייע לאחר שנעשו אפר מטמא בגדים ת"ל אותם. אותם מטמא בגדים. נעשו אפר אינו מטמא בגדים. ופרים הנשרפים ושעירי' הנשרפים עלמן אין

חוץ לחומת העזרה. והאחרונים לא יצאו. הראשונים מטמאין בגדים. והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו. יצאו אלו ואלו. אלו ואלו מטמאין בגדים. ר"ש אומר אלו ואלו אינן מטמאין בגדים. עד שיצתה האור ברובן. ניתך הבשר. אין השורף מטמא בגדים:

ואין הלכה כר"ש:

השוחט קדשים בחוץ והעלן בחוץ. בכולם אחד חייב על השחיטה וחייב על ההעלאה שהן שני גופי עבירות דתרוייהו כתיבי אבר ישחט ואבר

פרק יג

השוחט והמעלה בחוץ. חייב על השחיטה וחייב על העליה ריה"ג אומר. שחט בפנים והעלה בחוץ חייב. שחט בחוץ

פאר אוים זענען שוין ארוים גיגאנגען פון דיא מאהר פון די עזרה (והאחרונים לא יצאו) אונ דיא מענטשן וואס האבן גיטראגן דיא שטעקים אינטען זענען נאך ניט ארוים גיגאנגען פון דיא עזרה (הראשונים מטמאין בגדים) דיא ערשטע זענען שוין מטמא זייערע קליידער (והאחרונים אינם מטמאים בגדים עד שיצאו) אונ דיא וואס גייען פון אינטען זענען נאך גיט מטמא זייערע קליידער ביז זייא וועלין ארוים גיין פון דיא עזרה (יצאו אלו ואלו) אויב בייד זענען שוין ארוים גיגאנגען פון דיא עזרה. דיא וואס גייען פון פארינט אונ דיא וואס גייען פון אינטען (אלו ואלו מטמאין בגדים) זענען ביידע מטמא דיא קליידער. דיא וואס גייען פון פארינט אונ דיא וואס גייען פון אינטען זענען מטמא זייערע קליידער. רבי שמעון זאגט (אלו ואלו אינן מטמאין בגדים) ביידע זענען ניט מטמא זייערע קליידער (עד שיצתה האור ברובן) ביז דער פייאר וועט פאר ברענגען דיא גרעסטע טייל פון דעם פר אונ דיא גרעסטע טייל פון דעם שעיר (ניתך הבשר) אז דיא פלייש איז שוין פאר ברענט גיווארין. אפילו נאך ניט אויף אש. פון דעסטוועגן (אין השורף מטמא בגדים) דער וואס העלפט פון איצט אונ ווייטער צוא זייערע פאר ברענונג. איז ניט מטמא דיא קליידער זייגע (ועיין בהרע"ב ותי"ט):

פרק יג א (השוחט והמעלה בחוץ) איינער האט גישאכטין א קרבן אויסער דיא עזרה. אונ האט אים מקריב גיוועז אויסער דיא עזרה. ווייל ער האט ניט גיוואסט אז דאס איז א קרבן. אדער ער האט ניט גיוואסט אז מען טאר ניט (חייב על השחיטה וחייב על העליה) דארף ער ברייגגען צוויא קרבנות. איין קרבן אויף דעם שעכטין. אונ איין קרבן אויף דעם מקריב זיין. רבי יוסי הגלילי זאגט (שחט בפנים והעלה בחוץ חייב) אויב ער האט גישאכטין דעם קרבן אינווייניג אין דיא עזרה. אונ האט אים מקריב גיוועז אויסער דיא עזרה. דארף ער ברייגגען א קרבן אויף דעם מקריב זיין (שחט בחוץ והעלה בחוץ פטור) אבער אז ער האט גישאכטין דעם קרבן אויסער דיא עזרה. אונ האט אים מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה. דארף ער ניט ברייגגען א קרבן אויף דעם מקריב זיין ווארין

אמר יעלה: כיון שהוציאו פסלו. ואפ"ה חייב וה"ה לשוחט בחוץ ומעלה בחוץ ור"י הגלילי אמר לך מה לשוחט בפנים ומעלה בחוץ שכן היתה לו שעת הכושר. תאמר בם הם בחוץ ומעלה בחוץ שלא היתה לו שעת הכושר. ואין הלכה כר' יוסי הגלילי: ב הטמא שאכל כו'. משום דפליגי ריה"ג ורבנן בתרוייהו ודמו הך תרתי פלוגתא להדדי תנינהו גבי הדדי: ריה"ג אומר טמא וכו'.

כשנטמא הגוף ואח"כ נטמא הבשר כ"ע ל"פ דחייב כרת: כי פליגי בנטמא הבשר ואחר כך נטמא הגוף. רבנן אית להו איסור כולל. דמתוך שחל עליו איסור טומאת הגוף להסרו בבשר טהור שהיה מותר בו מתחלה. חל נמי אף על הבשר טמא. ואף ע"פ שהיה אסור ועומד כדי שיתחייב עליו אף משום טומאת הגוף. ור"י הגלילי לית ליה איסור חל על איסור באיסור כולל ואין איסור של טומאת

והעלה בחוץ פטור. שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול. א"ל אף השוחט בפנים ומעלה בחוץ כיון שהוציאו פסול: ב טמא שאכל בין קדש טמא ובין קדש טהור חייב. ריה"ג אומר. טמא שאכל טהור חייב. וטמא שאכל טמא פטור. שלא אכל אלא דבר

קרבן אויף דעם שעכטין דארף ער ברייננען (שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול) ווארום ער האט דאך מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה אקרבן וואס איז פסול (אמרו לו) האבין דיא חכמים גיזאגט צוא רבי יוסי הגלילי (אף השוחט בפנים ומעלה בחוץ כיון שהוציאו פסלו) אפילו ער האט גישאכטין דעם קרבן אינוויינינג אין דיא עזרה. אונ האט אים מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה. דארף מען דאך אויך פטור זיין. וויל וויא ער נעמט נאר ארויס דעם קרבן אויסער דיא עזרה. איידער ער איז אים מקריב. ווערט ער שוין פסול. איז ער דאך מקריב אקרבן וואס איז פסול. פון דעסטוועגין זאגסטו אז מען איז חייב. אזוי דארף מען חייב זיין אז מען שעכט דעם קרבן אויסער דיא עזרה אונ מען איז אים מקריב אויסער דיא עזרה. אויף דעם שעכטין בזונדער אקרבן אונ אויף דעם מקריב זיין בזונדער אקרבן אונ רבי יוסי הגלילי ענפערט אז ער שעכט אקרבן אינוויינינג אין דיא עזרה. איז ער דאך נאך דער שחיטה כשר מקריב צוא זיין אויף דעם מזבח. הייסט ער אקרבן. דריבער אז ער נעמט ארויס דעם קרבן אויסער דיא עזרה אונ איז אים מקריב. הייסט דאס ער איז מקריב אקרבן אויסער דיא עזרה. אבער אז ער שעכט אקרבן אויסער דיא עזרה. וויא ער האט אים נאר גישאכטין איז ער שוין גיט קיין קרבן. דריבער אז ער איז אים מקריב אויסער דיא עזרה דארף ער פטור זיין. ווארום ער האט נאר גיט מקריב גיוועזן קיין קרבן. איז ער נאר חייב אקרבן אויף דיא שחיטה אליין. ועיין בהרע"ב: ב (טמא שאכל בין קדש טמא ובין קדש טהור חייב) אויב אטמא האט גיגעסין קרבנות. סייא דער קרבן איז אויך גיוועזן טמא. אונ סייא דער קרבן איז גיוועזן טהור. ואונ ער האט גיוואכט אז ער איז טמא קומט אים כרת ווייל ער האט גיטאן דיא עבירה במזידו. רבי יוסי הגלילי זאגט (טמא שאכל טהור חייב) אז אטמא האט גיגעסין אקרבן וואס איז טהור במזיד קומט אים כרת (וטמא שאכל טמא פטור) אבער אז אטמא האט גיגעסין אקרבן וואס איז טמא. במזיד. קומט אים גיט קיין כרת (שלא אכל אלא דבר טמא) ווארום ער האט דאך גיגעסין אקרבן וואס איז טמא דער רע"ב זאגט אויב פריער איז טמא גיווארין דער מענטש. דער נאך איז טמא גיווארין דיא פלייש. האלטין אלע אז עס קומט אים כרת. נאר רבי יוסי הגלילי מיט דיא חכמים קריגען אויב פריער איז טמא גיווארין דיא

כג"ק א: על איסור של טומאת בשר. ואין הלכה כר"י הגלילי: וטהור שאכל טמא פטור. מן הכרת וסופג את הארבעים. משום (ויקרא ז) והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל: שאינו חייב אלא על טומאת הגוף כדכתיב (שם) וטומאתו עליו ונכרתה. בטומאת הגוף הכתוב מדבר: ג שהשוחט להדיוט כו'. השוחט קדשים בחוץ לאכילת הדיוט חייב: המעלה בחוץ: להדיוט פטור משום

טמא. א"ל אף טמא שאכל טהור. כיון שנגע בו טימאהו. וטהור שאכל טמא פטור שאינו חייב אלא על טומאת הגוף: ג חומר בשחיטה מבעלייה. ובעלייה מבשחיטה. חומר בשחיטה. שהשוחט להדיוט חייב. והמעלה להדיוט פטור. חומר בעלייה. שנים שאחזו בסכין ושחטו פטורים. אחזו באבר והעלוהו. חייבין. העלה

העלאה אין דגבי שחיטה כתיב דם יחשב לאיש ההוא אפילו השוחט לאחר. וגבי העלאה כתיב לעשות אותו לה'. אינו חייב כשמעלהו בחוץ עד שיכוין לה': ושחטו פטורים. דכתיב (ויקרא ז) דם יחשב לאיש ההוא. אחד ולא שנים: והעלוהו חייבין. דכתיב (שם) איש איש וגו' אשר יעלה כו' שאין ת"ל איש איש. אלא לרבות ב' שאחזו באבר והעלוהו שהן חייבין: העלה. ונודע לו

פלייש דער נאך איז טמא געווארן דער מענטש. די רבנן זאגן אזוי ווי זיין איסור איז אויף די קרבנות וואס זענען טהור. אזוי ווערט זיין איסור אויף די קרבנות וואס זענען טמא ודאס הייסט איסור כולל. דער איסור ווערט פאר שפרייט אויף אלין. און רבי יוסי הגלילי זאגט זיין איסור איז נאר אויף די פלייש וואס איז טהור. אבער אויף די פלייש וואס איז טמא איז ניטא זיין איסור ווייל די פלייש איז אויף אים אסור געווען איידער ער איז טמא געווארן. גיהער דאך גאר ניט דער קרבן צו אים. ער זאל אויף דעם קרבן אסור ווערן (אמרו לו) האבין די חכמים געזאגט צו רבי יוסי הגלילי (אף טמא שאכל טהור כיון שנגע בו טימאהו) עס קען גאר ניט זיין א טמא זאל עסין פלייש וואס איז טהור. ווארום אפי' א טמא עסט פלייש וואס איז טהור. איז דאך אויך די פלייש טמא. ווארום אז דער טמא רירט נאר אן די פלייש ווערט דאך שוין די פלייש טמא (וטהור שאכל טמא פטור) און א מענטש וואס איז טהור אויב ער האט געגעסין א קרבן וואס איז טמא. קומט אים ניט כרת (שאינו חייב אלא על טומאת הגוף) עס קומט נאר כרת אז דער מענטש איז טמא און ער עסט א קרבן. אבער אז דער מענטש איז טהור און דער קרבן איז טמא קומט ניט כרת: ג (חומר בשחיטה מבעלייה) עס איז דא זאכין אז מען שעכט אויסער די עזרה איז ארגער ווי מען איז מקריב אויסער די עזרה (ובעלייה מבשחיטה) און עס איז דא זאכין אז מען איז מקריב אויסער די עזרה איז ארגער ווי מען שעכט אויסער די עזרה (חומר בשחיטה) שעכטין איז ארגער ווי מקריב זיין (שהשוחט להדיוט חייב) אז איינער שעכט א קרבן אויסער די עזרה מענטשין זאלין אים עסין. קומט אים כרת (והמעלה להדיוט פטור) אז ער איז מקריב א קרבן אויסער די עזרה פון א מענטשינס וועגין איז ער פטור פון כרת (וחומר בעלייה) מקריב זיין איז ארגער ווי שעכטין (שנים שאחזו בסכין ושחטו פטורין) אויב צוויא מענטשין האבין געהאלטין א מעסער און האבין געשאכטין א קרבן אויסער די עזרה. זענען זייא פטור פון כרת (אחזו באבר והעלוהו חייבין) אבער אז צוויא מענטשין האבין געהאלטין א שטיק קרבן און האבין אים מקריב געווען אויסער די עזרה פון א מענטשינס וועגין. קומט זייא כרת (העלה) אויב ער האט מקריב געווען א שטיק

וחזר והעלה. וחזר והעלה. חייב על כל עלייה ועלייה. דברי ר"ש. ר' יוסי אומר. אינו חייב אלא אחת. ואינו חייב עד שיעלה לראש המזבח. ר"ש אומר. אפילו העלה על הסלע. או על האבן. חייב: ד אחד קדשים כשרין. ואחד קדשים פסולין. שהיה פסולן בקדש. והקריבן בחוץ חייב. המעלה כזית מן העולה ומן האימורין בחוץ חייב. הקומץ. והלבונה. והקטרת. מנחת

ט: וחזר והעלה. מאותה בהמה עצמה. חייב על כל א' וא': עד שיעלה לראש המזבח. דכתיב (בראשית ח) ויבן נח מזבח לה'. אלמא אפי' במת יחיד היא בחוץ אינה העלאה בלא מזבח: אפילו העלה על הסלע דכתיב (ויקרא יז) וזרק הכהן את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד. ולא מזבח בבמת יחיד. ובפרשה המעלה בחוץ כתיב והלכה כרבי יוסי: ד שהיה פסולן בקודש. כגון הלן. והיוצא. ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו. הואיל ובפנים אם עלו לא ירדו מתקבל בפנים קרינן ביה וחייבין עליו בחוץ. דכתיב (שם) לעשות אותו לה'. כל הנעשה לשם חייבין עליו בחוץ. וכל שאינו נעשה לה'. אין חייבין עליו בחוץ: המעלה כזית מן העולה ומאימורי'. אפי' זית מזה. ואפי' זית מזה: חייב. דכלה כליל: הלבונה. של מנחת נדבה: והקטרת. של כל יום פרס שחרית ופרס בין הערבים: ומנחת כהנים. שהיא כליל וראויה להעלאה

פלייש פון אקרבן אויסער דיא עזרה בשוגג. ער האט ניט גיוואסט אז דאס איז פון אקרבן. דער נאך איז איהם דער וואסט גיווארין אז דאס איז פון אקרבן (וחזר והעלה) דער נאך האט ער נאך אמאהל מקריב גיוועזן אשטיק פלייש פון דעם זעלביגען קרבן אויסער דיא עזרה. בשוגג. ער האט פארגעסין אז דאס איז פון אקרבן. דער נאך איז איהם דער וואסט גיווארין אז דאס איז פון אקרבן (וחזר והעלה) דער נאך האט ער נאך אמאהל מקריב גיוועזן אשטיק פלייש פון דעם זעלביגען קרבן אויסער דיא עזרה. בשוגג. ער האט פאר געסין אז דאס איז פון אקרבן (חייב על כל עלייה ועלייה) דארף ער ברייננען אקרבן אויף יעדער מאהל וואס ער האט מקריב גיוועזן. אויב ער האט מקריב גיוועזן דרייא מאהל בשוגג ברייננט ער דרייא קרבנות. אויב מער ברייננט ער מעהר קרבנות (דברי רבי שמעון) אזוי זאגט רבי שמעון. רבי יוסי זאגט (אינו חייב אלא אחת) ער דארף נאר ברייננען איין קרבן (ואינו חייב עד שיעלה לראש המזבח) אונ ער איז אנדערש ניט חייב ביז ער האט גימאכט אמזבח אויסער דיא עזרה. אונ האט מקריב גיוועזן אויף דעם מזבח. רבי שמעון זאגט (אפילו העלה על הסלע או על האבן חייב) אפילו ער האט מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה אויף אשטיין. דארף ער אויך ברייננען אקרבן פאר דיא עבירה: ד (אחד קדשים כשרים) סייא כשרה קרבנות (ואחד קדשים פסולין שהיה פסולן בקדש) אונ סייא פסולה קרבנות. נאר זייא זענען פסול גיווארין אין דיא עזרה (והקריבן בחוץ) אונ מען האט זייא מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה (חייב) קומט איס כרת אויב ער האט מקריב גיוועזן במזיד. אונ אויב ער האט מקריב גיוועזן בשוגג דארף ער ברייננען אקרבן (המעלה כזית מן העולה ומן האימורין בחוץ חייב) אויב ער האט גינומען אשטיקול פלייש פון אקרבן גרויס וויא אן אלבער איילבירט. אונ ער האט גינומען אשטיקול חלב פון אקרבן גרויס וויא אהאלבער איילבירט. צוא זאמען איז גרויס וויא אגאנצער איילבירט. אונ ער האט דאס מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה. קומט איס כרת במזיד אדער ער דארף ברייננען אקרבן בשוגג (הקומץ) דעם קומץ וואס מען נעמט אראפ פון אמנחה (והלבונה) אונ דיא בשמים וואס מען נעמט אראפ פון אמנחה (והקטרת) אונ דיא קטרת וואס מען רייכערט אויף דעם גאלדענעם מזבח אין דער פריא אונ פארין נאכט (מנחת כהנים) דיא מנחה וואס

דיא

שקומץ של מנחת ישראל. אבל שירי מנחת ישראל אינו חייב על העלאתן בחוץ: מנחת כהן המשיח. עשירית האיפה שהיה מביא בכל יום: כזית. דהיינו שיעור הקטרה: עד שיקריב את כלן. דקסבר כל המתירין מפסלי בחסרון. וכל זמן שלא קרבו כלן לא הוי הקטרה לצאת בעלים ידי חובתן ולרבנן ס"ל אי הקטרתן בכזית. איכא דכולו קיי' ולא חסרו קודם הקטרה: ושייר בהן כו' חייב. שהרי בזה נגמרה הקטרה: וכלן שחסרו כל שהן. קודם הקטרה ע"י אבוד או שריפה לתוכה. והקריבה בחוץ. חייב. שכיולא בה פסלו בחסרו: דכתיב (ויקרא ב) והנותרת מן ... דחיים כשרה כדתנן בהקומץ נתערב קומצה

המנחה פרס לשחסרה היא או שחסר קומצה קודם הקטרה: המקריב קדשי' ואימוריהן. שהקריב הבשר והאימורים מחוברים בו חייב. מפני האימורים ולא אמרינן הרי בשר חוצץ בין האימורים להם ולכוהם(?) בפנים לאו כעולה היא דרחמנא אמר (שם א) על העצים אשר על האש. והמעלן בחוץ נמי לא יהא חייב. לא אמרינן הכי לפי שמין במינו אינו חוצץ: מנחה שלא נקמצה. אינה ראויה לפנים הלכך המקריבה בחוץ פטור: קמצה וחזר קומצה

כהנים. ומנחת כהן המשיח. ומנחת נסכין. שהקריב מאחד מהן כזית בחוץ חייב. רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את כולו. וכולם שהקריבן בפנים. ושייר בהן כזית והקריבן בחוץ חייב. וכלם שחסרו כל שהן והקריבן בחוץ פטור: **ה** המקריב קדשים ואימוריהם בחוץ חייב. מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ פטור. קמצה וחזר קמצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב:

דיא כהנים ברייננגען. אונ דיא מנחה ווערט אין גאנצין פארברענט אויף דעם מזבח (ומנחת כהן המשיח) אונ דיא מנחה וואס דער כהן גדול ברייגגט אלע טאג (ומנחת נסכים) אונ אז איינער ברייננט אמנחה ווין צוא גיסען אויף דעם מזבח (שהקריב מאחד מהן כזית בחוץ חייב) אויב ער האט מקריב געוועזן פון איינע פון דיא זאכין גרוים וויא אאיילבירט אויסער דיא עזרה. קומט אים כרת במזיד. אונ ער דארף ברייננען אקרבן בשוגג (רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את כולו) רבי אלעזר זאגט אויב ער איז מקריב איינע פון דיא זאכין אין גאנצין איז ער חייב. אבער אז ער האט נאר מקריב געוועזן גרוים וויא אאיילבירט אונ ניט אין גאנצין איז ער פטור (וכולן שהקריבן בפנים ושייר בהן כזית והקריבן בחוץ חייב) אבער אז ער האט דיא אלע זאכין מקריב געוועזן אינווייניג אין דיא עזרה. אונ ער האט גילאזין פון זייא גרוים וויא אאיילבירט. אונ דאס האט ער מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. קומט אים כרת במזיד. אונ ער דארף ברייננען אקרבן בשוגג (וכולן שחסרו כל שהן והקריבן בחוץ פטור) אבער אז עס האט גיפעלט צביסול פון דיא זאכין ועס איז פארלארין גיווארין, אדער פאר ברענט גיווארין אונ דאס איבעריגע וואס עס איז געבליבען האט ער מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. קומט אים ניט כרת אונ דארף ניט ברייננען אקרבן: ה (המקריב קדשים ואימוריהם בחוץ חייב) דער דין איז אין דיא עזרה אויף דעם מזבח טוט מען מקריב זיין דיא פלייש פון קרבן בזונדער. אונ דיא חלב בזונדער. אבער אז דיא חלב איז בהעפט צוא דיא פלייש. טאר מען ניט מקריב זיין צוא זאמען אויף דעם מזבח. זאגט דיא משנה אבער אז ער האט מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה דיא פלייש וואס איז בהעפט מיט דיא חלב צוא זאמען. איז ער חייב (מנחה שלא נקמצה והקריבה בחוץ פטור) אז ער האט מקריב גיוועזן אויסער די עזרה אמנחה אין גאנצין אזוי וויא מען האט איר גיבראכט אונ מען האט ניט אראפ גינומען דעם קומץ. קומט אים ניט כרת במזיד. אונ דארף ניט ברייננען אקרבן בשוגג (קמצה וחזר קמצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב) אויב ער האט אראפ גינומען אקומץ פון דיא מנחה.

בשירים לא יקטיר ואם הקטיר כשרה: ו הקומץ והלבונה של מנחת נדבה. שהיסה מתירים את השירים לאכילה הלכך ר"א פוטר לבעי הקטרת כל המתיר: אחד בפנים. תחילה ואח"כ השני בחוץ חייב. בזה גמר ובו הכל תלוי: שני בזיכי לבונה. מתירים את הפנים: מי החג. שהמלאו לשם ניסוך המים בחג הסוכות אם נסך אותן בחוץ חייב דהבי נסוך המים בחג דאורייתא

הוא הלכך מחייב עלה בחוץ ואין הלכה כר"א דכולה מתמתין ונסוך המים בחג לאו דאורייתא הוא אלא הלמ"מ: שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב. בשירי דמים הפנימים מיירי והכא בשירי הדם מעכבין בהם הילכך עבודה היא ומחייב עליה בחוץ אבל בשירי הדם של מזבח החיצון מודה ר' נחמיה שאינם אלא למצוה ולא לעכב הילכך הזורקן בחוץ ודאי פטור. ואין הלכה

ו הקומץ והלבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב. ר"א פוטר עד שיקריב את השני. אחד בפנים ואחד בחוץ חייב. שני בזיכי לבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב. ר"א פוטר עד שיקריב את השני. אחד בפנים ואחד בחוץ חייב. הזורק מקצת דמים בחוץ חייב. ר"א או' אף המנסך מי חג בחג בחוץ חייב. רבי נחמיה אומר שירי

דער נאך האט ער דעם קומץ צוריק אריין גילייגט דיא מנחה. אונ האט מקריב גיוועזן דיא מנחה מיט דעם קומץ אויבער דיא עזרה. קומט אים כרת במזיד. אונ א קרבן דארף ער ברייניגען בשוגג: ו (הקומץ והלבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב) דעם קומץ אונ דיא בשמים פון דיא מנחה. אויב ער האט מקריב גיוועזן איינע פון זייא אויסער די עזרה. איז ער חייב (רבי אליעזר פוטר עד שיקריב את השני) רבי אליעזר זאגט אז ער איז מקריב אויסער דיא עזרה דעם קומץ אליין אבער דיא לבונה אליין איז ער פטור. אונ אז ער איז מקריב אויסער די עזרה ביידע דעם קומץ מיט דיא לבונה איז ער חייב (אחד בפנים ואחד בחוץ) אבער אז ער האט מקריב גיוועזן פריער איינס דעם קומץ אליין אדער דיא לבונה אליין אינוויינינג אין דיא עזרה. אזוי וויא דער דין איז. דער נאך האט ער דאס אנדערע מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה (חייב) קומט אים כרת במזיד. אונ א קרבן דארף ער ברייניגען בשוגג (שני בזיכי לבונה) דיא צוויא לעפיל בשמים וואס ליגען אויף דעם לחם הפנים (שהקריב את אחד מהן בחוץ) אויב ער האט מקריב גיוועזן איין לעפיל בשמים אויסער דיא עזרה (חייב) איז ער חייב כרת אדער א קרבן (רבי אליעזר פוטר עד שיקריב את השני) רבי אליעזר זאגט אז ער האט נאר מקריב גיוועזן איין לעפיל בשמים אויסער דיא עזרה איז ער פטור. אונ אז ער איז מקריב דיא אנדערע לעפיל בשמים אויך אויסער דיא עזרה. איז ער חייב (אחד בפנים ואחד בחוץ חייב) אבער אז ער האט מקריב גיוועזן פריער איין לעפיל בשמים אינוויינינג אין דיא עזרה וויא דער דין איז. דער נאך האט ער מקריב גיוועזן דיא אנדערע לעפיל בשמים אויסער דיא עזרה. איז ער חייב כרת אדער א קרבן (הזורק מקצת דמים בחוץ) אז ער האט געשפריצט א ביסול בלוט פון א קרבן אויסער די עזרה (חייב) איז ער חייב כרת אדער א קרבן. רבי אליעזר זאגט (אף המנסך מי חג בחג בחוץ חייב) דיא וואסער וואס מען האט אן גישעפט סכות צוא גיסען אויף דעם מזבח אין דיא עזרה. אונ ער האט זייא גיגאסן אויסער דיא עזרה. איז ער חייב כרת אדער א קרבן. רבי נחמיה זאגט (שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב) אויב עס איז געבליבען א ביסול בלוט פון דיא בלוט וואס מען האט געשפריצט אין היכל. אונ ער האט דיא ביסול געבליבענע

כרבי נחמיה: ז מלק בחוץ. כללה היא שאין העבודה הראשונה בפנים כגון במליקת פנים
מליקה אלא בפנים לכך פטור על העלאתו בחוץ פטור על העלאתו אם נעשית המליקה בחוץ
וא"ת והלא כל הנעלים בחוץ נפסלו ב׳ לאתן ודבר שמתחייב על העלאה אם נעשית עבודה
וכן השוחט בחוץ פסול הוא וחייבין על העלאתו כראוי בחוץ כגון בשחיטה פטורו בפנים.

הדם שהקריבן בחוץ חייב: ז המולק את העוף בפנים והעלה בחוץ חייב מלק בחוץ והעלה בחוץ פטור. השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ פטור. שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב. נמצא דרך הכשרו מבפנים פטורו בחוץ. דרך הכשרו בחוץ פטורו בפנים. רש"א כל שחייבין עליו בחוץ חייבין

כתם רחמנא רביים א ל נגינן שאר פסולים מתק:ליה בפנים בעינן: שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב. אף על העלאה דכל שמתחייב על שחיטתו בחוץ אם חזר והעלהו או אחר חייב: נמצא דרך הכשרו בפנים בגמרא

אם נשחט בפנים והעלה בחוץ: רש"א ט׳. במנחות׳ דת"ק ח"מ וס"ק וכן השוחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחוץ פטור דאינה מתקבלת בפנים דכתיב (ויקרא יט) ביום זבחכם ולא

קאמר תני דרך חיובו בפנים פטורו בחוץ בלילה ונמ א הזבח פסול ולפיכך היא
ודרך חיובו בה ן פטורו בפנים. כגון שחט חייב על העלאתו אבל אם שחט בלילה
העוף בפנים והעלה בחוץ פטור. שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב. מפני שהשחיט
בחוץ והעלה בחוץ חייב. מלק בפנים והעלה בחוץ בלילה כשרה היא לפיכך חייב ב׳ על
בחוץ חייב. מלק בחוץ והעלה בחוץ פטור. השחיטה ועל העלאה. ופליג ר"ש בהא
מלה במקום שמתחייב על העלאתו אם נעשית ואמר: כל שחייבין עליו בחוץ חייבין על

בלוט געשפריצט אויסער דיא עזרה. איז ער חייב כרת אדער אקרבן: ז (המולק את העוף בפנים והעלה בחוץ חייב) אויב דער כהן האט מולק געוועזן א טויב אחטאת אדער אעולה איננווייניג אין דיא עזרה. אונ ער האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז ער חייב כרת אדער אקרבן (מלק בחוץ והעלה בחוץ פטור) אבער אז ער האט מולק געוועזן אויסער דיא עזרה אונ האט מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז ער פטור (השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ פטור) אויב דער כהן האט געשאכטן דיא טויב אחטאת אדער אעולה איננווייניג אין דיא עזרה אונ האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז ער פטור (שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב) אבער אז ער האט געשאכטן דיא טויב אויסער דיא עזרה. אונ האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז ער חייב כרת אדער אקרבן (נמצא דרך הכשרו מבפנים) ווערט געפונען וואו דיא ערשטע עבודה איז געטאהן געווארין איננווייניג אין דיא עזרה וויא כשר איז. דהיינו ער האט מולק געוועזן א טויב אין דיא עזרה. אויב ער איז איר דער נאך מקריב אויסער דיא עזרה. איז ער חייב (פטורו מבחוץ) אויב ער האט מולק געוועזן דיא טויב אויסער דיא עזרה אונ האט איר מקריב געוועזן אויסער די עזרה. איז ער פטור (דרך הכשרו בחוץ) אויב ער האט געטאהן דיא ערשטע עבודה אויסער דיא עזרה וויא כשר איז. דהיינו ער האט געשאכטן א טויב אויסער דיא עזרה. אויב ער האט איר דער נאך מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז ער חייב (פטורו מבפנים) אויב ער האט געשאכטן די טויב איננווייניג אין דיא עזרה. אונ האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז מען פטור. ואונ אויב מען האט געשאכטן אבהמה ביי נאכט אין דיא עזרה. אונ מען האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז מען פטור. אבער אז מען האט געשאכטן אבהמה ביוא נאכט אויסער דיא עזרה. אונ מען האט איר מקרב געוועזן אויסער דיא עזרה איז מען חייב. רבי שמעון זאגט (כל שחייבין עליו בחוץ) אלין וואס

ביוצא בו בפנים שהעלהו בחוץ. כלומר כשם שהשוחט בחוץ בלילה והעלה בחוץ חייב. כך אם שחט בפנים בלילה והעלה בחוץ חייב על ההעלאה. חוץ מהשוחט עוף בפנים והעלהו בחוץ שהוא פטור אע"פ שאם שחט והעלה בחוץ חייב. ואין הלכה כר"ש: ח נתן בחוץ וחזר ונתן כו' מלתא דפשיטא היא ומשום סיפא נקט לה נתן בפנים וחזר ונתן בחוץ שאינו נותן במתן אלא שירי הדם חייב ומתני' כר' נחמיה דסבר שירים מעכבים. ואינה הלכה: שניהם אחת ואם היתה לו ידיעה בינתיים חייב שתים: אחד בפנים ואח"כ השני בחוץ פטור. ואפילו לרבי נחמיה. דסבר כוס א' עושה את חבירו דחוי להיות נשפך לאמה הלכך אפילו שירים לא הוי:

על כיוצא בו בפנים שהעלהו בחוץ. חוץ מן השוחט בפנים ומעלה בחוץ: ח החטאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר נתן בפנים. בפנים וחזר ונתן בחוץ. חייב. שכולו ראוי לבא בפנים. קבל דמה בשתי כוסות. נתן שתיהן בפנים. פטור. שניהם בחוץ. חייב. אחד בפנים וא' בחוץ. פטור. א' בחוץ וא' בפנים חייב על

מען איז חייב אויסער דיא עזרה. דהיינו אז מען הט געשאכטן א בהמה ביי נאכט אויסער דיא עזרה אונ מען האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז מען דאך חייב (חייבין על כיוצא בו בפנים שהעלהו בחוץ) איז מען אויך חייב אויף אזוי אגלייכן אז מען האט געשאכטן א בהמה ביי נאכט אינוויינג אין דיא עזרה. אונ מען האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה (חוץ מן השוחט בפנים ומעלה בחוץ) נאר אז ער האט געשאכטן א טויב אינוויינג אין דיא עזרה. אונ האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז מען פטור:
ח (החטאת שקבל דמה בכוס אחד) אז דער כהן האט צוא גענומען דיא בלוט פון א חטאת אין איין כלי (נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים) אויב ער האט געשפריצט פון דיא בלוט אויסער דיא עזרה. דער נאך האט ער געשפריצט פון דיא בלוט אין דיא עזרה (בפנים וחזר ונתן בחוץ) אדער פריער האט ער געשפריצט פון דיא בלוט אינוויינג אין דיא עזרה. דער נאך האט ער געשפריצט פון דיא בלוט אויסער דיא עזרה (חייב) איז ער חייב כרת אדער א קרבן (שכולו ראוי לבא בפנים) וויל דיא גאנצע בלוט הט דאך גימעגט געשפריצט ווערין אינוויינג אין דיא עזרה (קבל דמה בשתי כוסות) אויב דער כהן האט צוא גענומען דיא בלוט פון חטאת אין צווייא כלים (נתן שתיהן בפנים) אויב ער האט געשפריצט פון ביידע כלים אינוויינג. פריער הט ער געשפריצט פון איין כלי. דר נאך הט ער געשפריצט פון די אנדרי כלי (פטור) איז ער פטור (שניהם בחוץ) אויב ער האט געשפריצט פון ביידע כלים אויסער דיא עזרה. פריער האט ער געשפריצט פון איין כלי. דער נאך האט ער געשפריצט פון דיא אנדערע כלי (חייב) אויב ער האט געשפריצט בשוגג. ער האט ניט געוואסט אז די בלוט איז פון א קרבן. נאר דער נאך אז ער האט שוין אפ געשפריצט ביידע בלוטין. איז אים דער וואסט געווארין אז דיא בלוט זענען געוועזן פון א קרבן. דארף ער ברייגען א קרבן אויף דיא עבירה. אונ אויב וויא ער האט אפ געשפריצט דיא ערשטע בלוט איז אים דער וואסט געווארין אז דיא בלוט איז פון א קרבן. אונ ווען ער האט געשפריצט די אנדערע בלוט האט ער גיהאט פאר געסן אז דיא בלוט איז אויך פון א קרבן. נאך דעם שפריצען איז אים דער וואסט געווארין אויף דיא אנדערע בלוט אויך אז זיא איז פון א קרבן. דארף ער ברייגען צווייא קרבנות (אחד בפנים ואחד בחוץ פטור) אויב פון איין כלי האט ער גע־שפריצט דיא בלוט אינוויינג אין דיא עזרה. דער נאך האט ער געשפריצט דיא בלוט

הפנימי מכפר. להכשיר הזבח. שהדם נזרק (לזריקת דם מוציאה בשר ק"ק מן המעילה
החלה כיון לא עשה המעויל כיוצא בו : דאית בה) שעת היתר לכהנים כך הוא פוטר
שתיהן בחוץ חייב. עכאו"א. דבשעת שחיטת את בשר חברתה ואע"פ שפסולה (והשחט
כל א' היתה ראויה בפנים : אחת בפנים שניהם בפנים קא) ולאשמועינן הכא דהיכא

והשניה אחרי כן בחוץ פטור דהויא לה חטאת שנתכפרו בעליה ומיתה הנה. ואינה מתקבלת בפנים : חייב על החיצונה. דהא חזיא לפנים דאיהו מכן בירלה יקריבה : כשם שדמה פוטר את בשרה. מן המעילה

דמוקמות שתיהם וקדם וזרק את דם האחת פטר את חברתה מן המעילה משום חטאת שנתכפרו בעליה דקי"ל החטאות המתות לא נכנין ולא מועלין :

החיצון. והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ואבדה. והפריש אחרת תחתיה ואח"כ נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחט שתיהן בפנים. פטור. שחט שתיהן בחוץ. חייב. אחת בפנים ואחת בחוץ. פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים חייב על החיצונה והפנימית מכפרת. כשם שדמה פוטר את בשרה. כך הוא פוטר את בשר חברתה:

פרת

פון דיא אנדערע כלי אויסער דיא עזרה. איז ער פטור (אחד בחוץ ואחד בפנים חייב על
החיצון) אויב פריער האט ער געשפריצט דיא בלוט פון איין כלי אויסער דיא עזרה. אונ
דיא בלוט פון דיא אנדערע כלי האט ער דער נאך געשפריצט אין דיא עזרה. אויף דיא
בלוט וואס ער האט געשפריצט אויסער דיא עזרה איז ער חייב (והפנימי מכפר) אונ דיא
בלוט וואס ער האט געשפריצט אין דיא עזרה איז כשר אונ דער קרבן איז מכפר דיא
עבירה פון דעם מענטש (למה הדבר דומה) צוא וואס איז דיא זאך גלייך (למפריש חטאתו
ואבדה) איינער האט אפ גישייט א בהמה צוא אחטאת אונ זיא איז פאר לארין גיווארין
(והפריש אחרת תחתיה) האט ער אפ גישייט איין אנדער בהמה פאר אחטאת (ואחר כך
נמצאת הראשונה) דער נאך איז גיפונען גיווארין דיא ערשטע בהמה (דער ערשטער חטאת)
(והרי שתיהן עומדות) שטייען ביידע חטאות (שחט שתיהן בפנים פטור) אויב ער האט
גישאכטין ביידע בהמות ביידע חטאות אין דיא עזרה. איז ער פטור (שחט שתיהן בחוץ
חייב) אויב ער האט גישאכטין ביידע חטאות אויסער דיא עזרה. איז ער חייב אויף יעדער
חטאת בזונדער (אחת בפנים ואחת בחוץ פטור) אויב ער האט גישאכטין איין חטאת אין
דיא עזרה. דער נאך האט ער גישאכטין דעם אנדערין חטאת אויסער דיא עזרה. איז ער
פטור (אחת בחוץ ואחת בפנים) אויב ער האט גישאכטין פריער איין חטאת אויסער דיא
עזרה. דער נאך האט ער גישאכטין דעם אנדערין חטאת אין די עזרה (חייב על החיצונה)
אויף דעם חטאת וואס ער האט גישאכטין אויסער דיא עזרה איז ער חייב (והפנימית
מכפרת) אונ דער חטאת וואס איז גישאכטין גיווארין אין דיא עזרה איז מכפר אויף דעם
מענטשין (כשם שדמה פוטר את בשרה) אזוי וויא די בלוט פון א קרבן אז זי ווערט גישפריצט
אויף דעם מזבח. איז זיא מתיר דיא פלייש זאל גיגעסין ווערין צוא דיא כהנים (כך הוא
פוטר את בשר חברתה) אזוי ביא דיא צווייא חטאות. אויב מען האט גישאכטין ביידע
חטאות אין דיא עזרה. אזוי וויא דער דין איז. אונ מען האט געשפריצט דיא בלוט פון איין
חטאת אויף דעם מזבח אויך וויא דער דין איז. איז דיא בלוט מתיר איר חטאת מען זאל
איר מעגין עסין. דעם אנדערין חטאת עסין טאר מען אים ניט. נאר אויב מען האט הנאה
גיהאט פון אים דארף מען ניט ברייגען א קרבן מעילה:

פרת

פרק יד **פרת** חטאת. פרה אדומה שנק׳ בה חטאת היא: חוץ מגיתה. מערכה של עצים מסודרים כמין גת היו עושים לה במקום שמוחטים אותה בהר המשחה כנגד פתחו של היכל ואם נחטה חוץ למקום הראוי פסולה אבל אינו חייב עליה משום שוחט קדשים בחוץ דרחמנא פטריה מדכתיב ואל פתח אוהל מועד לא הביאו ומקפיד קרא לענין שלא הביאו ש״מ בעומד להביאו הוא דמחייבי קרא: כל שאינו ראוי לבא וכו׳. שאינו עתיד להקריב:

פרק יד **פרת** חטאת ששרפה חוץ מגיתה. וכן שעיר המשתלח שהקריבו בחוץ פטור שנא׳ (ויקרא יז) ואל פתח אוהל מועד לא הביאו. כל שאינו ראוי לבא אל פתח אהל מועד אין חייבין עליו: **ב** הרובע. והנרבע. והמוקצה. והנעבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטריפה. ויוצא דופן. שהקריבן בחוץ פטור. שנאמר (שם) לפני משכן ה׳. כל שאינו ראוי

פרק יד א (פרת החטאת ששרפה חוץ מגתה) דער דין איז די פרה אדומה האט מען גישאכטין אויף דעם הר הזיתים געגין דיא טיר פון היכל אונ דארט האט מען צוא זאמען גילייגט האלץ אזוי וויא אקעלטער (אקאסטין) אונ איניוויינינ אין דעם קאסטין האט מען פאר ברענט דיא פרה אדומה. זאגט דיא משנה אויב מען האט פאר ברענט די פרה אדומה אויסער דיא קאסטין. איז דיא פרה אדומה פסול. נאר כרת אדער אקרבן קומט ניט (וכן שעיר המשתלח שהקריבו בחוץ פטור) אונ אויב מען האט דעם שעיר המשתלח מקריב גיוועזן אויסער דיא עזרה. איז מען פטור פון אקרבן אונ עס קומט ניט כרת (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (ואל פתח אהל מועד לא הביאו) אונ צום טיר פון אהל מועד האט ער אים ניט גיבראכט. נאר ער האט גישאכטין אונ מקריב גיוועזן אויסער דעם אהל מועד. איז ער חייב כרת אדער אקרבן. דער קרבן וואס מען האט אים גידארפט ברייניגען אין אהל מועד. אונ מען האט אים גישאכטין אונ מקריב גיוועזן אויסער דעם אהל מועד. איז מען חייב. אבער (כל שאינו ראוי לבא אל פתח אהל מועד) דער קרבן וואס דארף גאר ניט קומען אין אהל מועד. אונ מען האט אים גישאכטין אדער מקריב גיוועזן אויסער דעם אהל מועד (אין חייבין עליו) איז מען ניט חייב כרת אונ ניט אקרבן: ב (הרובע) אבהמה אזכר וואס האט מזנה גיוועזן מיט אאשה (והנרבע) אונ אבהמה אנקבה וואס אמענטש אזכר האט מיט איר מזנה גיוועזן (והמוקצה) אונ אבהמה וואס איז אפ גישייט גיווארין מען זאל דינגען צוא איר פאר עבודת גלולים (והנעבד) אונ אבהמה וואס מען האט שוין גערינט צוא איר פאר עבודה זרה (והאתנן) אונ אבהמה וואס מען האט איר גיגעבין אמתנה צו אזונה (והמחיר) אונ אויב מען האט גיטאהיט אהונט אויף דיא בהמה (והכלאים) אונ אויב דיא בהמה איז גיבאהרין גיווארין פון צווייא מינים בהמות (והטרפה) אונ אויב דיא בהמה איז אקראנקע זיא וועט ניט קענען לעבין (ויוצא דופן) אונ אבהמה וואס איז ניט גיבאהרין גיווארין נאר מען האט אויף געשניטען דעם בויך פון די מוטר אונ מען הט איר ארויס גינומען (שהקריבן בחוץ פטור) דיא אלע בהמות וועלכע פון זייא מען האט מקריב גיוועזן אויסער די עזרה. איז מען פטור פון כרת אונ פון אקרבן (שנאמר) ווארום עס שטייט אין פסוק (לפני משכן ה׳) מען האט ניט גיבראכט דעם קרבן פאר דעם משכן פון גאט. נאר מען האט אים מקריב גיוועזן אויסער דעם משכן. איז מען חייב כרת אדער אקרבן. דער קרבן וואס מען האט אים גידארפט ברייניגען צום משכן. אונ מען האט אים מקריב גיוועזן אויסער דעם משכן. איז מען חייב. אבער (כל שאינו ראוי לפני משכן ה׳) דער קרבן וואס טאר ניט

ב בל"ת. סד"א וראוין לבא לאחר זמן ואין נכנס כרת אלא גבי גרידא דלא תעשון ככל אשר אנחנו עושים פה היום (דברים יב): תורים שלא הגיע זמנן. (כדתנן בחולין משיזהיבו כשרין ומקמי הכי פסולין) דתורים גדולים ולא קטנים בעינן: ובני יונה שעבר זמנן. דבני יונה קטנים ולא גדולים ופסולים מתחלת הצהוב ואילך: בל"ת. סד"א וראויין לאחר זמן יש בהן לא תעשה לשוחטן בחוץ: אותו ואת בנו. בשחט אחד מהן ובא להקריב השני בו ביום אסור משום אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד (ויקרא כב): ומחוסר

לפני משכן ה' אין חייבין עליו. בעלי מומין. בין בעלי מומין קבועים בין בעלי מומין עוברים. שהקריבן בחוץ פטור. ר"ש אומר בעלי מומין קבועין פטור. בעלי מומין עוברין. עוברין בלא תעשה. תורים שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן שהקריבן בחוץ פטור. ר"ש אומר בני יונה שעבר זמנן פטור. ותורים שלא הגיע זמנן בלא תעשה. אותו ואת בנו. ומחוסר זמן. פטור. רבי שמעון אומר הרי זה בל"ת.

קומען אין משכן. אונ מען האט אים מקריב געוועזן אויסער דעם משכן ווערט'ט (אין חייבין עליו) איז מען ניט חייב כרת אונ ניט אקרבן (בעלי מומין) דיא בהמות וואס האבען אפעלער (בין בעלי מומין קבועין) סיי דיא בהמות וואס האבין אאייביגען פעלער (בין בעלי מומין עוברין) סיי דיא בהמות וואס האבין אזוי אפעלער וואס ער וועט געזונד ווערין (שהקריבן בחוץ פטור) אונ מען האט זייא מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה. איז מען פטור פון כרת אונ פון אקרבן. רבי שמעון זאגט (בעלי מומין קבועין) אז ער האט מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה אזעלכע בהמות וואס האבען אאייביגען פעלער (פטור) איז ער פטור (בעלי מומין עוברין) אבער אז ער האט מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה אזעלכע בהמות וואס האבען אזוי אפעלער וואס ער וועט געזונד ווערין (עוברין בלא תעשה) איז ער עובר אויף אלאו "לא תעשון ככל אשר אנחנו עושים פה היום" איר זאלט ניט טאהן אזוי וויא מיר טוהען היינט דא אין דער מדבר. אבער כרת אדער אקרבן קומט ניט אויף דעם מקריב זיין (תורים שלא הגיע זמנן) תורים הייסט אלטע טויבין וואס זייערע פעדערין זענען גאלד פארביג. בני יונה הייסט נאר יונגע טויבין קליינע. אונ דיא טויבין וואס זייערע פעדערין האבין אן געהויבין גאלד פארביג צו ווערין. זענען ניט קיין תורים אונ ניט קיין בני יונה. טאר מען זייא גאר ניט מקריב זיין אין דיא עזרה. זאגט דיא משנה "תורים שלא הגיע זמנן" גרויסע טויבין וואס איז נאך ניט געקומען זייער צייט. זייא זענען נאך ניט אין גאנצין גאלד פארביג געווארין (ובני יונה שעבר זמנן) אונ קליינע טויבין וואס איז שוין אריבער זייער צייט. ווייל זייא האבין שוין אן געהויבין גאלד פארביג צו ווערין (שהקריבן בחוץ פטור) אויב מען האט זייא מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה איז מען פטור. רבי שמעון זאגט (בני יונה שעבר זמנן פטור) אויב מען האט מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה יונגע טויבין וואס איז שוין אריבער זייער צייט. איז מען פטור (ותורים שלא הגיע זמנן) אבער אז ער האט מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה גרויסע טויבין וואס זענען נאך ניט געווארין אין גאנצין גאלד פארביג (בלא תעשה) איז מען עובר אויף אלאו. אבער כרת אדער אקרבן קומט ניט אויף דעם מקריב זיין (אותו ואת בנו) אויב ער האט היינט געשאכטין דיא קוה פאר זיך צום עסין. אדער ער האט איר מקריב געוועזן פאר אכשרין קרבן אונ ער האט היינט מקריב געוועזן דיא קאלב אירע אויסער דיא עזרה (ומחוסר זמן) אדער דיא קאלב איז נאך ניט אלט זיבען טאג אונ ער האט איר מקריב געוועזן אויסער דיא עזרה (פטור) איז ער פטור. רבי שמעון זאגט (הרי זה בלא תעשה) אז מען האט מקריב

שהיה ר"ש אומר. כל שהוא ראוי לבא לאחר זמן. הרי זה בלא תעשה ואין בו כרת. וחכ"א כל שאין בו כרת. אין בו בלא תעשה: ג מחוסר זמן בין בגופו בין בבעליו. איזה הוא מחוסר זמן בבעליו. הזב. והזבה. הנדה ויולדת. ומצורע. שהקריבו חטאתם ואשמם בחוץ פטורין. עולותיהן ושלמיהן בחוץ חייבין.

זמן. בין שהות מחוסר זמן בגופו שלא היה שבעת ימים תחת אמו בין שהבעלים מחוסרים זמן כדמפרש לקמן וצריכה לאשמועינן פלוגתא דר"ש ורבנן בכלהו. דאי אשמ' עינן בבעלי מומין בהא קאמרי רבנן משום דמאיסי. אבל תורים ובני יונה דלא מאיסי אימא מודו ליה לר"ש. ואי אשמועי' תורים ובני יונה משום דלא חזו ואידחו אבל בעלי מומין דחזו ואידחו אימא מודה להו ר"ש לרבנן. ואי תנא הני תרתי משום דפסולא דגופא. אבל אותו ואת בנו דפסולא מעלמא קאתי לה אימא מודו ליה רבנן לר"ש צריכא ואין הלכה כר"ש: ג הזב והזבה שהקריבו בחוץ. שהקריבה בתוך מלאת: היולדת. שהקריבה בתוך ימי ספק: פטורים. שאין מתקבלין לא לחובה ולא לנדבה: ואשמם. בגמרא פריך זב וזבה ויולדת בני אשם נינהו ומשני תני מצורע בהדייהו שהמצורע מביא אשם: עולותיהן ושלמיהן. בג"מ' פריך הני בני שלמים נינהו ומשני תני נזי' בהדייהו שהנזיר מביא שלמים: בחוץ חייבין. שהן מתקבלות בפנים נדבה לשמן. לאחר שהקריבו חטאתם. והמצורע את אשמו

גיוועו אויסער דיא עזרה אזוי אקאלב וואס איז נאך ניט אלט זיבען טאג. אדער אזוי אקאלב וואס מען האט היינט גישאכטין דיא מוטער. איז מען עובר אויף אלאו (שהיה רבי שמעון אומר) וואָרום רבי שמעון האט גיזאגט (כל שהוא ראוי לבא לאחר זמן) דער קרבן וואס איז היינט פסול אונ שפעטער וועט ער זיין כשר. אויב מען האט אים היינט מקריב גיוועו אויסער דיא עזרה (הרי זה בלא תעשה) איז ער עובר אויף אלאו (ואין בו כרת) אונ כרת קומט ניט אויף דעם מקריב זיין (וחכמים אומרים) אונ דיא חכמים זאגין כל שאין בו כרת אין בו (בלא תעשה) אויב עס קומט ניט כרת איז מען ניט עובר אויף אלאו: ג מחוסר זמן בין בגופו בין בבעליו) אויב ער האט מקריב גיוועו אויסער דיא עזרה אקאלב וואס זיא איז נאך ניט אלט גיוועו זיבען טאג. ודאס הייסט מחוסר זמן בגופו. עס איז נאך ניט גיוועו דיא צייט פון דיא קאלב מען זאל איר מקריב זיין. אדער מחוסר זמן בבעליו. עס איז נאך ניט גיוועו דיא צייט פון בעל הבית ער זאל מקריב זיין דעם קרבן. איז מען פטור (איזה הוא מחוסר זמן בבעליו) וואס מיינט מען עס איז נאך ניט גיוועו דיא צייט פון בעל הבית ער זאל מקריב זיין דעם קרבן (הזב והזבה) אזב אדער אזבה האבין מקריב גיוועו זייער קרבן אויסער דיא עזרה איידער זיא האבין אויס גיציילט זייערע זיבען ריינע טעג (ויולדה) אדער אגעווינערין דאט מקריב גיוועו איר קרבן אויסער דיא עזרה איידער זיא האט אפ גיציילט אירע פערציג טעג (ומצורע) אדער אמצורע (שהקריבו חטאתם ואשמם בחוץ) וואס ער האט מקריב גיוועו זיינע קרבנות ודעם חטאת אדער דעם אשם. אויסער די עזרה איידער ער האט אויס גיציילט זיינע זיבען ריינע טעג (פטורין) זענען זיא פטור. ווייל ער טאר זיא ניט מקריב זיין אין דיא עזרה. אונ וואס מען טאר ניט מקריב זיין אין דיא עזרה. איז מען פטור אז מען איז מקריב אויסער דיא עזרה עולותיהן ושלמיהן בחוץ חייבין) אבער אז זיא האבין מקריב גיוועו זייערע עולות אדער אנזיר האט מקריב גיוועו זיינע שלמים אויסער דיא עזרה. פאר זייער צייט. זענען זיא חייב. ווייל אעולה אונ שלמים מעגין זיי מקריב זיין אנדבה אפילו פר זייער צייט (המעלה

בחוץ חייבין. המעלה מבשר חטאת מבשר אשם. מבשר קדשי קדשים. מבשר קדשים קלים. ומותר העומר ושתי הלחם. ולחם הפנים. ושירי מנחות. היוצק. הבולל. הפותת. המולח. המניף. המגיש. המסדר את השלחן. והמטיב את הנרות. והקומץ. והמקבל דמים בחוץ פטור. אין חייבין עליו לא משום זרות. ולא משום טמא'. ולא משום מחוסר בגדים ולא משום רחוץ ידים ורגלים: ד עד שלא הוקם

אשמו: מבשר חטאת מבשר אשם כו'. דכל הני נאכלים לכהנים ואין קרבים לגבי מזבח ורחמנא אמר (ויקרא יז) אשר יעלה עולה או זבח. מה עולה שהיא קרבה ע"ג מזבח אף כל שהיא קרבה ע"ג המזבח: מבשר קדשי קדשים. כבשי עצרת שהם שלמי צבור ויש להם תורת קדשי קדשים. היוצק. השמן על המנחה: הבולל הפותת. בולל המנחה בשמן ופותתה פתים: המניף המגיש שמניף את המנחה בתנופה ומגישה בחוץ. המנחה שהיא טעונה הגשה בפנים בקרן דרומית מערבית כדכתיב (שם ב) והגישה אל המזבח: המסדר. לחם הפנים על השלחן: פטור. דא"ק אשר יעלה עולה או זבח מה שהעלאה שהוא גמר עבודה אף כל שהוא גמר עבודה. יצאו אלו שאין אחד מהן גמר עבודה: אין חייבין עליו משום זרות. אם עשה זר אחת מכל העבודות הללו. כגון שבלל או פתת וכו'. וכן טמא. או מחוסר בגדים או מי שאינו רחוץ ידים ורגלים. אינו חייב מית'. אע"פ שנפסל אותו דבר

אז ער איז מקריב אויסער דיא עזרה (מבשר חטאת) דיא פלייש פון אחטאת (מבשר אשם) אדער דיא פלייש פון אאשם (מבשר קדשי קדשים) אדער דיא פלייש פון דיא צוויי שעפסין וואס מען איז מקריב שבועות פאר שלמים (מבשר קדשים קלים) אדער דיא פלייש פון גרינגע קדשים פון שלמים. תודה. בכור. מעשר) (ומותר העומר) אדער וואס עס בלייבט פון דעם עומר דער נאך וויא דער כהן האט אראפ גינומען דעם קומץ (ושתי הלחם) אדער דיא צווייא ברויט פון שבועות (ולחם הפנים) אדער דעם לחם הפנים פון אלע שבת (ושירי מנחות) אדער וואס עס בלייבט פון אלע מנחות דער נאך וויא מען האט אראפ גינומען דעם קומץ (היוצק) אדער ער גיסט אייל אויף אמנחה (הבולל) אדער ער מישט אויס דיא מעהל פון דיא מנחה מיט אייל (הפותת) אדער ער צוא ברעקלט דיא מנחה וואס איז גיבאקט גיווארין (המולח) ער האט געזאלצין אמנחה (המניף) ער האט אויף גיהויבען אמנחה (המגיש) אדער ער האט צוא גיטראגין אמנחה צו דעם ווינקל דרום אין מערב פון דעם מזבח וואס אויסער דיא עזרה (המסדר את השלחן) ער האט גילייגט דעם לחם הפנים אויף אטיש אויסער דיא עזרה (והמטיב את הנרות) ער האט ריין גימאכט דיא הערלאך פון אמנורה אויסער דיא עזרה (והקומץ) אדער ער האט אראפ גינומען אקומץ פון אמנחה אויסער דיא עזרה (והמקבל דמים בחוץ) אדער ער האט צוא גינומען בלוט פון אקרבן אויסער דיא עזרה (פטור) אויף די אלע זאכין איז מען פטור (אין חייבין עליו לא משום זרות) אויב אזר ואישראל אדער אלוי האט גיטאהן איינע פון דיא אלע זאכין אין די עזרה קומט אים ניט מיתה (ולא משום טומאה) אויב אזא טמא האט גיטאהן איינע פון די אלע זאכין אין דיא עזרה. קומט אים ניט מיתה (ולא משום מחוסר בגדים) אונ אויב אזא האט גיטאהן איינע פון דיא אלע זאכין אין דיא עזרה. ווען ער איז ניט גיגאנגען אין דיא אלע קליידער וואס אזא דארף גיין. קומט אים ניט מיתה (ולא משום רחוץ ידים ורגלים) אויב אזא האט גיטאהן איינע פון דיא אלע זאכין אין דיא עזרה. אונ האט ניט פריער גיוואשין דיא הענט מיט דיא פיס. קומט אים ניט מיתה: ד (עד שלא הוקם המשכן

שעבד בו: ד והעבודה בבכורות. דכתיב (שמות כד) וישלח את נערי בני ישראל. אלו הבכורות שהעבודה בהם: משהוקם המשכן נאסרו הבמות. דכתיב (ויקרא יז) ואל פתח אהל מועד לא הביאו מכלל דבאהל מועד הוי איסורא. ודוקא ליחיד נאסרו הבמות. אבל צבור מותרים להקריב שלמים בכ"מ ואפילו בזמן הזה. ואסור לישראל להיות שוחט להקריב ולא להדיוט. אבל להורות להם סדר הקרבה שרי: ה באו לגלגל. ולא היה שם בית אלא יריעות המשכן של מדבר: הותרו הבמות. דרחמנא אמר אשר ישחט וכו׳. ואל פתח אהל מועד לא הביאו.

המשכן. היו הבמות מותרות. ועבודה בבכורות. משהוקם המשכן. נאסרו הבמות ועבודה בכהנים. קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדשים קלים בכל מחנה ישראל: ה באו לגלגל והותרו הבמות. קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדשים קלים בכ"מ: ו באו לשילה נאסרו הבמות. לא היה שם תקרה אלא בית של אבנים מלמטן. ויריעות מלמעלן והיא היתה מנוחה. קדשי קדשים

פרט לגלגל שלא היה שם מחנה שכבר נטלו המחנות והתחילו להיות נפוצים בכל הארץ. ומהאי טעמא נמי קדשים קלים נאכלין בכ"מ שהרי לא היה שם מחנה כמו שהיה במדבר: ו באו לשילה נאסרו הבמות. דכתיב (דברים יב) כי לא באתם עד עתה אל המנוחה מכלל דכשיבואו אל המנוחה. הבמות אסורות. ומנוחה זו שילה שהיתה שם מנוח שלא היו נוסעי׳ ממקום למקום כמו במדבר: בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן. דכתיב (שמואל א א) ותביאהו בית ה׳ שילה. אלמא בית היה. וכתיב (תהלים עח) ויטוש משכן שילה. אלמא של יריעות היה מלמד שלא היה

אײדער משה רבינו האט אויף געשטעלט דעם משכן (היו הבמות מותרות) האט מען געמעגט מקריב זיין אויף אבמה ואויף איין שטיין (ועבודה בבכורות) אונ דיא בכורים האבין מקריב געווען דיא קרבנות (משהוקם המשכן) וויא דער משכן איז אויף געשטעלט געווארין (נאסרו הבמות) איז אסור געווארין מקריב צוא זיין אויף אבמה. נאר אויף דעם מזבח וואס אין דיא עזרה האט מען מקריב געווען (ועבודה בכהנים) אונ דיא כהנים האבין מקריב געווען דיא קרבנות (קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים) גאנץ הייליגע קרבנות (חטאות אשמות) האט מען גימוזט עסין אין הויף פון משכן דיא ווענט פון הויף זענען געווען פון לייוואנד (קדשים קלים) גרינגע קדשים (שלמים תודה בכור מעשר) (בכל מחנה ישראל) האט מען גימעגט עסין אין דיא גאנצע מחנה ווא דיא יודין זענען געווען: ה (באו לגלגל) ווען דיא יודין זענען אריבער גיגאנגען דעם ירדן אונ זענען גיקומען אין גלגל (הותרו הבמות) האט מען גימעגט צוא ריך מקריב זיין אויף אבמה. אפילו דער משכן איז געווען (קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים) גאנץ הייליגע קרבנות האט מען גימוזט עסין אין הויף פון משכן (קדשים קלים) גרינגע קדשים האט מען גימעגט עסין אין גאנץ ארץ ישראל: ו (באו לשילה) אז דיא יודין זענען גיקומען אין שילה (נאסרו הבמות) איז אסור געווארין מקריב צוא זיין אויף אבמה (לא היה שם תקרה) דער משכן האט ניט גיהאט קיין דאך. ער איז ניט געווען צוא גידעקט פון הויבין מיט ברעטער (אלא בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן) נאר ער איז געווען אזוי וויא א שטוב. אונטען איז געווען ווענט פון שטיינער אונ הויבין איז געווען פלאכטעס (והיא היתה מנוחה) אונ דאס איז געווען דיא רוהונג וואס עס שטייט אין דיא תורה (קדשי קדשים נאכלין לפנים הקלעים)

שם הקרש אלא ב״ה של אבנים מלמטה . ויריעות מלמעלה : ומעשר שני בכל הרואה . ולעיל לא תני מע״ש לפי שכל י״ד שנה שהיו בגלגל לא נתחייבו במעשרות עד שכבשו וחלקו

אמר באיסור הבמות כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה . מנוחה . זו שילה . נחלה . זו ירושלים . ולמה חלקן הכתוב אלא כדי ליתן היתר לבמות. בין זו לזו :

נאכלים לפנים מן הקלעים . קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה : **ז** באו לנוב ולגבעון הותרו הבמות . קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים . קדשי׳ קלים בכל ערי ישראל : **ח** באו לירושלים . נאסרו הבמות . ול״א היה להם עוד היתר . והיא היתה נחלה . קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים . קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה : **ט** כל הקדשים שהקדישן בשעת איסור במות . והקריבן בשעת איסור במות בחוץ . הרי אלו בעשה ול״ת . וחייבין עליהם

וכל הרואה היינו בכל מקום שר׳אין משם שילה דא״ק (דברים יב) השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה . בכל מ אשר תראה אי אתה מעלה . אבל אתה אוכל בכל מקום שאתה רואה : ז באו לנוב ולגבעון כשח״ב שילה לס״ף שלש מאות ושבעים ושנה אתה שהיה המשכן שם ולקח האהרן בימי עלי . באו לנוב . וחרבה נוב בימי שאול ובאו לגבעון וכל ימי נוב וגבעון היו נ״ז שנה וכל זמן זה היו הבמות מותרות .

קדשים קלים בכל ערי ישראל . וה״ה למע״ש שהרי הקישן הכתוב . דכתיב שם) לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך וגו . וכל כדרך אשר תדור בזמן שהקדשים קלים טעונים הבאת מקום אף מע״ש טעון הבאת מקום . בזמן שקדשים קלים בכל ערי ישראל אף מע״ש בכל ערי ישראל : ח והיא היתה נחלה . שאמורה בתורה כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנח׳ . דמשמע משתבואו אל הנחלה . יאסרו הבמות : ט הרי אלו בעשה.

נאנץ הייליגע קרבנות האט מען גימוזט עסין אין הויף פון משכן (קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה) גרינגע קדשים אונ מעשר שני האט מען גימענט עסין אויף יעדער ארט וואס פון דארט האט מען גיקענט זעהן שילה : ז (באו לנוב ולגבעון) אז דיא יודין זענען גיקומען אין נוב אונ אין גבעון (הותרו הבמות) האט מען גימענט צוא ריק מקריב זיין אויף אבמה . אפילו דער משכן איז גיוועין (קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים) גאנץ הייליגע קרבנות האט מען גימוזט עסין אין הויף פון משכן (קדשים קלים בכל ערי ישראל) גרינגע קדשים ואונ מעשר שני, האט מען גימענט עסין אין אלע שטעט ווא יודין האבין גיוואהנט : ח (באו לירושלים) אז דיא יודין זענען גיקומען אין ירושלים (נאסרו הבמות) איז אסור גיווארין מקריב צוא זיין אויף אבמה (ולא היה להם עוד היתר) אונ דיא במות זענען שוין ניט מער מותר גיווארין (והיא היתה נחלה) אונ דאס איז דיא נחלה וואס דיא תורה האט גיזאגט (קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים) גאנץ הייליגע קרבנות . האט מען גימוזט עסין אין הויף פון אהל מועד (דיא ווענט פון הויף זענען גיוועין גימאהערט) (קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה) גרינגע קדשים אונ מעשר שני האט מען גימוזט עסין אין ירושלים . ארום ירושלים זענען גיוועין גימאהערטע ווענט : ט (כל הקדשים שהקדישן בשעת איסור במות) אלע בהמות וואס מען האט זייא גיהייליגט זייא זאלין זיין קרבנות . אין דער צייט וואס מען האט ניט גיטארט מקריב זיין אויף אבמה (והקריבן בשעת איסור במות בחוץ) אונ מען האט זייא מקריב גיוועין אויסער דיא עזרה אויך אין דער צייט ווען מען האט ניט גיטארט מקריב זיין אויף אבמה (הרי אלו בעשה ולא תעשה וחייבין עליהם

כרת. הקדישן בשעת היתר במות. והקריבן בשעת איסור במות. הרי אלו בעשה ול"ת. ואין חייבין עליהן כרת. הקדישן בשעת איסור במות. והקריבן בשעת היתר במות. הרי אלו בעשה. ואין בהם בל"ת: י אלו קדשים קרבים במשכן. קדשים שהוקדשו למשכן. קרבנות הצבור קרבין במשכן. וקרבנות היחיד בבמה. קרבנות היחיד שהוקדשו למשכן. יקרבו במשכן. אם

דקאמר תביאו את עולותיכם דמשמע אבל לא'. וכיון שסמכין עד שלא יכול לקיימו. לא בבמה. ולאו הכא מכלל עשה. עשה. נתבטל העשה על ידו אבל לאו וכרת ליכא. אע"ג ע"ה והביאום לה'. ול"ת דהשמר לך דאזהרה ועונש בשעת הקדשה כתיבי. וכתי' פן תעלה עולותיך. וכ"מ שנאמר השמר פן הוסרו הבמות: י ואלו קדשים קרבים

והא איסו אלא ל"ת ואין חייבין עליהם כרת. כיון שהקדישה בשעת היתר הבמות. שאין המקריב בחוץ חייב כרת. אלא על קרבן שאם הקריבו בתוך בשעת הקדשו הי' חייב דומיא דמדבר דבכרת דבחוטי חוץ כתיב (ויקרא יז) חקת עולם תהיה זאת להם זאת לססוחין אחת להם:

במשכן. כגון בזמן הגלגל. ונוב וגבעון. שהיה שם משכן. והיו הבמות מותרות. אע קדשים צריכין להקריבן במשכן ולא בבמה: קדשי' שהתנו והוקדשו למשכן ומאי ניהו קרבנות צבור: קרבנות יחיד. הזמן לבמה: קרבנות יחיד שהוקדשו למשכן.

הקדישן בשעת איסור שהיה בשעת הקדשן ע"מ להקריבן במשכן: ואם הבמות מסתמא שעתא קריך בהו והביאום הקריבן בבמה פטור מאזהרה ומעונש שהרי

כרת) האט מען עובר געווען אויף אמצות עשה. אונ אויף אלאו. אונ עס קומט כרת (הקדישן בשעת היתר במות) אויב ער האט דיא בהמות געהייליגט זייא זאלין זיין קרבנות. אין דער צייט וואס מען האט געמענט מקריב זיין אויף אבמה (והקריבן בשעת איסור במות) אונ מען האט זייא מקריב געווען אויסער דיא עזרה. אין דער צייט ווען מען האט ניט געטארט מקריב זיין אויף אבמה (הרי אלו בעשה ולא תעשה ואין חייבין עליהן כרת) האט מען עובר געווען אויף אמצות עשה אונ אויף אלאו. אונ עס קומט ניט כרת (הקדישן בשעת איסור במות) אויב ער האט דיא בהמות געהייליגט זייא זאלין זיין קרבנות. אין דער צייט וואס מען האט ניט געטארט מקריב זיין אויף אבמה (והקריבן בשעת היתר במות) אונ מען האט זייא מקריב געווען אויסער דיא עזרה. אין דער צייט ווען מען האט געמענט מקריב זיין אויף אבמה (הרי אלו בעשה) האט מען עובר געווען אויף אמצות עשה (ואין בהם בלא תעשה) אונ אויף אלאו האט מען ניט עובר געווען. אונ כרת קומט געוויס ניט: י (אלו קדשים קרבים במשכן) דיא קרבנות האט מען געמוזט מקריב זיין אין משכן. ניט אויף אבמה. אפילו ווען מען האט געמענט מקריב זיין אויף אבמה (קדשים שהוקדשו למשכן) די קרבנות וואס זענען געהייליגט געווארין מען זאל זיי מקריב זיין אין משכן מוז מען זיי מקריב זיין אין משכן (קרבנות הצבור קרבין במשכן) די קרבנות וואס מען האט מקריב געווען פר אלע יודינס וועגין. אפילו מען האט זייא ניט געהייליגט צום משכן. מוז מען זייא אויך מקריב זיין אין משכן (וקרבנות היחיד בבמה) אונ די קרבנות וואס אמענטש איז זיי מקריב פר זיך. אויב ער האט זייא ניט געהייליגט צום משכן. מעג מען זייא מקריב זיין אויף אבמה (קרבנות היחיד שהוקדשו למשכן) אבער דיא קרבנות פון איינצעלנע מענטשין וואס מען האט זייא געהייליגט צום משכן ווען מען האט זייא געהייליגט האט מען געזאגט איך הייליג זייא אויף דעם תנאי מען זאל זייא מקריב זיין אין משכן (יקרבו במשכן) מוז מען זייא מקריב זיין אין משכן (ואם הקריבן בבמה) אונ אויב מען האט זיי מקריב געווען אויף אבמה (פטור) איז

הקריבן בבמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור. סמיכה ושחיטת צפון ומתן סביב. ותנופה. והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה. וכיהון; ובגדי שרת וכלי שרת וריח ניחוח. ומחיצה בדמים ורחוץ ידים ורגלים. אבל הזמן. והנותר. והטמא.

לדמים

הותרו הבמות. ומיהו אסור לבנות דכתיב (דברים כג) מוצא שפתיך תשמור ועשית: במות צבור. גלגל ונוב וגבעון: סמיכה. דכתיב לפני ה' וסמך ואין סמיכה בבמה: שחיטת צפון דכתיב (ויקרא א) צפונה לפני ה' ואין צפון בבמה: ומתן סביב. ב' מתנות שהן ד' דכתיב בהו (שמות כט) את הדם על המזבח סביב ולא בבמה: תנופה. דכתיב תנופה לפני ה' ואין תנופה בבמה: והגשה. דכתיב (ויקרא ב) והגישה אל המזבח ואין הגשה בבמה. אין מנחה בבמה. דזבחים אמר קרא בבמה ולא מנחות. כיהון. דכתיב (שם יד) וזרק הכהן את הדם על המזבח. מזבח צריך כהן ואין במה צריכה כהן: ובגדי שרת. דכיון דא"ל כהן הוא הרי מקום לבגדי שרת דבבגדי שרת כתיב (שם ו) ילבשם הכהן. וכלי שרת. דבכלי שרת כתיב (שמות כח) לשרת בקדש ולא בבמה: וריח ניחוח. הבכרים באלאין והעלן אין בהן משום ריח ניחוח ודוקא במזבח דכתיב ריח ניחוח להם אבל בבמה אפילו נאלאין והעלן אין בהן כלום: ומחיצת דמים. חוט הסיקרא להבדיל בין דמים התחתונים לדמים העליונים. ואין חוט הסיקרא בבמה דכתיב (שם כו) והיתה הרשת עד חצי המזבח ולא בבמה: ורחוץ ידים ורגלים. דכתיב (שם ל) בבואם אל אהל מועד ירחצו מים. ולא בבמה: הזמן. אם חשב על הקרבן לאכלו חוץ לזמנו: והטמא.

מען פטור (מה בין במת יחיד לבמת צבור) וואס איז דער חילוק צווישען דיא במה וואס איין מענטש מאכט פאר זיך. צווישען דיא במה וואס איז געמאכט געווארין פאר אלע יודין (סמיכה) דער קרבן וואס מען איז אים מקריב אויף א במת צבור. דארף דער בעל הבית ארויף לייגין דיא הענט אויף דעם קרבן (ושחיטת צפון) אונ מען דארף אים שעכטין אין צפון זייט (ומתן סביב) אונ מען דארף שפריצען דיא בלוט אין צוויא ווינקלען פון דיא במה. אין ווינקיל דרום אונ מערב אונ אין ווינקיל צפון אונ מזרח (ותנופה) אונ מען דארף אויף הייבין דעם קרבן (והגשה) אונ מען דארף גענגען דעם קרבן צוא דיא במה. אבער דער קרבן וואס מען איז אים מקריב אויף א במת יחיד. דארף ניט דיא אלע פינף זאכין. רבי יהודה זאגט (אין מנחה בבמה) אויף א במה איז מען ניט מקריב א מנחה (וכיהון) צוא א במה דארף מען ניט א כהן. א ישראל אדער א לוי מעג אויך מקריב זיין אויף א במה (ובגדי שרת) אונ אויב א כהן איז מקריב אויף דיא במה דארף ער ניט מקריב זיין אין זיינע הייליגע קליידער (וכלי שרת) אונ מען דארף ניט מקריב זיין אין דיא כלים פון בית המקדש. נאר אין פראסטע כלים (וריח ניחוח) אונ אויב ער האט געבראטין דיא פלייש פון קרבן אויף איין אנדער ארט. דער נאך האט ער זייא ארויף געלייגט אויף דיא במה. איז ניט אסור. אפילו פון דיא פלייש איז דאך שוין איצט ניטא קיין ריח. פון דעסטוועגין איז מותר (ועיין פרק ד משנה ו) (ומחיצה לדמים) אונ עס איז ניטא קיין אפטיילונג צוא דיא בלוט. אויף דיא וואנט פון מזבח איז געווען א אפטיילונג, אין מיטען וואנט איז געווען געפארבט אזוי וויא ארויטער פאדים. אנדערע בלוט האט מען געשפריצט אויף דיא אויבערשטע העלפט וואנט. אונ אנדערע בלוט האט מען געשפריצט אויף דיא אונטערשטע העלפט וואנט. אונ אויף א במה האט מען אלע קרבנות געשפריצט אויף דיא גאנצע וואנט פון דיא במה אויף וועלכין ארט מען האט געוואלט (ורחוץ ידים ורגלים) אז מען האט מקריב געווען א קרבן אויף א במה. האט מען ניט געדארפט פריער

אעפ"י שזר כשר להקריב בבמה אין טמא מקריב בבמה : שוים זה בזה :

נשלמה מסכת זבחים

מסכת מנחות

כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשרות. אלא שלא עלו לבעלים משום חובה. חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות. מנחת חוטא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן נתן בכלי

כל המנחות שנקמצו שלא לשמן. כגון שהתנדב מנחת מרחשת והכהן קמצה לשם מחבת: כשרות. ומקטיר הקומץ ושירים נאכלין שקמיצה המנחה במקום שחיטת הקרבן עומדת. וכמו שכל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרים כדילפינן מקרא בריש מסכ' זבחים ה"נ כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשרות: אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. הוה ליה למתני ולא עלו לבעלים לשם חובה והא דקתני אלא דמשמע דכל דינם כמנחות כשרות אלא דבר זה לאשמועינן דאסור לשנויי בה שינוי אחר שאם עבר וקמצה שלא לשמה. אסור לתת הקומץ בכלי שרת שלא לשמה. שלא עלו לבעלים לשם חובתו. וצ"ל ידי נדרו וצריך להביא מנחה אחרת לשם מרחשת: חוץ ממנחת חוטא. כגון מנחה הבאה על טומאת מקדש וקדשיו אם לא השיג ידו לשתי תורים: ומנחת קנאות. של סוטה. שאם קמצו שלא לשמן כגון לשם נדבה או נתן בכלי שרת את הקומץ שלא לשמו או הלך או הקטיר שלא לשמו או חישב באחד מן העבודות הללו הריני עובד לשמן ושלא

וואשין דיא הענט מיט דיא פיס (אבל בזמן) אבער אז מען האט גיטראכט ווען מען האט גישאכטין דעם קרבן מען זאל אים עסין שפעטער וויא דיא צייט איז (והנותר) אונ דיא פלייש וואס בלייבט פון קרבן אויף נאך די צייט (והטמא) אונ א טמא (שוים בזה ובזה) זייגען גלייך ביי דעם מזבח אונ ביי א במה. אזוי ווי זמן אונ נותר אונ טמא איז אסור ביי דעם מזבח. אזוי איז אסור ביי א במה אויך :

פרק א א (כל המנחות שנקמצו שלא לשמן) אלע מנחות וואס מען האט גינומען פון זייא דעם קומץ. דאס ביסול מעהל) ניט צוא זייער נאמען. אויב איינער האט אנגדר גיטאהן ער זאל ברייגגען מעהל אין דיא עזרה מען זאל מאכין פון איר א מנחה מרחשת א שיטערע מנחה מיט פיל אייל. אונ ער האט גיבראכט. אונ דער כהן האט גינומען פון די מנחה דעם קומץ דאס ביסול מעהל) אונ ער האט גימיינט אז דאס איז א מנחה מחבת איינגעבאקטע מנחה) (כשרות) איז דיא מנחה כשר. דיא ביסול מעהל וואס דער כהן האט אראפ גינומען פון דיא מנחה ודאס הייסט קומץ) איז מען מקריב אויף דעם מזבח. אונ דיא איבעריגע מנחה עסין דיא כהנים (אלא שלא עלו לבעלים משום חובה) נאר דער בעל הבית איז ניט פטור פון זיין נדר. ער דארף ברייגגען איין אנדער מנחת מרחשת (חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות) אויסער דיא מנחה וואס איינער האט גיבראכט וויל ער איז אריין גיגאנגען אין בית המקדש ווען ער איז גיוועזן טמא. אונ אויסער צ מנחה פון א סוטה (מנחת חוטא ומנחת קנאות) דיא מנחה וואס איינער האט גיבראכט וויל ער איז אריין גיגאנגען אין בית המקדש ווען ער איז גיוועזן טמא. אונ דיא מנחה פון א סוטה (שקמצן שלא לשמן) אויב דער כהן האט אראפ גינומען דעם קומץ פון דיא צווייא מנחות ניט צוא זייער נאמען. נאר צוא דעם נאמען פון איין אנדער מנחה (נתן בכלי) אדער דער